

Budapest,

2004. december 28.,

kedd

203. szám

I. kötet

Ára: 2576,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
2004: CXXXVII. tv.	A Nemzeti Audiovizuális Archívumról	16126
2004: CXXXVIII. tv.	A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról	16131
2004: CXXXIX. tv.	A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról	16142
2004: CXL. tv.	A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól	16142
375/2004. (XII. 28.) Korm. r.	A rekreációs szabadságról szóló 136/2003. (IX. 4.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	16191
376/2004. (XII. 28.) Korm. r.	Egyes szociális tárgyú kormányrendeletek módosításáról	16191
377/2004. (XII. 28.) Korm. r.	A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról rendelkező 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet módosításáról	16209
378/2004. (XII. 28.) Korm. r.	A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról	16212
379/2004. (XII. 28.) Korm. r.	A nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről	16213
380/2004. (XII. 28.) Korm. r.	A nyugellátások és a baleseti járadék emeléséről	16214
381/2004. (XII. 28.) Korm. r.	A többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet bevezetésének egyes szabályairól	16216
15/2004. (XII. 28.) EüM r.	Az állati eredetű élelmiszerekben található peszticidmaradék megengedhető mértékéről szóló 34/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról	16236
33/2004. (XII. 28.) IHM r.	A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda közalkalmazottainak jogállását érintő kérdésekről	16237
34/2004. (XII. 28.) IHM r.	A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda közalkalmazottainak vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségéről	16242
35/2004. (XII. 28.) IHM r.	A frekvenciasávok felhasználási szabályainak megállapításáról*	16243
1158/2004. (XII. 28.) Korm. h.	Pályakezdő diplomások ösztöndíjas foglalkoztatásának támogatásáról a közigazgatásban	16247
	Megállapodás az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételeiről és rendjéről a jogi szabályozás megalkotásáig terjedő időszakban	16248

* A rendelet mellékleteit a Magyar Közlöny 2004. évi 203. számának II. kötete tartalmazza, melyet az előfizetők kérésre megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2004. évi CXXXVII. törvény

a Nemzeti Audiovizuális Archívumról*

Az Országgyűlés

– annak érdekében, hogy a jövő nemzedékei korhű képet kapjanak a jelen és a múlt eseményeiről, társadalmáról és kultúrájáról,

– a rádiós és televíziós műsorszámok gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése és a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele céljából

a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed

a) a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 7. §-a (5) bekezdésének e) pontjában meghatározott, eredetileg magyar nyelven készült műsorszámokra;

b) az egyéb magyar vonatkozású műsorszámokra.

(2) E törvény hatálya nem terjed ki azokra a műsorszámokra, amelyek a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 34. §-ának (3) bekezdése alapján esnek archiválási kötelezettség alá.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

a) *műsorszámhoz kapcsolódó dokumentum*: a műsorszám előállításához, bemutatásához szükséges dokumentum (1. melléklet), és a műsorszám azonosító adatait (2. melléklet) rögzítő dokumentum;

b) *archiválás*: a műsorszámnak az archívum gyűjteményében történő tartós rögzítése, amelynek során a műsorszámhoz hozzárendelik az előállítására és azonosítására vonatkozó információkat;

c) *felújítás*: az archivált példányok állagának – a külön jogszabályban meghatározott módon és feltételek mellett történő – javítása, eredeti állapotának helyreállítása, ideértve az archiválási célból történő másolatkészítést is;

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. december 20-i ülésnapján fogadta el.

d) *audiovizuális kötelezpéldány*: a közszolgálati műsorszolgáltatók és az országos földfelszíni terjesztésű televíziós műsorszolgáltatók által nyilvánossághoz közvetített, e törvény hatálya alá tartozó műsorszám.

II. Fejezet

A Nemzeti Audiovizuális Archívum

3. § A Nemzeti Audiovizuális Archívum (a továbbiakban: NAVA) az e törvény hatálya alá tartozó műsorszámok gyűjtését, nyilvántartását, archiválását és külön jogszabályban meghatározott módon a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételét biztosító országos gyűjtőkörű közgyűjteménynek minősülő audiovizuális archívum.

4. § A NAVA-t az informatikai és hírközlési miniszter (a továbbiakban: miniszter) működteti, szakmai felügyeletét a miniszter és a nemzeti kulturális örökség minisztere közösen látja el.

A NAVA feladatai

5. § A NAVA alapszolgáltatásai körében biztosítja

a) az általa nyilvántartásba vett műsorszámok 2. mellékletben meghatározott azonosító adatairól történő folyamatos, mindenki számára hozzáférhető tájékoztatást, azaz, hogy a 2. melléklet 12. pontjában meghatározott adatok alapján az archívumból adatszolgáltatás nem teljesíthető;

b) az általa archivált műsorszámoknak a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 38. §-ának (5) bekezdésében említett célból, a külön jogszabályban meghatározott módon a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételét.

6. § A NAVA a műsorszolgáltatók adataira is kiterjedő módon országos nyilvántartást vezet

a) a kötelezpéldányként szolgáltatott műsorszámok azonosító adatairól,

b) a rendelkezésére bocsátott egyéb műsorszámok azonosító adatairól,

c) a más archívumok által gyűjtött és őrzött műsorszámok azonosító adatairól, amennyiben azok rendelkezésére állnak.

7. § (1) A NAVA gyűjti és archiválja az audiovizuális kötelezpéldányokat.

(2) A NAVA – annak érdekében, hogy megvalósuljon a kötelezpéldány-szolgáltatás körén kívül eső műsorszámok nyilvántartása, megőrzése és felújítása – az Szt. előírásainak megfelelően gyűjti és egyedi döntés alapján archiválja a rendelkezésére bocsátott, kötelezpéldány-

szolgáltatási kötelezettség alá nem tartozó műsorszámokat, különösen:

a) az e törvény hatálybalépése előtt nyilvánossághoz közvetített műsorszámokat;

b) azokat a műsorszámokat, amelyeket nem e törvény hatálya alá tartozó műsorszolgáltatók közvetítettek a nyilvánossághoz;

c) olyan audiovizuális műsorszámokat, amelyeket nem közvetítettek a nyilvánossághoz.

(3) A NAVA rendszeresen és folyamatosan felújítja az általa archivált műsorszámokat.

(4) A NAVA által archiválási céllal rögzített műsorszámok az Szjt. 35. § (7) bekezdése szempontjából rendkívüli dokumentációs értékkel bíró rögzítésnek minősülnek.

8. § Az 5–7. §-ban foglaltakon túlmenően a NAVA feladatai különösen:

a) a tevékenységi körébe tartozó tudományos kutatások végzése;

b) a műsorszámok archiválására vonatkozó szabályzat megalkotása, ennek keretében a technikai előírások kidolgozása;

c) minőségi előírások kidolgozása a műsorszámok archiválása területén;

d) a szabad felhasználás körén kívül eső közhasznú szolgáltatások nyújtása a műsorszolgáltatókkal, az érintett közös jogkezelő szervezetekkel, szükség szerint az érintett egyéb jogosultakkal történő együttműködés alapján;

e) vállalkozási tevékenység keretében, ellenszolgáltatás fejében szolgáltatások nyújtása harmadik személyeknek, a műsorszolgáltatókkal, az érintett közös jogkezelő szervezetekkel, szükség szerint az érintett egyéb jogosultakkal kötött felhasználási (licencia) szerződések alapján;

f) nemzetközi és szakmai szervezetekkel való együttműködés;

g) a szerzői jogi védelem alá már nem tartozó állománya hálózati elérésének megteremtése.

9. § Az e törvényben foglalt célok hatékony megvalósítása érdekében a NAVA – a kötelezpéldány-szolgáltatásra vonatkozó kérdéseken túl – együttműködést kezdeményez a kötelezpéldány-szolgáltatásra kötelezett műsorszolgáltatókkal, valamint más műsorszolgáltatókkal és archívumokkal, könyvtárakkal.

A kötelezpéldány-szolgáltatás

10. § (1) Az e törvény hatálybalépését követően nyilvánossághoz közvetített audiovizuális kötelezpéldányt és a 2. mellékletben meghatározott azonosító adatokat archiválási célra – a külön jogszabályban meghatározott formában – a NAVA rendelkezésére kell bocsátani.

(2) Az audiovizuális kötelezpéldányt a NAVA közvetlenül a műsorszórásból rögzíti. Ha ez technikai akadályok

miatt vagy egyéb okból nem lehetséges, a műsorszámot a műsorszolgáltató a NAVA felszólítására legkésőbb 60 napon belül külön hordozón köteles rendelkezésre bocsátani.

(3) A műsorszámok 2. melléklet szerinti azonosító adatait a műsorszolgáltató köteles rendelkezésre bocsátani, a műsorszám nyilvánossághoz közvetítését követő három napon belül. Változatlan formában történő ismételt nyilvánossághoz közvetítés esetén csak az azonosító adatokban esetlegesen bekövetkezett változásokat kell közölni a kötelezpéldány archívummal. A 2. melléklet 15. pontjában meghatározott személyes adatokat csak az érintettek előzetes, önkéntes és tájékozott hozzájárulása esetén lehet a NAVA rendelkezésére bocsátani.

11. § A kiemelkedő jelentőségű és pótolhatatlan értékű műsorszám, vagy az azt tartalmazó hordozó megsemmisülésének, elveszésének, megrongálódásának, károsodásának veszélye esetén a műsorszámot tartalmazó hordozó birtokosát a NAVA felszólítja, hogy azt – archiválás céljából – 30 napon belül bocsássa rendelkezésre.

Együttműködés a műsorszolgáltatókkal és más archívumokkal

12. § (1) A műsorszámok és a kapcsolódó dokumentumok elhelyezéséről, a kötelezpéldány-szolgáltatás módjáról és feltételeiről, valamint a műsorszámok gyűjtésével és archiválásával összefüggő más kérdésekről – amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik – a NAVA szolgáltatási szerződésben állapodhat meg a műsorszolgáltatókkal és más archívumokkal.

(2) A NAVA szolgáltatási szerződést köt a nála önkéntesen elhelyezett műsorszámokra és kapcsolódó dokumentumokra vonatkozó jogokról és kötelezettségekről, így különösen a felújítás részletszabályairól, a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételről és hasznosításról, a műsorszámok archívumból történő ideiglenes kiemeléséről, a műsorszámokban bekövetkezett károsodás miatt fennálló felelősségről és a helyreállítás feltételeiről.

13. § A NAVA együttműködést kezdeményez más archívumokkal és – megállapodás vagy viszonyosság alapján – más országok archívumaival, különösen az alábbi területeken:

a) információcsere műsorszámokról;

b) európai audiovizuális dokumentációs adatbázis felállítására;

c) egységes eljárás kidolgozása a műsorszámok és a hozzájuk rendelt adatok tárolására, megosztására és frissítésére;

d) egységes szabvány kidolgozása az elektronikus információcsere területén;

e) a műsorszámok érzékelhetővé tételét szolgáló berendezések, eszközök megőrzése;

f) a szolgáltatási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése;

g) a veszélyeztetett műsorszámok feltárása és archiválásuk kezdeményezése a NAVA-nál.

III. Fejezet

Az Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület

14. § (1) A NAVA-t az e törvényben meghatározott feladatok ellátásában az Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület (a továbbiakban: Testület) segíti.

(2) A Testület feladatai különösen:

a) javaslatot tesz az audiovizuális kulturális örökség megőrzésére, így különösen a műsorszámok védelmét szolgáló szakmai programokra, továbbá – a kötelezpéldányok körén kívül – a műsorszámok gyűjtendő körének meghatározására (bővítésére, szűkítésére);

b) javaslatot tesz a 7. § (2) bekezdésében meghatározott műsorszámok archiválására;

c) javaslatot tesz a kiemelkedő jelentőségűnek vagy pótolhatatlannak minősülő műsorszámok körére;

d) közreműködik az audiovizuális kulturális örökség védelmére irányuló nemzetközi együttműködésben;

e) évente jelentést tesz közzé az audiovizuális kulturális örökség védelmének helyzetéről;

f) véleményt nyilvánít a NAVA gyűjteményének nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételét érintő kérdésekben.

15. § (1) A Testület tizenegy – az audiovizuális örökség védelme és a szerzői jog területén szakértelemmel rendelkező, független – tagból áll. A Testület tagjait a miniszter bízza meg.

(2) A Testületbe egy-egy tagot a miniszter, a nemzeti kulturális örökség minisztere, az igazságügy-miniszter, az Országos Rádió és Televízió Testület (ORTT) és a Magyar Szabadalmi Hivatal (MSzH) delegál. Öt tag személyére a kötelezpéldány-szolgáltatásra kötelezett műsorszolgáltatók, egy tag személyére a gyűjtemény hozzáférhetőségét biztosító intézmények képviselőiben a nemzeti kulturális örökség minisztere tesz javaslatot.

(3) A Testület tagjainak megbízatása ötéves időtartamra szól, amely további öt évre meghosszabbítható.

16. § (1) A Testület a miniszter által jóváhagyott Ügyrend szerint működik. A Testület döntéseit egyszerű szó-

többséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(2) A Testület elnökét a tagok maguk közül választják.

IV. Fejezet

Záró rendelkezések

17. § (1) E törvény 2006. január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a sajtótermékek kötelezpéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról szóló 60/1998. (III. 27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének a) pontja.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 46. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46. § E törvény alapján a muzeális intézményekben, a levéltárakban, a közgyűjteményként működő kép- és hangarchívumokban – valamint a könyvtárakban muzeális dokumentumként – őrzött kulturális javak védettnek minősülnek.”

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 1. melléklete a következő e) ponttal egészül ki, az eredeti e)–w) pontok számozása f)–x) pontokra módosul:

„e) *Kép- és hangarchívum*: az Rttv. 2. § 28. pontja szerinti műsorszámokat gyűjtő audiovizuális archívum, valamint az olyan audiovizuális archívumok, amelyeknek gyűjteményét védetté nyilvánították;”

Felhatalmazások

18. § Felhatalmazást kap a miniszter és a nemzeti kulturális örökség minisztere, hogy együttes rendeletben állapítsa meg:

a) az audiovizuális kötelezpéldányok szolgáltatásának részletes szabályait,

b) a műsorszámok felújításának, valamint szolgáltatásának műszaki, minőségi és egyéb követelményeit.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2004. évi CXXXVII. törvényhez

A műsorszámhoz kapcsolódó dokumentumok	A műsorszám előállítását, bemutatását szolgáló eszközök
szerzői kézirat	kamera
színpadi terv és a kameraállások leírása	vetítőberendezés
a mű reklámja	
kimutatás a mű megvalósításáról (pl. ütemterv, költségvetés, gyártási terv)	
felhasználási szerződés (megfilmesítési, sugárzási szerződés stb.)	
egyéb (pl. kritika, műismertető, filmográfia, forgatókönyvek, fotók)	

2. melléklet a 2004. évi CXXXVII. törvényhez**I. KÖTELEZŐ ADATSZOLGÁLTATÁS**

A törvény 10. §-ának (1) bekezdése alapján a kötelezpéldány-szolgáltatással egyidejűleg a szolgáltató a következő adatokat köteles eljuttatni a sugárzást követő három napon belül:

A műsorszám adatai		Meghatározás*
1.	Cím	A műsorszámban szereplő szó, kifejezés vagy egyéb jelcsoport, amely a műsorszám megnevezésére szolgál
2.	Sorozatszám	A sorozat keretében megjelent műsorszámoknak a sorozatra vonatkozó főcíme
3.	Eredeti cím	A műsorszám eredeti nyelvű első kiadásának címe
4.	Kiadó	Az a természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki/amely anyagi és/vagy irányítási, igazgatási felelősséget vállal a műsorszám nyilvánossághoz közvetítéséért
5.	Nyilvánosságra hozó (műsorszolgáltató) csatorna megnevezése	
6.	Nyelv	A műsorszámban előforduló szövegek nyelve
7.	Adásnap	Az a naptári nap, amikor adott adásmenet alapján a nyilvánossághoz közvetítik a műsorszámot
8.	A műsorszám sugárzásának időpontja (óra, perc)	
9.	Adásidő	Az adáshossz
10.	Műfaj (típus)	A műsorszám típusát, műfaját, általánosabb sajátosságait jelölő kifejezés vagy besorolási szám (EBU-TV)

11. Létrehozó/alkotó

Az a természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki/amely a műsorszám vagy annak fő része tartalmának alkotója, aki/amely a tartalomért felelős

- 11*1 Író, költő
- 11*2 Műfordító
- 11*3 Forgatókönyvíró
- 11*4 Szövegíró (R)
- 11*5 Publicista (R)
- 11*6 Fordító
- 11*7 Dramaturg
- 11*8 Rendező
- 11*9 Zeneszerző
- 11*10 Zenei rendező (R)
- 11*11 Felelős szerkesztő
- 11*12 Operatőr (TV)
- 11*13 Híradó blokk operatőre (TV)
- 11*14 Díszlettervező (TV)
- 11*15 Bábtervező (TV)
- 11*16 Jelmeztervező (TV)
- 11*17 Animátor (TV)
- 11*18 Koreográfus (TV)
- 11*19 Átdolgozó (R)
- 11*20 Feldolgozó (R)
- 11*21 Hangszerelő (R)
- 11*22 Összeállító (R)
- 11*23 Hírszerkesztő (R)
- 11*24 Híradó blokk riportere (TV)
- 11*25 Riporter
- 11*26 Rádióra alkalmazó (R)
- 11*27 Tudósító
- 11*28 Műsorvezető
- 11*29 Producer (TV)

Az a személy vagy testület, aki vagy amely a műsorszám létrehozásáért anyagi felelősséget vállal, és magát producerként nevezi meg

- 11*30 Szerkesztő
- 11*31 Előadó
- 11*32 Színész

12. Közreműködő

Az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a műsorszám szellemi tartalmának létrehozásában részt vesz, és a létrehozóhoz képest alárendelt, illetve járulékos szerepet tölt be, illetve aki/amely a műsorszám valamely járulékos részének létrehozója

- 12*1 Vágó (TV)
- 12*2 Főgyártásvezető (TV)
- 12*3 Gyártásvezető (TV)
- 12*4 Műsorszervező (R)
- 12*5 Zenei szerkesztő
- 12*6 Zenei munkatárs (R)

** Az NDA terminológiai meghatározása*

*** Reklámok esetében a fenti adatszolgáltatás nem kötelező.*

II. ÖNKÉNTES ADATSZOLGÁLTATÁS

Nem kötelező az adatszolgáltatás az alább felsoroltakra, de a műsorszolgáltatónál meglévő adatot a NAVA befogadja:

	A műsorszám adatai	Meghatározás*
12.	Közreműködő: Hangmérnök Műszaki vezető Fővilágosító	
13.	Tartalom, cselekmény leírása	
14.	A felvételi helyszínek leírása	
15.	Riportalany/ok	
16.	Kapcsolat	<i>Hivatkozás egy kapcsolódó forrásra, kapcsolat más műsorszámokkal</i>

2004. évi CXXXVIII. törvény

a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról*

1. § (1) A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 1. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Nem tartozik e törvény hatálya alá:

a) a geotermikus energiát hordozó felszín alatti vizek kutatása és kitermelése,

b) az építés, tereprendezés és a vizek medrének – a külön törvényben meghatározott – vízgazdálkodási célból végzett alakítása, továbbá a kézi erővel végzett arány-mosás,

c) a katasztrófák elhárításához szükséges ásványi nyersanyag kitermelése, ha azt – külön jogszabály szerint – katasztrófahelyzetben végezték.”

(2) A Bt. 1. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az építésügyi, illetve talajvédelmi hatósági engedély alapján végzett tereprendezéssel, továbbá a vízjogi engedély alapján végzett mederalakítással összefüggő ásványi nyersanyag kitermelésre az e törvény 20. és 41. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.”

2. § A Bt. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia természetes előfordulási helyükön állami tulajdonban vannak. A bányavállalkozó által kitermelt ásványi nyersanyag a kitermeléssel, az energetikai célra kinyert geotermikus energia a hasznosítással a bányavállalkozó tulajdonába megy át. A föld alatti gáztárolóban, mint természetes elő-

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. december 20-i ülésnapján fogadta el.

fordulási helyén lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonjogát, kérelemre, a bányavállalkozó – a bányajáradék mértékére vonatkozó általános szabályok alkalmazásával – a 20. § (3) bekezdésének *b)* pontja alapján meghatározott bányajáradék-összeg 1,4-szeresének megfizetésével a kitermelést megelőzően is megszerezheti.”

3. § A Bt. 14. §-ának (1)–(2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A koncesszió időtartamán belül a tervezett kutatási időszak 4 évnél hosszabb nem lehet. A kutatási időszak legfeljebb két alkalommal, esetenként az eredeti kutatási időszak felével meghosszabbítható.

(2) A bányavállalkozó a kutatás befejezésétől számított 1 év időtartamon belül kezdeményezheti a bányatelek megállapítását. Az 1 éves időtartamba nem számít bele a környezetvédelmi és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás időtartama.”

4. § (1) A Bt. 20. §-ának (2) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Bányajáradékot köteles fizetni:]

„*b)* az 1. § (2) és (7) bekezdés szerinti tevékenységet végző,”

(2) A Bt. 20. §-ának (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) A bányajáradék pénzben kifejezett összege a kitermelt ásványi nyersanyag értékének e törvényben vagy koncessziós, illetőleg a 26/A. § (5) bekezdése szerinti szerződésben meghatározott százaléka. A bányajáradék számításának alapja a bányanyíláson kiszállított, kútfejen vagy ennek hiányában a kútfejre visszaszármaztatott módon mért mennyiség értéke.”

(3) A Bt. 20. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:

„(14) A bányateleknek az 5. § (2) bekezdés szerinti kiterjesztése, valamint bányatelek föld alatti gáztárolásra történő engedélyezése során a bányafelügyelet a Magyar Geológiai Szolgálat szakvéleményének figyelembevételével állapítja meg annak a föld alatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogénnek a mennyiségét, amelyre a bányatelek jogosultja tulajdonjogot szerezhet. A bányavállalkozó a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelekről rendelkező határozat jogerőre emelkedésétől számított 180 napon belül kérheti a föld alatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonba adását. A kérelemről a bányafelügyelet határozattal dönt. A bányajáradékot az első műszaki üzemi terv jóváhagyását követő 30 napon belül meg kell állapítani.”

(4) A Bt. 20. §-a a következő (15) bekezdéssel egészül ki:

„(15) A bányavállalkozó, bányászati jogának fennállása alatt – ideértve a szüneteltetést is – köteles a bányafelügyelet-

nek bejelenteni, ha ellene a bíróság felszámolási eljárást indított, vagy az arra jogosult végelszámolást rendelt el.”

4/A. § A Bt. a 20. §-át követően a következő alcímmel és 20/A. §-sal egészül ki:

„A Tájérendezési Célelőirányzat

20/A. § (1) Az évente befizetett bányajáradék e törvényben meghatározott részét a bányavállalkozóra át nem hárítható, elmaradt, állami felelősségi körbe tartozó tájrendezési feladatok finanszírozására kell fordítani.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt cél pénzügyi forrását az éves költségvetési törvényben meghatározott Gazdasági és Közlekedési Minisztérium fejezetén belül, fejezeti kezelésű előirányzat, a Tájérendezési Célelőirányzat (a továbbiakban: celelőirányzat) biztosítja.

(3) A celelőirányzat bevételét a 20. § szerint megfizetett bányajáradék 10%-a képezi, kivéve a 20. § (3) bekezdésének *b)* pontja alapján beszedett bányajáradék 12%-ot meghaladó részét.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott tájrendezési feladatok finanszírozása kiterjed

a) a bányászati tevékenység következtében maradóan megváltozott külszíni terület (beleértve a bányatavat és környezetét is),

b) a bányászati tevékenységhez kapcsolódó műtárgy, ideértve a bányászati célú mélyfúrást is,

c) a 23. § hatálya alá nem tartozó meddőhányó veszélytelenítéséhez, ökológiai, természeti és tájképi környezetbe illő kialakításához vagy újjrahasznosíthatóvá tételéhez szükséges tevékenységre, a bányászati tevékenység során megsérült régészeti lelőhelyek stabilizálására és megmentésére, az ehhez kapcsolódó tájrendezési, kivitelezési terv elkészítésére, továbbá a bányászati tevékenységgel érintett területek és hatások felmérésére, valamint a finanszírozási eljárás dologi és személyi feltételeinek biztosítására.

(5) A celelőirányzathoz folyósított finanszírozás összege nem haladhatja meg a (3) bekezdés szerinti bevétel összegét.

(6) A tájrendezési feladat nem hárítható át a bányavállalkozóra,

a) ha a bányavállalkozó jogutód nélkül megszűnt, és a felszámolási eljárásra vonatkozó jogszabályokban, valamint az e törvényben foglalt kötelezettségek végrehajtása során a tájrendezési feladatok elvégzésére nem került sor;

b) ha a bányavállalkozó vagy jogutódja nem deríthető fel;

c) bányászati célú mélyfúrással kapcsolatos tájrendezési feladat esetén, ha az érintett mélyfúrás állami tulajdonban áll.

(7) A bányavállalkozóra át nem hárítható tájrendezési feladatokról készített terv engedélyezésére a 36. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. Az (1) bekezdés szerinti finanszírozási igényt

csak jóváhagyott tájrendezési terv birtokában lehet betervezni.

(8) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel és a környezetvédelmi miniszterrel egyetértésben a célelőirányzat kezelésére és felhasználására vonatkozó részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg.”

5. § (1) A Bt. 22. §-ának (1)–(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Meghatározott ásványi nyersanyag kutatására

a) zárt területen koncesszió keretében a miniszter a koncessziós szerződésben,

b) nyílt területen a bányafelügyelet kutatási jogot adományoz.

(2) A kutatási jog a kutatási területen a bányavállalkozónak kizárólagos jogot ad az ásványi nyersanyag kutatási műszaki üzemi terv benyújtására, a jóváhagyatás kezdeményezésére, és az ásványi nyersanyag jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján végzett kutatására és elfogadott kutatási zárójelentés alapján a bányatelek megállapításának kezdeményezésére.

(3) A kutatási tevékenység az (1) bekezdésben meghatározott feltételen túlmenően csak jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján kezdhető meg. A kutatási műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet a külön jogszabályban meghatározott szakhatóságok hozzájárulásával, és a Magyar Geológiai Szolgálat szakvéleményére figyelemmel hagyja jóvá. Ha a kutatási tevékenység kivett helyet (49. § 16. pont) érint, a kivettség tárgya szerint hatáskörrel rendelkező hatóság szakhatósági közreműködése során a kivett helyre vonatkozóan külön is mérlegeli hozzájárulását, hozzájárulásához feltételeket állapíthat meg.”

(2) A Bt. 22. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A tervezett kutatási időszakra, valamint a bányatelek megállapításának kezdeményezésére a koncessziónál előírt határidőket (14. §) a kutatási jog adományozás esetében is alkalmazni kell. E határidők elmulasztása esetén a (2) bekezdésben a bányavállalkozó részére biztosított kizárólagos jog megszűnik.”

(3) A Bt. 22. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Ha a bányavállalkozó a munkavégzés során olyan ásványi nyersanyagokra bukkan, amelyekre jogosultsága nem terjed ki, az előfordulást köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek és kezdeményezheti a szerződésnek, engedélynek e nyersanyagra történő kiterjesztését. A kutatási jog a 22. § (1) bekezdésben meghatározott ásványi nyersanyagtól eltérő más ásványi nyersanyagra csak akkor terjeszthető ki, ha a kérelemben megjelölt ásványi nyersanyag szempontjából a kutatási terület nem minősül zártnak. A kiterjesztéssel érintett ásványi nyersanyag bányászata a bányavállalkozót elsőbbség illeti meg.”

(4) A Bt. 22. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján adományozott kutatási jog megszűnik, ha a jogosult a kutatási jogot adományozó koncessziós szerződés aláírásától, illetve határozat végrehajthatóságától számított 6 hónapon belül a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyását a bányafelügyeletnél nem kezdeményezi, illetve a műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet a bányafelügyelet jogerős határozatában elutasította, és a határozat végrehajtható.”

6. § A Bt. 22. §-át követően új alcímmel és 22/A. §-sal egészül ki:

„A szénhidrogén-kutatás, -feltárás és -kitermelés engedélyezésének sajátos szabályai

22/A. § (1) A miniszter a 9. §-ban foglaltak alapján kijelöli azokat a zárt területeket, amelyeken a szénhidrogének kutatásának, feltárásának és kitermelésének koncesszió keretében történő engedélyezése a területeknek két országos terjesztésű napilapban, a Bányászati Közlönyben és az Európai Unió Hivatalos Lapjában történt közzétételét (hirdetmény) követő 90 nap elteltével, a benyújtott pályázatok egyidejű elbírálásával kezdődik meg.

(2) A hirdetmény közzétételéről a Magyar Bányászati Hivatal elnöke intézkedik.

(3) A hirdetményben meg kell határozni, hogy a koncesszió milyen tevékenységekre vonatkozik, azt a földrajzi területet, amelyre pályázatot lehet benyújtani, továbbá az elbírálás tervezett időpontját vagy határidejét, illetőleg az előnyben részesítés esetleges szempontjait. E szempontok meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A hirdetményben fel kell tüntetni azt is, hogy a területre és az engedélyezési eljárásra vonatkozóan hol lehet részletes információkat kapni.

(4) Nem kell alkalmazni az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit, ha egy területnél geológiai és termelési szempontok alátámasztják, hogy a területen már megállapított bányatelek jogosultja kezdeményezi bányatelkének bővítése céljából kutatási jog adományozását. Nem kell alkalmazni az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit akkor sem, ha egy területnél geológiai és termelési szempontok alátámasztják, hogy a szomszédos terület engedélyese kapjon arra kutatási jogot. Ez esetben a bányafelügyelet tájékoztatja a szomszédos terület engedélyeseit arról, hogy 30 napon belül kutatási jog adományozása iránt kérelemmel élhetnek.

(5) A Magyar Bányászati Hivatal elnöke gondoskodik azon területeknek a Bányászati Közlönyben és az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételéről is,

a) amelyek nem tartoznak az (1)–(3) bekezdés szerint kijelölt területek közé, mert ezek bármely vállalkozás részére kutatási engedélykérelem szempontjából állandóan rendelkezésre álló területnek minősülnek;

b) amelyekre az (1)–(3) bekezdés szerinti eljárást követően nem került engedély kiadásra;

c) amelyekre az engedélyesek a kutatási területeket visszaadták;

d) amelyek a 26/A. § (6) bekezdése alapján szabadultak fel.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott területeket ismertető hirdetményben fel kell tüntetni azt is, hogy a területre és az engedélyezési eljárásra vonatkozóan hol lehet részletes információkat kapni. A hirdetményben fel kell tüntetni továbbá az előnyben részesítés esetleges szempontjait. E szempontok meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A hirdetmény bármely jelentős változásáról újabb hirdetményt kell kiadni. E területekre vonatkozó, engedélyezésre irányuló kérelmet csak a hirdetmény megjelenését követően, a kérelmeknek a bányafelügyelethez történt beérkezésének sorrendjében lehet elbírálni.

(7) Nemzetbiztonsági okokból megtagadható vagy visszavonható az engedély olyan vállalkozás esetében, amely az Európai Unió tekintetében harmadik országok vagy harmadik országok állampolgárainak irányítása alatt áll.

(8) Szénhidrogének esetében a kutatási jog adományozására, a kutatás műszaki üzemi tervének jóváhagyására, illetőleg a bányászati jog átruházására irányuló eljárásban az e törvényben és a külön jogszabályban megállapított általános követelményeken túl a bányafelügyeletnek vizsgálnia kell

a) a kérelmezők műszaki és pénzügyi alkalmasságát;

b) azt, hogy a kérelmezők mikor és milyen módon tervezik a kutatást (feltárást, illetőleg kitermelést) megkezdeni, illetve végrehajtani,

c) azt, hogy a kérelmezők a korábbi engedélyeik alapján tevékenységüket milyen hatékonysággal és felelősséggel végezték,

d) átruházási szándék esetén az a)–c) pontokban foglaltak mellett azt is, hogy a kérelmező átvéve milyen összegért vállal fizetni az engedély elnyerése érdekében.

(9) Nem minősül az (1) és (6) bekezdés szerinti engedély megadásának:

a) a kutatási jogadomány, valamint a bányatelek jogosultjának névátírása, ha az a meglévő engedéllyel rendelkező vállalkozás névváltozásából vagy tulajdonosváltásából, vagy az ilyen vállalkozás tulajdonosi összetételének változásából ered,

b) kutatási jogadományt vagy bányatelek megállapítását követően a kutatási, illetve feltárási, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása;

c) a bányafelügyelet olyan eljárás keretében hozott határozata, amely a tevékenységek megkezdésére, félbeszakítására, meghosszabbítására vagy megszüntetésére, illetve magának az engedélynek a meghosszabbítására vonatkozik.”

7. § A Bt. 23. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ásványvagyon feltárására és kitermelésére – a 26. § (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a bányatelek jogosultja kaphat engedélyt. A koncessziós szerződésben

vagy a kutatási jogot adományozó határozatban megállapított kutatási időszak végétől számított második évet követően a feltárás és termelés szénhidrogén esetében is csak bányatelken folytatható.”

8. § A Bt. 24. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Földgázszállító-, elosztóvezeték, föld alatti gáz-tárolót a külön törvény alapján engedéllyel rendelkező szállítói, elosztói, tárolói engedélyes üzemeltethet. A bányafelügyelet a szállítóvezeték használatba vételét engedélyező határozatában megállapítja a vezeték biztonsági övezetét, és határidő tűzésével rendelkezik a szolgálat alapításáról.”

9. § A Bt. 25. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Üzleti titokként kell kezelni a kutatási jog jogosultja által a kutatási zárójelentésben és egyéb módon szolgáltatott adatokat a jogosultság időtartama alatt, valamint a bányavállalkozó által a kutatási zárójelentésben, készlet-számlázási jelentésben és egyéb módon szolgáltatott adatokat a bányabezárási terv (42. §) jóváhagyásáig, bányatelek-megállapítás hiányában a kutatási zárójelentés elfogadását, illetőleg egyéb esetben az adatszolgáltatási kötelezettség keletkezését követő egy évig. Ez alatt az időtartam alatt az üzleti titokként kezelt földtani adatok forgalomképesek, amelyekkel a jogosult szabadon rendelkezik. Nem tartozik az üzleti titok körébe az elvégzett kutatások helyére és a kutatási adatok birtokosára vonatkozó információ.”

10. § A Bt. 26. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a Bt. a következő 26/A–26/C. §-sal egészül ki:

„26. § (1) Ásványi nyersanyagot feltárni és kitermelni, valamint szénhidrogén föld alatti tárolására földtani szerkezetet hasznosítani a föld felszínének és mélyének e célra elhatárolt részén (a továbbiakban: bányatelek) szabad.

(2) Nem kell bányatelket megállapítani az ásványi nyersanyagoknak a kutatás keretében, továbbá a meddőhányónak a hasznosítása során végzett feltárására és kitermelésére.

(3) A bányatelket kérelemre – az érintett szakhatóságok hozzájárulása és a Magyar Geológiai Szolgálat szakvéleménye alapján, az ingatlantulajdonosoknak a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervével és az ingatlanok használati, hasznosítási, illetve rendelkezési jogával kapcsolatos észrevételei figyelembevételével – a bányafelügyelet határozatban állapítja meg.

26/A. § (1) A bányatelek megállapításáról szóló határozatot a bányafelügyelet kézbesítés útján közli a kérelmezővel, a szakhatóságként eljáró hatóságokkal, a bányatelekkel érintett ingatlanok tulajdonosaival és a jogerős határozatot megküldi az illetékes földhivatalnak, a bányatelek ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése végett. Nem

kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni a kőolaj, földgáz (beleértve a széndioxid gázt is) kitermelésére megállapított bányatelket. A bányatelek megállapítása nem minősül a terület-igénybevétel megkezdésének.

(2) Bányatelek megállapítását kérheti a bányafelügyelettől

a) a 22. § (1) bekezdés szerinti kutatási joggal rendelkező bányavállalkozó, továbbá

b) az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki, vagy amely nem minősül bányavállalkozónak, azonban archív adattári adatok, új elméleti földtani értelmezés eredményei vagy bejelentés alapján végzett felszíni előkutatás adatai alapján készletszámítási jelentést készít.

(3) Meghatározott ásványi nyersanyag feltárására és kitermelésére a bányafelügyelet a bányatelket akkor állapítja meg, ha a kérelmező

a) kutatási adatokkal (kutatási zárójelentés vagy készletszámítási jelentés) igazolja, hogy a bányatelekkel lehatárolni kért lelőhely kitermelhető ásványvagyonnal rendelkezik,

b) a tevékenység végzéséhez szükséges környezetvédelmi, illetve – ha azt külön jogszabály elrendeli – egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik,

c) meghatározza az általa alkalmazni kívánt bányaművelési technológiát (mélyművelés, külfejtés, fúrólyukas kitermelés), és műszaki leírással igazolja a kitermelési feltételek teljesíthetőségét, valamint megjelöli a kitermelés ütemterv szerinti időpontját,

d) teljesíti a bányatelek-dokumentáció tartalmára jogszabályban előírt követelményeket,

e) mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre tervezett bányatelek esetében igazolja, hogy a bányatelekkel lefedni tervezett felszíni ingatlanok tulajdonosait (vagyonkezelőit, használóit) a kérelem benyújtását megelőzően legalább 15 nappal írásban tájékoztatta a bányatelek-megállapítási szándékáról, továbbá külfejtés esetében a bányaműveletekkel érinteni tervezett egyes ingatlanok bányászati célra történő igénybevételének módjáról és várható időpontjáról,

f) érintett területre vonatkozó tájrendezési előtervben javasolt újrahaznosítási célját a szakhatóságok, az eljárás során adott hozzájárulásukban elfogadják.

(4) A bányatelek megállapítása és az ingatlan-nyilvántartásba történt bejegyzése nem változtatja meg a bányatelekkel lefedett felszíni ingatlanok tulajdonjogát, rendelkezését és használatát.

(5) A bányavállalkozó a bányatelek megállapításától számított 5 éven belül köteles a kitermelést, üzemszerű földalatti szénhidrogén tárolást megkezdni. A bányavállalkozó egy bányatelekre vonatkozóan legfeljebb egy alkalommal kérheti a bányafelügyeletről a kitermelés, illetve az üzemszerű tárolás megkezdésére megállapított határidő legfeljebb 5 évvel történő meghosszabbítását. Meghosszabbítás esetén a bányavállalkozó térítést köteles fi-

zetni. A térítés alapjául szolgáló ásványi nyersanyag mennyiségét és az érték után fizetendő százalékos bányajáradék-mértéket – a kérelem időpontjában alkalmazott százalékos mértéknél magasabb, de legfeljebb az eredeti érték 1,2-szeres mértékben – a miniszter és a bányavállalkozó között megkötött szerződésben kell megállapítani. A határidő meghosszabbításáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A határozatban a térítésfizetési kötelezettség szerződésben megállapított mértékét is rögzíteni kell. A meghosszabbításról rendelkező határozatot mindazokkal közölni kell, akikkel a bányatelek megállapításáról rendelkező határozatot közölték. A bányavállalkozó egyidejűleg kettőnél több bányatelekre akkor kaphat határidő hosszabbítást, ha legalább 5 éves időtartamra a szerződésben meghatározott megnövelt bányajáradék alkalmazását kiterjesztik a bányavállalkozó valamennyi bányatelkére.

(6) A kitermelés, illetve az üzemszerű tárolás megkezdésére megállapított határidő engedély hiányában történt elmulasztása esetén, továbbá ha a bányavállalkozó a meghatározott térítésfizetési kötelezettségnek nem tesz eleget, valamint, ha a bányavállalkozó jogutód nélkül megszűnik, a bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, és a bányatelekben fennálló bányászati jogot átruházásra a Magyar Bányászati Hivatal honlapján, a Bányászati Közlönyben – szénhidrogének esetében az Európai Unió Hivatalos Lapjában is – meghirdeti.

26/B. § (1) Külfejtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek megállapítását követően, a feltárás és kitermelés megkezdéséig, de legkésőbb a 26/A. § (3) bekezdésének c) és e) pontjaiban említett ütemtervben megjelölt időpont előtt öt évvel, a bányavállalkozó jogosult a bányatelekkel fedett ingatlanokra a vonatkozó építésügyi jogszabályok rendelkezései szerint építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését kérni a bányafelügyeletről. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozónak az építési és telekalakítási tilalom kezdeményezésére vonatkozó jogai megszűnnek.

(2) Mélyművelésre szolgáló bányatelek esetében a bányavállalkozó akkor jogosult az építési és telekalakítási tilalom elrendelését kezdeményezni, ha a bányászati tevékenység előreláthatóan kihat a felszíni ingatlanra.

(3) A bányatelek megállapítására vagy módosítására (bővítésére, csökkentésére, egyesítésére vagy megosztására) irányuló kérelem elbírálási eljárásában a bányafelügyelet a kutatási (készletszámítási) adatok alapján megállapítja a bányatelekben található ásványi nyersanyagok mennyiségét, haszonanyagként vagy meddőanyagként történő besorolását. A kutatási területről, a bányatelekről és a bányaműveléssel érintett területekről a bányafelügyelet nyilvántartást vezet.

(4) Ha az ásványi nyersanyagok elhelyezkedése indokolja, a bányafelügyelet a bányatelket kérelemre, módosíthatja. Ha a módosítás az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányatelket érint, a módosításról rendelkező jogerős határozat megküldésével az illetékes földhivatalt is értesíteni kell. A bányatelek bővítésére, illetve csökkentésére

irányuló eljárásban a bányatelek megállapítására [26/A. § (1)–(4) bekezdése] szabályait kell alkalmazni.

(5) A bányavállalkozó kérelmére vagy hivatalból a bányatelket a bányafelügyelet a nyilvántartásból törli, és erről az érdekelteket értesíti, valamint megkeresi az illetékes földhivatalt, a bányateleknek az ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. A bányatelek volt jogosultjának kötelezettségei a bányakárok megtérítése, a tájrendezés és a biztonság, valamint a környezet- és természetvédelem tekintetében a bányatelek törlését követően is fennállnak.

26/C. § (1) Ha a bányászati munkák végzése során a művelésre engedélyezett bányatelek területén a kitermelés befejezése vagy a koncesszió megszűnése előtt olyan természeti, környezeti, műemléki vagy régészeti érték válik ismertté, mely más módon nem védhető meg, az érintett hatóság határozata alapján – melyben rendelkezni kell a bányavállalkozó kártalanításáról is – a bányafelügyelet a bányatelket hivatalból csökkentheti.

(2) A művelés alatt álló bányatelek területének az (1) bekezdés alapján hivatalból történt csökkentése miatt a bányavállalkozót megillető kártalanításra a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Ha a már megállapított bányatelek területét a kitermelés befejezése vagy a koncesszió megszűnése előtt a 49. § 16. pontja szerinti kivett helyé nyilvánítják, az ebből eredő károkért a bányavállalkozót kártalanítás illeti meg. A kivett helyé nyilvánításról, illetve jogszabály alapján az annak érvényesítésére szolgáló határozatban a kártalanításról is rendelkezni kell.”

11. § (1) A Bt. 27. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A műszaki üzemi tervet a műszaki-biztonsági, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi szabályok és az ásványvagyon-gazdálkodási, a vízgazdálkodási, valamint a környezet-, természet- és tájvédelmi követelmények figyelembevételével úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a föld alatti létesítmények, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földek megóvását, a bányakárok, a környezeti-természeti károk lehetséges megelőzését, illetve csökkentését, továbbá a tájrendezés teljesítését.”

(2) A Bt. 27. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet a (2) bekezdésben meghatározott szempontokra és az ingatlan-igénybevételi ütemtervre figyelemmel akkor hagyja jóvá, ha a bányavállalkozó a műszaki üzemi tervben meghatározott bányászati tevékenységekkel érinteni tervezett ingatlanokra vonatkozóan igénybevételi jogosultságát igazolta.”

12. § (1) A Bt. 30. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kitermelést 6 hónapot meghaladóan szüneteltetni kizárólag a bányafelügyelet engedélyével, a jóváhagyott szüneteltetési műszaki üzemi terv alapján lehet.”

(2) A Bt. 30. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A kitermelés 3 évnél hosszabb ideig tartó szüneteltetése esetében a bányafelügyelet hivatalból, illetőleg az érintett szakhatóságok kezdeményezésére intézkedhet a bánya bezárásáról, a tájrendezés elvégeztetéséről, az ásványi nyersanyagok kitermeléséből származó hulladék kezeléséről és a bányavállalkozó bányászati jogának törléséről.”

(3) A Bt. 30. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a szüneteltetésnek gazdaságossági oka van és a bányavállalkozó a kiesett bányajáradék pótlására díjfizetési kötelezettséget vállal és a kirótt díjat megfizeti, nem kezdeményezhető a bányavállalkozó bányászati jogának megszüntetése, illetve nem rendelhető el a bányabezárás.”

13. § (1) A Bt. 32. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A biztonsági övezeten belül tilos, illetve korlátozás alá esik olyan épületet vagy létesítményt – e törvény hatálya alá tartozó kivételével – elhelyezni, olyan növényzetet (fát) ültetni, illetve olyan tevékenységet folytatni, amely a vezeték biztonságát, az életet, a testi épséget vagy a vagyonbiztonságot veszélyezteti. A tilalmakat és a korlátozások részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.”

(2) A Bt. 32. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Közútra, közterületre, vasúti pályára, folyóvizek, csatornák területére bányászati célú szolgáltatást alapítani nem lehet. Az említett területeket érintő biztonsági övezet megállapítása esetén az érdekelt szervek a műszaki-biztonsági szabályoknak, illetve szabványoknak megfelelő megállapodást kötnek.”

14. § A Bt. 34. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A bányakapitányság a bányavállalkozót, valamint a gázipari engedélyest, mint munkáltatót, határozatban arra kötelezheti, hogy írásban adjon tájékoztatást a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről.”

15. § A Bt. 36. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„36. § (1) A bányavállalkozó köteles azt a külszíni területet, amelynek használhatósága a bányászati tevékenység következtében megszűnt vagy lényegesen korlátozódott, a műszaki üzemi tervnek megfelelően, fokozatosan helyreállítani, és ezzel a területet újrahasznosításra alkalmas állapotba hozni vagy a természeti környezetbe illően kialakítani (tájrendezés).

(2) A bányafelügyelet a tájrendezéshez szükséges feladatokról a bányavállalkozó által készített feltérési, kiter-

melési műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárásában az érintett szakhatóságok hozzájárulásával és az érdekeltek meghallgatásával dönt.

(3) A tájrendezést követően a tulajdonos az érintett ingatlanokkal szabadon rendelkezik.

(4) Az e törvény hatálybalépése előtt keletkezett bányászati célú mélyfúrásokkal kapcsolatos tájrendezési feladatok elvégzésére az köteles, aki 2004. december 31-én e bányászati célú mélyfúrások tulajdonosa. A tulajdonos az e bekezdés szerinti tájrendezési feladatokat a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások vonatkozásában 2014. december 31-ig köteles elvégezni, azzal, hogy a terület helyreállításának, újrahasznosításra alkalmas állapotba hozatalának, illetőleg a természeti környezetbe illő kialakításának kötelezettségét fokozatosan, az e rendelkezésen alapuló tájrendezési feladatok összességére nézve egyenletes ütemben köteles teljesíteni.”

16. § (1) A Bt. 38. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmények, szállítóvezetékek, a kutatási műveletekhez szükséges berendezések elhelyezése céljára – megállapodás hiányában – a bányavállalkozó az ingatlan használatára az építés, kutatás végzéséhez, annak befejezéséig, szolgálat alapítását igényelheti. Az okozott kárt a bányakárokról vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni. Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmények és szállítóvezetékek üzemeltetése – beleértve az üzemelés megszüntetésével járó tevékenységet is – időtartamára a bányavállalkozó, az ingatlan tulajdonosának fizetendő kártalanítás ellenében, szolgálati jog alapítását igényelheti. A törvény hatálya alá tartozó létesítmények rendeltetésszerű üzemeltetéséhez szükséges eszközök, különösen energiaellátó, adatátviteli, katódvédelmi eszközök (a továbbiakban: bányai üzemi kábel), technológiai célú csővezetékek és egyéb eszközök elhelyezése, üzemben tartása céljára a bányavállalkozó a biztonsági övezet mértékében, az ingatlan tulajdonosnak fizetendő kártalanítás ellenében, szolgálat alapítását igényelheti.”

(2) A Bt. 38. §-a a következő (4) és (5) bekezdésekkel egészül ki, egyidejűleg az eredeti (4)–(6) bekezdések számozása (6)–(8) bekezdésre változik:

„(4) A szolgálat alapján a bányavállalkozó jogosult a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(5) Az ingatlan igénybevétele során okozott kárt a bányakárokról vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni. A szolgálat szerinti korlátozással megegyezően kell az ingatlanban keletkezett kárt megtéríteni. A szolgálat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről a bányavállalkozónak az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell az

egyezség létrehozását megkísérlnie. Megegyezés hiányában a szolgálat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a bányavállalkozó kérelmére a megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője állapítja meg. A szolgálat alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni, az eljárásban felmerülő költségeket a kérelmező köteles viselni. A megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetőjének határozata ellen államigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs. A kártalanítást sérelmező fél a szolgálat alapítását elrendelő határozat megváltoztatását – annak kézhezvételét követő 30 napon belül – kérheti a bíróságtól. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog a Ptk. 108. § és 171. §-ában, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16. §-ának f) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása során azonos megítélés alá esik.”

17. § A Bt. 39. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„39. § (1) A bányavállalkozó a 26/B. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül kérheti a bányafelügyeletről, hogy az kezdeményezze az illetékes építésügyi hatóságnál a mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre megállapított bányatelek határai közt fekvő ingatlanra építési és telekalakítási tilalom elrendelését. Az ebből eredő károkat a bányavállalkozó az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) köteles megtéríteni. Nem kérheti a bányavállalkozó az építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését, ha a bányatelket az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyezték be.

(2) A bányavállalkozót, a bányatelket vagy biztonsági övezetet érintő valamennyi építési vagy telekalakítási eljárásba ügyfélként kell bevonni. Ha a bányavállalkozó az építéshez vagy telekalakításhoz olyan feltételek előírását kezdeményezi, amelyek kifejezetten a bányaművelés okozta hátrányok elkerülését célozzák, úgy köteles az ebből eredő, még meg nem térített károkat az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) megtéríteni.

(3) A területrendezési tervek, illetőleg a településrendezési eszközök kidolgozásánál – a bányafelügyelet megkeresésével – figyelembe kell venni a nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területeket. A bányafelügyelet javaslatára a megállapított bányatelek területén a szabályozási tervekben területfelhasználási, illetőleg építési korlátozásokat lehet életbe léptetni.”

18. § A Bt. 41. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) A bányafelügyelet azt a jogi vagy természetes személyt, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot, aki, illetőleg amely jogosulatlanul bányászati tevékenységet végez vagy végeztet, bírsággal sújthatja, és eltiltja a tevékenység folytatásától. Abban az esetben, ha a jogosulatlan bányászati tevékenység vizsgálata során ásványi nyersanyag eltulajdonításának gyanúja merül fel,

a bányafelügyelet büntetőeljárását kezdeményez. Jogosulatlanul az folytat bányászati tevékenységet, aki

a) a 4. § szerinti felszíni előkutatást a kötelező bejelentést elmulasztva végzi,

b) bányászati koncesszió vagy bányahatósági engedély nélkül ásványi nyersanyag kutatását vagy kitermelését végzi,

c) külön jogszabályban előírt hatósági engedély nélkül vagy attól eltérően folytatott tevékenysége során ásványi nyersanyagot termel ki.

(2) Ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenységet szabálytalanul vagy engedélytől eltérő módon gyakorolja, a bányafelügyelet a bányavállalkozót bírsággal sújthatja, a tevékenység folytatását felfüggesztheti, az engedélyt visszavonhatja, illetőleg kezdeményezheti a koncessziós szerződés megszüntetését, és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy, ha ez már nem lehetséges, a tájrendezést.

(3) Szabálytalanul gyakorolja a bányászati tevékenységet az a bányavállalkozó, aki

a) műszaki üzemi terv, illetve kutatási terv nélkül vagy attól eltérően,

b) e törvény III. Részében előírt szabályok megszegésével, vagy

c) a bányajáradék megállapítására vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési, önbevallási vagy befizetési kötelezettségét hibásan, késedelmesen vagy elmulasztva gyakorolja.

(4) A bányafelügyelet azt a természetes vagy jogi személyt, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságot, aki, illetőleg amely külön jogszabály hatálya alá tartozó, a bányafelügyelet által kiadott hatósági engedélyhez kötött gázipari tevékenységet (földgáz tárolása, vezetéken történő elosztása, szállítása, egyéb gázok vezetéken történő szállítása, cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei vezetéken történő elosztása, tartályban vagy palackban történő forgalmazása) engedély nélkül végez, bírsággal sújthatja és eltilthatja a tevékenység folytatásától.

(5) Azt a (4) bekezdésben meghatározott gázipari tevékenység végzésére jogosult engedélyest, aki tevékenységét a jogszabályban vagy az engedélyben foglalt előírásoktól eltérő módon gyakorolja, a bányafelügyelet bírsággal sújthatja, tevékenységét felfüggesztheti, az engedélyt visszavonhatja. Abban az esetben, ha az intézkedés a külön törvény¹ hatálya alá tartozó földgázipari tevékenységet érint, a bányafelügyelet a javasolt intézkedésről értesíti a Magyar Energia Hivatalt.

(6) A bírság ismételten kiszabható.

(7) A bányavállalkozót terhelő kötelezettségek teljesítésére, különösen a bányákárok megtérítésének, a tájrendezési kötelezettség teljesítésének pénzügyi fedezetére a miniszter a koncessziós szerződésben a bányavállalkozó

ajánlata alapján, a bányafelügyelet az engedélyben biztosítási szerződés megkötését vagy biztosíték adását írhatja elő. Ha a bányavállalkozó a megadott határidőre e kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet – a kötelezettség teljesítéséig – a bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását felfüggesztheti.

(8) A meg nem fizetett bányajáradékot, bírságot és felügyeleti díjat, valamint ezek késedelmi kamatait adók módjára kell behajtani.

(9) Amennyiben a (4)–(5) bekezdésben foglalt eljárások során a bányafelügyelet megállapítja, hogy az ügy más közigazgatási szerv hatáskörébe is tartozik, haladéktalanul köteles tájékoztatni a hatáskörrel rendelkező hatóságot. Ha a bányafelügyelet hatáskörének hiányát állapítja meg, az ügyet haladéktalanul átteszi a hatáskörrel rendelkező hatósághoz.”

19. § (1) A Bt. 43. §-ának (1) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bányászat állami szakigazgatási feladatait a Magyar Bányászati Hivatal és területi szervei, a bányakapitányságok (együtt: bányafelügyelet) látja el.”

„(3) A bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében – az e törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott – műszaki-biztonsági, munkavédelmi, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, ásványvagyon-gazdálkodási és piacfelügyeleti hatásköröket gyakorol. A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák föld alatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni részére terjed ki.”

(2) A Bt. 43. §-a következő (9)–(10) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A bányafelügyelet működését saját bevételeiből fedezi. A bányafelügyelet részére felügyeleti tevékenységért a bányatelek jogosultja, külön jogszabály¹ szerint földgáztárolói, -szállítói és -elosztói, PB-gáz forgalmazói engedélyes felügyeleti díjat köteles fizetni. A felügyeleti díj éves mértéke a bányatelekből a tárgyévvel megelőző évben kitermelt ásványi nyersanyag bányajáradék-köteles része értékének 0,3%-a, egyebekben az engedélyes tevékenység tárgyévvel megelőző évi árbevételének 0,3%-a. A bányafelügyelet eljárásaiért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. Mentessül az igazgatási-szolgáltatási díj fizetése alól az, aki (amely szervezet) a bányafelügyelet részére felügyeleti díjat fizet.

(10) A bányászati igazgatási feladatokat ellátó személyek részére igazolványt, a hatósági feladatokat ellátó személyek részére az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati jelvényt kell biztosítani.”

¹ A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény.

¹ A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény és a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának szabályairól és hatósági felügyeletéről szóló 94/2003. (XII. 18.) GKM rendelet.

20. § (1) A Bt. 44. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„44. § (1) A bányafelügyelet műszaki-biztonsági, munkavédelmi, építésügyi hatósági, építés- és piacfelügyeleti hatáskörébe tartozik:

a) az ásványi nyersanyagok bányászata,
b) a bányászati és földtani kutatási célt szolgáló föld alatti létesítmények, valamint az e cél érdekében végzett mélyfúrás,

c) a megszűnt föld alatti bányák nyitva maradó térségeinek fenntartása és felhagyása,

d) a geotermikus energia kutatása, energetikai célra történő kinyerése és hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése,

e) szénhidrogén-termelésben, -előkészítésben és az elsődleges feldolgozásban használt technológiai létesítmény, csővezeték, a szénhidrogén-szállító-, a földgáz-elosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és ezek termékei szállítóvezetékeinek építése, használatbavétele, üzemeltetése, elbontása és felhagyása,

f) szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése,

g) a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyeinek töltő és tároló, a töltőüzemben lévő nyomáspróbázó és javító létesítményei, azok berendezései, valamint elosztóvezetékei építése, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása,

h) a polgári célú robbantóanyag raktárainak építése, használatbavétele és üzemeltetése,

i) a meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése,

j) a gyutaccsal nem indítható polgári célú robbantóanyagoknak a felhasználás és a forgalmazás helyszínén vagy telephelyén keveréssel történő előállítása,

k) a polgári robbantási tevékenység,

l) egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás) a mélyépítés kivételével,

m) a robbantástechnikai kutató tevékenység,

n) az a)–m) pontokban felsorolt tevékenységekhez és létesítményekhez alkalmazott nyomástartó berendezések és rendszerek építése, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása.”

(2) A Bt. 44. §-ának (3)–(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A bányatelek megállapítására indított eljárás elintézési határideje 90 nap, a kutatási jog adományozásának elintézési határideje 20 nap.

(4) Azonnali végrehajtást rendelhet el a hatóság, ha a határozata

a) a műszaki üzemi terv jóváhagyására,

b) a bányatelek megállapítására,

c) szolgálat, vezetékjog, használati jog alapítására, biztonsági övezetben történő kisajátításra,

d) a 41. § (1)–(7) bekezdés alapján a tevékenység eltiltására vagy

e) a bányászati létesítmény környezetet veszélyeztető állapotának megszüntetésére irányul.

(5) A bányafelügyelet – tudomására jutását követően – haladéktalanul köteles intézkedni a hatósági felügyelete alá tartozó tevékenységek gyakorlásával kapcsolatban a 2. §-ban meghatározott közérdek sérelmének megelőzésére, illetőleg megszüntetésére.”

(3) A Bt. 44. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A Magyar Bányászati Hivatal készíti elő a miniszter ásványvagyon-gazdálkodással, valamint a koncessziós szerződésekkel kapcsolatos döntéseit, továbbá előkészíti a 34. § (2) bekezdésében foglalt bányászati, valamint gázipari biztonsági szabályzatokat, és ellenőrzi azok végrehajtását, illetőleg ellátja a 20/A. §-ban meghatározott állami feladatokat.”

21. § A Bt. 44/A. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„44/A. § A vizek medrének vízgazdálkodási célt szolgáló alakítására, kotrására vagy mesterséges vízterek vagy tározók létesítésére irányuló vízjogi engedélyezési eljárásban – ha a tevékenység e törvényben meghatározott ásványi nyersanyagot, illetve ásványvagyon-gazdálkodást érint –, valamint a talajvédelmi hatósági, illetve az építési engedélyhez kötött tereprendezésre irányuló eljárásokban a bányakapitányság szakhatóságként működik közre.”

22. § (1) A Bt. 49. §-ának 1., 4., 16., 18. és 22. pontja helyébe a következő pontok lépnek:

(E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:)

„1. „Ásványi nyersanyag”: olyan ásványi anyag, mely a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten hasznosítható. Nem minősül ásványi nyersanyagnak a külön törvény hatálya alá tartozó talaj és halmazállapotától függetlenül a víz.”

„4. „Bányászat (bányászati tevékenység)”: ásványi nyersanyagok kutatása, feltárása és kitermelése, valamint az ásványvagyon-gazdálkodás. Bányászati tevékenységnek minősül:

a) a kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett előkészítése, osztályozása, a szénhidrogén-bányászatban elsődleges feldolgozása,

b) a bánya szüneteltetése, bezárása, a szénhidrogénmező felhagyása,

c) a bányászati tevékenység befejezését követő tájrendezés,

d) a szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása és hasznosítása, továbbá

e) a felszín alatti víz kutatásával és kitermelésével nem járó geotermikus energia kutatása és energetikai célú hasznosítása is.”

„16. „Kivett hely”: ahol bányászati tevékenységet a kivetttség tárgya szerint hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság hozzájárulásával, az általa előírt külön feltételek megtartásával szabad folytatni. Kivett helynek minősül a belterület, a külterület beépítésre szánt része, a közlekedési célt szolgáló terület, temető, vízfolyás vagy állóvíz medre, függőpálya vagy vezeték biztonsági, illetve védő övezete, vízi létesítmény, ivóvíz, ásvány-, gyógyvíz, bármely forrás és kijelölt védőterülete, védőerdő, gyógy- és üdülőhely védőövezete, a védett természeti terület, a műemléki, illetve régészeti védelem alatt álló ingatlan, továbbá a honvédelmi létesítmények területe, a külfejtés vonatkozásában a termőföld, valamint amit jogszabály a bányászati tevékenység tekintetében annak minősít.”

„18. „Kutatási terület”: a koncessziós szerződésben vagy a kutatási jogot adományozó határozatban meghatározott ásványi nyersanyag kutatására körülhatárolt terület.”

„22. „Szénhidrogén-szállítóvezeték” (távvezeték): tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a csővezeték, amely a földgázt, kőolajat vagy ezek termékeit a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (kőolaj, földgáz-előkészítő üzem, kőolaj-finomító, gázfeldolgozó üzem), indító állomásától, illetve az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, illetve az országhatárig szállítja.

A szállítóvezeték alkotórészei:

- indító- és átadóállomás,
- a szállítóvezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,
- a szállítóvezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjái.

A bányavállalkozó tulajdonában lévő távadat-átviteli eszközök a szállítóvezeték tartozékai.”

(2) A Bt. 49. §-a a következő 28–35. ponttal egészül ki:

(E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:)

„28. „Ásványi anyagok”: a földkéregben előforduló, természetes eredetű, szilárd, folyékony vagy gáznemű, szerves vagy szervetlen vegyületek, valamint kémiai elemek (együttesen: ásványok), illetve ezek térben összefüggő testet alkotó, azonos genetikájú társulásai (kőzetek).

29. „Haszonanyag”: az az ásványi nyersanyag, amelyre a bányatelek megállapítása elsődlegesen irányul, amely olyan értéket képvisel, ami az adott földtani-teleptani, műszaki és gazdasági viszonyok között indokolttá teszi kitermelését. Egy bányatelken belül több haszonanyag is lehet.

30. „Földtani ásványvagyon”: az ásványi nyersanyag kutatási adatokkal igazolt teljes mennyisége, amelyet az

adott ásványi nyersanyagra jellemző paraméterekkel (számbavételi kondíciókkal) – műszaki és gazdasági korlátok alkalmazása nélkül – határoznak meg.

31. „Kitermelhető ásványvagyon”: a bányatelek-térben a földtani ásványvagyonnak a pillérekben (határpillér, védőpillér) lekötött vagyonnal csökkentett, a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten kitermelhető része.

32. „Meddőanyag”: egy adott ásványi nyersanyag-lelőhely (bányatelek) vonatkozásában az olyan ásványi anyag, mely nem minősül ásványi nyersanyagnak, illetve a haszonanyaggal szemben olyan ásványi nyersanyag, mely a haszonanyag alkotta telep (köztestest) fölött, alatt, mellett vagy azon belül, de elkülönült köztestestben fordul elő, és önmagában gazdaságosan nem termelhető ki, viszont a haszonanyag leművelése szükségessé teszi bizonyos mértékű kitermelését.

33. „Mélyépítés”: e törvény alkalmazásában az a felszín alatti építési tevékenység, ahol az építmény felett nem marad természetes állapotú közterület, azaz a felszín alatti létesítmény építése a felszínig történő kitakarással történik meg.

34. „Mélyfúrás”: azon technológiai folyamat eredménye, amelynek során a lyukkiképzéssel, megtartással és szerelvényezéssel együtt földtani vagy bányászati célból, gépi úton a földkéregben olyan lyukat (henger alakú bányatértséget) hoznak létre, amelynek meghatározott, viszonylag kis átmérőjéhez képest kialakítási hossza (mélysége) nagy. A mélyfúrás lehet függőleges, irányított ferdeségű, illetőleg a lyukkiképzés befejező szakaszában vízszintes.

35. „Polgári robbantási tevékenység”: a polgári felhasználású robbanóanyag gyártása, megszerzése, tárolása, felhasználása, megsemmisítése.”

23. § A Bt. a következő 50/A. §-sal egészül ki:

„50/A. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány

- a) a bejelentés alapján végezhető felszíni előkutatásra,
- b) e törvény hatálya alá tartozó, hatósági engedély alapján végezhető tevékenységekre,
- c) a koncessziós pályázatok elbírálására, a koncesszió átruházásával kapcsolatos kérelemre,
- d) a bányajáradékra,
- e) a biztonsági övezetre és a védőpillérre,
- f) a bányatérképekre,
- g) a bányászati és gázipari tevékenység biztonságára és üzemi felügyeletére,
- h) a felszíni ingatlantulajdon korlátozására,
- i) az intézkedésekre, biztosítékokra, a bírság felső határára, a bírság mértéke megállapításánál mérlegelendő szempontokra,
- j) a 43–46. §-okban foglaltakra,
- k) a bányajáradék kiszámítása kapcsán a szilárd ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékére, illetve az érték számítására,
- l) az ásványvagyon-gazdálkodás részletes követelményeire,

m) a vízgazdálkodásról szóló külön törvény rendelkezései figyelembevételével a bányászat befejezését követően fennmaradó vagy keletkező, a felszín alatti vízkészletet érintő tóval kapcsolatos jogokra és kötelezettségekre vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter

a) a műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzésre és gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseknek,

b) egyes munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátására jogosult személyek szakképzési követelményeinek,

c) a hites bányamérőre vonatkozó szabályoknak,

d) a bányatérképek méretarányának és tartalmi követelményeinek,

e) a bányászati hűségjutalomra vonatkozó szabályoknak,

f) a polgári robbantási tevékenység műszaki-biztonsági követelményeit tartalmazó szabályzatnak,

g) a bányászok erkölcsi és anyagi megbecsülésére, így különösen a szakmai utánpótlásra, a hagyományörzésre és az egyéb sajátos juttatásokra vonatkozó rendelkezéseknek, a juttatások körének, jogosultjainak és mértékének, valamint

h) a bányászati és gázipari biztonsági szabályzatoknak,

i) az Európai Unió irányelveiben előírt, az ásványi nyersanyagkutatásról, feltárásról és termelésről szóló, továbbá az ásványvagyon-gazdálkodással kapcsolatos jelentés elkészítésének, az Európai Bizottsághoz történő továbbítás és a közzététel rendjének rendeletben történő megállapítására.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben a 43. § (9) bekezdésében megállapított felügyeleti díj fizetésének részletes szabályait, valamint az igazgatási szolgáltatási díjak körét, mértékét és a díjak beszedésének, kezelésének, nyilvántartásának szabályait rendeletben állapítsa meg.

(4) A miniszter a hatósági engedély alapján bányászati jogot gyakorló bányavállalkozóval a 26/A. § (5) bekezdése alapján szerződést köt.”

24. § A Bt. a következő 50/B. §-sal egészül ki:

„50/B. § (1) A már megállapított külfejtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek jogosultja e rendelkezés hatálybalépését követő két éven belül köteles a bányatelek még igénybe nem vett részére vonatkozóan ütemtervet készíteni, és azt a bányafelügyeletnek megküldeni. Az ütemtervnek tartalmaznia kell az egyes ingatlanok bányászati célra történő igénybevételének módját és várható időbeli ütemezését. A bányafelügyelet az ütemtervet 30 napos határidő tűzésével, nyilatkozattételi felhívással megküldi az érintett ingatlanok tulajdonosai részére. Az ütemterv elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A bányafelügyelet az érintett ingatlantulajdonos ingatlanának használati, hasznosítási, illetve rendelkezési joga szem-

pontjából lényeges, a várható igénybevételi időponttal kapcsolatos nyilatkozatát köteles a döntéshozatal előtt érdemben vizsgálni.

(2) Az e rendelkezés hatálybalépése előtt megállapított olyan bányatelek esetében, amelyre vonatkozóan a bányavállalkozó még nem rendelkezik környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel, a bányavállalkozó a feltárással vagy kitermeléssel szóló első műszaki üzemi tervét jóváhagyásra csak a bányatelekre vonatkozó jogerős környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel együtt nyújthatja be a bányakapitánysághoz.

(3) E rendelkezés hatálybalépésekor a bányatelekre vonatkozóan a bányafelügyelet által jogerős határozatban már jóváhagyott tájrendezési műszaki tervet a műszaki üzemi terv elkészítésekor, illetve annak jóváhagyási eljárásában érvényesként figyelembe kell venni.

(4) E rendelkezés hatálybalépésekor föld alatti gáztárolásra bányatelekkel rendelkező bányavállalkozó 2005. június 15-ig kérheti a bányafelügyeletről a föld alatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonba adását [3. § (1) bekezdés]. Az e törvény 3. § (1) bekezdése szerint a bányavállalkozó tulajdonába került, föld alatti gáztárolóban lévő, ki nem termelt szénhidrogén állományba vételekor a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 50. §-ának (4) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni. A 3. § (1) bekezdés alapján tulajdonba adott szénhidrogén piaci értéke és a tulajdonba adással összefüggésben a bányavállalkozó által fizetendő bányajáradék alapját képező érték az ásványi nyersanyagok értékének meghatározására vonatkozó külön jogszabály alapján meghatározott érték.”

25. § A Bt. 51. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„51. § Ez a törvény a következő irányelveknek való megfelelést szolgálja:

a) a szénhidrogének kutatására, feltárással és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről szóló 1994. május 30-i 94/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint

b) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.”

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

26. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 46. napon lép hatályba.

(2) E törvény 4/A. §-a 2006. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Bt. 6. §-ának (1) bekezdése, 20. §-a (2) bekezdésének d) pontja, (3) bekezdésének b) pontjában található zárójeles rendelkezés és (5), (12) és (13) bekezdése, a 21. §-ának (3) bekezdése, a 27. §-ának (3) bekezdése, a 40. §-a és annak címe, a 43. §-ának (8) bekezdése, a 47. §-a és annak címe, a 49/A. §-ának (4) bekezdése, továbbá az 50. §-ának (12)–(14) bekezdései;

b) a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 1997. évi XII. törvény 2–3. §-a, 6. §-ában a Bt. 6. §-ának (1) bekezdését megállapító része, 11. §-ában a Bt. 20. §-a (1) bekezdésének d) pontját megállapító része, 12. §-a, 13. §-ában a Bt. 25. §-ának (3) bekezdését megállapító része, 14. §-a, 16. §-ának (2) bekezdése, 18. §-a, 20. §-a, 23. §-ának (1) bekezdésében a Bt. 49. §-ának 4. pontját megállapító része, továbbá 23. §-ának (3) bekezdése, valamint 24. §-ában a Bt. 49/A. §-ának (4) bekezdését megállapító része;

c) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 1999. évi CXXV. törvény 36. §-ának (6) bekezdése;

d) a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 86. §-ának (3) bekezdése;

e) a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 64. §-a, 66. §-ának (2) bekezdésében a Bt. 20. §-ának (5) és (12) bekezdését megállapító része, 66. §-ának (3) bekezdése, 67. §-ának (2) bekezdése, 68–69. §-a, 70. §-ában a Bt. 32. §-ának (3) bekezdését megállapító része, továbbá 72. §-a, a 75. §-ának (4) bekezdése, a 76–78. §-a, valamint a 82. §-a.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet 4. §-a (1) bekezdésének t) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Ingtatlant kisajátítani az alábbi célokra lehet:]

„t) szénhidrogén-szállító, gázelosztó vezeték és tartozékaik létesítése, ha a létesítés másként nem biztosítható.”

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi CXXXIX. törvény

a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról*

1. § A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 142. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. december 13-i ülésnapján fogadta el.

„(1) Aki

a) verekszik, továbbá aki mást verekedésre felhív,

b) rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

2. § Az Sztv. a következő 142/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Garázdaság

142/A. § (1) Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik.”

3. § Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2004. évi CXL. törvény

a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól*

Az Országgyűlés abból a célból, hogy az állampolgárokat és a szervezeteket legszélesebb körben érintő közigazgatási hatósági eljárás

– erőteljesebben juttassa kifejezésre a közhatalom szolgáltató funkcióját azáltal, hogy jelentősen csökkenti az ügyfelekre háruló eljárási terheket, az elektronika és az informatika korszerű eszközeinek alkalmazásával az eljárások jelentős részében megnyitja az utat az ügyek gyors és egyszerű intézése előtt,

– megteremtse az összhangot az Európai Unió tagállamaként való működés követelményeivel, lehetővé tegye a hatósági ügyek intézése során a nemzetközi kooperáció ki-
szélesítését, a külföldi hatóságokkal való közvetlen együttműködést,

– az ügyfeleknek és az eljárás más résztvevőinek a hatóságokkal létrejövő kapcsolatát átlátható jogi szabályozás útján rendezze,

* A törvényt az Országgyűlés a 2004. december 20-i ülésnapján fogadta el.

– a demokratikus jogállamtól elvárható módon és mértékben juttassa érvényre az ügyfelek jogait, a kötelességek teljesítése pedig túlnyomórészt önkéntes jogkövetés útján történjék,

– az általános szabályok elsődlegességének érvényesítésével garanciális keretbe foglalja a különös eljárási szabályokat,

a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ALAPELVEK ÉS ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

Eljárási alapelvek

1. § (1) A közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében, mérlegelési és méltányossági jogkörét a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételével és az adott ügy egyedi sajátosságaira tekintettel gyakorolja.

(2) A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

(3) A közigazgatási hatóság az ügyfél jogát és jogos érdekét csak a közérdek és az ellenérdekű ügyfél jogának, jogos érdekének védelméhez szükséges mértékben korlátozza.

(4) A közigazgatási hatóság védi az ügyfelek jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait, ezek korlátait e törvény határozza meg.

2. § (1) Az ügyfeleket a hatósági eljárásban megilleti a törvény előtti egyenlőség, ügyeiket indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül kell elintézni.

(2) A közigazgatási hatósági eljárásban tilos minden olyan különbségtétel, kizárás vagy korlátozás, amelynek célja vagy következménye a törvény előtti egyenlő bánásmód megsértése, az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője e törvényben biztosított jogának csorbítása. Az eljárás során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

(3) A közigazgatási hatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valóságghú tényállásra alapozza.

3. § (1) A közigazgatási hatósági eljárásban a törvény keretei között a hivatalból való eljárás elve érvényesül.

(2) A közigazgatási hatóság:

a) a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a kérelemre indult eljárás

rást jogszabályban meghatározott feltételek esetén folytathatja, és ilyen esetben a végrehajtást is hivatalból rendelheti el,

b) hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, ennek során nincs kötve az ügyfelek bizonyítási indítványaihoz, ugyanakkor a tényállás tisztázása során minden, az ügy szempontjából fontos körülményt figyelembe kell vennie,

c) e törvény keretei között felülvizsgálhatja mind a saját, mind a felügyeleti jogkörébe tartozó hatóság határozatát,

d) hivatalból intézkedhet a döntésének kijavításáról, kiegészítéséről, módosításáról és visszavonásáról.

4. § (1) Az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv használatának joga.

(2) A közigazgatási hatóság a nem jogszabályszerű eljárással az ügyfélnek okozott kárt a polgári jog szabályai szerint megtéríti.

(3) A törvényben meghatározott kivétellel az ügyfél fellegbevezést, újrafelvételi kérelmet, méltányossági kérelmet, jogszabálysértés esetén a bírósághoz keresetet nyújthat be.

5. § (1) A közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás más résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását.

(2) A közigazgatási hatóság a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelet tájékoztatja az ügyre irányadó jogszabály rendelkezéseiről, az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, illetve a kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeiről, továbbá a természetes személy ügyfél részére a jogi segítségnyújtás igénybevételeinek feltételeiről.

(3) Különös eljárási jogszabály az ügy bonyolultsága tekintetével tájékoztatási kötelezettséget írhat elő a jogi képviselővel eljáró ügyfelek számára is.

(4) A közigazgatási hatóság a törvényben meghatározott korlátozásokkal az ügyfeleknek és képviselőiknek, valamint más érdekelteknek biztosítja az iratbetekintési jogot, jogszabályban meghatározott esetben közmeghallgatást tart, és döntését az ügyfelekkel közli. A hatóság ugyanakkor gondoskodik a törvény által védett titkok megőrzéséről és a személyes adatok védelméről.

6. § (1) A közigazgatási hatósági eljárásban az ügyfél köteles jóhiszeműen eljárni.

(2) Az ügyfél magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére. Az ügyfél jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell, a rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli.

(3) A rosszhiszemű ügyfelet a hatóság eljárási bírással sújthatja és a többletköltségek megfizetésére kötelezheti, erre az ügyfél figyelmét fel kell hívni.

7. § A közigazgatási hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.

8. § (1) A közigazgatási hatósági eljárásban az egyes eljárási cselekmények törvény, kormányrendelet és önkormányzati rendelet eltérő rendelkezése hiányában, jogszabályban meghatározott módon, elektronikus úton is gyakorolhatók. Törvény az elektronikus ügyintézés az ügyek vagy egyes eljárási cselekmények meghatározott körében kötelezővé teheti vagy megtilthatja.

(2) A 12. § (3) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott hatóságok az ügyfelek hatékonyabb tájékoztatása, ügyintézésük elősegítése érdekében elektronikus tájékoztató szolgáltatásokat működtetnek. A központi közigazgatás elektronikus ügyintézése és szolgáltatásai a központi elektronikus szolgáltató rendszeren keresztül érhetők el, amelyhez az önkormányzatok és más szervezetek csatlakozhatnak.

(3) A 12. § (3) bekezdésének *b*)–*d*) pontjaiban meghatározott hatóságok a (2) bekezdés szerinti elektronikus tájékoztató szolgáltatásokat nyújthatnak, illetve a szolgáltatás nyújtására törvény kötelezheti őket.

Nyelvhasználat

9. § (1) A Magyar Köztársaságban a közigazgatási hatósági eljárás hivatalos nyelve – a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a magyar. Ez azonban nem akadályozza a külképviseletek és a Külügyminisztérium eljárása, valamint a külföldi vagy nemzetközi szervekkel való érintkezés során más nyelv használatának.

(2) A kisebbségi települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében, valamint az országos kisebbségi önkormányzat testülete meghatározhatja a hatáskörébe tartozó hatósági eljárás magyar nyelv melletti hivatalos nyelvét.

(3) A kisebbségi szervezet, valamint az a természetes személy, aki a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozik, a közigazgatási hatóságnál mind szóban, mind írásban használhatja az adott kisebbség nyelvét. A kisebbség nyelvén benyújtott kérelmet magyar nyelvű és az ügyfél kérésére a kérelemben használt nyelvre lefordított határozattal kell elbírálni, és e rendelkezés megfelelően irányadó a végzésekre is.

(4) Annál a közigazgatási hatóságnál, amelynél a (2) bekezdés szerint a közigazgatási eljárás hivatalos nyelve

nem csak a magyar, a magyar nyelvet használó ügyfeleket és az eljárás egyéb résztvevőit megilletik a (3) bekezdésben a kisebbségek számára biztosított jogok.

10. § (1) Ha a közigazgatási hatóság nem magyar állampolgárságú, a magyar nyelvet nem ismerő személy ügyében – ideértve a jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megbízásából eljáró természetes személyt is – magyarországi tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali intézkedéssel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a magyar közigazgatási hatósághoz, a hatóság köteles gondoskodni arról, hogy az ügyfelet joghátrány ne érje a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. Törvény e bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazását az itt nem szabályozott ügyekben is kötelezővé teheti.

(2) A 9. § (3) bekezdésében meghatározott ügyfelek kivételével a magyar nyelvet nem ismerő ügyfél – a fordítási és tolmácsolási költség viselése mellett – az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó esetekben is kérheti, hogy a közigazgatási hatóság bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven megfogalmazott kérelmét.

(3) Az Európai Unió kötelező jogi aktusa (a továbbiakban: az Unió jogi aktusa), továbbá nemzetközi szerződés által szabályozott közigazgatási hatósági ügyekben az (1) bekezdéstől eltérő szabályok alkalmazhatók.

11. § (1) Ha a közigazgatási hatóság magyar és idegen nyelvű határozatának vagy végzésének értelmezésében eltérés van, a magyar nyelvű szöveget kell hitelesnek tekinteni.

(2) A 9. § (3) és (4) bekezdésében, valamint a 10. § (1) bekezdésében szabályozott esetben a fordítási és tolmácsolási költséget, továbbá a jeltolmácsolás költségeit az eljáró közigazgatási hatóság viseli.

(3) Jogszabály eltérő nyelvhasználati szabályokat állapíthat meg a hatósági igazolvány, hatósági bizonyítvány kiállítására és a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzés módjára.

A törvény hatálya

12. § (1) A közigazgatási hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyekben e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Közigazgatási hatósági ügy (a továbbiakban: hatósági ügy):

a) minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy köteletséget állapít meg, adatot, tényt vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet vagy hatósági ellenőrzést végez,

b) a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés – a fegyelmi és

etikai ügyek kivételével – ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztisztviselési vagy más szervezeti tagsághoz köti.

(3) E törvény alkalmazása szempontjából közigazgatási hatóság (a továbbiakban: hatóság) a hatósági ügy intézésére hatáskörrel rendelkező

a) államigazgatási szerv,

b) helyi önkormányzat képviselő-testülete, a 19. § (2) bekezdése szerint átruházott hatáskörben annak szervei,

c) főjegyző, jegyző (körjegyző), a képviselő-testület hivatalának ügyintézője, a megyei jogú város kerületi hivatalának vezetője, a hatósági igazgatási társulás,

d) nem közigazgatási feladat ellátására létrehozott egyéb szervezet, köztisztviselési vagy személy, amelyet (akit) törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet jogosít fel közigazgatási hatósági jogkör gyakorlására.

(4) Ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet nem közigazgatási feladat ellátására létrehozott szervezetet, köztisztviselést vagy személyt jogosít fel közigazgatási hatósági jogkör gyakorlására, meg kell határozni azokat az ügyeket, amelyekben e törvény rendelkezései az irányadók.

13. § (1) E törvény hatálya nem terjed ki a szabálysértési eljárásra, a választási eljárásra, a népszavazás előkészítésére és lebonyolítására, a területszervezési eljárásra és – az állampolgársági bizonyítvány kiadásának kivételével – az állampolgársági eljárásra.

(2) E törvény rendelkezéseit

a) az iparjogvédelmi eljárásokban,

b) az államháztartás javára teljesítendő, törvényben meghatározott, illetve a Közösségek költségvetésével megosztásra kerülő kötelező befizetésekkel és a központi költségvetés, valamint az elkülönített állami pénzalap terhére jogszabály alapján juttatott támogatással összefüggő eljárásokban,

c) a külföldiek beutazásával és magyarországi tartózkodásával kapcsolatos eljárásokban, valamint a menedékgöti eljárásokban,

d) a piac felügyeleti és a piac szabályozásával kapcsolatos eljárásokban,

e) a pénz- és tőkepiaci, a biztosítási, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári és a magánnyugdíjpénztári tevékenység felügyeletével kapcsolatos eljárásokban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben nem említett közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozó jogszabályok e törvény rendelkezéseitől kizárólag abban az esetben térhetnek el, ha azt e törvény kifejezetten megengedi, illetve ha az az Unió jogi aktusának vagy nemzetközi szerződésnek a végrehajtásához szükséges.

(4) Ha az e törvény hatálya alá tartozó ügyben az Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eljárási szabályt határoz meg, e törvény rendelkezései az ott szabályozott kérdésben nem alkalmazhatók.

(5) Az egyes eljárásfajtákra vonatkozó eljárási jogszabályok e törvényben nem szabályozott, de e törvény szabályaival összhangban álló kiegészítő jellegű rendelkezéseket állapíthatnak meg.

14. § (1) Törvény e törvény rendelkezéseitől eltérő szabályokat állapíthat meg:

a) az atomenergia alkalmazási körébe tartozó ügyekben

aa) a hatásköri összeütközésre,

ab) az azonnali intézkedés megtételére,

ac) az engedélyezési eljárásra,

ad) a hatósági ellenőrzésre,

ae) a nyelvhasználatra,

af) az eljárási jogutódlásra,

ag) a döntés közlésére,

b) a veszélyes létesítményekkel kapcsolatos eljárásban

ba) az eljárás irataiba történő betekintésre,

bb) a hiánypótlásra,

bc) a helyszíni ellenőrzésre és a szemlére.

(2) Törvény vagy kormányrendelet e törvény rendelkezéseitől eltérő vagy kizáró szabályokat állapíthat meg a hardtechnikai eszközök és szolgáltatások, illetve a kettős rendeltetésű termékek és technológiák külkereskedelmének engedélyezésére irányuló eljárásban

a) az eljárás felfüggesztésére,

b) az egyezsége,

c) az elektronikus ügyintézésre,

d) az eljárás irataiba történő betekintésre,

e) a bizonyítékok ismertetésére,

f) a hatóság döntéseire,

g) a jogorvoslatokra és a jogorvoslati fórumrendszerre,

h) a jóhiszeműen szerzett jogok védelmére.

Ügyfél

15. § (1) Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki-nek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti, akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire (amelyre) nézve – tulajdonát, jogait és vagyontárgyait is ideértve – a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a létesítménnyel kapcsolatos, illetve a tevékenység engedélyezésére irányuló eljárásban ügyfél a hatásterületen levő valamennyi ingatlan tulajdonosa és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használója.

(3) Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtákra részletesebb ügyfélfogalmat állapíthat meg.

(4) Az ügyfél jogai megilletik az ügy elbírálásában hatóságként (szakhatóságként) részt nem vevő hatóságot is, amelynek feladatkörét az ügy érinti.

(5) Meghatározott ügyekben törvény az ügyfél jogaival ruházhatja fel az érdekvédelmi szervezeteket és azokat a társadalmi szervezeteket, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul.

(6) A természetes személy ügyfélnek akkor van eljárási képessége, ha a polgári jog szabályai szerint cselekvőképességgel rendelkezik. Jogszabályban meghatározott esetben a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező személyt is megilleti az eljárási képesség. Az eljáró hatóság hivatalból vizsgálhatja az eljárási képesség meglétét, és ha annak hiányát állapítja meg, úgy az ügyfél helyett törvényes képviselőjét vonja be az eljárásba, illetve ügygondnok kirendelését kéri.

Jogutódlás a hatósági eljárásban

16. § (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja lép, ilyen esetben a jogerős határozatban megállapított kötelezettség vagy jogosultság a jogutódot terheli, illetve illeti meg.

(2) A jogelőd kérelmére indult eljárásban a jogutódlás a jogutód kérelme alapján következik be, erről a hatóság végzéssel dönt.

(3) A jogerős határozattal megállapított kötelezettség esetén – indokolt esetben a teljesítési határidő egy alkalommal történő meghosszabbításával – lehetőséget kell adni a jogutódnak a kötelezettség önkéntes teljesítésére.

(4) Jogutód hiányában a jogszabálysértő, illetve a közérdeket sértő vagy veszélyeztető állapot megszüntetéséről a hatáskörrel rendelkező hatóság hivatalból intézkedik.

Adatvédelem

17. § (1) A hatóság köteles gondoskodni az eljárás során megismert, törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) és a hivatás gyakorlásához kötött titok (a továbbiakban: hivatásbeli titok) megőrzéséről és a személyes adatok védelméről.

(2) A hatósági eljárás tartama alatt – különösen az iratokba való betekintés engedélyezésénél, a tárgyalás során, a döntés szerkesztésénél és a döntésnek hirdetményi úton való közlésénél – a hatóság gondoskodik arról, hogy a védett adat és a hivatásbeli titok ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen.

(3) Az adat védelmére vonatkozó szabályok megtartása nem vezethet a jogorvoslathoz való jog korlátozásához.

(4) A hatóság – hatáskörének keretei között – jogosult a feladatai ellátásához szükséges, jogszabályban meghatározott védett adat, továbbá törvényben meghatározott esetben személyes adat megismerésére és kezelésére. E jogát törvény korlátozhatja.

(5) Hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a (4) bekezdésben meghatározott korlátozó rendelkezés hiányában az ügyfél nem akadályozhatja a hatóságot az üzleti könyvek és a tényállás tisztázásához szükséges más iratok átvizsgálásában.

(6) A hatóság az eljárás során a birtokába került védett adatot, hivatásbeli titkot, továbbá személyes adatot – az ugyanazon ügyben folyó, e törvényben szabályozott eljárások kivételével – csak akkor továbbíthat más szervhez, ha ezt törvény megengedi, vagy ha az érintett ehhez hozzájárult.

II. Fejezet

JOGHATÓSÁG, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉG

Joghatóság

18. § (1) Magyar állampolgár, Magyarországon nyilvántartásba vett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél hatósági ügyében – amennyiben az Unió jogi aktusa, törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – a Magyar Köztársaság területén a magyar hatóság jár el.

(2) Ha az ügyfél nem magyar állampolgár, illetve külföldön nyilvántartásba vett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akkor hatósági ügyében – amennyiben nemzetközi szerződés vagy az adott ügyfajta irányadó különös eljárási szabály eltérően nem rendelkezik – a Magyar Köztársaság területén magyar hatóság jár el, feltéve hogy az eljárásban az Unió jogi aktusát, illetve magyar jogszabályt kell alkalmazni.

(3) Jogszabály felhatalmazása, illetve nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján az ügyfél hatósági ügyében külföldön a magyar külképviseleti hatóság, illetve konzuli szolgálat jár el.

A hatáskör megállapítása és az eljárási kötelezettség

19. § (1) A hatóság hatáskörét – a hatósági eljárás körébe tartozó ügyfajta meghatározásával – jogszabály állapítja meg. Ebben meg kell jelölni az első fokon eljáró, továbbá ha az nem a 107. és 108. §-ban megjelölt hatóság, a felbezártságot elbíráló hatóságot is.

(2) Önkormányzati hatósági ügyben első fokon a képviselő-testület jár el. Ezt a hatáskörét önkormányzati rendeletben a közgyűlés elnökére, a polgármesterre, a főpolgármesterre, a részönkormányzat testületére, a képviselő-testület bizottságára, illetve törvényben meghatározottak szerint létrehozott társulásra ruházhatja át.

(3) A hatóság a hatáskörét vagy annak gyakorlását – törvényben meghatározott kivétellel – más hatóságra nem ruházhatja át. Nem tekinthető a hatáskör átruházásának, ha a külképviseleti hatóság egyes – más magyar hatóság hatáskörébe tartozó – hatósági ügyek intézésében közreműködik.

(4) A hatóságtól – a 20. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel – a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el.

(5) Ha a bíróság valamely ügyben a hatáskörét vagy annak hiányát állapította meg, vagy az ügy érdemében határozott, ez a döntés az eljáró hatóságra kötelező.

20. § (1) A hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben illetékeségi területén köteles eljárni. Ha e köteletségének a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget, a felügyeleti szerv – kérelemre vagy hivatalból – soron kívül, de legkésőbb a tudomásszerzéstől számított öt napon belül kivizsgálja a mulasztás okát.

(2) A hatóság mulasztása esetén a felügyeleti szerv újabb – az ügyfajta irányadó ügyintézési határidő és a döntés-előkészítés fokának figyelembevételével megállapított – határidő kitűzésével a mulasztó hatóságot három napon belül az eljárás lefolytatására utasítja.

(3) Ha a felügyeleti szerv által megállapított újabb határidő eredménytelenül telt el, a felügyeleti szerv az eljárásra haladéktalanul – a (4) és (5) bekezdésben foglalt kivétellel – a mulasztóval azonos hatáskörű másik hatóságot jelöl ki, egyidejűleg a mulasztó hatóság vezetője ellen fegyelmi eljárást kezdeményez. A kezdeményezés alapján a fegyelmi eljárás megindítása kötelező. A kijelölt hatóság az ügyben irányadó ügyintézési határidőn belül köteles érdemi határozatot hozni.

(4) Hatósági igazolvánnyal vagy hatósági bizonyítvánnyal (adatigazolással), hatósági nyilvántartás-vezetéssel, illetve hatósági ellenőrzéssel kapcsolatos hatósági ügyben az ismételten mulasztó hatósággal szemben a felügyeleti szerv a (3) bekezdésben foglaltak szerint jár el az azal az eltéréssel, hogy az ügy nem vonható el, és az eljárásra más hatóság nem jelölhető ki. A hatóság legkésőbb tizenöt napon belül köteles eleget tenni elmulasztott kötelezettségének.

(5) Ha a képviselő-testület, a főpolgármester, a polgármester, a közgyűlés elnöke, a bizottság, a részönkormányzat testülete, a társulás (a továbbiakban együtt: önkormányzati hatóság) önkormányzati hatósági ügyben határozathozatali kötelezettségét elmulasztotta, az ügyfél kérelmére vagy hivatalból a közigazgatási hivatal vezetője fel-

hívja a mulasztó tisztségviselőt vagy testületet, hogy soron kívül, illetve a testület legközelebbi ülésén, de legkésőbb harminc napon belül határozzon. A döntésre jogosult a döntés várható időpontjáról a közigazgatási hivatal vezetőjének felhívásától számított öt napon belül értesíti az ügyfelet.

(6) Az (5) bekezdés alapján az önkormányzati hatósághoz intézett felhívás eredménytelensége esetén az ügyfél vagy a közigazgatási hivatal vezetője, továbbá ha az adott ügyben nincs felügyeleti szerv, vagy a felügyeleti szerv az intézkedési, eljárási kötelezettségének nem tesz eleget, az ügyfél kérelmére a megyei, illetve a fővárosi bíróság mint közigazgatási ügyekben eljáró bíróság (a továbbiakban: közigazgatási ügyekben eljáró bíróság) kötelezi a hatóságot az eljárás lefolytatására.

(7) Az (1)–(3) bekezdésben foglaltakat a szakhatósági eljárásra és a fellebbezési eljárásra is alkalmazni kell. E rendelkezések akkor is irányadók, ha – a határozat megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése folytán – a hatóság az ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget az új eljárás lefolytatására irányuló kötelezettségének.

(8) A felügyeleti szerv a (2) bekezdés szerinti intézkedésről, valamint az eljáró hatóság (3) bekezdés szerint történő kijelöléséről az ügyfelet három napon belül értesíti, továbbá ellenőrzi, hogy a hatóság a mulasztást követően, illetve a kijelölt hatóság határidőn belül eleget tesz-e eljárási kötelezettségének.

Illetékesség

21. § (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az azonos hatáskörű hatóságok közül az eljárásra az a hatóság az illetékes, amelynek területén

- a) az ügyfél lakó- vagy tartózkodási helye, ennek hiányában szálláshelye (a továbbiakban: lakcíme), illetve székhelye (telephelye, fióktelepe) van,
- b) az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik,
- c) az engedélyhez vagy bejelentéshez kötött tevékenységet gyakorolják vagy gyakorolni kívánják,
- d) a jogellenes magatartást elkövették.

(2) Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagy különleges szakértelmet igénylő ügyekben törvény vagy kormányrendelet kijelölheti azt a hatóságot, amely meghatározott ügyekben az ország egész területére kiterjedő illetékességgel eljár. A szakhatóságok közreműködésével folyó eljárásokban a kijelölésnek a szakhatóságokra is ki kell terjednie.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott ügyekben eljáró hatóság a döntéshozatal előtt kikéri annak a hatóságnak az üggyel kapcsolatos véleményét, amely a kijelölés hiányában az ügyben illetékes lenne. A vélemény nem köti az eljáró hatóságot, és a véleményadás elmaradása nem akadályozza az érdemi döntéshozatalnak.

(4) Ha az ügyfél tartósan, három hónapot meghaladó ideig külföldön tartózkodik, illetve lakcíme ismeretlen, az (1) bekezdés *a)* pontjára alapított illetékességet az ügyfél utolsó ismert hazai lakcíme alapján kell megállapítani. Ennek hiányában – ha az Unió jogi aktusa vagy jogszabály másként nem rendelkezik – az eljárásra az adott ügyfajtában a fővárosban eljárásra jogosult hatóság, jegyző hatáskörébe tartozó ügyben a fővárosi főjegyző az illetékes.

(5) Több illetékes hatóság közül az jár el, amelynél az eljárás előbb indult meg (megelőzés).

(6) Ha a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság a megelőzés alapján már eljár vagy más hatóság előtt eljárás van folyamatban, saját eljárását végzéssel megszünteti, illetve szükség esetén a döntést visszavonja, és erről a korábban, illetve a folyamatban lévő ügyben eljáró hatóságot és az ügyfelet értesíti.

A joghatóság, a hatáskör és az illetékesség vizsgálata

22. § (1) A hatóság a joghatóságát – ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogot –, valamint hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni.

(2) Hatáskör vagy illetékesség hiányában a hatóság a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat – az ügyfél egyidejű értesítése mellett – haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem megérkezésétől, folyamatban levő ügyben a hatáskör és illetékesség hiányának megállapításától számított öt napon belül átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

(3) A hatóság – tekintet nélkül a joghatóságára, valamint a hatáskörére és az illetékességére – hivatalból köteles megtenni azt az ideiglenes intézkedést, amelynek hiányában a késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna.

(4) A hatóság az ideiglenes intézkedéséről – végzése megküldésével – haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül értesíti az ügyfelet, továbbá a joghatósággal és hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságot, amely az ideiglenes intézkedés szükségességét felülvizsgálja, és szükség esetén megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedést.

(5) Az ideiglenes intézkedés felülvizsgálatánál nem érvényesül a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelme.

Hatásköri, illetékességi vita

23. § (1) Ha ugyanabban az ügyben

a) több hatóság állapította meg hatáskörét vagy illetékességét,

b) több hatóság állapította meg hatáskörének vagy illetékességének hiányát, és emiatt az eljárás nem indulhat meg vagy nincs folyamatban,

c) több illetékes hatóság előtt indult az eljárás, és a megelőzés alapján nem lehet eldönteni, hogy melyik hatóság jogosult az eljárásra,

az érdekelt hatóságok kötelesek egymás között haladéktalanul, de legkésőbb az eljárás megindítására irányuló kérelem érkezésétől, illetve a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül megkísérelni a vita eldöntését.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti egyeztetés sikerrel járt, az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontja esetében az a hatóság, amely a továbbiakban nem jár el, az előtte folyamatban lévő eljárást végzéssel megszünteti, az eljárás során hozott döntését visszavonja, egyúttal az ügy iratait és bizonyítékait átteszi az eljárást lefolytató hatósághoz.

(3) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárás nem vezetett eredményre, az eljáró hatóságot a következő szerv jelöli ki:

a) illetékességi összeütközés esetén a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes közigazgatási hivatal vezetője,

b) hatásköri összeütközés esetén a Fővárosi Ítéltábla.

24. § (1) A Fővárosi Ítéltábla a hatásköri vitában az eljárást kezdeményező ügyfél vagy a hatóság kérelmére dönt.

(2) A Fővárosi Ítéltábla határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

Eljárás az illetékességi területen kívül

25. § (1) A hatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha ezt törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi.

(2) A fővárosi kerületi illetékességű hatóság a főváros, a megyei jogú város kerületi hivatalának vezetője pedig a megyei jogú város egész területén végezhet eljárási cselekményt.

Belföldi jogsegély

26. § (1) Jogsegélyt akkor lehet kérni, ha a megkereső hatóság

a) illetékességi területén kívül kell valamely eljárási cselekményt elvégezni, illetve azt az ügyfél jogos érdeke vagy a költségtakarékosság indokoltá teszi,

b) feladatának ellátásához olyan adat vagy ténybeli ismeret szükséges, amely a megkeresett hatóság nyilvántartásából, illetve irataiból szerezhető meg,

c) feladatának ellátásához olyan irat vagy más bizonyíték szükséges, amely a megkeresett hatóságnál (állami, önkormányzati szervnél) van, vagy onnan szerezhető meg.

(2) Az (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott megkeresést az ügy jellegétől függően a megkereső hatósággal azonos hatáskörű illetékes szervhez, ennek hiányában az illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez kell intézni.

(3) Az (1) bekezdés *b*) és *c*) pontjában meghatározott esetben a megkeresésben meg kell jelölni az adat, irat, más bizonyíték felhasználásának célját, valamint azt, hogy a személyes adat beszerzésére törvény alapján vagy az ügyfél kérelmére és írásbeli hozzájárulásával kerül sor.

(4) A megkeresett hatóság csak akkor tagadhatja meg a megkeresésben foglaltak teljesítését, ha az jogszabályba ütközik. Amennyiben a jogsegély nyújtására más szerv jogosult, a megkeresett hatóság a megkeresést haladéktalanul, de legkésőbb a megkeresés megérkezésétől számított öt napon belül e hatósághoz továbbítja, és erről egyidejűleg tájékoztatja a megkereső hatóságot.

(5) Ha jogszabály ennél rövidebb határidőt nem állapít meg, a jogsegély iránti kérelmet az (1) bekezdés *b*) és *c*) pontjában szabályozott esetben nyolc napon belül, az (1) bekezdés *a*) pontjában szabályozott esetben pedig tizenöt napon belül kell teljesíteni.

(6) Ha a belföldi jogsegély iránti kérelem teljesítéséhez magyar külképviseleti hatóság megkeresése szükséges, a jogsegély teljesítésének határideje a megkeresésnek a külképviseleti hatósághoz történő megérkezése napján kezdődik.

Nemzetközi jogsegély

27. § (1) Ha a Magyar Köztársaságnak valamely állammal közigazgatási jogsegélyegyezménye van, vagy annak hiányában az államok között viszonyossági gyakorlat áll fenn, vagy többoldalú nemzetközi szerződés ezt lehetővé teszi, továbbá az (5) bekezdés szerinti együttműködési megállapodás alapján az eljáró hatóság a 26. § (1) bekezdésében meghatározott jogsegély érdekében külföldi hatósághoz fordulhat, illetve – ha ez nem ütközik magyar jogszabályba – köteles teljesíteni a külföldről érkező jogsegélykérelmet.

(2) A viszonyosság fennállása tekintetében a Külügyminisztérium állásfoglalása az irányadó, amelyet az érintett minisztériummal egyetértésben alakít ki.

(3) Ha jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a nemzetközi jogsegélyügyben érintett magyar és külföldi (nemzetközi) hatóság közvetlenül érintkezik egymással. Ha a magyar hatóság előtt nem ismert, hogy a jogsegélykérelem teljesítése az érintett külföldi állam melyik hatóságának hatáskörébe tartozik, a kérelmet felügyeleti szervén keresztül a Külügyminisztériumhoz juttatja el. A Külügyminisztérium a külföldi állam külügyekben illetékes minisztériuma útján továbbítja a jogsegélykérelmet a külföldi hatósághoz.

(4) Ha a külföldről érkező jogsegélykérelem teljesítésére nem a megkeresett hatóság jogosult, a megkeresést hala-

déktalanul, de legkésőbb az érkezéstől számított öt napon belül átteszi a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósághoz, és erről a megkereső felet egyidejűleg tájékoztatja.

(5) Unió jogi aktusa, nemzetközi szerződés és törvény felhatalmazást adhat az ügyben eljárni jogosult magyar és külföldi hatóság közötti együttműködési megállapodás létrehozására hatósági feladataik ellátásának kölcsönös előmozdítása érdekében.

(6) Nemzetközi jogsegély keretében személyes adat továbbítására az Unió jogi aktusa, nemzetközi szerződés, illetve törvényi felhatalmazás vagy az érintett írásos hozzájárulása alapján kerülhet sor.

28. § (1) A hatóság – ha az Unió jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – megtagadja a külföldi megkeresés teljesítését, ha az sértené

a) a Magyar Köztársaság nemzetbiztonsági érdekeit vagy a közbiztonságot,

b) az ügyben érintett személy alapvető jogát,

c) a védett adat megőrzéséhez fűződő érdekeket, és annak továbbítását jogszabály nem teszi lehetővé, vagy a továbbításához a jogszabályban előírt feltételek nem állnak fenn.

(2) A külföldi megkeresés teljesítésének megtagadásáról és annak okáról a megkereső felet haladéktalanul tájékoztatni kell.

(3) Az (1) bekezdés *a*) pontjában foglaltak elbírálásához a hatóság szükség esetén az illetékes minisztérium, országos hatáskörű szerv állásfoglalását kéri.

III. Fejezet

AZ ELSŐFOKÚ ELJÁRÁS

Az eljárás megindítása

29. § (1) A hatósági eljárás az ügyfél kérelmére, bejelentésére, nyilatkozatára, más hatóság kezdeményezésére, külön jogszabályban meghatározott panaszra (a továbbiakban együtt: kérelem) vagy hivatalból indul meg.

(2) A hatóság köteles a hatáskörébe tartozó ügyben illetékességi területén hivatalból megindítani az eljárást, ha

a) ezt jogszabály előírja,

b) erre felügyeleti szerve utasította, a bíróság kötelezte,

c) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetről szerez tudomást.

(3) Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, az eljárás megindításáról

a) a hivatalból indult eljárásban az ismert ügyfelet az eljárás megindításától,

b) a kérelemre indult eljárásban az ismert ellenérdekű, illetve érintett ügyfelet a kérelem beérkezésétől számított öt napon belül értesíteni kell.

(4) Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha

- a) az veszélyeztetné az eljárás eredményességét,
- b) az egyszerű megítélésű, a tényállás előzetes tisztázását nem igénylő ügyben az eljárás megindítása után azonnal sor kerül az érdemi határozat meghozatalára,
- c) az ellenőrzésre feljogosított hatóság az adott tárgyban folyamatosan lát el az érintettnél ellenőrzési feladatot,
- d) azt honvédelmi, nemzetbiztonsági, közbiztonsági okból jogszabály kizárja.

(5) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

- a) az ügy tárgyát, iktatási számát, az eljárás megindításának napját és az adott ügyfajta irányadó ügyintézési határidőt, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét,
- b) az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségére irányuló tájékoztatást,
- c) hivatalból indult eljárásban az erre történő utalást, kérelemre indult eljárásban a kérelmező ügyfél nevét,
- d) az ügyfél tájékoztatását az elektronikus ügyintézés lehetőségének igénybevételéről és az ügyfajta vonatkozó elektronikus tájékoztatási szolgáltatás elérhetőségéről.

(6) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a 15. § (2) és (5) bekezdése esetében, valamint ha az eljárás egyébként jelentős számú ügyfelet érint, az ügyfeleket az eljárás megindításáról hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján (helyben szokásos módon, a helyi lapban stb.) kell értesíteni.

(7) A hirdetmény, illetve közhírré tétel útján közölt közlemény tartalmazza:

- a) az ügy tárgyát,
- b) a tervezett létesítmény, tevékenység rövid ismertetését,
- c) a hatásterület határait,
- d) a tájékoztatást arról, hogy az érintettek hol és mikor tekinthetnek be a tervekbe, illetve az ügy egyéb irataiba.

(8) A (6) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni akkor is, ha az ügyfelek körét vagy a hatásterület határait nem lehet pontosan megállapítani. A hirdetmény ebben az esetben a hatásterület vélelmezhető határait jelöli meg.

(9) Az ügyfél kérelmére indult eljárásban, ha ezt az ügyfél kéri, a kérelem beérkezésétől számított öt napon belül a hatóság az ügyfelet értesíti az ügy iktatási számáról, az eljárás megindításának napjáról, az ügyintézési határidőről, ügyintézőjéről és az ügyintéző hivatali elérhetőségéről. Ha a kérelem elektronikus úton érkezett, a tájékoztatás elektronikus úton, három napon belül történik. Ebben az esetben az értesítés a fentiekben túlmenően tartalmazza a kapcsolattartás elektronikus levélcímét is.

A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása

30. § A hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, nyolc napon belül végzéssel elutasítja, ha

- a) az eljárásra magyar hatóságnak nincs joghatósága,

- b) a hatóságnak nincs hatásköre vagy nem illetékes, és a kérelem áttételének nincs helye, továbbá ha a kérelem áttételéhez szükséges adatok a kérelemből hiányoznak, és azok hivatalból sem állapíthatók meg,

- c) a kérelem nyilvánvalóan lehetetlen célra irányul,

- d) jogszabály az igény érvényesítésére határidőt állapít meg, és a kérelem elkésett,

- e) a hatóság az ügyet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be, és újrafelvételnek nincs helye, feltéve hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását jogszabály nem zárja ki,

- f) a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet késedelmesen terjesztették elő,

- g) a kérelem tartalmából megállapítható, hogy az ügy nem hatósági ügy.

Az eljárás megszüntetése

31. § (1) A hatóság az eljárást végzéssel megszünteti, ha

- a) a 30. § alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,

- b) az ügy tárgyát képező vagyontárgy megsemmisült vagy olyan mértékben károsodott, hogy az eljárás okafogyottá vált,

- c) az eljárás kérelemre indult és az ügyfél az érdemi határozat jogerőre emelkedése előtt kérelmét visszavonta, kivéve ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és nem mindegyikük vonta vissza kérelmét,

- d) az ügyfél halála vagy a jogi személy, illetve a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megszűnése következtében okafogyottá vált, és eljárásbeli jogutódlás sem következett be,

- e) az eljárást hivatalból indították vagy folytatták, és az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn,

- f) az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívása ellenére nem gondoskodik a képviselő-ellátásra alkalmas személy meghatalmazásáról vagy nem jár el személyesen,

- g) jogszabályváltozás miatt az ügy elbírálása a továbbiakban már nem hatósági hatáskörbe tartozik.

(2) A hatóság az eljárást végzéssel megszüntetheti, ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte, illetve nyilatkozattételének elmaradása megakadályozta a tényállás tisztázását.

(3) Ha a hatósági eljárásért illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni és az ügyfél a fizetési kötelezettségének a hatóság erre irányuló felhívása ellenére nem

tesz eleget és költségmentességben sem részesül, a hatóság az eljárást megszüntetheti.

(4) Az eljárás megszüntetéséről a hatóság öt napon belül mindazokat értesíti, akiket az eljárás megindításáról értesített.

Az eljárás felfüggesztése

32. § (1) Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el, továbbá ha a döntéshez külföldi hatóság vagy más szerv álláspontját is be kell szerezni, a hatóság az eljárást felfüggeszti. Amennyiben a más szerv előtti eljárás megindítására az ügyfél jogosult, erre öt megfelelő határidő kitűzése mellett fel kell hívni. Ha az ügyfél a felhívásnak nem tesz eleget, a hatóság az eljárást megszünteti, vagy a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.

(2) Ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a hatóságot új eljárásra kötelezi és ezzel a bírósági döntéssel szemben perújítási vagy felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, a hatóság az eljárást felfüggesztheti.

(3) Az eljárás felfüggesztését indokolt esetben egy alkalommal az ügyfél is kérheti. Az eljárás az ügyfél kérelmére akkor függeszthető fel, ha

a) azt jogszabály nem zárja ki, és

b) nincs ellenérdekű ügyfél vagy az ellenérdekű ügyfél az eljárás felfüggesztéséhez hozzájárul, vagy az ellenérdekű ügyfél érdekét az nem érinti.

(4) Jogszabály az eljárásnak az ügyfél kérelmére történő felfüggesztését a (3) bekezdés rendelkezésein kívül egyéb feltételhez is kötheti.

(5) Ha a jogutód kiléte vitás, ennek eldöntéséig a hatóság a folyamatban levő eljárást a kérelmező ügyfél kiesése esetén felfüggeszti, egyéb esetekben felfüggesztheti.

(6) Olyan ügyfajtákban, amelyekben a szakvélemény elkészítése hosszabb időt vesz igénybe, jogszabály lehetővé teheti, hogy az eljáró hatóság a szakértő kirendelésekor, illetve a szakvélemény kérésekor az eljárást a szakvélemény megérkezéskéig felfüggeszse.

(7) Az eljárás felfüggesztéséről a hatóság végzéssel dönt.

(8) Az eljárás felfüggesztésekor minden határidő megszakad, és az eljárás felfüggesztésének megszűnésekor az ügyintézési határidő kivételével újra kezdődik.

(9) A hatóság az eljárás felfüggesztése esetén is dönthet úgy, hogy a folyamatban lévő eljárási cselekményeket és az azok teljesítésére megállapított határidőket az eljárás felfüggesztése nem érinti.

Ügyintézési határidő

33. § (1) Az érdemi határozatot az (5) bekezdésben meghatározott időponttól számított harminc napon belül kell meghozni. Ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény vagy kormányrendelet állapíthat meg.

(2) Kiskorú ügyfél esetében, továbbá ha életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja, vagy ha a közbiztonság érdekében egyébként szükséges, az érdemi határozatot soron kívül kell meghozni.

(3) Az ügyintézési határidőbe nem számít be:

a) a hatásköri vagy illetékességi vita egyeztetésének, illetve az eljáró hatóság kijelölésének időtartama,

b) a nemzetközi jogsegélyeljárás időtartama, ideértve a magyar külképviseleti hatóságtól kért jogsegély időtartamát is,

c) a hiánypótlásra irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő,

d) a szakhatóság eljárásának időtartama,

e) az eljárás felfüggesztésének időtartama,

f) a 70. § (1) bekezdésében szabályozott eljárás időtartama,

g) elektronikus ügyintézés esetén a 163. § szerinti üzemzavar időtartama,

h) a kérelem, a határozat és egyéb irat hiteles fordításához szükséges idő.

(4) Ha a hatóság testületi szerv, a hatáskörébe tartozó ügyben az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, vagy ha ez nem lehetséges, a határidő letelte utáni első testületi ülésen, legkésőbb azonban hatvan napon belül határoz.

(5) Az ügyintézési határidő a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezése napján, illetve az eljárás hivatalból történő megindításának napján kezdődik. Ezt a szabályt kell alkalmazni azokban az esetekben is, amikor a magyar hatóság eljárásának megindításához szükséges kérelmet nem magyar hatóságnál lehet benyújtani.

(6) A felügyeleti szerv eljárása esetén az ügyintézési határidő az iratoknak a felügyeleti szervhez érkezésekor kezdődik. A hatóság a felügyeleti szervnek erre irányuló felhívásától számított öt napon belül köteles az iratokat felterjeszteni.

(7) Az eljáró hatóság vezetője – ha azt törvény nem zárja ki – az ügyintézési határidőt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb harminc – kiskorú ügyében legfeljebb tizenöt – nappal meghosszabbíthatja. Erről értesíteni kell az ügyfelet és mindazokat, akiket az eljárás megindításáról értesítettek.

(8) A szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő – ha jogszabály másként nem rendelkezik – tizenöt nap. Indokolt esetben a szakhatóság vezetője e határidőt

egy alkalommal tizenöt nappal meghosszabbíthatja, és erről az ügyfelet és a megkereső hatóságot értesíti.

(9) A (7) és (8) bekezdésben meghatározott határidőnél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény vagy kormányrendelet állapíthat meg.

Kérelem

34. § (1) A kérelmet a hatósághoz írásban lehet benyújtani, a természetes személy ügyfél azonban kérelmét szóban is előterjesztheti.

(2) Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet során az azonnali intézkedést igénylő ügyben a kérelmet távbeszélő útján is elő lehet terjeszteni.

(3) Jogszabály előírhatja, hogy az ügyfél a kérelmét az e célra rendszeresített nyomtatványon, vagy elektronikus ügyintézés esetén elektronikus útlapon nyújtsa be.

(4) Az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét a határozat jogerőre emelkedéséig visszavonhatja.

(5) A kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

35. § (1) A kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét (megnevezését), lakcímét (székhelyét, telephelyét), továbbá meg lehet adni a hivatalos célokra használható elektronikus levélcímet vagy távközlési úton való elérhetőséget.

(2) Ha az adott ügyfajtára vonatkozó különös eljárási szabály előírja, a kérelemben az ügyfél azonosíthatósága érdekében fel kell tüntetni az ügyfélnek az ügy jellege szerinti és az eljáró hatóság által törvény alapján kezelhető azonosítóját (adóazonosító jelét, adószámát, társadalombiztosítási azonosító jelét, személyi azonosítóját stb.).

36. § (1) A kérelemhez csatolni kell a jogszabályban előírt mellékleteket. Mellékletként nem lehet az ügyféltől szakhatósági állásfoglalás csatolását kérni.

(2) Az ügyfél-azonosításhoz szükséges adatok kivételével az ügyféltől nem kérhető olyan adat igazolása, amelyet valamely hatóság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásának tartalmaznia kell, és a személyes adatok tekintetében az adat továbbítását az adott ügy elbírálásához szükséges célból törvény lehetővé teszi vagy az ügyfél saját személyes adat tekintetében ezt kéri.

(3) Ha az ügyfél kéri az eljáró hatóságtól, hogy az más hatóságtól szerezze be az általa megjelölt adata vonatkozó igazolást, ezt írásba kell foglalnia. A kérelemnek ez a része az ügyfél személyes adata tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül.

(4) Ha a szükséges adatokat a (2) bekezdés szerint az eljáró hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy

igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettségét az ügyfél az eljáró hatóságnál teljesíti. Az igazgatási szolgáltatási díj a megkeresett hatóság bevétele.

37. § (1) Az eljáró hatóság a kérelem megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy a kérelem megfelel-e a 35. § (1) és (2), továbbá a 36. § (1) és (3) bekezdésében foglalt követelményeknek.

(2) Ha az ügyfél a kérelmet hiányosan nyújtotta be, az eljáró hatóság a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül – megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – hiánypótlásra hívja fel.

(3) Törvény vagy kormányrendelet a hiánypótlási felhívás kibocsátására nyolc napnál hosszabb határidőt is megállapíthat.

38. § (1) A természetes személy ügyfél az elsőfokú eljárás megindítására irányuló kérelmét az eljárásra hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál, vagy ha jogszabály azt nem zárja ki, lakcíme, illetve a foglalkoztatójának székhelye, telephelye szerinti székhelyű, azonos hatáskörű hatóságnál, ennek hiányában pedig a lakcíme vagy munkahelye szerint illetékes jegyzőnél is előterjesztheti, aki azt öt napon belül továbbítja a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósághoz.

(2) Törvény vagy kormányrendelet az (1) bekezdéstől eltérően is kijelölheti azt a hatóságot, amelyikhez a kérelem előterjeszthető.

(3) Az elektronikus ügyintézéshez szükséges ügyfélkapu létesítésére szolgáló egyszeri azonosító kódot az ügyfél a 160. § (5) bekezdésében, illetve kormányrendeletben meghatározott más hatóságnál kérheti.

Jegyzőkönyv és hivatalos feljegyzés

39. § (1) Az (5) és (6) bekezdésben szabályozott esetek kivételével az ügyfél, a tanú, a szakértő meghallgatásáról, a szemle lefolytatásáról, a helyszíni ellenőrzésről és a tárgyalásról, valamint a szóban előterjesztett kérelemről jegyzőkönyvet vagy hangfelvételt, vagy kép- és hangfelvételt kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyv tartalmazza

a) az eljáró hatóság megnevezését, az ügy tárgyát és az ügyiratszámot,

b) a jegyzőkönyv készítésének helyét és időpontját,

c) a meghallgatott személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét, eljárásjogi helyzetét és elérési lehetőségét,

d) a meghallgatott személy jogaira és kötelességeire való figyelmeztetés megtörténtét,

e) az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat,

f) a szemle és a hatósági ellenőrzés során tapasztalt, az ügy eldöntése szempontjából lényeges körülményeket és megállapításokat,

g) a meghallgatott személy, az eljárási képességgel nem rendelkező személy képviselője, az eljáró ügyintéző és a jegyzőkönyvvezető oldalankénti aláírását.

(3) A hangfelvétel a (2) bekezdés a)–f) pontjában felsoroltakat és az eljáró ügyintéző nevét tartalmazza. A hangfelvételt tartalmazó hanghordozó eszközt az iratokhoz kell csatolni, vagy arról tizenöt napon belül a (2) bekezdésnek megfelelő tartalmú jegyzőkönyvet kell készíteni.

(4) Ha a hatóság vezetője a tanú vagy a bejelentő személyes adatainak zárt kezelését rendelte el, az ügy hozzáférhető iratai között a jegyzőkönyvnek olyan másolata helyezhető el, amely nem tartalmazza a (2) bekezdés c) pontja szerinti adatokat és a meghallgatott személy aláírását.

(5) A szóbeli kérelemről nem kell jegyzőkönyvet készíteni, ha

a) a hatóság a kérelmet azonnal teljesíti, és az ügy elintézésére vonatkozó szabályok szerint elegendő a teljesítést az ügyiratra feljegyezni vagy a nyilvántartásba bevezetni,

b) a hatóság a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását tartalmazó döntését azonnal meghozza.

(6) Hivatalos feljegyzésben kell rögzíteni az olyan eljárási cselekményt, amelyről nem készül jegyzőkönyv vagy hangfelvétel, vagy kép- és hangfelvétel. A hivatalos feljegyzés tartalmazza felvételének helyét és időpontját, az ügy tárgyát és számát, az eljárási cselekményt, az eljáró ügyintéző nevét és aláírását.

(7) Nem kell jegyzőkönyvet, illetve hivatalos feljegyzést készíteni abban az esetben, amikor a hatóság az ügymenetre vonatkozó általános vagy az adott ügy állásáról szóló tájékoztatást nyújt az ügyfél részére.

Képviselet

40. § (1) Ha jogszabály nem írja elő az ügyfél személyes eljárását, helyette törvényes képviselője vagy meghatalmazottja, továbbá minden esetben az ügyfél és képviselője együtt is eljárhat. Az ellenérdekű ügyfél (ügyfelek) képviselőjét nem láthatja el ugyanaz a személy.

(2) Ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja, és indokolt esetben írásbeli meghatalmazást kérhet.

(3) A hatóság köteles megvizsgálni a jogi személy és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselőjének, az ügyvédnek és az ügygondnoknak a képviseleti jogosultságát.

(4) A hatóság visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, vagy ha képviseleti jogosultságát az erre irányuló felhívás ellenére sem igazolja, továbbá ha a képviseletet jogszabályi felhatalmazás nélkül, rendszeresen, anyagi haszonszerzés-

re törekedve kívánja ellátni. A képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas, írásbeli meghatalmazással rendelkező képviselőről.

(5) A természetes személy ügyfél részére, ha ismeretlen helyen tartózkodik vagy nem tud az ügyben eljárni, és nincs törvényes képviselője vagy meghatalmazottja, az eljáró hatóság kezdeményezésére a gyámhatóság ügygondnokot rendel ki.

(6) Jogszabály a képviselet egyéb módját is meghatározhatja, és a képviseleti jogosultság igazolását meghatározott formához kötheti.

(7) Az iratokat az ügyfél részére, ha pedig törvényes képviselője, ügygondnoka vagy írásban meghatalmazott képviselője van, ezek részére, továbbá a (6) bekezdés szerint kijelölt egyéb képviselő részére kell kézbesíteni; a személyes megjelenésre szóló idézés kézbesítése azonban a megidézett részére történik, képviselőjének egyidejű értesítésével.

Hatósági közvetítő

41. § (1) Ha jogszabály lehetővé teszi, a nagyszámú ügyfelet érintő eljárásban a hatóság – lehetőleg az ügy tárgyához igazodó – felsőfokú végzettségű hatósági közvetítőt vehet igénybe.

(2) Nem lehet hatósági közvetítő:

a) az ügyfél, az eljárásban ügyfélként részt vevő szervezet tulajdonosa, tisztségviselője, alkalmazottja, illetve az ügyféllel munkavégzésre irányuló szerződéses kapcsolatban álló személy,

b) a hatósággal vagy a hatóság felügyeleti szervével közszolgálati vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy,

c) az, aki személyében vagy hozzátartozója révén érintett az ügyben,

d) akitől más okból nem várható elfogulatlan közreműködés.

(3) A hatósági közvetítő

a) gondoskodik arról, hogy az érintettek hiteles, szakszerű és közérthető tájékoztatást kapjanak mind az eljárás céljáról, mind az annak megvalósulása kapcsán várható következményekről, illetve az esetleges kedvezőtlen változások (hatások) megelőzésére vagy mérséklésére irányuló intézkedésekről,

b) tájékoztatja az ügyfeleket az ügyben irányadó jogszabályok rendelkezéseiről, az anyagi jogi és eljárásjogi jogszabályokban meghatározott jogaikról,

c) közvetíti a hatóság és az ügyfelek, illetve az ellenérdekű ügyfelek között annak érdekében, hogy az eljárás céljának eléréséhez kölcsönösen elfogadható megoldási módot találjanak,

d) összegyűjti és rendszerezett formában a hatóság rendelkezésére bocsátja az ügyfelektől beérkezett, az eljárás tárgyára vonatkozó észrevételeket.

(4) A hatóság – ha törvény azt nem zárja ki vagy nem korlátozza – lehetővé teszi a hatósági közvetítő számára az iratokba való betekintést, továbbá megad számára minden olyan segítséget, amely szükséges a tevékenységének ellátásához.

(5) A hatósági közvetítő köteles megőrizni a tevékenysége során tudomására jutott védett adatot, és köteles gondoskodni a személyes adatok védelméről.

(6) Ha a hatósági közvetítő a neki felróható okból nem teljesíti feladatát, eljárási bírsággal sújtható, és a felmerült költségek viselésére kötelezhető.

(7) A hatósági közvetítőt munkájáért díj illeti meg, és a költségviselés szabályai szerint igényt tarthat költségeinek megtérítésére.

(8) A hatósági közvetítők közigazgatási hivatal által vezetett nyilvántartása tartalmazza a hatósági közvetítő természetes személyazonosító adatait, képesítését, az elérhetőségéhez szükséges adatokat, valamint azt a tevékenységi kört, amelyben hatósági közvetítőként eljárhat.

Kizárás

42. § (1) Az ügyintéző és az adott ügyben kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezető a saját és hozzátartozója ügyének elintézésében nem vehet részt.

(2) A másodfokú érdemi döntés előkészítésében és meghozatalában nem vehet részt az, aki a megtámadott határozat meghozatalában vagy előkészítésében alsóbb fokon részt vett, továbbá az, aki az ügyben tanúvallomást tett, illetve hatósági közvetítőként, az ügyfél képviselőjeként vagy szakértőként járt el.

(3) Az eljárásban nem vehet részt ügyintézőként az, akitől nem várható el az ügy tárgyilagosa megítélése.

43. § (1) Az ügyintéző és a kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezető a hatóság vezetőjének haladéktalanul, de legkésőbb az ok felmerülésétől számított három napon belül köteles bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A kizárási okot az eljárás megindulásáról, illetve a kizárási okról való tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül az ügyfél is bejelentheti.

(2) A kizárás tárgyában a hatóság vezetője – az ügyfél által bejelentett kizárási okról végzésben – dönt, szükség esetén más ügyintézőt jelöl ki, továbbá arról is dönt, hogy meg kell-e ismételni azokat az eljárási cselekményeket, amelyekben a kizárt ügyintéző járt el. A hatóság vezetője az ügyintéző kizárása tárgyában való döntésre feljogosíthatja a belső szervezeti egység vezetőjét is.

(3) Ha a hatóságnál nincs másik, megfelelő szakképzettséggel rendelkező ügyintéző, az ügyintézőt a felügyeleti szerv vezetője jelöli ki.

(4) Ha a kizárási ok a hatóság vezetőjével, illetve az államigazgatási hatósági jogkörben eljáró polgármesterrel, főpolgármesterrel, jegyzővel, főjegyzővel, a közgyűlés elnökével szemben merül fel, az ügyben – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a felügyeleti szerv által kijelölt másik azonos hatáskörű hatóság jár el. E rendelkezést nem kell alkalmazni a hatósági bizonyítvánnyal, igazolvánnyal és nyilvántartással, illetve a jogszabályban meghatározott mértékű – nem mérlegelési jogkörbe tartozó – adó- vagy más fizetési kötelezettség megállapításával kapcsolatos ügyekben.

(5) A (4) bekezdésben felsorolt személyek a kizárási okot a felügyeleti szerv vezetőjének kötelesek bejelenteni.

(6) A hatóság vezetője az elfogultságot az egész szerv tekintetében bejelentheti.

(7) A hatóság a saját ügyének elintézésében hatóságként nem vehet részt. E rendelkezés alkalmazásánál saját ügynek az az ügy minősül, amelyben a hatóságnak a 15. § (1) bekezdése alapján ügyféli jogállása van. A hatóság azonban nem válik kizárttá amiatt, mert a döntésben megállapított fizetési kötelezettség (adó, bírság) teljesítése az általa megjelölt számlára történik.

(8) A (6) és (7) bekezdésben szabályozott esetben az eljáró hatóság kijelölésére a (4) bekezdés rendelkezése az irányadó.

(9) A hatósági ügyben eljáró testület tagjával és vezetőjével, továbbá az eljáró hatóság kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezetőjével szemben megfelelően alkalmazni kell a kizárás szabályait.

(10) Önkormányzati hatósági ügyben a kizárássra vonatkozó döntésre a külön törvényben meghatározott, személyes érintettséggel kapcsolatos eljárás az irányadó.

A szakhatóság közreműködése

44. § (1) Jogszabály elrendelheti, hogy a határozat meghozatala előtt más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) állásfoglalását kell beszerezni.

(2) A szakhatóságot az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság keresi meg, amely döntésének meghozatalánál kötve van a szakhatóságnak – a hatásköre keretei között kialakított – jogszabályon alapuló állásfoglalásához.

(3) Törvény vagy kormányrendelet egyes ügyfajtákban kötelezheti az eljáró hatóságot és a szakhatóságokat az engedélyezési feltételek egyeztetés útján való megállapítására.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával kell eljárni akkor is, ha jogszabály előírása alapján az engedélyezési feltételek előzetes megállapítása céljából előzetes (elvi) szakhatósági állásfoglalás kiadására kerül sor.

(5) Ha a hatóság és a szakhatóság, vagy két vagy több szakhatóság egymással – egészen vagy részben – ellentétes egyedi előírást állapít meg vagy feltételt támaszt, a megkereső hatóságnak és az érintett szakhatóságoknak álláspontjukat – ha jogszabály másként nem rendelkezik – nyolc napon belül egyeztetniük kell.

(6) Az ügyfél vagy meghatalmazottja által az eljárás megindítása előtt beszerzett, az ügy tárgyára vonatkozó, hat hónapon belül nem régebbi szakhatósági állásfoglalást akkor fogadja el a hatóság, ha a hozzá, illetve a szakhatósághoz korábban benyújtott kérelem tartalmának azonoságát a szakhatóság megállapította.

(7) Ha a szakhatósági eljárásban válik szükségessé az ügyfél hiánypótlásra való felhívása, erről, valamint a hiánypótlás elmulasztásáról a szakhatóság öt napon belül értesíti a megkereső hatóságot. A hiánypótlás elmulasztása miatt a megkereső hatóság szünteti meg az eljárást.

45. § (1) A szakhatóság hozzájárulását, a hozzájárulása megtagadását, az egyedi szakhatósági előírást vagy feltételt (a továbbiakban együtt: szakhatósági állásfoglalás), valamint ezek indokolását az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság – a közreműködő szakhatóság megnevezésével – határozatába foglalja.

(2) A szakhatósági állásfoglalás ellen külön fellebbezésnek nincs helye, az ügyfél a határozat ellen irányuló fellebbezés keretében gyakorolhatja az ezzel kapcsolatos jogorvoslati jogát.

(3) Ha a szakhatóság a számára meghatározott ügyintézési határidőn belül nem nyilatkozik, az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság a szakhatóság felügyeleti szervehez fordul.

(4) A szakhatóság a szakhatósági állásfoglalásának figyelmen kívül hagyására, illetve az eljárásának mellőzésére hivatkozással felügyeleti eljárást kezdeményezhet.

Idézés

46. § (1) Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges, a hatóság határnap vagy határidő megjelölésével arra kötelezi, hogy előtte vagy a megjelölt helyen jelenjen meg.

(2) Az ügyfél a kérelmére indult eljárásban nem kötelezhető a megjelenésre, kivéve, ha a hatóság a kérelemre indult eljárást hivatalból folytatja.

(3) Az idézést – ha az ügy körülményeiből más nem következik – úgy kell közölni, hogy azt az idézett a megjelenésének megkönnyítése érdekében a meghallgatást megelőzően legalább öt nappal megkapja.

(4) Az idézésben meg kell jelölni, hogy a hatóság az idézett személyt milyen ügyben és milyen minőségben (ügyfélként, tanúként stb.) kívánja meghallgatni. Az idézett

személyt figyelmeztetni kell a megjelenés elmulasztásának következményeire.

(5) Idézni írásban, távbeszélő útján vagy elektronikus úton lehet.

(6) Az írásbeli idézéssel azonos hatályú, ha az eljárás során jelen levő személyt az ügyintéző más időpontra való megjelenésre kötelezi, ezt az íratra feljegyzi, és a megidézettel aláírhatja.

47. § (1) A hatóság a székhelyén lakcímmel nem rendelkező személyt csak akkor idézheti a székhelyére, ha ezt jogszabály írja elő, vagy azt az érintett személy kéri, valamint ha az eljáró hatóság székhelyét előnyösebben érheti el a meghallgatni kívánt személy, mint azt a legalsóbb fokú hatóságot, amelynek székhelyén lakik vagy tartózkodik; egyébként a hatóságnak a legalsóbb fokú hatóságot kell megkeresnie a személy meghallgatása végett.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt korlátozás nem alkalmazható arra az esetre, ha az idézés célja a tárgyaláson, egyeztetésen való részvétel, továbbá ha a megkeresés útján történő meghallgatás csorbítaná az ügyfél (ügyfelek) eljárási jogait, illetve, ha az idézni kívánt személy lakó- vagy tartózkodási helyén nem működik olyan hatóság, amely megfelelő szakismeretek birtokában tudná elvégezni a szükséges eljárási cselekményt.

(3) A fővárosban működő hatóság a főváros, a megyei jogú város kerületi hivatalának vezetője a megyei jogú város területéről, a körjegyző a körjegyzőség, a hatósági igazgatási társulás kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezetője a társulás egész területéről idézhet.

48. § (1) Az idézett személy köteles az idézésnek eleget tenni.

(2) Ha az idézett személy az idézésnek nem tesz eleget, vagy meghallgatása előtt az eljárás helyéről engedély nélkül eltávozik, és távolmaradását vagy eltávozását megfelelően nem igazolja, továbbá ha az idézésre önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotban jelenik meg, eljárási bírsággal sújtható, továbbá az eljárási cselekmény megismétlése miatti többletköltség megfizetésére kötelezhető.

(3) Ha az idézett személy ismételt idézésre sem jelenik meg, és távolmaradását nem menti ki, a rendőrség útján elővezetethető. Az elővezetés foganatosításához – ha törvény másként nem rendelkezik – az ügyésznek a hatóság vezetője által kért jóváhagyása szükséges. Az elővezetés költségét az azt kérő hatóság előlegezi meg.

(4) Ha a hatóságnak tudomása van arról, hogy az elővezetni kívánt személy a fegyveres erők vagy a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja, az elővezetés céljából az állományilletékes parancsnokot kell megkeresni.

(5) Ha az idézett személy igazolja a távolmaradásának vagy eltávozásának menthető indokát, vissza kell vonni az

eljárási bírságot megállapító és az elővezetést elrendelő végzést.

(6) Ha jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselője nem jelent meg az idézésre, és a képviselő nevét a vezető tisztségviselő a hatóság felhívására nem közli, a vezető tisztségviselő eljárás bírsággal sújtható, és kötelezhető a többletköltség megfizetésére. Az elővezetést ebben az esetben a vezető tisztségviselővel szemben lehet alkalmazni.

Értesítés

49. § Ha a hatóság nem tartja szükségesnek az ügyfél idézését, köteles az ügyfelet a tanú és a szakértő meghallgatásáról, a szemléről és a tárgyalásról – ha az ügy körülményeiből más nem következik – legalább öt nappal korábban értesíteni azzal a tájékoztatással, hogy a meghallgatáson (szemlén, tárgyaláson) részt vehet, de megjelenése nem kötelező. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni arra az ügyfélre is, akinek kérelmére az eljárást megindították. Az értesítést – ha az ügy körülményeiből más nem következik – úgy kell közölni, hogy az az eljárási cselekmény időpontja előtt legalább öt nappal az ügyfélhez megérkezzen.

A tényállás tisztázása

50. § (1) A hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le.

(2) Létesítménnyel kapcsolatos, illetve tevékenység engedélyezésére irányuló eljárásban törvény vagy kormányrendelet együttműködésre kötelezheti az azonos hatáskörű, a hatásterületen illetékességgel rendelkező hatóságokat a tényállás tisztázása érdekében.

(3) A hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

(4) A hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: az ügyfél nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemléről készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.

(5) A hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt. Törvény előírhatja, hogy a hatóság a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza, továbbá törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely bizonyítási eszköz alkalmazását, illetve előírhatja valamely szerv véleményének a beszerzését.

(6) A hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

(7) A hatóság a tényállás tisztázása szempontjából fontos tárgyi bizonyítékot és a bizonyítékként felhasználható iratot jegyzőkönyv felvétele mellett végzéssel lefoglalhatja.

(8) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a tényállás tisztázásához a továbbiakban már nem szükséges tárgyi bizonyítékot és iratot nyolc napon belül ki kell adni annak, akitől azt lefoglalták.

(9) A lefoglalt iratról az ügyfél vagy az irat birtokosának kérésére és költségére az eljáró hatóság hitelesített másolatot ad ki.

Az ügyfél nyilatkozata

51. § (1) Az ügyfélnek joga van ahhoz, hogy az eljárás során írásban vagy szóban nyilatkozatot tegyen, vagy a nyilatkozattételt megtagadja. Ha az ügyfél a hatóság felhívására nem nyilatkozik, a hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt vagy a 31. § (2) bekezdése alapján megszünteti az eljárást.

(2) Ha a tényállás tisztázása azt szükségessé teszi, a hatóság az ügyfelet a kérelmére indult eljárásban nyilatkozattételre hívhatja fel, melyben közli a nyilatkozattétel elmaradásának következményeit.

(3) Törvény vagy kormányrendelet kötelezővé teheti, hogy az ügyfél a hivatalból folytatott eljárásban a hatóság erre irányuló felhívására közölje az érdemi döntéshez szükséges adatokat, és jogkövetkezményeket állapíthat meg az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása vagy valótlan adatok közlése esetére. Személyes adat tekintetében az ügyfelet nyilatkozattételre, adatszolgáltatásra csak törvényi felhatalmazás alapján lehet kötelezni.

(4) A jogszabályon alapuló adatszolgáltatást – az államtitok és a szolgálati titok kivételével – nem lehet megtagadni a törvény által védett egyéb titokra való hivatkozással.

(5) A (4) bekezdés szerinti kötelező adatszolgáltatást az ügyfél megtagadhatja, ha

a) nem kapott felmentést az államtitoknak vagy szolgálati titoknak minősített adata vonatkozó titoktartási kötelezettség alól,

b) nyilatkozatával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná.

(6) Az ügyfél vagy képviselője, ha más tudomása ellenére az ügy szempontjából jelentős valótlan tényről állít, illetve a (3) bekezdés szerinti kötelező adatszolgáltatás körébe tartozó nyilatkozatában az ügy szempontjából jelentős tényről az (5) bekezdésben foglalt ok hiányában elhallgat, eljárás bírsággal sújtható.

(7) Az ügyintéző köteles az ügyfelet meghallgatása előtt a szükséges tájékoztatással ellátni, továbbá jogaira és kötelességeire figyelmeztetni.

Irat

52. § (1) A hatóság a tényállás megállapítása céljából felhívhatja az ügyfelet okirat vagy más irat bemutatására, vagy ezek beszerzése érdekében a 26. § (1) bekezdésének c) pontja alapján más szervet is megkereshet.

(2) A külföldön kiállított közokirat, illetőleg a külföldi bíróság, közigazgatási szerv, közjegyző vagy egyéb közhi-telességgel felruházott személy által hitelesített magánok-irat – hacsak az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabályból, nem-zetközi szerződésből, illetve viszonyossági gyakorlatból más nem következik – a magyar törvény szerinti bizonyító erővel csak akkor rendelkezik, ha azt a kiállítás helye sze-rinti államban működő magyar külképviseleti hatóság dip-lomáciai felülhitelesítéssel látta el. A nem magyar nyelven kiállított okirat – ha az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik – csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el.

(3) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a hatóság az eljárásban a nem magyar nyelvű irat hiteles magyar fordítását is kérheti, továbbá az aránytalanul nehezen besze-rezhető irat helyett az ügyfél a bizonyítani kívánt tényről nyilatkozatot tehet. Ilyen esetben az ügyfelet tájékoztatni kell a valótlan tartalmú nyilatkozattételének jogkövetkez-ményéről.

(4) Az iratra vonatkozó rendelkezések irányadók min-den olyan tárgyra, amely – általában műszaki vagy vegyi eljárással – adatokat rögzít [fénykép, film-, hangfelvétel, optikai lemez (CD), mágnesszalag, mágneses adathordo-zó, elektronikus dokumentum stb.].

Tanú és hatósági tanú

53. § (1) Az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyít-ható.

(2) A tanúként megidézett személy köteles a meghallga-tása végett megjelenni és – a (3) bekezdés *b)* pontjában, továbbá a (4) és (5) bekezdésben meghatározott kivé-tellel – tanúvallomást tenni.

(3) Tanúként nem hallgatható meg

a) az, akitől nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás,

b) védett adatnak, hivatásbeli titoknak minősülő tény-ről az, aki nem kapott felmentést a titoktartás alól az arra jogosított szervtől vagy személytől.

(4) A tanúvallomás megtagadható, ha

a) a tanú az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója, vagy

b) a tanú vallomásával saját magát vagy hozzátartozó-ját bűncselekmény elkövetésével vádolná.

(5) Nem használható fel bizonyítékként a (3) bekezdés-ben foglalt rendelkezés megsértésével felvett tanúvallo-más, továbbá az olyan tanúvallomás, amelynek megtétele előtt a tanút nem figyelmeztették a (4) bekezdésben meg-határozott jogára.

(6) A külön jogszabályban meghatározott esetek kivéte-lével a diplomáciai mentességben részesülő személy nem köteles tanúvallomást tenni.

54. § (1) A meghallgatás kezdetén meg kell állapítani a tanú személyazonosságát. A tanúnak nyilatkoznia kell arról, hogy az ügyfelekkel milyen viszonyban van, nem elfogult-e. A tanú esetleges elfogultságát megalapozó tényt a nyilatkozat alapján a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A tanút figyelmeztetni kell jogaira, kötelességeire és a hamis tanúzás jogkövetkezményeire.

(2) A még meg nem hallgatott tanú nem lehet jelen az ügyfél, más tanú és a szakértő meghallgatásakor.

(3) Ha a hatóság a tanút tárgyaláson kívül hallgatja meg, a meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(4) A tanú erre irányuló indokolt kérelme alapján a ható-ság vezetője elrendelheti a tanú természetes személyazo-nosító adatainak zárt kezelését, ha a tanú valószínűsíti, hogy őt tanúvallomása miatt súlyosan hátrányos követke-zmény érheti. E rendelkezés megfelelően irányadó arra a természetes személyre is, akinek bejelentése alapján a ha-tóság az eljárást hivatalból megindította (a továbbiakban: bejelentő).

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben a tanúnak, a bejelentőnek a természetes személyazonosító adatait az ügy iratai között lezárt és lepecsételt borítékban kell elhe-lyezni. A boríték felnyitására csak az ügy előadója és a ha-tóság vezetője, a felügyeleti szerv erre felhatalmazott ügy-intézője és vezetője, az illetékes ügyész és a bírósági felül-vizsgálat során eljáró bíró jogosult.

(6) A tanú meghallgatásán nem lehet jelen az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője, ha a tanú védett adatról tesz vallomást, továbbá ha elrendelték a tanú természetes sze-mélyazonosító adatainak zárt kezelését.

(7) A tanú, bejelentő természetes személyazonosító adatainak zártan történő kezelése nem érinti a személyes adatok védelméhez való jog érvényesítéséhez szükséges, külön törvény szerinti adatmegismerési, adatbetekintési jogosultságot.

55. § (1) A hatóság a szemlénél, hatósági ellenőrzésnél hatósági tanút vehet igénybe.

(2) A hatósági tanú az eljárási cselekmény során történt eseményeket és az általa tapasztalt tényeket a jegyzőkönyv aláírásával igazolja.

(3) Nem lehet hatósági tanú az ügyfél hozzátartozója, az eljáró hatósággal közszolgálati, illetve egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy és az eljárási képességgel nem rendelkező személy.

Szemle

56. § (1) A tényállás tisztázására szemle rendelhető el. Jogszabály a szemle megtartását kötelezővé teheti. A szemle megtartása során

a) a szemletárgy birtokosa a szemletárgy felmutatására kötelezhető,

b) az eljárással összefüggő helyszín, illetve az ott levő tárgy megtekinthető (helyszíni szemle).

(2) Ha elkerülhetetlen, hogy a hatóság magánlakásban tartson szemlét, ezt úgy kell fogantatni, hogy az csak a szükséges mértékben korlátozza az érintetteknek a magánélethez való jogát.

(3) Az érintettnek a szemléről való értesítésére a 90. § az irányadó. A szemletárgy birtokosának, illetve a megszemlélni kívánt hely (terület, építmény, egyéb létesítmény stb.) tulajdonosának vagy hasznárlójának távolléte nem akadályozza a szemle megtartását. Indokolt esetben, ha az a szemle eredményes és biztonságos lefolytatásához szükséges, a hatóság a rendőrség közreműködését kérheti.

(4) Az ügy jellegétől függően szemletárgynak minősül különösen az ügy tárgyával összefüggő irat (például az üzleti könyv, nyilvántartás, szerződés, bizonylat, műszaki dokumentáció, elektronikus dokumentum, továbbá bármely eljárással rögzített adatot tartalmazó adathordozó), valamint a tényállás tisztázásához szükséges bármely dolog (gép, berendezés, felszerelés, használati tárgy, jármű, gépjármű stb.).

(5) Ha a (4) bekezdésben meghatározott szemletárgy birtokosa a szemletárgyat a hatóság felhívására – a jogkövetkezményre való figyelmeztetés ellenére – nem mutatja fel, illetve annak helyszíni átvizsgálását jogellenesen megakadályozza, a hatóság a szemletárgyat szükség esetén a rendőrség közreműködésével lefoglalhatja, és hivatali helyiségébe vagy a hatóság által megjelölt helyre szállíthatja. A szemletárgy lefoglalása jegyzőkönyv felvétele mellett, végzéssel történhet. A lefoglalt szemletárgyat átvizsgálás után nyolc napon belül vissza kell adni annak, akitől azt lefoglalták.

(6) Ha a szemletárgy személyes adatokat tartalmazó nyilvántartás vagy adatbázis, az csak akkor foglaltatható le, ha azt az adott eljárásban törvény lehetővé teszi.

(7) A szemletárgy birtokosa az államtitkot, a szolgálati titkot tartalmazó szemletárgy felmutatására nem kötelez-

hető, ha nem kapott felmentést a szemletárgyra vonatkozó titoktartási kötelezettség alól.

(8) A szemle megtartását vagy eredményes lefolytatását akadályozó személy eljárási bírsággal sújtható.

57. § (1) Ha a helyszíni szemlére életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetben, azonnali intézkedés érdekében van szükség, illetve, ha ezt törvény más fontos okból megengedi, a helyszíni szemlét a hatóság a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is megtarthatja.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott módon történő szemle megtartásához az ügyész előzetes jóváhagyása szükséges, továbbá ahhoz a rendőrség és hatósági tanú közreműködését kell kérni. Ha az ügyész előzetes jóváhagyásának beszerzése a késedelem veszélyével járna, a szemle az ügyész jóváhagyása nélkül is megtartható, ilyen esetben a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvet – ami az azonnali intézkedési okot és a megtett intézkedéseket részletesen tartalmazza – az ügyésznek három napon belül meg kell küldeni.

Szakértő

58. § (1) Szakértőt kell meghallgatni vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az eljáró hatóságnak nincs megfelelő szakértelemmel rendelkező dolgozója és

a) az ügyben jelentős tény, egyéb körülmény vagy az alkalmazandó jog megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy

b) jogszabály írja elő a szakértő igénybevételét.

(2) Nem kell szakértőt igénybe venni akkor, ha jogszabály a szakkérdésben szakhatóság állásfoglalásának beszerzését írja elő.

(3) Ha jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét írja elő, úgy ezt a szervezetet, intézményt, testületet vagy személyt kell szakértőként kirendelni. Egyéb esetben igazságügyi szakértőt, igazságügyi szakértői intézményt, más szervet vagy szakértő testületet vagy – indokolt esetben – szakértelemmel rendelkező egyéb személyt kell szakértőként kirendelni. A szakértő személyére az ügyfél is tehet javaslatot.

(4) Az ügyfél kérelmére a hatóság a kirendelt szakértőn kívül – akár véleményének előterjesztése előtt, akár az után – más szakértőt is kirendelhet.

(5) Jogszabály alapján az ügyfél a szakértői vizsgálatban való közreműködésre kötelezhető.

(6) Törvény vagy kormányrendelet előírhatja, hogy az eljáró hatóság valamely meghatározott kérdésben kötve van egy meghatározott tudományos vagy szakmai testület, illetve szakértői szerv szakvéleményéhez. Ilyen esetben a jogorvoslati eljárásban nem járhat el változatlan személyi összetételben ugyanaz a testület, illetve szakértői szerv.

(7) Ha a szakértő nem vállalja a kirendelést, ezt a kirendelő végzés kézhezvételétől számított öt napon belül indoklással ellátva közölni kell a hatósággal.

(8) Ha a szakértő nem tudja szakvéleményét a hatóság által megállapított határidőre elkészíteni, a kirendelés kézhezvételétől számított öt napon belül az ok megjelölésével kérheti a határidő meghosszabbítását, a később felmerülő akadály esetén az akadály tudomására jutásától számított öt napon belül akadályközléssel élhet.

59. § (1) Szakértőként nem járhat el az, akivel szemben az ügyintézőre vonatkozó kizárási ok áll fenn, aki tanúként nem hallgatható meg vagy aki a tanúvallomást megtagadhatja.

(2) A hatóság a szakértővel közli mindazokat az adatokat, amelyekre feladatának teljesítéséhez szüksége van. A szakértő az ügy iratait megtekintheti, az ügyfél és a tanú meghallgatásánál, a tárgyaláson és a szemlén jelen lehet, az ügyfélhez, a tanúhoz és a szemletárgy birtokosához kéréseket intézhet.

(3) A szakértőt a véleményadás előtt figyelmeztetni kell a hamis véleményadás jogkövetkezményére.

(4) A szakértő köteles megőrizni a tevékenysége során tudomására jutott védett adatot és hivatásbeli titkot.

(5) Ha a hatóság a szakértőt tárgyaláson kívül hallgatja meg, a meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(6) A szakértő eljárési bírsággal sújtható, ha a szakértői közreműködést vállalta, és anélkül hogy a határidő meghosszabbítása iránti igényét vagy akadályoztatását előzetesen bejelentette volna, nem teljesíti feladatait határidőre.

Tolmács

60. § (1) Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője által használt idegen nyelvet az ügyintéző nem beszéli, tolmácsot kell alkalmazni. Ha az ügyintéző beszéli az idegen nyelvet, az ellenérdekű ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője érdekében tolmácsot kell alkalmazni, kivéve, ha ők is beszélik az adott idegen nyelvet. Ennek tényét a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell.

(2) Ha a közigazgatási eljárásban siket, néma vagy siketnéma személy vesz részt, jeltolmácsot kell alkalmazni.

(3) A tolmácsra megfelelően irányadók a szakértőre vonatkozó rendelkezések.

(4) A hatóság a hatósági ellenőrzés során a tényállás tisztázásához – ha az más módon nem lehetséges – az ellenőrzés helyszínén tartózkodó, idegen nyelvet beszélő személyt tolmácsként vehet igénybe. A tolmácsként igénybe vett személyt tájékoztatni kell a tolmács jogairól és kötelezettségeiről, és ennek tényét, valamint a tolmács-

ként igénybe vett személy nyilatkozatát a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

Az eljárás akadályozásának következményei

61. § (1) Az e törvényben meghatározott esetekben a kötelezettség vétkes megszegése esetén eljárási bírság kiszabásának van helye.

(2) Az eljárási bírság legkisebb összege esetenként ötezer forint, legmagasabb összege – a 141. § (1) bekezdésében foglalt eltéréssel – természetes személy esetén ötszázezer forint, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén pedig egymillió forint.

(3) Az eljárási bírság egy eljárásban, ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettség megszegése esetén ismételten is kiszabható.

(4) Az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi:

a) a jogellenes magatartás súlyát és a felróhatóság mértékét,

b) az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá

c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.

(5) A hatóság az eljárási bírság összegét mérsékelheti, ha annak kiszabása után az ügyfél eleget tesz adatszolgáltatási kötelezettségének, a tanú vallomást tesz, a szemletárgy birtokosa eleget tesz köteletségének, illetve a szakértő, hatósági közvetítő teljesíti a feladatát. Az eljárási bírságot megállapító végzést vissza kell vonni, ha az idézett személy elfogadhatóan igazolja távolmaradásának vagy eltávozásának indokát.

(6) Azt a személyt, akinek jogellenes magatartása miatt valamely eljárási cselekményt meg kell ismételni, a hatóság az eljárási bírságon túlmenően a többletköltség megfizetésére kötelezheti.

Tárgyalás és közmeghallgatás

62. § (1) A hatóság tárgyalást tart, ha ezt jogszabály előírja, vagy a tényállás tisztázásához, illetve az egyezségi kísérlet lefolytatásához szükség van az eljárásban részt vevő személyek együttes meghallgatására.

(2) A tárgyaláson a hatóság meghallgathatja az ügyfelet (ügyfeleket), a tanút, a szakértőt, a hatósági közvetítőt, és megsejlelheti a szemletárgyat.

(3) Az ügyfél és képviselője észrevételt tehet a tárgyaláson elhangzottakra, kérdést intézhet a meghallgatott személyhez, és indítványozhatja más személy meghallgatását vagy más bizonyíték beszerzését.

(4) Azt, aki a tárgyalás rendjét zavarja, a tárgyalás vezetője rendreutasíthatja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén kiutasíthatja, továbbá eljárási bírsággal sújthatja.

63. § (1) A hatóság közmeghallgatást tart, ha ezt jogszabály előírja, vagy a hatóság a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében ezt szükségesnek tartja.

(2) A közmeghallgatás helyéről és idejéről a hatóság – ha jogszabály másként nem rendelkezik – nyolc nappal korábban hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján (helyben szokásos módon, helyi lapban stb.) értesíti az érintetteket.

(3) A közmeghallgatáson elhangzottakról a hatóság jegyzőkönyvet készít.

Egyezségi kísérlet

64. § (1) Ha jogszabály elrendeli, a hatóságnak a döntés előtt meg kell kísérelnie egyezség létrehozását az ellenérdekű ügyfelek között. Egyezségi kísérletre akkor is sor kerülhet, ha az ügy természete egyébként megengedi.

(2) Ha az egyezségi kísérlet eredményes, a 75. §-ban foglaltak szerint kell eljárni, eredménytelenség esetében a hatóság folytatja az eljárást.

A határidő számítása

65. § (1) A napokban megállapított határidőbe nem számít bele a közlésnek, a kézbesítésnek, a hirdetmény kifüggesztésének és levételének a napja.

(2) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva megfelel a kezdőnapnak, ha pedig ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napján.

(3) Ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.

(4) A postán küldött beadvány előterjesztési ideje a postára adás napja, de az ügyintézési határidő ilyen esetben is azon a napon kezdődik, amely napon a beadvány megérkezik a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

(5) Az elektronikus dokumentum előterjesztésének, illetve kézbesítésének ideje a külön jogszabályban meghatározott módon történő visszaigazolás időpontja. Ha az elektronikus dokumentum előterjesztési, illetve kézbesítési ideje nem munkanapra esik, a határidő a következő munkanapon kezdődik.

(6) A határidőt kétség esetén megtartottnak kell tekinteni.

Igazolási kérelem

66. § (1) Aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

(2) Az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. A keresetindításra megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet azonban akkor is a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság bírálja el, ha az ügyfél a keresetet a hatóságnál nyújtotta be.

(3) Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás az érintettnek később jutott tudomására, a határidő a tudomásra jutáskor, akadályoztatás esetén az akadály megszűnésének napjától kezdődik.

(4) Az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított hat hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

(5) A határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, amennyiben ennek feltételei fennállnak.

67. § (1) Ha a hatóság az igazolási kérelemnek helyt ad, az ügyfelet eljárásjogi szempontból olyan helyzetbe kell hozni, mintha nem mulasztott volna. Ennek érdekében a hatóság a döntését módosítja vagy visszavonja, az eljárást megszüntető döntésének visszavonása esetén az eljárást folytatja, illetve egyes eljárási cselekményeket megismétel. A döntésnek az igazolási kérelem alapján történő módosítására vagy visszavonására nem irányadók a 114. §-ban meghatározott korlátozások.

(2) A igazolási kérelemnek helyt adó végzést meg kell küldeni mindazoknak, akik az eljárás megindításáról értesítést kaptak. Az igazolási kérelemnek helyt adó végzéssel szemben nincs helye fellebbezésnek.

(3) Az ügyfél a végzés ellen csak akkor jogosult önálló fellebbezésre, ha kérelme a fellebbezési határidő elmulasztásának igazolására vonatkozik, egyéb esetekben az ügy érdemében hozott határozat elleni jogorvoslati kérelmében kifogásolhatja az igazolási kérelem elutasítását is. Az eljárás egyéb résztvevője fellebbezést nyújthat be az igazolási kérelmet elutasító végzés ellen.

(4) Ha a hatóság megtartotta az ügyfelek értesítésére és a határozat közlésére vonatkozó szabályokat, a fellebbezési határidő elmulasztása esetén nincs helye igazolási kérelemnek arra való hivatkozással, hogy az értesítés, illetve a határozat közlése nem postai kézbesítés útján történt. E rendelkezés megfelelően irányadó a bírósági felülvizsgálatot kezdeményező keresetindítással kapcsolatos igazolásra is.

Az eljárás irataiba való betekintés

68. § (1) Az ügyfél személyesen, illetve a törvényes vagy írásban meghatalmazott képviselője útján – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – betekinthez az eljárás során keletkezett iratba, arról másolatot, kivonatot készíthet vagy másolatot kérhet. Ez a jog akkor is megilleti, ha korábban nem vett részt az eljárásban.

(2) Nem tekinthet be az ügyfél

a) a határozat (végzés) tervezetébe,

b) a zárt tanácskozásról készült jegyzőkönyvbe,

c) a tanú vagy a bejelentő természetes személyazonosító adatait tartalmazó jegyzőkönyvbe (iratba), ha a hatóság a tanú, illetve a bejelentő természetes személyazonosító adatait zártan kezeli,

d) betekintési vagy megismerési engedély hiányában az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó iratba,

e) a törvény által védett egyéb adatot tartalmazó iratba, ha azt az érintett adat védelmét szabályozó törvény kizárja, vagy ha a védett adat megismerésének hiánya nem akadályozza az e törvényben biztosított jogai gyakorlásában.

(3) Az ügyfél az adatok konkrét megjelölésével kérheti az ellenérdekű ügyfél iratbetekintési jogának kizárását személyes adatainak, valamint üzleti és más méltányolható magánérdekének védelmében. A jogi személy és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél az iratbetekintési jog kizárását csak az üzleti érdekei védelmében kérheti. A hatóság a kérelemnek – a körülmények gondos mérlegelése alapján – akkor ad helyt, ha az adatok megismerésének hiánya az ellenérdekű ügyfelet nem akadályozza az e törvényben foglalt jogai gyakorlásában.

(4) Az iratbetekintési jog kizárása vagy korlátozása miatt önálló jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha az ügyfél azt az eljárás jogerős lezárását követően kéri, vagy a hatóság azt, aki iratbetekintést kér, nem tekinti ügyfélnek.

69. § (1) A hatóság akkor engedheti meg az ügyfélnek kivétel az eljárásban részt nem vevő harmadik személynek az iratokba való betekintést, ha igazolja, hogy az irat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

(2) A harmadik személy a 68. § (2) bekezdésének a)–c) pontjában említett iratokba nem tekinthet be, a d) és e) pontban foglalt adatot pedig csak az adat megismerésére vonatkozó törvényi feltételek igazolása esetén ismerheti meg.

(3) A szakértő és a hatósági közvetítő az eljárási feladatainak ellátásához szükséges mértékben ismerheti meg az adatokat, a tanú pedig a vallomását tartalmazó jegyzőkönyvbe tekinthet be.

(4) Ha a harmadik személy az iratbetekintés kizárását vagy korlátozását nem veszi tudomásul vagy vitatja, a ha-

tóság arról öt napon belül önálló jogorvoslattal támadható végzésben rendelkezik.

(5) Törvény egyes ügyfajtákban meghatározhatja az iratbetekintésre jogosult harmadik személyek körét.

(6) A hatóság az (1)–(4) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül, bárki számára hozzáférhetővé teszi azokat a döntéseket, amelyeket

a) állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy ügyfélnek e tevékenységével kapcsolatban hozott;

b) közérdekű keresetindítással meg lehet támadni;

c) az adott tevékenységgel összefüggésben a hatásterületen élő lakosság jelentős részét érintő ügyben hozott;

d) a fogyasztók, illetve a munkavállalók munkavédelmi, munkabiztonsági jogait közvetlenül érintő ügyben hozott;

e) az épített és természeti környezet, illetve a kulturális örökség állapotát jelentősen befolyásoló tevékenységgel kapcsolatos ügyben hozott;

f) korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrások elosztásáról, illetve felhasználásáról hozott;

g) olyan ügyekben hozott, amelyekben az ügyfél számára kizárólagos vagy különleges jogot biztosított;

h) törvény rendelkezései szerint hozzáférhetővé kell tenni.

A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel

70. § (1) Ha a hatóság az ügyfélnek az eljárás megindításáról való értesítését mellőzte, és az ügyben bizonyítási eljárást folytatott le, annak befejezésétől számított öt napon belül értesíti az ügyfelet, hogy az – az iratokba való betekintés szabályai figyelembevételével – megismerhesse a bizonyítékokat, azokra öt napon belül észrevételt tehesen, élni tudjon nyilatkozattételi jogával, és további bizonyításra irányuló indítványt terjesztessen elő.

(2) Az értesítés mellőzhető, ha az ügyfél már a bizonyítási eljárás során megismert minden bizonyítékot, és módjában állt gyakorolni az (1) bekezdésben meghatározott jogait, vagy ha az ellenérdekű ügyfél nélküli ügyben a hatóság teljesíti az ügyfél kérelmét.

(3) Nem akadályozza az eljárás befejezésének, ha az ügyfél vagy az ellenérdekű ügyfél a hatóság által meghatározott határidőben nem élt az (1) bekezdésben meghatározott jogával.

IV. Fejezet

A HATÓSÁG DÖNTÉSEI

Határozat és végzés

71. § (1) A hatóság – a (4) és (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ügy érdemében határozatot hoz, az el-

járás során eldöntendő egyéb kérdésekben pedig végzést bocsát ki (a továbbiakban együtt: döntés).

(2) Jogszabály úgy rendelkezhet, hogy ha az ügyfél kérelme (bejelentése) jog megszerzésére irányul, és a hatóság az előírt határidőn belül nem hoz határozatot – feltéve, hogy az ügyben nincs ellenérdeklő ügyfél –, az ügyfelet megilleti a kérelmezett jog gyakorlása.

(3) Jogszabály által meghatározott esetben egyszerűsített határozat hozható, ha a hatóság a kérelemnek helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdeklő ügyfél.

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetekben a megszerzett jogot rá kell vezetni a kérelemre, továbbá – kérelemre – annak az ügyfél birtokában levő másolati példányára, vagy a hatóságnál levő példányról az ügyfél részére másolatot kell kiadni.

(5) Jogszabály lehetővé teheti, hogy a hatóság mellőzze a határozathozatalt, ha az eljárás pénzbeli ellátás jogszabályban meghatározott mértékre történő emelésére irányul. Ez a szabály egyedi hatósági ügyben indult eljárásra nem alkalmazható.

72. § (1) A határozatnak tartalmaznia kell

a) az eljáró hatóság megnevezését, az ügy számát és ügyintézőjének nevét,

b) a jogosult vagy kötelezett ügyfél nevét (megnevezését) és lakóhelyét (székhelyét vagy telephelyét) vagy tartózkodási helyét (szálláshelyét),

c) az ügy tárgyának megjelölését,

d) a rendelkező részben

da) a hatóság döntését, továbbá a fellebbezés (keresetindítás), illetve a fellebbezés elektronikus úton való benyújtásának lehetőségéről való tájékoztatást,

db) a szakhatóság megnevezését és állásfoglalását,

dc) az ügyfélnek, valamint az eljárás egyéb résztvevőinek járó költségtérítés, illetve munkadíj összegéről szóló rendelkezést, ha annak megállapítása nem külön végzésben történt,

dd) az eljárási költségek viseléséről szóló döntést,

de) a kötelezettség teljesítésének határnapját vagy határidejét és az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit,

df) a határozatban megállapított fizetési kötelezettség és a fellebbezési illeték elektronikus úton való megfizethetőségéről szóló tájékoztatást,

e) az indokolásban

ea) a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat,

eb) az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait,

ec) a mérlegelési, méltányossági jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben, a méltányossági jogkör gyakorlásában szerepet játszó szempontokat és tényeket,

ed) a szakhatósági állásfoglalás indokolását,

ee) az eljárás során alkalmazott lefoglalás indokait,

ef) azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta,

eg) a hatóság hatáskörét és illetékességét megállapító jogszabályra történő utalást,

f) a döntéshozatal helyét és idejét, a döntés kiadmányozójának a nevét, hivatali beosztását,

g) a döntés kiadmányozójának aláírását és a hatóság bélyegzőlenyomatát, elektronikus dokumentum formájában kiadott döntés esetén a minősített elektronikus aláírást.

(2) A végzésnek tartalmaznia kell az (1) bekezdés a), b), c), da), dd), f) és g) pontjában meghatározott tartalmi elemeket, valamint a döntés részletes indokolását, ezen belül az (1) bekezdés ef) és eg) pontjában meghatározott tartalmi elemeket. Ha a végzés fizetési kötelezettséget állapít meg, tartalmaznia kell a kötelezettség elektronikus úton való teljesíthetőségéről szóló tájékoztatást is.

(3) A 22. § (4) bekezdése szerinti, ideiglenes intézkedésről szóló végzés indokolásában ismertetni kell az ideiglenes intézkedés szükségességét és célszerűségét megalapozó tényeket és körülményeket, valamint a felmerült költséget, feltéve, hogy a költség megtérítésére az ideiglenesen intézkedő hatóság igényt tart.

(4) A kérelemnek teljes egészében helyt adó elsőfokú döntés esetén, ellenérdeklő ügyfél hiányában mellőzhető a döntésből az indokolás és a jogorvoslatról szóló tájékoztatás, valamint az egyezséget tartalmazó vagy jóváhagyó döntés esetén az indokolás.

(5) A kizárólag valamely eljárási cselekmény időpontját meghatározó végzésből mellőzhető az indokolás.

(6) Az indokolás mellőzhető, ha az késleltetné a döntés meghozatalát és a késedelem életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet kialakulásához vezethet. Ebben az esetben a döntés meghozatalától számított öt napon belül meg kell küldeni az indokolást az ügyfél részére. A jogorvoslat igénybevétele határidejét az indokolás kézbesítésének napjától kell számítani.

73. § (1) A döntés megszövegezésénél figyelembe kell venni a védett adatra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. Ennek megfelelően az indokolás a védett adat tartalmának ismertetése nélkül utalást tartalmaz arra, hogy a hatóság a döntése meghozatalánál figyelembe vett védett adatokat, illetve a tanú (bejelentő) személyes adatainak közlése nélkül ismerteti a tanúvallomás lényegét, ha a tanú (bejelentő) természetes személyazonosító adatainak zártan történő kezelését rendelték el.

(2) A döntést külön dokumentumban kell megszövegezni, illetve jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy az ügyiratra kell feljegyezni. Külön dokumentumban kell megszövegezni a döntést, ha azt kézbesítés útján vagy elektronikus úton közlik, vagy ha a szóban közölt döntés kézbesítését az ügyfél kéri.

(3) A jegyzőkönyvbe foglalt vagy az ügyiratra feljegyzett döntésben nem kell feltüntetni a 72. § (1) bekezdésének a) és f) pontjában foglalt adatokat, ha azok az iratból kitűnnek.

(4) Jogszabály elrendelheti, hogy a hatóság a döntését az erre a célra rendszeresített formátumban, a jogszabályban meghatározott adattartalommal adja ki.

74. § (1) Ha a döntés kötelezést tartalmaz, a teljesítésre határidőt vagy határnapot kell megállapítani. Ha a kötelezés jellege megengedi, a hatóság részletekben történő teljesítést is megállapíthat (engedélyezhet).

(2) Az ügyfél a fellebbezésében a teljesítési határidőt vagy határnapot (a továbbiakban együtt: határidő), illetve a részletekben történő teljesítést vagy e lehetőség hiányát is sérelmezheti. A másodfokon eljáró szerv az erre irányuló fellebbezési kérelem hiányában is megvizsgálja, hogy a fellebbezési eljárás miatt indokolt-e új határidőt megállapítani a teljesítésre.

(3) Az ügyfél – tekintet nélkül arra, hogy fellebbezett-e a határidő ellen – a teljesítési határidő lejártá előtt kérheti a jogerős döntést meghozó hatóságtól a határidő megváltoztatását, ha rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést.

(4) A határidő lejártá után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem rendelték el – a (3) bekezdésben meghatározott okból igazolási kérelem benyújtása mellett kérheti az új határidő megállapítását. A végrehajtás elrendelése után új határidő vagy határnap megállapítására csak a VIII. fejezetben foglalt rendelkezések alapján kerülhet sor.

(5) A hatóság a teljesítésre megállapított határidő vagy határnap módosítása során figyelembe veszi a közérdeket, illetve az ellenérdeklő fél jogos érdekét.

(6) Törvény a hatóság döntésével kapcsolatos, a 72–73. §-ban és a 74. § (1)–(4) bekezdésben meghatározott rendelkezésektől eltérő szabályokat is megállapíthat.

Az egyezség jóváhagyása

75. § Ha a hatósági eljárás során lefolytatott egyezségi kísérlet eredményre vezet, a hatóság határozatba foglalja és jóváhagyja az egyezséget, feltéve hogy az

- a) megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek,
- b) nem sérti a közérdeket, mások jogát vagy jogos érdekét,
- c) kiterjed a teljesítési határidőre és az eljárási költség viselésére.

Hatósági szerződés

76. § (1) Ha jogszabály lehetővé teszi, az első fokon eljáró hatóság a hatáskörébe tartozó ügynek a közérdek és az

ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében határozathozatal helyett az ügyféllel hatósági szerződést köthet.

(2) Hatósági szerződés csak írásban köthető. Törvény, kormányrendelet és önkormányzati rendelet a szerződés megkötéséhez további feltételeket is meghatározhat.

(3) Ha az ügyfél olyan kötelezettséget vállal, amelynek teljesítésére hatósági határozattal egyébként nem lenne kötelezhető, szerződéskötésre csak akkor kerülhet sor, ha az ügyfél a saját szerződésszegése esetére a többletkötelezettség tekintetében a hatósági szerződésben aláveti magát a szerződésszegés 77. § (2) bekezdésében megállapított jogkövetkezményének.

(4) Ha a hatósági ügyben szakhatósági állásfoglalást kell beszerezni, a szerződés csak a szakhatósági hozzájárulás megadása esetén és a szakhatósági állásfoglalásban meghatározott előírásoknak és feltételeknek a szerződésben történő foglалásával köthető meg.

(5) Ha a szerződés harmadik személy jogát vagy jogos érdekét érinti, a szerződés megkötése előtt be kell szerezni az érintett írásos hozzájárulását. A hozzájárulás a szerződés érvényességének feltétele.

(6) Jogszabály előírhatja, hogy a szerződés érvényességéhez szükséges a szerződő hatóság felügyeleti szervének hozzájárulása. A hozzájárulást az eljáró hatóság szerzi be.

(7) A hatósági ügynek szerződéssel való lezárására a 33. §-ban megállapított ügyintézési határidő irányadó.

77. § (1) Az ügy szempontjából jelentős új tény felmerülése, továbbá a szerződéskötéskor fennálló körülmények lényeges megváltozása esetén a szerződés módosítását bármelyik fél kezdeményezheti. Ha a módosításhoz a másik fél nem járul hozzá, vagy a felek között vita van a módosítás törvényi feltételei tekintetében, akkor a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságtól kérhető a szerződés módosítása vagy megszüntetése.

(2) Ha az ügyfél a szerződésben foglaltakat megszegi, a szerződés jogerős és végrehajtható határozatnak minősül, és a hatóság – az addigi teljesítések figyelembevételével – hivatalból intézkedik a végrehajtás elrendeléséről.

(3) Ha a hatósági szerződésben foglaltakat a hatóság nem teljesíti, az ügyfél a teljesítésre irányuló felhívás eredménytelensége esetén – a szerződésszegés tudomására jutásától számított harminc napon belül – a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulhat.

(4) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a hatósági szerződésre a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésekre vonatkozó általános szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A döntés közlése és nyilvános közzététele

78. § (1) A határozatot közölni kell az ügyféllel és azzal, akire nézve az jogot vagy kötelezettséget állapít meg, az ügyben eljáró szakhatósággal és a jogszabályban meghatározott más hatósággal vagy állami szervvel.

(2) A végzést az ügyféllel, illetve az eljárás olyan egyéb résztvevőjével kell közölni, akire nézve az jogot vagy kötelezettséget állapít meg, illetve akinek a jogi helyzetét közvetlenül érinti.

(3) Ha nemzetközi szerződés vagy jogszabály másként nem rendelkezik, a külföldi ügyfélnek a határozatot közvetlenül, illetőleg képviselője vagy kézbesítési meghatalmazottja útján kell megküldeni.

(4) Az eljárási képességgel rendelkező ügyfél kérheti, hogy a hatóság akkor is számára kézbesítse a döntést, ha az ügyben képviselője van.

(5) A hatóság döntését közölni lehet:

- a) postai úton,
- b) személyesen írásban vagy szóban,
- c) elektronikus dokumentum formájában, illetve távközlési eszköz útján,
- d) hirdetményi úton,
- e) kézbesítési meghatalmazott vagy ügygondnok útján,
- f) a hatóság kézbesítője útján.

(6) A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt kézbesítették, szóban vagy távközlési eszköz útján, illetve elektronikus úton közölték. A hirdetmény útján közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik napon kell közölni tekinteni.

(7) Postai úton történő kézbesítés esetén a döntést hivatalos iratként kell feladni és kézbesíteni.

79. § (1) Ha a postai úton történő kézbesítés azért hiúsul meg, mert a címzett vagy meghatalmazottja úgy nyilatkozik, hogy a küldeményt nem veszi át, az iratot a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni.

(2) Ha az irat a hatósághoz „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, az iratot – az ellenkező bizonyításig – a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

(3) Az eljárás megindításáról szóló értesítés, illetve a hatósági döntés kézbesítése esetén a hatóság a (2) bekezdés szerinti kézbesítési vélelem beálltát megalapozó hivatalos irat megküldésével nyolc napon belül értesíti az ügyfelet.

(4) A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a címzett a kézbesítési vélelem beálltáról történő tudomás-szerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül terjeszthet elő. Ha a kézbesítési vélelem következtében jogerőssé vált döntés alapján végrehajtási eljárás indul, a kézbesítési vélelem megdöntése

iránti kérelmet a végrehajtási eljárásról történő tudomás-szerzéstől számított tizenöt napon belül akkor is elő lehet terjeszteni, ha a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónap eltelt.

(5) Nem természetes személy címzett csak akkor terjeszthet elő kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet, ha a kézbesítés nem szabályszerűen történt. Természetes személy a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmét akkor is előterjesztheti, ha önhibáján kívüli okból nem vehette át a hivatalos iratot.

(6) A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhiba hiányát valószínűsítik. Ha a kérelemnek a hatóság helyt ad, a 67. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(7) A kérelmet az a hatóság bírálja el, amelyik a kézbesítés tárgyát képező iratot kiadmányozta.

80. § (1) Ha törvény másként nem rendelkezik, hirdetményi úton történő közlésnek van helye, feltéve hogy

- a) az ügyfél lakcíme, illetve székhelye (telephelye, fióktelepe) ismeretlen,
- b) a postai küldemény azzal a megjegyzéssel érkezik vissza, hogy a címzett ismeretlen helyen tartózkodik vagy címe ismeretlen,

és a nyilvántartó hatóság vagy más állami szerv megkeresése nem járt eredménnyel.

(2) A hirdetménynek tartalmaznia kell

- a) a kifüggesztés napját,
- b) az eljáró hatóság megnevezését,
- c) az ügy számát és tárgyát,
- d) az ügyfél nevét és utolsó ismert lakcímét, illetőleg székhelyét, továbbá

e) azt a figyelemfelhívást, hogy a hatóság az ügyben döntést hozott, de annak kézbesítése megghiúsult, ezért az ügyfél vagy meghatalmazottja a döntést a hatóságnál átvetheti.

(3) Hirdetményi úton történő közlésnek van helye akkor is, ha az ügyfeleket az eljárás megindításáról is hirdetményi úton értesítették. Ilyen esetben – ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – a hirdetmény a következő adatokat tartalmazza:

- a) a kifüggesztés napját,
- b) az eljáró hatóság megnevezését,
- c) az ügy számát és tárgyát,
- d) a kérelmező ügyfél nevét (megnevezését),
- e) az ügy jellegétől függő hatásterületet,
- f) azt a figyelemfelhívást, hogy a hatóság az ügyben döntést hozott, amely a hatóságnál megtekinthető,
- g) a jogorvoslat lehetőségéről és benyújtásának határidejéről való tájékoztatást.

(4) A hirdetményt a hatóság hirdetőtáblájára ki kell függeszteni, a központi elektronikus szolgáltató rendszeren és a hatóság internetes honlapján – ha azzal rendelkezik –

közzé kell tenni, ezenkívül az önkormányzat hivatalos lapjában – ennek hiányában a helyi lapban –, valamint a hatóság hivatalos lapjában is közzétehető. A döntés kifüggesztésének és az internetes honlapon való megjelentetésének azonos napon kell megtörténnie.

(5) Hirdetményi kézbesítés esetén a hirdetmény kifüggesztésének és levételének napját az iraton meg kell jelölni, az internetes honlapon történő közzététel idejét visszakereshető módon dokumentálni kell.

81. § (1) A magyarországi lakó- vagy tartózkodási hellyel (székhellyel, telephellyel) nem rendelkező külföldi ügyfél az eljárás tartama alatt bármikor kérheti a hatóságtól, hogy a továbbiakban a részére való kézbesítés az általa megnevezett, magyarországi lakóhellyel (székhellyel, telephellyel) rendelkező kézbesítési meghatalmazott útján történjen. A kézbesítési meghatalmazottnak írásban kell nyilatkoznia a meghatalmazás elfogadásáról.

(2) Ha a 80. § (1) bekezdése szerint hirdetményi kézbesítésnek lenne helye, továbbá ha a postai úton kézbesített küldemény „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, és a határozat az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg vagy alapvető jogát vonja el vagy korlátozza, a határozat közlésének megkísérlése érdekében kézbesítési ügygondnok rendelhető ki. A kézbesítési ügygondnok köteles megkísérelni az ügyfél tartózkodási helyének kiderítését és a határozatot eljuttatni az ügyfélhez.

(3) Ha a kézbesítési ügygondnok eljárása nem járt sikerrel, a határozatot azon a napon kell kézbesítettnek tekinteni, amikor a kézbesítés sikertelenségét a kézbesítési ügygondnok az öt kirendelő hatóságnak bejelenti, de legkésőbb a kirendeléstől számított harmincadik napon.

(4) A kézbesítési ügygondnokot az eljáró hatóság rendeli ki, a kirendelés nem érinti az ügyfélnek a 79. § (4)–(5) bekezdésében meghatározott jogát.

(5) Ha jogszabály nem zárja ki, a döntést szóban is lehet közölni a jelen levő ügyféllel. A közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, vagy jegyzőkönyvbe kell foglalni, és azt az ügyféllel alá kell íratni. Az ügyfél kérésére a szóban közölt döntést nyolc napon belül írásban meg kell küldeni.

(6) Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet esetén a határozatot egyéb módon is közölni lehet. A közlés időpontját és módját az iratra fel kell jegyezni. A határozatot az ügyfél részére nyolc napon belül írásban meg kell küldeni.

(7) Az (5) és (6) bekezdésben meghatározott esetekben a jogorvoslati eljárás indítására nyitva álló határidő a szóbeli vagy egyéb módon történő közlés napját követő naptól kezdődik.

(8) Törvény elrendelheti a jogerős határozat nyilvános közzétételét. Ebben az esetben a hirdetményi úton történő közlés szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

a határozat rendelkező része is közzétehető, nem kell tartalmaznia azonban a jogorvoslat lehetőségéről szóló tájékoztatást.

V. Fejezet

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY, IGAZOLVÁNY ÉS NYILVÁNTARTÁS

Közös szabályok

82. § (1) E törvény rendelkezéseit a hatósági bizonyítvánnyal, igazolvánnyal és nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A hatóság által valamely tény, adat, jogosultság vagy állapot igazolására kiállított okiratot, mindezek más hasonló módon történő igazolását, valamint a hatósági nyilvántartásba történt bejegyzést (módosítást, javítást, törlést) határozatnak kell tekinteni.

(3) A hatósági bizonyítvány és a hatósági igazolvány kiadásának megtagadásáról, valamint a hatósági nyilvántartásba való bejegyzés (módosítás, javítás, törlés) megtagadásáról a hatóság határozatot hoz.

(4) A hatósági bizonyítványnak, hatósági igazolványnak és hatósági nyilvántartásnak az adattartalmát és a kiállítás (bejegyzés) módját a hatósági igazolványt, bizonyítványt rendszeresítő, illetve a hatósági nyilvántartást létrehozó jogszabály határozza meg.

Hatósági bizonyítvány

83. § (1) A hatóság tény, állapot vagy egyéb adat igazolására hatósági bizonyítványt ad ki. Törvény kivételes esetben lehetővé teheti, hogy a hatóság a hatósági bizonyítvány kiadása helyett a hatósági nyilvántartásba bejegyzett adatok alapjául szolgáló iratról adjon ki másolatot.

(2) A hatósági bizonyítvány kiadására a 21. §-ban meghatározott hatóságok, továbbá az a hatóság is illetékes, amelynek

a) területén a bizonyítandó tény bekövetkezett, illetve az állapot tartott vagy megszűnt,

b) területén a bizonyítással kapcsolatos dolog van, vagy a bizonyítani kívánt időszakban volt,

c) nyilvántartása az adatot tartalmazza.

(3) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a hatósági bizonyítványt a kérelem előterjesztésétől számított nyolc napon belül kell kiadni, illetve az ügyfél által benyújtott iratot záradékkal ellátni. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a hatósági bizonyítványban fel kell tüntetni, hogy azt kinek, milyen célból, mely szerv eljárásában tör-

ténő felhasználásra és milyen bizonyítékok alapján adták ki. A hatósági bizonyítvány alakiságára is irányadók a 72. § (1) bekezdésének *a)* és *f)* pontjában foglalt követelmények.

(4) A hatósági bizonyítvány tartalmát – az ellenkező bizonyításáig – mindenki köteles elfogadni.

(5) A hatósági bizonyítvány ellen az ellenérdekű ügyfél nem élhet fellebbezéssel, de a hatósági bizonyítvány felhasználási célja szerinti eljárásban bizonyíthatja, hogy a hatósági bizonyítvány tartalma valótlan.

(6) Ha a hatósági bizonyítvány tartalmának valótlanságát az a hatóság állapítja meg, amelynek eljárásában az ügyfél a hatósági bizonyítványt felhasználta, a hatósági bizonyítványban foglaltak valótlanágáról az általa feltárt bizonyítékok ismertetésével tájékoztatja a hatósági bizonyítványt kiadó hatóságot.

(7) Ha a hatósági bizonyítványt kiállító hatóság a (6) bekezdés szerinti tájékoztatást követően vagy egyéb esetben hivatalból megállapítja, hogy a hatósági bizonyítvány tartalma valótlan, határozatot hoz a hatósági bizonyítvány kijavításáról, visszavonásáról vagy módosításáról. A határozatot annak a hatóságnak is megküldi, amelynek eljárásában tudomása szerint az ügyfél a hatósági bizonyítványt felhasználta vagy fel kívánta használni.

84. § (1) Hatósági bizonyítványt akkor lehet kiállítani, ha ezt jogszabály előírja, vagy ennek szükségességét az ügyfél valószínűsíti.

(2) A hatóság a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja, ha

- a)* kiadása jogszabályba ütközik,
- b)* az igazolni kívánt tény, állapot vagy egyéb adat más okirattal bizonyítható,
- c)* az ügyfél a hatósági bizonyítvány felhasználásának célját nem jelöli meg, vagy szükségességét nem tudja valószínűsíteni, vagy valótlan adat, tény, állapot igazolását kéri.

Hatósági igazolvány

85. § (1) A hatóság – törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott esetben – az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki.

(2) A hatósági igazolványba csak a jogszabályban erre feljogosított hatóság tehet – a jogszabályban meghatározott tartalmú – bejegyzést.

(3) A hatósági igazolványt a bejegyzett adatok és jogok igazolására – az ellenkező bizonyításáig – mindenki köteles elfogadni, ezekre nézve az ügyfél más bizonyításra nem kötelezhető. Az ellenkező bizonyítására megfelelően irányadók a 83. § (5)–(7) bekezdésében foglaltak.

(4) Ha a hatósági igazolvány ellenőrzésére jogosult hatóság vagy hivatalos személy megállapítja, hogy a hatósági igazolvány vagy az abba tett bejegyzés hamis, illetve valótlan, a hatósági igazolványt átvételi elismervény kiállítása mellett a további eljárás céljából elveszi.

Hatósági nyilvántartás

86. § (1) A hatóság a jogszabályban meghatározott adatokat nyilvántartja. A személyes adatok nyilvántartását csak törvény vagy a törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben helyi önkormányzati rendelet írhatja elő.

(2) A hatóság az általa kezelt nyilvántartásban szereplő hibás adatot a hiba észlelése esetén hivatalból köteles javítani, és erről az érintettet értesíteni kell.

(3) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az ügyfél illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj lerovása mellett a nyilvántartásból hitelesített másolatot vagy kivonatot kérhet.

VI. Fejezet

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS

87. § A törvény rendelkezéseit a hatósági ellenőrzésre az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

88. § (1) A hatóság – a hatáskörének keretei között – ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a jogerős vagy fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható hatósági határozatban foglaltak teljesítését.

(2) A hatósági ellenőrzés keretében a hatóság az ügyfőtől jogszabályban, személyes adatok tekintetében törvényben meghatározott adatok szolgáltatását, iratok bemutatását kérheti, és egyéb tájékoztatást kérhet, vagy helyszíni ellenőrzést tart. Jogszabály időszakos vagy folyamatos adatszolgáltatási kötelezettséget és folyamatos helyszíni ellenőrzést is elrendelhet.

(3) Ha jogszabály lehetővé teszi, a helyszíni ellenőrzés a helyszínre vagy a hatósági nyilvántartáshoz telepített, illetve a folyamatba beépített ellenőrző rendszerből történő táv-adatszolgáltatás útján is történhet.

(4) A helyszíni ellenőrzés akadályozása esetén e törvénynek a szemle akadályozása esetére vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

89. § (1) Helyszíni ellenőrzést a hatóság ügyintézője, a hatóság által kirendelt szakértő, illetve jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy végezhet, aki ellenőrzési jogosultságát az ellenőrzés során – a 90. § (4) bekezdésében foglalt kivétellel – köteles igazolni.

(2) Ha az ellenőrzés informatikai eszközök útján történik, az ellenőrzési jogosultságot a jogosultsági nyilvántartásba történő bejelentkezés alapozza meg.

(3) Jogszabály a helyszíni ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzést végző személy részére megbízólevél kötelező használatát rendelheti el.

(4) Az ellenőrzés eredményes és biztonságos lefolytatása érdekében, ha az ellenőrzés jellege indokoltá teszi, a hatóság a rendőrség közreműködését kérheti.

90. § (1) Az ügyfelet a helyszíni ellenőrzésről – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – előzetesen értesíteni kell.

(2) Ha az előzetes értesítés az ellenőrzés eredményességét veszélyeztetné, az ügyfelet az ellenőrzésről a megkezdésekor szóban kell tájékoztatni. E rendelkezés megfelelően irányadó akkor is, ha az ellenőrzés előzetesen nem ismert ügyfeleket érint.

(3) Ha az ellenőrzés megkezdése előtti tájékoztatás veszélyeztetné az ellenőrzés eredményességét, a hatóság az ellenőrzés befejezésekor tájékoztatja az ügyfelet az ellenőrzés lefolytatásáról és annak megállapításairól.

(4) Mellőzhető az ellenőrzésről történő tájékoztatás, ha a helyszíni ellenőrzés az ügyfél közreműködése nélkül, külső vizsgálattal (szemrevételezéssel, méréssel stb.) elvégezhető.

91. § (1) A helyszíni ellenőrzés az ellenőrizni kívánt tevékenység folytatása idején, nem székhelyként vagy telephelyként bejelentett magánlakásban pedig – kivéve, ha az ellenőrzés sikeres lefolytatása más időpont választását teszi szükségessé – munkanapon 8 és 20 óra között végezhető.

(2) A helyszíni ellenőrzést úgy kell végezni, hogy az az ügyfél munkáját, a rendeltetésszerű tevékenységet lehetőleg ne akadályozza.

(3) Jogszabály meghatározott ügyekben előírhatja, hogy a helyszíni ellenőrzés csak akkor kezdhető meg, ha az ügyfél vagy alkalmazottja, meghatalmazottja, ezek hiányában hatósági tanú jelen van.

(4) Nem irányadó az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés arra az esetre, ha életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet veszélye miatt, továbbá közrendvédelmi, közbiztonsági, illetve törvényben meghatározott más fontos okból azonnali ellenőrzésre van szükség.

92. § (1) A helyszíni ellenőrzés során az ellenőrzést végző személy a hatásköre gyakorlásának keretei között az ellenőrzéshez szükséges területre, építménybe és egyéb létesítménybe beléphet, ott az ellenőrzés tárgyával összefüggő – az 56. § (4) bekezdésében meghatározott – bármely iratot, hatósági igazolványt, bizonyítványt, engedélyt, tárgyat vagy munkafolyamatot megvizsgálhat, az ügyféltől

vagy képviselőjétől, továbbá az ellenőrzés helyszínén tartózkodó bármely más személytől adatot és tájékoztatást kérhet, az ügyfelet nyilatkozat tételére hívhatja fel, a helyszínről, a megsemlélt tárgyakról, folyamatokról kép- és hangfelvételt készíthet, mintavételt eszközölhet, továbbá egyéb bizonyítást folytathat le.

(2) A hatóság a helyszíni ellenőrzés során a tényállás tisztázása szempontjából fontos iratokat és más tárgyi bizonyítékokat végzéssel lefoglalhatja. Az ügyfél a nála lefoglalt iratokba betekinthet, azokról kérésére és költségére a hatóság másolatot készít.

(3) A hatóság a helyszíni ellenőrzésről, az annak során tett megállapításokról, a lefoglalásról és az ügyfél által tett nyilatkozatról jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvben tételesen fel kell sorolni a lefoglalt iratokat és tárgyi bizonyítékokat.

(4) A jegyzőkönyv egy példányát a hatóság az ügyfélnek a helyszínen átadja, vagy azt az ügyfél részére az ellenőrzés befejezésétől számított öt napon belül megküldi.

93. § (1) A hatósági ellenőrzés során lefoglalt iratokat és tárgyi bizonyítékokat nyolc napon belül vissza kell adni az ügyfélnek, ha azokra a tényállás tisztázásához a továbbiakban nincs szükség.

(2) Ha a hatóság más szerv hatáskörébe tartozó eljárást kezdeményez, az eljárás lefolytatásához szükséges lefoglalt iratokat és tárgyi bizonyítékokat át kell adni a megkeresett szervnek.

94. § (1) Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés eredményeként megállapítja, hogy az ügyfél a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt előírásokat megsértette,

a) felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel felszólítja annak megszüntetésére,

b) hivatalból megindítja a hatáskörébe tartozó eljárást,

c) megkeresi az intézkedésre hatáskörrel rendelkező hatóságot, illetve fegyelmi, szabálysértési, büntető-, polgári vagy egyéb eljárást kezdeményez.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja alapján megkeresett szerv köteles a megkeresést érdemben megvizsgálni és saját intézkedéséről vagy az ilyen intézkedés mellőzésének okáról a megkereső hatóságot harminc napon belül tájékoztatni.

VII. Fejezet

JOGORVOSLATOK

95. § (1) A közigazgatási döntésekkel összefüggő jogorvoslatok: a kérelem alapján lefolytatandó jogorvoslati

eljárás és a hivatalból lefolytatható döntés-felülvizsgálati eljárás.

(2) Ha e fejezet másként nem rendelkezik, az itt szabályozott eljárásokban az I–IV. fejezet rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

96. § A hatóság határozata ellen az e fejezetben meghatározottak szerint önálló jogorvoslatnak van helye. A hatóság végzése ellen önálló jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény lehetővé teszi.

97. § (1) Jogorvoslati eljárás lefolytatására az ügyfél, továbbá a döntés rendelkező része által érintett személy (e fejezetben a továbbiakban együtt: ügyfél) kérelme alapján kerülhet sor.

(2) Az ügyfél kérelme alapján lefolytatható jogorvoslati eljárások

- a) a fellebbezési eljárás,
- b) a bírósági felülvizsgálat,
- c) az újrafelvételi eljárás,
- d) a méltányossági eljárás.

(3) Hivatalból kerül sor a közigazgatási döntés felülvizsgálatára

- a) a döntést hozó hatóság saját hatáskörében indított eljárás keretében,
- b) a felügyeleti eljárás keretében,
- c) az Alkotmánybíróság határozata alapján,
- d) ügyészi óvás nyomán.

(4) Mind kérelemre, mind hivatalból lehetséges a döntés kijavítása, kicserélése és kiegészítése.

(5) A 12. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott eljárásban a 112–113. § és a 115. § (1) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható.

A) Jogorvoslati eljárások kérelem alapján

Fellebbezés

98. § (1) Az ügyfél az elsőfokú határozat ellen fellebbezhet. A fellebbezési jog nincs meghatározott jogcímhez kötve, fellebbezni bármely okból lehet, amelyre tekintettel az érintett a döntést sérelmesnek tartja.

(2) Végzés csak a határozat elleni fellebbezésben támadható meg, kivéve a (3) és (4) bekezdésben szabályozott eseteket, továbbá ha az önálló fellebbezést törvény megengedi, illetve, ha törvény a fellebbezés kizárásával a határozat közvetlen bírósági felülvizsgálatát teszi lehetővé.

(3) Az első fokon hozott eljárást felfüggesztő, az eljárást megszüntető, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzés, az eljárási bírságot kiszabó végzés, valamint az el-

járási költség viselésének kérdésében hozott végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

(4) Az eljárás egyéb résztvevője saját jogán önálló fellebbezéssel élhet az elsőfokú határozat rá vonatkozó rendelkezése, illetve a rá vonatkozó elsőfokú végzés ellen.

(5) Az eljárás egyéb résztvevője által a (4) bekezdés szerint benyújtott fellebbezés nem akadályozza annak, hogy a határozatnak az ügy érdemében hozott része jogerőre emelkedjen.

99. § (1) A fellebbezést – ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni.

(2) A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról szóban vagy írásban lemondhat, a szóban történő lemondást jegyzőkönyvbe kell foglalni. A fellebbezési jogról történő lemondó nyilatkozat nem vonható vissza.

100. § Nincs helye fellebbezésnek

- a) ha az ügyben törvény az elsőfokú közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálatát teszi lehetővé,
- b) az ügyfelek részéről, a közöttük létrejött egyezséget jóváhagyó határozat ellen,
- c) a másodfokon eljáró szerv által hozott végzés ellen,
- d) a méltányossági kérelem tárgyában hozott határozat ellen.

101. § (1) A fellebbezéssel megtámadott határozatban foglalt jogok nem gyakorolhatók és a fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van, kivéve, ha a hatóság a határozatot a fellebbezés halasztó hatályának kizárásával végrehajthatónak nyilvánította.

(2) A határozatban foglaltakat a fellebbezési jogra tekintet nélkül teljesíteni kell, ha az az ügyfél javára megállapított egyszeri vagy rendszeres pénzkifizetést, pénzbeli ellátást (szociális segély, nyugdíj stb.) tartalmaz, és az ügyfél fellebbezése csak a megállapított összegen felüli többletigényre vonatkozik.

(3) A határozat akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak, ha

- a) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése miatt szükséges,
- b) a közbiztonság fenntartása érdekében vagy fontos közrendvédelmi okból szükséges,
- c) a végrehajtás késedelve jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járna,
- d) a határozat valakinek a tartásáról vagy gondozásáról rendelkezik,
- e) azt törvény honvédelmi, nemzetbiztonsági, közegészségügyi, járványügyi, munkabiztonsági, környezet- vagy természetvédelmi okból, továbbá a közérdekű közle-

kedési infrastruktúra kialakítása, illetve az energiaellátás folyamatos biztosítása érdekében lehetővé teszi.

(4) A határozatban a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóságot külön ki kell mondani és meg kell indokolni. Ha az ilyen határozatban a hatóság teljesítési határidőt állapított meg, a végrehajtás elrendelésére csak e határidő eredménytelen eltelte után kerülhet sor.

102. § (1) A fellebbezést annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta. Elkésettség okán a fellebbezés nem utasítható el, ha az ügyfél a fellebbezési határidőben a fellebbezést az elbírálására jogosult hatóságnál terjeszti elő.

(2) A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

(3) A fellebbezést az ügy összes iratával a fellebbezési határidő leteltétől számított nyolc napon belül fel kell terjeszteni a fellebbezés elbírálására jogosult szervhez, kivéve, ha a hatóság a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, módosítja vagy visszavonja. A felterjesztés során az első fokon eljáró hatóság a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozhat.

A döntés módosítása vagy visszavonása fellebbezés alapján

103. § (1) Ha az ügyfél fellebbezési kérelme alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, a döntését módosítja vagy visszavonja.

(2) A hatóság az ügyfél fellebbezési kérelme esetén a nem jogszabálysértő döntést akkor is visszavonhatja, illetve a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosíthatja, ha a kérelemben foglaltakkal egyetért, feltéve hogy az ügyben nincs ellenérdekű fél.

(3) A fellebbezés nyomán hozott döntést közölni kell a fellebbezővel, továbbá azokkal, akikkel a megtámadott határozatot közölték.

Fellebbezési eljárás

104. § (1) Ha az első fokon eljáró hatóság nem élt a 103. §-ban biztosított jogával, a fellebbezésről az annak elbírálására jogosult szerv dönt.

(2) A határidőn túl benyújtott fellebbezést – ha az ügyfél igazolási kérelmet nem terjesztett elő –, továbbá a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést az elbírálásra jogosult szerv érdemi vizsgálat nélkül végzéssel elutasítja.

(3) A határozat egésze ellen irányuló fellebbezés alapján a fellebbezés elbírálására jogosult szerv a sérelmezett

döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

(4) Törvény vagy kormányrendelet egyes ügyfajták tekintetében úgy rendelkezhet, hogy a döntés fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beáll a jogerő, ha a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

105. § (1) A másodfokon eljáró szerv a döntést helyben hagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti. Jogszabályban meghatározott esetben a másodfokon eljáró szerv a mérlegelési jogkörben hozott elsőfokú döntésben meghatározott kötelezettségnél súlyosabb kötelezettséget nem állapíthat meg.

(2) Ha a másodfokú döntés meghozatalához nincs elég adat vagy a tényállás további tisztázása szükséges, a fellebbezés elbírálására jogosult szerv a döntés megsemmisítése mellett az ügyben első fokon eljáró hatóságot új eljárásra utasíthatja vagy a kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatását maga végzi el.

(3) Ha a másodfokon eljáró szerv megállapítja, hogy az eljárásba további ügyfél bevonása szükséges, az elsőfokú döntést megsemmisíti, és az ügyben első fokon eljáró hatóságot új eljárásra utasítja.

(4) A megismételt eljárásban az első fokon eljáró hatóságot a másodfokon hozott határozat rendelkező része és indokolása köti.

(5) A fellebbezési eljárás során hozott döntést a fellebbezővel és azokkal, akikkel az elsőfokú döntést közölték, a másodfokon eljáró hatóság az első fokon eljáró hatóság útján közli.

(6) A határozat ellen irányuló fellebbezést határozattal, a végzés ellen irányuló fellebbezést végzéssel kell elbírálni.

(7) A másodfokon eljáró szerv a fellebbezés elbírálása érdekében megküldött iratokat a döntés meghozatalát követően három napon belül visszaküldi a döntéssel együtt az első fokon eljáró szervhez, amely haladéktalanul intézkedik a döntés kézbesítése iránt.

A fellebbezés elbírálására jogosult szerv

106. § (1) Az ügyfél jogorvoslathoz való jogának érvényesülése érdekében – az olyan ügyek kivételével, amelyekben e törvény alapján nincs helye fellebbezésnek – az elsőfokú hatáskört úgy kell megállapítani, illetve a szervezetrendszerét úgy kell kialakítani, hogy legyen a fellebbezés elbírálására jogosult, az elsőfokú hatóságtól szervezeti, illetve feladatkör szempontjából elkülönülő szerv.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, e törvény alkalmazása során a fellebbezés elbírálása a 107. és 108. §-ban meghatározott szervek hatáskörébe tartozik.

107. § (1) Az önkormányzati hatósági ügyben átruházott hatáskörben hozott elsőfokú döntéssel szembeni fellebbezés elbírálása a képviselő-testület hatáskörébe tartozik.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a közigazgatási hivatal vezetője jogosult a fellebbezés elbírálására, ha első fokon

a) az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó hatósági ügyekben a polgármester, a főpolgármester, a közgyűlés elnöke, a jegyző, a főjegyző, a hatósági igazgatási társulás, a képviselő-testület hivatalának ügyintézője vagy a megyei jogú város kerületi hivatalának vezetője,

b) nem közigazgatási feladat ellátására létrehozott egyéb szervezet vagy hatósági jogkört gyakorló személy járt el.

(3) A köztestület hatáskörébe utalt ügyben a fellebbezést törvényben vagy a köztestület alapszabályában, szervezeti szabályzatában meghatározott köztestületi szerv bírálja el, ilyen szerv hiányában az első fokon eljáró szerv határozatával szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

108. § (1) A 107. §-ban nem említett, első fokon eljáró hatóság döntése ellen irányuló fellebbezést a közvetlen felettes szerv bírálja el. Felettes szerv hiányában a hatóság határozata, továbbá azon végzése ellen, mellyel szemben a 98. § (2) bekezdése szerint önálló fellebbezésnek lenne helye, bírósági felülvizsgálatnak van helye.

(2) Ha valamely ügyfajta jellege indokoltá teszi az (1) bekezdésben, illetve a 107. §-ban foglaltaktól eltérő fellebbezési fórumrendszer kialakítását, a hatáskört megállapító törvényben, kormányrendeletben mind az első fokon eljáró, mind a fellebbezés elbírálására jogosult szervet meg kell jelölni.

Bírósági felülvizsgálat

109. § (1) Az ügyfél a hatóság jogerős határozatának felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított harminc napon belül jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a közigazgatási ügyekben eljáró illetékes bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával. A keresetindítás határidejét törvény eltérően is meghatározhatja.

(2) A 98. § (5) bekezdése alapján lehetőség van az ott meghatározott végzések közvetlen bírósági felülvizsgálatára is, továbbá a végzések esetében törvény lehetővé teheti a bírósági felülvizsgálat nem peres eljárásban történő elintézését.

(3) A bírósági felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor, ha a hatósági eljárásban az ügyfél vagy az ügyfelek vala-

melyike a fellebbezési jogát kimerítette, vagy a fellebbezés e törvény rendelkezései szerint kizárt.

(4) Ha az ügyfelek valamelyike a hatóság határozatával szemben bírósági felülvizsgálat iránti keresetet nyújtott be, a hatóság erről az ügy iratainak felterjesztésével egyidejűleg a többi ügyfelet értesíti.

110. § (1) A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást foganatosító szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig nem foganatosítható.

(2) A végrehajtás felfüggesztésének hatálya kiterjed a határozaton alapuló jogok gyakorlására is.

(3) Nincs helye a végrehajtás felfüggesztésének, ha a határozat

a) a polgári védelmi szolgálat ellátásával kapcsolatos kötelezettséget állapít meg,

b) jogerős bírósági döntés végrehajtását szolgálja.

111. § (1) A közigazgatási ügyekben eljáró bíróság – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – jogszabálysértés megállapítása esetén a közigazgatási döntést hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a hatóságot új eljárásra kötelezi. Törvény rendelkezhet úgy is, hogy meghatározott közigazgatási hatósági ügyben a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a közigazgatási döntést megváltoztathatja.

(2) Ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság az ügy érdemében határozott, a hatóságnál ugyanabban az ügyben azonos tényállás mellett – a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által elrendelt új eljárás kivételével – nincs helye új eljárásnak.

(3) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a határozathozatal során annak megfelelően köteles eljárni.

Újrafelvételi eljárás

112. § (1) Ha az ügyfélnek a jogerős határozattal lezárt ügyben a határozat jogerőre emelkedését követően jutott tudomására a határozat meghozatala előtt már meglévő, az eljárásban még el nem bírált és az ügy elbírálása szempontjából lényeges tény, adat vagy más bizonyíték, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül újrafelvételi kérelmet nyújthat be, feltéve, hogy elbírálása esetén az ügyfélre kedvezőbb határozatot eredményezett volna.

(2) Nem nyújtható be újrafelvételi kérelem

a) a jogerős határozat meghozatala után bekövetkezett tényre, illetve a jogi szabályozásban bekövetkezett változásra alapozva,

b) ha az ügyben bírósági felülvizsgálat van folyamatban, vagy a bírósági felülvizsgálat során a bíróság határozatot hozott,

c) ha a közigazgatási határozat jogerőre emelkedésétől számítva hat hónap eltelt,

d) ha azt jogszabály kizárja.

(3) Törvény kivételesen, az ügyfél különös méltánylást érdemlő érdekére tekintettel a (2) bekezdés c) pontja szerinti határidőnél hosszabb, de három évet meg nem haladó jogvesztő határidőt is meghatározhat az újrafelvételi kérelem benyújtására, feltéve hogy az újrafelvételi eljárásban hozott döntés mások jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét nem érinti.

(4) Az újrafelvételi kérelmet az első fokon eljáró hatóság bírálja el.

(5) Az újrafelvételi kérelmet a hatóság elutasítja, ha

a) az a (2) bekezdésben meghatározott okból nem nyújtható be,

b) az ügyfél által az újrafelvétel alapjául megjelölt ok nem teszi indokolttá a határozat módosítását vagy visszavonását.

(6) Az újrafelvételi eljárásban a hatóság a jogerős határozatát módosíthatja, visszavonhatja, vagy az utóbb ismertté vált tényállásnak megfelelő új döntést hozhat. E döntés ellen jogorvoslatnak az általános szabályok szerint van helye.

(7) Az újrafelvételi eljárásban hozott döntés a jogerős határozat alapján jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokra csak akkor hat ki, ha az újonnan ismertté vált tények vagy bizonyítékok ismeretében a jogerős határozat jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokra tekintet nélküli megsemmisítésének lenne helye.

(8) Ha az újrafelvételi eljárásban a kötelezettséget megállapító jogerős határozat megváltoztatása vagy visszavonása várható, a hatóság hivatalból intézkedik a folyamatban lévő végrehajtás felfüggesztéséről.

(9) Ha az újonnan ismertté vált tények alapján a jogerős határozatban megállapított kötelezettség elrendelésének – részben vagy egészben – nem lett volna helye, az újrafelvételi eljárásban intézkedni kell a kérelem benyújtásáig, illetve a végrehajtás felfüggesztéséig történt teljesítéssel (végrehajtással) kialakult helyzet rendezéséről, a kötelezettnek alaptalanul okozott joghátrány megszüntetéséről, valamint az okozott kár és eljárási költség megtérítéséről.

Méltányossági eljárás

113. § (1) Az ügyfél a jogerős határozatot hozó hatóságtól a nem jogszabálysértő határozat módosítását vagy

visszavonását kérheti, ha annak végrehajtása számára a határozat meghozatala után bekövetkezett okból méltánytalanul súlyos hátrányt okoz, és a végrehajtási eljárásban méltányosság nem gyakorolható.

(2) A határozat méltányosságból való módosítására vagy visszavonására csak kivételesen és a következő együttes feltételek fennállása esetén kerülhet sor:

a) az eljáró hatóság hatáskörét megállapító jogszabály ezt nem zárja ki,

b) az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél vagy az ellenérdekű ügyfél hozzájárul a határozatnak a kérelem szerinti módosításához,

c) a módosítás vagy visszavonás nem sért közérdeket,

d) a határozat jogerőre emelkedése óta egy év, vagy ha a jogerős határozatban megállapított teljesítési határidő egy évnél hosszabb, a teljesítési határidő még nem telt el.

(3) A jogi szabályozásnak a határozat meghozatala utáni megváltozása nem ad alapot méltányossági kérelem benyújtására.

(4) A méltányossági kérelem tárgyában a hatóság jogorvoslattal nem támadható határozattal dönt.

B) Hivatalból lefolytatható döntés-felülvizsgálati eljárások

A döntés módosítása vagy visszavonása

114. § (1) Ha a hatóság megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult szerv vagy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését módosíthatja vagy visszavonhatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárás lefolytatására – az Alkotmánybíróság határozata vagy ügyészi óvás alapján indított eljárás kivételével – a hatóság csak egy ízben, és ha törvény eltérően nem rendelkezik, a határozat közlésétől számított egy éven belül jogosult.

(3) A döntést a hatósági nyilvántartásba, illetve a hatósági igazolványba felvett téves bejegyzés, valamint az állampolgársági bizonyítvány ténymegállapítása kivételével nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

(4) A határozat módosítását vagy visszavonását jogszabály kizárhatja vagy feltételhez kötheti.

(5) A döntés ügyészi óvás nyomán történő módosítására vagy visszavonására a 118. és a 120. §-ban foglaltak irányadók.

(6) A hatóság döntésének semmisségi ok alapján történő visszavonására a 121. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

Felügyeleti eljárás

115. § (1) A felügyeleti szerv jogosult hivatalból megvizsgálni az ügyben eljáró hatóság eljárását, illetve döntését, és ennek alapján

a) megteszi a szükséges intézkedést a jogszabálysértő mulasztás felszámolására,

b) gyakorolja – ha törvény másként nem rendelkezik – a (2) bekezdésben szabályozott felügyeleti jogkört.

(2) Ha a hatóság döntése jogszabályt sért, a felügyeleti szerv azt megváltoztathatja vagy megsemmisítheti, és szükség esetén az ügyben eljárt hatóságot új eljárásra utasíthatja.

(3) Felügyeleti eljárás keretében a 12. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott ügyekben a döntés megváltoztatásának nincs helye.

(4) A hatóság döntése nem változtatható meg és nem semmisíthető meg, ha

a) azt a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság érdemben elbírált,

b) semmisségi ok esetén a 121. § (4) bekezdésében foglalt idő eltelt,

c) semmisségi ok hiányában az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértene,

d) kötelezettséget (joghátrányt) megállapító döntés jogerőre emelkedésétől vagy ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától számított öt év eltelt,

e) azt jogszabály kizárja vagy feltételhez köti, és a feltétel nem áll fenn.

(5) A jogszabálysértő döntés megsemmisítése esetén a megsemmisített döntést hozó hatóságnak határozatban kell intézkedni a döntéssel, illetve az annak alapján történt teljesítéssel (végrehajtással) kialakult helyzet rendezéséről és a szükségtelenül okozott költség megtérítéséről. A határozattal szemben jogorvoslatnak van helye.

(6) A megsemmisítő döntés jogorvoslattal történő megtámadása esetén az (5) bekezdés szerinti eljárást fel kell függeszteni.

Felügyeleti szerv

116. § (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, felügyeleti szervként a 107. és 108. §-ban meghatározott, felbízás elbírálására jogosult szervek járnak el.

(2) A Kormány irányítása és a miniszter felügyelete alatt működő, valamint a miniszter irányítása alá tartozó országos hatáskörű hatóság, továbbá a közigazgatási hivatal vezetőjének hatáskörébe tartozó hatósági ügyek esetében a miniszter gyakorolja a felügyeleti jogkört.

A határozat felülvizsgálata az Alkotmánybíróság határozata alapján

117. § (1) Ha az Alkotmánybíróság az alkotmányellenessé nyilvánított jogszabálynak az egyedi ügyben történő alkalmazhatósága visszamenőleges kizárásával ad helyt alkotmányjogi panasznak, és az ügyben bírósági felülvizsgálatra nem került sor, a jogerős határozatot hozó szerv felügyeleti szerve a határozatot megváltoztatja, illetve megsemmisíti, és szükség esetén az ügyben eljárt hatóságot új eljárásra utasítja.

(2) Ha az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján a jogszabályt nem, csak annak valamely lehetséges értelmezését nyilvánítja alkotmányellenessé, az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni az alkotmányellenes értelmezés eredményeképpen hozott határozat tekintetében is.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti esetekben a felügyeleti szerv az Alkotmánybíróság határozatának részére történő kézbesítésétől számított harminc napon belül jár el.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti esetekben a felügyeleti eljárás során a 115. § (3) bekezdésének b)–d) pontja nem alkalmazható.

(5) Ha az (1) és (2) bekezdés szerinti közigazgatási határozat tekintetében nincs felügyeleti szerv, és a jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálatát bíróságtól nem kérték, a perindítási határidő az alkotmánybírósági döntés kihirdetésétől számított harminc napra ismételtlen megnyílik.

Ügyészi óvás

118. § (1) Ha az ügyész a jogerős, illetve végrehajtható és a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által felül nem vizsgált közigazgatási határozatban jogszabálysértést állapít meg, a jogszabálysértés kiküszöbölése végett a határozatot hozó hatósághoz vagy annak felügyeleti szervéhez óvást nyújthat be. Az óvásban az ügyész a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztését is indítványozhatja, ebben az esetben a végrehajtás felfüggesztése kötelező.

(2) Az óvást a hatóság a benyújtástól számított nyolc napon belül, testületi szerv az óvás benyújtását követő legközelebbi ülésén, ha az ügyész az óvást közvetlenül a felügyeleti szervhez nyújtotta be, a felügyeleti szerv harminc napon belül köteles elbírálni.

119. § (1) Az ügyész a törvényt sértő gyakorlat vagy mulasztásban megnyilvánuló törvényt sértés megszüntetése végett a hatóság vezetőjénél felszólalással él, a jövőbeni törvényt sértés veszélye esetén pedig a törvényt sértés megelőzése érdekében figyelmeztetést nyújt be.

(2) A hatóság vezetője az ügyészi felszólalást vagy figyelmeztetést harminc napon belül, testületi szerv a legközelebbi ülésén köteles elbírálni.

120. § Ha az ügyész az e törvény hatálya alá tartozó ügyben nyújt be óvást, felszólalást vagy figyelmeztetést, annak elbírálására a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvénynek az ügyészi törvényességi felügyeletre vonatkozó V. fejezetében foglaltak az irányadók.

Semmisség

121. § (1) Az e fejezetben szabályozott eljárások során a döntést meg kell semmisíteni, ha

a) a magyar hatóság joghatósága az Unió jogi aktusa, nemzetközi szerződés vagy törvény rendelkezése alapján kizárt,

b) az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe vagy illetékességébe,

c) a határozatot a szakhatóság megkeresése nélkül vagy a szakhatóság jogszabályon alapuló állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták meg,

d) a közigazgatási döntés tartalmát bűncselekmény befolyásolta, feltéve hogy a bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította,

e) a döntést hozó testületi szerv nem volt határozatképes, vagy nem volt meg a döntéshez szükséges szavazati arány,

f) a döntés tartalma a 111. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel ellentétes.

(2) Törvény valamely meghatározott forma mellőzését, illetve valamely súlyos eljárási jogszabálysértést is semmisségi okká minősíthet.

(3) A 22. § (3) bekezdésében szabályozott eset nem alapoza meg az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti semmisséget.

(4) A döntés – az (5) bekezdés kivételével – semmisségi ok esetén sem semmisíthető meg, ha

a) az az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértene, és a döntés jogerőre emelkedése óta három év eltelt;

b) kötelezettséget (joghátrányt) megállapító döntés jogerőre emelkedésétől vagy ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától, a folyamatos kötelezettséget megállapító döntés esetén az utolsó teljesítéstől számított öt év eltelt.

(5) Az (1) bekezdés d) pontjában foglalt semmisségi ok esetében a döntés időkorlátozás nélkül megsemmisíthető ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot nem érint.

(6) A hatóság döntését megsemmisítő hatósági határozattal szemben jogorvoslatnak van helye.

(7) A hatóság döntésének megsemmisítése esetén a 115. § (5) és (6) bekezdését alkalmazni kell.

A döntés kijavítása, kicserélése és kiegészítése

122. § (1) Ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a hatóság a hibát – szükség esetén az ügyfél meghallgatása után – kérelemre vagy hivatalból kijavíthatja. Kijavítás helyett a hibás döntés bevonása mellett sor kerülhet a döntés kicserélésére is.

(2) A számítási hibát tartalmazó döntés kijavítására, kicserélésére csak akkor kerülhet sor, ha a számítási hiba kijavítása nem hat ki az ügy érdemére vagy az eljárási költség mértékére, illetve a költségviselési kötelezettségre.

(3) A kijavítást a döntés eredeti példányára és – lehetőség szerint – kiadmányaira is fel kell jegyezni, és az ügyféllel közölni kell. A döntés kijavítása vagy kicserélése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

123. § (1) A hatóság – ha törvény eltérően nem rendelkezik, a döntés jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül – mind kérelemre, mind hivatalból kiegészítheti döntését, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott, illetve hiányzik a döntésből a törvény vagy külön jogszabály által előírt kötelező tartalmi elem. Nincs azonban helye a döntés kiegészítésének, ha az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértene, vagy a jogorvoslatról szóló tájékoztatást nem tartalmazza.

(2) A kicserélt, illetve kiegészített döntés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt. Névelírásra hivatkozással azonban a másodfokú döntés kijavítása útján nem lehet új ügyfelet bevonni az eljárásba, ilyenkor az első fokon eljáró szervet kell utasítani az új – hibátlan – döntésnek az ügyfél részére történő kézbesítésére.

VIII. Fejezet

VÉGREHAJTÁS

124. § (1) A hatósági eljárásban az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén állami kényszerrel is el kell érni, hogy a hatóság döntésével pénzfizetésre vagy egyéb magatartásra kötelezett ügyfél e kötelezettségének eleget tegyen.

(2) Az állami kényszer e törvény keretei között elsősorban a kötelezett vagyoni jogait, kivételesen személyes szabadságát is korlátozhatja.

(3) A kötelezett személye elleni kényszercselekményt – a végrehajtást foganatosító szerv intézkedése alapján – a rendőrség hajtja végre.

(4) A végrehajtás foganatosításában közreműködő rendőr – e törvény alapján – a végrehajtás eredményességének előmozdítása céljából a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (a továbbiakban: Rtv.) szabályozott intézkedések közül igazoltathat (Rtv. 29. §), felvilágosítást kérhet (Rtv. 32. §), előállíthat [Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontja], magánlakásban és magánlakásnak nem minősülő egyéb helyen intézkedhet [Rtv. 39. § (1) bekezdésének e) pontja és (2)–(4) bekezdése, valamint 40. §-a]. Az Rtv.-ben szabályozott egyéb intézkedés alkalmazására – ha annak feltételei fennállnak – az Rtv. alapján kerülhet sor.

125. § A közigazgatási végrehajtás szabályait kell alkalmazni

- a) a hatóság döntésében megállapított,
- b) a hatóság által jóváhagyott egyezségben vállalt,
- c) a hatósági szerződésben vállalt, illetve a szerződés megszegése esetén a szerződés alapján az ügyfél által igénybe vett támogatás és egyéb kedvezmény visszatérítése iránti,
- d) a jogsegély keretében a külföldi hatóság hatósági ügyben hozott határozatában foglalt kötelezettség érvényesítésére, ha annak önkéntes teljesítése elmaradt.

126. § (1) A végrehajtási eljárásban e törvény rendelkezéseit az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A végrehajtási eljárásban hozott végzés ellen – ha e törvény másként nem rendelkezik – nincs helye fellebbezésnek.

Végrehajtható döntések

127. § (1) A hatóság döntése végrehajtható, ha

a) pénzfizetésre, valamely tevékenységre vagy attól való tartózkodásra irányuló kötelezettséget állapít meg, jogerőre emelkedett, és a teljesítésre megállapított határidő vagy határnap (a továbbiakban együtt: határidő) eredménytelenül telt el;

b) az a) pont szerinti kötelezettséget megállapító döntés fellebbezési jogra tekintet nélküli végrehajtását vagy biztosítási intézkedésként való alkalmazását rendelték el.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a 125. § b) és c) pontja szerinti esetekben is.

128. § (1) A hatóság elsőfokú döntése jogerőssé válik, ha

- a) ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt, vagy
- b) a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták, illetve
- c) a fellebbezés e törvény rendelkezései szerint kizárt.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában szabályozott esetben jogerőre emelkedik a döntés

a) ha az ügyfél a kérelmének teljesítése esetén már a döntés közlése előtt lemondott a fellebbezésről, és az ügyben nincs ellenérdeklő ügyfél: az elsőfokú döntés közlésekor,

b) a fellebbezési határidő tartama alatti lemondás vagy visszavonás esetén: a lemondás vagy visszavonás napján.

(3) Az elsőfokú döntés egyes rendelkezései tekintetében beáll a jogerő, ha az ügyféltől nem érkezett fellebbezés, csupán az eljárás egyéb résztvevője fellebbezett a döntés rá vonatkozó rendelkezése ellen.

(4) A másodfokon hozott döntés a közléssel válik jogerőssé és végrehajthatóvá.

129. § Hivatalból indult eljárásban a hatóság a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítését vizsgálja. Ha a teljesítés a hatóság rendelkezésére álló adatokból nem állapítható meg, szükség esetén a hatóság a teljesítési határidő leteltét, illetve a határnap elmúltát követő tizenöt napon belül hatósági ellenőrzést tart. A végrehajtás akkor rendelkezhető el, ha a hatóság megállapította, hogy a kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, illetve nem az előírásoknak megfelelően történt meg.

A végrehajtás elrendelése

130. § (1) A döntés végrehajtását – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – az első fokon eljáró hatóság végzéssel rendeli el. Ha a hatóság a döntés fellebbezésre tekintet nélküli végrehajtását rendeli el, a végrehajtásról és a foganatosítás módjáról a döntést tartalmazó határozatban vagy végzésben kell rendelkezni.

(2) A hatóság hivatalból indult vagy folytatott eljárás esetén a végrehajtást hivatalból, egyébként a jogosult kérelmére rendeli el. Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a végrehajtást a 127. § szerinti feltétel teljesülésétől, illetve a végrehajtás megindítására irányuló kérelem beérkezésétől számított öt napon belül el kell rendelni.

(3) A végrehajtást elrendelő végzést közölni kell a kötelezettrel és a végrehajtást kérővel. A végzés ellen a kötelezett kifogással élhet, ha igazolja, hogy a kötelezettségét a végzés közlésekor már teljesítette. Ebben az esetben a kifogásnak halasztó hatálya van.

(4) A hatósági szerződésben foglalt kötelezettség megszegése esetén a végrehajtást elrendelő végzéssel szemben az ügyfél a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz a végrehajtásra halasztó hatályú keresettel fordulhat.

(5) A végrehajtást elrendelő végzésben

a) meg kell határozni a végrehajtási eljárásban érvényesítendő kötelezettség pontos tartalmát, ha a teljesítés csak részben vagy nem az előírásoknak megfelelően tör-

tént meg, valamint csatolni kell a 129. § alapján lefolytatott hatósági ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet,

b) fel kell tüntetni az első fokon eljáró hatóság nyilván tartásában vagy az ügy irataiban rendelkezésre álló adatokat, és csatolni kell hozzá a végrehajtható döntést, valamint azokat a dokumentumokat, amelyek a végrehajtás eredményes befejezéséhez szükségesek (tervdokumentáció, ingatlan-nyilvántartási adatok, bankszámlaszámok, a kötelezett munkahelye stb.),

c) pénzfizetési kötelezettség végrehajtása esetén meg kell jelölni a végrehajtás elrendeléséig felmerült késedelmi pótlék összegét.

A végrehajtás foganatosítása

131. § (1) A végrehajtást – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a közigazgatási hivatal vezetőjének irányítása alatt, a törvény által az erre kijelölt, kistérségi székhely településeken működő, önálló feladatkörű közigazgatási végrehajtó szolgálat (a továbbiakban: végrehajtó szolgálat) foganatosítja.

(2) A települési önkormányzatok hatáskörébe tartozó hatósági ügyekben a végrehajtás foganatosítására önkormányzati hatósági társulás hozható létre, továbbá pénzkövetelés végrehajtására az önkormányzat az önálló bírósági végrehajtóval szerződést köthet.

(3) Törvény vagy kormányrendelet elrendelheti, hogy a döntés végrehajtását az első fokon eljáró hatóság vagy a végrehajtó szolgálat az első fokon eljáró hatóság bevonásával foganatosítsa, ha ehhez olyan szakmai ismeretek vagy egyéb feltételek szükségesek, amelyekkel a végrehajtó szolgálat nem rendelkezik.

(4) Ha a hatóság a határozatnak a fellebbezésre való tekintet nélküli végrehajtását rendelte el, a halaszthatatlan végrehajtási cselekményt az első fokon eljáró hatóság köteles foganatosítani.

(5) A végrehajtó szolgálat illetékességét – a 21. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában szabályozott illetékességi ok hiányában – az első fokon eljáró hatóság székhelye alapozza meg.

Pénzfizetési kötelezettség végrehajtása

132. § A közigazgatási végrehajtás során a pénzfizetési kötelezettség végrehajtására elsősorban a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzügyi intézménynél kezelt összeget, vagy ha ez természetes személy esetében nem lehetséges, a kötelezett munkabérért kell végrehajtás alá vonni.

133. § (1) A végrehajtást foganatosító szerv a pénzforgalmi bankszámlával rendelkező kötelezett esetében a bankszámlán a kötelezett rendelkezése alatt álló összeget

azonnali beszédési megbízással vonja végrehajtás alá. A megbízás a kötelezett bármely pénzforgalmi bankszámlája ellen benyújtható. Ha a pénzkövetelés jogosultja nem a végrehajtást foganatosító szerv, az azonnali beszédési megbízást a végrehajtást foganatosító szerv e célra elkülönített letéti számlájára kell teljesíteni. A végrehajtást foganatosító szerv öt napon belül gondoskodik a kezelési költségek levonása mellett a letéti számlára befolyt összegnek és kamatainak a jogosult számlájára történő átutalásáról vagy kifizetéséről.

(2) Ha mind a jogosult, mind a kötelezett pénzforgalmi bankszámla vezetésére köteles, a jogosult a végrehajtható határozat alapján öt megillető összeget a kötelezett pénzügyi intézménynél vezetett bankszámlájáról azonnali beszédési megbízással érvényesítheti. Erről a végrehajtást elrendelő végzésben rendelkezni kell. Ha az azonnali beszédési megbízás nem vezetett eredményre, az eljárást a végrehajtást foganatosító szerv – a jogosult kérelmére – köteles átvenni és folytatni.

(3) Ha a kötelezett pénzforgalmi bankszámlája nem ismert, és az a cégnyilvántartásból sem állapítható meg, a végrehajtást foganatosító szerv – hivatalból vagy a (2) bekezdés esetén a jogosult kérelmére – az állami adóhatóságot keresi meg a számlaszám közlésére, és felhívja a pénzügyi intézményt a kötelezett nála kezelt pénzösszegének végrehajtás alá vonásához szükséges adatok közlésére. A felhívásnak az adóhatóság, illetve a pénzügyi intézmény haladéktalanul köteles eleget tenni.

(4) A pénzügyi intézmény az (1)–(2) bekezdés szerinti megbízásnak köteles haladéktalanul eleget tenni. Ha a pénzügyi intézmény az azonnali beszédési megbízást fedezet hiánya miatt nem tudja teljesíteni, erről a végrehajtást foganatosító szervet, illetve a jogosultat haladéktalanul értesíti. A pénzügyi intézmény a végrehajtást foganatosító szerv felhívására köteles tájékoztatást adni a kötelezett bankszámlájáról az adott időszakban teljesített fizetési megbízásokról.

(5) Ha a pénzügyi intézmény a kötelezett rendelkezése alatt álló fedezet ellenére a megbízást nem teljesíti, a végrehajtást foganatosító szerv végzéssel kötelezheti a megbízásban feltüntetett összeg megfizetésére. E végzésben a végrehajtást foganatosító szerv a pénzügyi intézmény felelős munkatársát, vagy ha az nem állapítható meg, az intézmény vezetőjét eljárási bírsággal is sújthatja. A végzésnek a bírságolásra vonatkozó rendelkezése ellen az általános szabályok szerint lehet jogorvoslással élni.

134. § (1) Ha a kötelezett munkabérére kell végrehajtást vezetni, a végrehajtást foganatosító szerv végzésben rendeli el a munkáltatónál a kötelezettség összegének a munkabérből történő letiltását. A munkáltató köteles a végzésben foglaltaknak eleget tenni. A munkáltató kötelessége, hogy legkésőbb a letiltás átvételét követő munkanapon

- a) értesítse a kötelezettet a letiltásról,
- b) intézkedjék, hogy a munkabér esedékessé válásakor (a kifizetésének napján) a letiltott összeget a munkabérből vonják le, és fizessék ki a végrehajtást kérőnek, illetve utalják át a felhívásban megjelölt számlára,
- c) értesítse a letiltást kibocsátó szervet a letiltás foganatosításának akadályáról, illetve a kötelezett általa ismert új munkáltatójáról.

(2) Törvény indokolt esetben az (1) bekezdésben meghatározott határidőnél hosszabb határidőt is megállapíthat a munkáltatói kötelezettség teljesítésére.

(3) A munkabérre vezetett végrehajtásra vonatkozó munkáltatói köteleesség megszegése esetén a végrehajtást foganatosító szerv a munkáltatóval szemben a 133. § (5) bekezdésének megfelelő alkalmazásával jár el.

135. § (1) Ha a kötelezett bizonyítja, hogy a teljesítés elmaradása neki nem róható fel, és az egy összegben történő teljesítésre nem képes, illetve az számára aránytalan nehézséget jelentene, kérelmére a végrehajtást foganatosító szerv fizetési halasztást vagy részletfizetést (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezhet, ha azt jogszabály nem tiltja, és ahhoz a végrehajtást elrendelő szerv – indokolt esetben a jogosult meghallgatása után – előzetesen hozzájárult. A fizetési kedvezmény – ha törvény másként nem rendelkezik – az engedélyezésétől számított legfeljebb egy évig tarthat.

(2) Törvény a fizetési kedvezmény engedélyezésének feltételeire az ügyfélre nézve az (1) bekezdés rendelkezéseinek kedvezőbb szabályt állapíthat meg, továbbá lehetővé teheti a tartozás mérséklését vagy elengedését.

(3) A végrehajtást foganatosító szerv a fizetési kedvezményt a kötelezettség teljesítését előmozdító feltételhez kötheti. Ha a kötelezett a feltételt nem teljesíti, a végrehajtást a továbbiakban a hátralék teljes összegére kell folytatni, a teljes összegű késedelmi pótlék felszámításával.

136. § (1) Ha a 133. és 134. § szerinti végrehajtás nem vezetett vagy aránytalanul hosszú idő múlva vezetne eredményre, a kötelezett bármely lefoglalható vagyontárgya végrehajtás alá vonható.

(2) A fióktelep útján folytatott tevékenységgel összefüggésben elrendelt kötelezettség végrehajtása során a vállalkozás valamennyi belföldön található vagyontárgya végrehajtás vezethető.

(3) A közigazgatási végrehajtásban pénzfizetési kötelezettség teljesítése céljából ingatlan-végrehajtás elrendelésének akkor van helye, ha a pénzfizetési kötelezettség teljesítéséhez a kötelezett egyéb vagyontárgyra vezetett végrehajtás nem, vagy csak aránytalanul hosszú idő múlva nyújtana fedezetet, és az ilyen módon végre nem hajtható kötelezettség összege legalább százezer forint, illetve – egyéb végrehajtás alá vonható ingatlan hiányában – a kötelezett

állandó lakóhelyéül használt ingatlan esetében az egymillió forintot eléri.

(4) Ha az ingatlan-végrehajtás elrendelésének nincs helye, és a kötelezett egyéb vagyontárgyra vezetett végrehajtás is eredménytelen, a kötelezett ingatlanát – a jogosult javára a behajthatatlan pénzkövetelés összegéig – jelzálogjoggal lehet megterhelni.

A jelzálogjogot és annak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését a végrehajtó szolgálat végzéssel rendeli el. A végzés a kézbesítéssel jogerőre emelkedik, ellené végrehajtási kifogásnak van helye. A végrehajtást foganatosító szerv a végzést megküldi az ingatlan fekvése szerint illetékes földhivatalnak, és az elévülési időn belül történő értékesítés esetén gondoskodik a pénzfizetési kötelezettség érvényesítéséről.

A földhivatal a jelzálogjogot soron kívül bejegyzzi az ingatlan-nyilvántartásba.

137. § A pénzügyi intézménynél kezelt összegre, munkabérre, továbbá ingóságra vagy ingatlanra vezetett végrehajtás során az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) szabályait, takarékbetétre vezetett végrehajtás során az arra vonatkozó külön jogszabály rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Ahol a Vht. végrehajtható okiratot említ, azon a végrehajtást elrendelő végzést, ahol pedig végrehajtót említ, azon a 131. §-ban meghatározott végrehajtást foganatosító szervet, illetve a nevében eljáró ügyintézőt, ahol adóst, azon kötelezettet kell érteni.

Késedelmi pótlék

138. § (1) A kötelezett késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha

- a) pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, kivéve, ha törvény másként nem rendelkezik,
- b) a hatósági szerződés alapján igénybe vett támogatást vagy kedvezményt vissza kell térítenie,
- c) azt a törvény elrendeli.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségre és annak mértékére az ügyfelet a fizetési kötelezettséget megállapító határozatban figyelmeztetni kell.

(3) A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék.

(4) A késedelmi pótlékot pénzfizetési kötelezettség esetén a teljesítési határidő utolsó napját követő naptól, a hatósági szerződés alapján igénybe vett támogatás vagy kedvezmény visszatérítése esetén az igénybevétel első napjától a teljesítés vagy a visszatérítés napjáig terjedő időszakra, részleges teljesítés esetén a hátraléokra kell felszámítani.

(5) Természetes személy kérelmére – kivételes méltánylást érdemlő körülmény esetén – a késedelmi pótlék mérsékelhető vagy felszámítása mellőzhető. A nem természetes személy ügyfél erre csak akkor tarthat igényt, ha bizonyítja, hogy a tőle elvárható mértékben és módon mindent megtett a határidőben történő teljesítés érdekében, és az neki fel nem róható okból hiúsult meg.

139. § Késedelmi pótlékot kell felszámítani a végrehajtási eljárás során a költségviselésre, a pénzgyenérték vagy az eljárási bírság megfizetésére irányuló kötelezettség késedelmes teljesítése esetén, továbbá az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára.

Meghatározott cselekmény végrehajtása

140. § (1) Ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv

a) a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégeztetheti,

b) feljogosíthatja a jogosultat, hogy a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégezze vagy mással elvégeztesse,

c) a jogosult kérelmére a kötelezettet a szolgáltatás pénzgyenértékének megfizetésére kötelezheti,

d) ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezzettel szemben eljárási bírságot szabhat ki,

e) a rendőrség közreműködésével kényszerítheti ki a meghatározott cselekményt.

(2) A végrehajtást foganatosító szerv az (1) bekezdés a) és b) pontja esetében a kötelezettet a teljesítéssel előreláthatóan felmerülő költség előlegezésére kötelezi, vagy ha ez nem vezet eredményre, a költséget megelőlegezi.

141. § (1) Ha a meghatározott cselekmény elvégzéséhez szükséges költségek egy százaléka az eljárási bírság felső határánál nagyobb összeg, a végrehajtási eljárásban kiszabható eljárási bírság felső határa a teljesítési költség egy százalékáig terjedhet.

(2) Az eljárási bírság ismételten kiszabható, ha a kötelezett a meghatározott cselekményt a bírságot kiszabó végzésben megállapított újabb határidő alatt nem teljesítette, továbbá ha a meghatározott magatartásra vonatkozó rendelkezést ismételten megszegi.

(3) Az eljárási bírság behajtására a pénzfizetési kötelezettség végrehajtására vonatkozó szabályok szerint kell eljárni azzal, hogy a végrehajtást foganatosító szerv rendeli el a végrehajtást.

142. § (1) A végrehajtás módjáról a végrehajtást foganatosító szerv – szükség esetén a jogosult, illetve a kötelezett meghallgatása után – határoz. A 140. § (1) bekezdésében

felsoroltak közül azt az intézkedést kell megtennie, amely – az eset összes körülményét mérlegelve – a leghatékonyabban biztosítja a kötelezettség teljesítését.

(2) A végrehajtást foganatosító szerv a szükséges intézkedést végzéssel rendeli el. A költség viselésére, továbbá a pénzgyenérték és az eljárási bírság megfizetésére kötelező végzés ellen fellebbezésnek van helye.

Meghatározott ingóság kiadása

143. § (1) Ha a kötelezett meghatározott ingóság kiadására köteles, azt az ingóság helye szerinti végrehajtó szolgálat a helyszínen lefoglalja, és a jelen levő jogosultnak átadja.

(2) Ha a kötelezett az ingóság kiadását megtagadja, a végrehajtó szolgálat a rendőrség közreműködését kéri, és a végrehajtást azonnal foganatosítja.

(3) Ha a kötelezett a helyszíni eljárásn nincs jelen, a végrehajtó szolgálat a lefoglalást – szükség esetén – a lakás vagy helyiség felnyitásával hatósági tanú jelenlétében foganatosítja.

(4) Ha a meghatározott ingóság nincs meg, az ingóság valószínű értéke erejéig a kötelezett egyéb vagyontárgya is lefoglalható, vagy a jogosult ehelyett az ingóság pénzgyenértékének megállapítását kérheti.

(5) Ha a kötelezett egyéb vagyontárgyának lefoglalására kerül sor, a végrehajtó szolgálat intézkedik az ingóság értékének megállapításáról. A továbbiakban a végrehajtás az ingóság értékének megfelelő összeg behajtása iránt folyik.

(6) A végrehajtó szolgálat az ingóság pénzgyenértékét végzéssel állapítja meg. A végzés ellen fellebbezésnek van helye. A továbbiakban a végrehajtás e pénzösszeg behajtása iránt folyik.

Külföldi határozat végrehajtása

144. § (1) Külföldi hatóság hatósági ügyben hozott határozatát (a továbbiakban: külföldi határozat) az Unió jogi aktusa, nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehet végrehajtani.

(2) Külföldi határozat végrehajtásánál – ha az Unió jogi aktusa, nemzetközi szerződés vagy törvény másként nem rendelkezik – a 145. és 146. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

145. § (1) A külföldi határozat végrehajtása a határozatot kibocsátó vagy a külföldi jog szerint a végrehajtásra hatáskörrel rendelkező hatóság megkeresése alapján rendelkezhető el.

(2) Ha az Unió jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, illetve a viszonyossági gyakorlatból más nem következik, a külföldi hatóság megkeresése alapján akkor lehet eljárni, ha a megkereséshez csatolták

- a) a kötelezettséget megállapító jogerős határozatot,
- b) a végrehajtást elrendelő végzést,
- c) a végrehajtás megindítására irányuló kérelmet, ha az a végrehajtás elrendelésének feltétele,
- d) az a)–c) pontban foglaltak hivatalos magyar nyelvű fordítását.

(3) A külföldi határozat belföldön akkor hajtható végre, ha megfelel a 127. §-ban foglalt feltételeknek, és a kötelezettség érvényesítése nem ütközik magyar jogszabályba.

146. § (1) A külföldi határozat végrehajtására vonatkozó megkeresést a fővárosi végrehajtó szolgálathoz kell megküldeni.

(2) A fővárosi végrehajtó szolgálat megvizsgálja, hogy a megkeresés megfelel-e az Unió jogi aktusában, a nemzetközi szerződésben megállapított feltételeknek vagy a viszonyossági gyakorlatnak, illetve mindezek hiányában a 145. §-ban foglalt feltételeknek. Ha a megkeresés hiányos, vagy e törvény alapján nem hajtható végre, a fővárosi végrehajtó szolgálat a megkeresést az ok közlésével visszaküldi a külföldi hatóságnak.

(3) Ha a megkeresés a magyar jog szerint bírósági hatáskörbe tartozó kötelezettség végrehajtására irányul, a megkeresést a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz kell áttenni.

(4) Ha a külföldi határozat végrehajtható, a megkeresést a végrehajtás foganatosítása céljából öt napon belül meg kell küldeni az illetékes végrehajtó szolgálathoz.

(5) Ha a magyar jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóság nincs, és a bíróság hatásköre sem állapítható meg, a fővárosi végrehajtó szolgálat haladéktalanul a Belügyminisztérium állásfoglalását kéri. A Belügyminisztérium az érintett minisztériummal vagy országos hatáskörű szervvel egyeztetett állásfoglalását tizenöt napon belül megküldi a fővárosi végrehajtó szolgálathoz. A fővárosi végrehajtó szolgálat a megkeresést öt napon belül átteszi az állásfoglalásban meghatározott hatósághoz.

Magyar közigazgatási hatóság döntésének külföldön történő végrehajtása

147. § (1) A magyar hatóság döntésének külföldön történő végrehajtására az Unió jogi aktusa, nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján kerülhet sor.

(2) Ha a magyar hatóság döntésének külföldön történő végrehajtása szükséges, és az Unió jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, illetve a viszonyossági gyakorlatból más nem következik, a végrehaj-

tás elrendelésére jogosult hatóság közvetlenül keresi meg a külföldi jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóságot, vagy ha azt saját gyakorlata vagy felettes szerve útján nem tudja megállapítani, a megkeresést továbbítás céljából a Külügyminisztériumhoz küldi meg. A Külügyminisztérium a megkeresésnek a külföldi állam külügyekben illetékes minisztériumához történő továbbításáról – a megkereső hatóság egyidejű tájékoztatásával – tizenöt napon belül intézkedik.

A végrehajtás felfüggesztése

148. § (1) A végrehajtást elrendelő szerv vagy felügyeleti szerve, továbbá a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság – kérelemre – elrendelheti a végrehajtás felfüggesztését, ha

- a) azt törvény nem zárja ki,
- b) a végrehajtás alá vont vagyontárggyal kapcsolatos igényper van folyamatban, vagy azt a bírósági végrehajtó más követelés végrehajtása érdekében már lefoglalta,
- c) a felfüggesztést különös méltánylást érdemlő körülmény indokolja.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja tekintetében különös méltánylást érdemlő körülménynek kell tekinteni a kötelezett vagy vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója egészségi állapotában, illetve a kötelezett vagyoni helyzetében a határozat jogerőre emelkedése után bekövetkezett olyan változást, amely jelentősen megnehezíti a kötelezettség teljesítését.

(3) Ha az (1) bekezdés b) és c) pontjában foglaltakat a végrehajtást foganatosító szerv észleli, azt az eljárás felfüggesztése céljából haladéktalanul közli a végrehajtást elrendelő szervvel.

(4) A végrehajtás kérelemre vagy hivatalból felfüggeszthető, ha a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet terjesztettek elő és a kérelemben előadott tények és körülmények a kérelem elfogadását valószínűsítik.

(5) A végrehajtás felfüggesztése kötelező, ha

- a) azt az ügyész a végrehajtható döntés elleni törvényességi óvásban indítványozza,
- b) a végrehajtás folytatása életveszéllyel vagy helyrehozhatatlan kárral járna, illetve az közegészségügyi vagy közbiztonsági okból szükséges.

(6) A végrehajtás felfüggesztését elrendelő végzéssel szemben – a (5) bekezdésben foglalt kivétellel – fellebbezésnek van helye.

(7) A végrehajtás felfüggesztését haladéktalanul meg kell szüntetni, ha a felfüggesztésre okot adó körülmény megszűnt. Az eljárás folytatásáról a kötelezettet és a kérelmezőt értesíteni kell.

A végrehajtás megszüntetése

149. § (1) A végrehajtást elrendelő szerv vagy felügyeleti szerve a végrehajtást végzéssel megszünteti, ha

- a) a végrehajtható döntést visszavonták vagy megsemmisítették,
- b) jogutód hiányában a végrehajtás nem folytatható,
- c) a végrehajtáshoz való jog elévült,
- d) a jogosult a végrehajtás megszüntetését kéri,
- e) a további végrehajtási eljárási cselekményektől eredmény nem várható.

(2) Az (1) bekezdés b)–e) pontjában foglalt okokról, továbbá a végrehajtás befejezéséről a végrehajtást foganatosító szerv a végrehajtást elrendelő hatóságot öt napon belül értesíti.

(3) A végrehajtást megszüntető végzést haladéktalanul közölni kell a végrehajtást foganatosító szervvel, valamint a jogosulttal és a kötelezettel.

(4) A végrehajtást megszüntető végzéssel szemben fellebbezésnek van helye.

A végrehajtáshoz való jog elévülése

150. § (1) A végrehajtáshoz való jog a kötelezettséget megállapító döntés jogerőre emelkedésétől, vagy ha a határozat teljesítési határidőt vagy határnapot állapított meg, annak utolsó napjától, illetve a határnapot követő naptól számított öt év elteltével évül el. Jogszabály ennél rövidebb elévülési határidőt is megállapíthat.

(2) Nyugszik az elévülés a végrehajtás felfüggesztésének, a végrehajtási cselekmények foganatosításának, továbbá a végrehajtási eljárásban engedélyezett fizetési kedvezménynek, valamint a jelzálogjog bejegyzésének időtartama alatt.

(3) A végrehajtás elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. Az elévülés megszakadásával az elévülési idő újra kezdődik. Az (1) bekezdésben meghatározott időponttól számított tíz év elteltével azonban a határozat nem hajtható végre.

(4) Ha a határozat elévülés miatt nem hajtható végre, a behajthatatlan pénztartozást, valamint az ingatlanra a 136. § (4) bekezdése alapján bejegyzett jelzálogjogot törölni kell. A jelzálogjog törlése érdekében a végzést az ingatlan fekvése szerint illetékes földhivatallal közölni kell.

Biztosítási intézkedések

151. § (1) A teljesítési határidő lejártá előtt a végrehajtás elrendelésére jogosult hatóság a jogerős döntés hiányában is elrendelheti végzéssel biztosítási intézkedésként a pénzkövetelés biztosítását, illetve a meghatározott dolog zárlatát.

(2) Biztosítási intézkedést akkor lehet elrendelni, ha valószínű, hogy a kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van.

(3) A biztosítási intézkedés végrehajtására – a (4)–(6) bekezdésben foglalt eltérésekkel – megfelelően alkalmazni kell azokat a szabályokat, amelyek a kötelezettség teljesítésére irányuló végrehajtás esetén irányadók.

(4) Biztosítási intézkedés esetén munkabér csak akkor tartható vissza, ha a kötelezettnek végrehajtás alá vonható más vagyontárgya nincs.

(5) Ha a biztosítási intézkedés során a kötelezett bankszámláján levő összeget vonják végrehajtás alá, a hatóság arra hívja fel a kötelezett bankszámláját vezető pénzügyi intézményt, hogy a biztosítandó összeget és az eljárás költségének fedezésére szolgáló összeget sem a kötelezett, sem más javára ne fizesse ki, ha pedig a számla egyenlege nem éri el a biztosítandó összeget, a jövőbeni befizetések tekintetében – a biztosítandó összeg erejéig – ugyanígy járjon el.

(6) Biztosítási intézkedés végrehajtása esetén a pénzügyi összeget mindaddig elkülönítve kell kezelni, amíg a követelésre nézve a kielégítési végrehajtást nem rendelték el. A lefoglalt vagyontárgyakat – a romlandó dolog kivételével – nem lehet értékesíteni.

(7) Ha a biztosítási intézkedés feltételei már nem állnak fenn, azt öt napon belül meg kell szüntetni.

Végrehajtási kifogás

152. § (1) Ha a végrehajtási eljárásban hozott végzés ellen nincs helye fellebbezésnek, a közléstől számított nyolc napon belül a kötelezett, a jogosult, továbbá az, akinek jogát vagy jogos érdekét a végrehajtás sérti, a végrehajtást foganatosító szerv törvénysértő intézkedése ellen vagy az intézkedés elmulasztása esetén végrehajtási kifogást terjeszthet elő. Ha e törvény másként nem rendelkezik, a végrehajtási kifogásnak nincs halasztó hatálya.

(2) A végrehajtási kifogásról – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a végrehajtást foganatosító szerv azonnal, de legkésőbb öt napon belül végzéssel dönt. E végzés ellen fellebbezésnek van helye.

(3) A végrehajtó szolgálat végzése elleni fellebbezés esetén felügyeleti szervként a közigazgatási hivatal vezetője jár el.

IX. Fejezet

*ELJÁRÁSI KÖLTSÉG**Az eljárási költség fogalma*

153. § (1) Eljárási költségnek minősül a közigazgatási hatósági eljárás során felmerülő, a (2) bekezdésben felsorolt igazolt költség, amelyet

a) a kérelemre induló eljárásban az ügyfél a hatóság részére az eljárás lefolytatásáért fizet, valamint

b) az a) pontban foglaltakon túlmenően az ügyfél, valamint az eljárásban közreműködő más személy a közigazgatási eljárással összefüggésben fizet meg.

(2) Eljárási költségek:

1. az eljárási illeték,
2. az igazgatási szolgáltatási díj,
3. az ügyfél megjelenésével kapcsolatos költség (utazási költség, kiesett jövedelem megtérítése stb.),

4. az anyanyelv használatával kapcsolatos költség (tolmács díja, határozat lefordításának díja stb.),

5. az ügyfél iratbetekintési jogának gyakorlásával kapcsolatos költség (másolás, nyomtatás, postázás költsége stb.),

6. az ügyfél képviseletében eljáró személy költsége (a törvényes képviselő költsége és kiesett jövedelmének megtérítése, a meghatalmazott költsége és megbízási díja, munkadíja, az ügygondnok, kézbesítési ügygondnok költsége és munkadíja),

7. a tanú megjelenésével kapcsolatos költség (utazási költség, a kiesett jövedelem megtérítése),

8. a hatósági közvetítő költsége (megbízási díja, utazási költsége), továbbá a tevékenységével kapcsolatban indokoltan felmerült kiadás,

9. a szakértői díj és a szakértő költsége,

10. a fordítási költség a 11. § (2) bekezdésében szabályozott eseten kívül,

11. az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevője részéről felmerült levelezési, dokumentumtovábbítási költség,

12. a végrehajtási költség és a végrehajtási költségátalány,

13. az eljárásban közreműködő rendőrségnél felmerült költség,

14. a hatósági ügyintézővel kapcsolatosan felmerült igazolt utazási költség,

15. a törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott egyéb eljárási költség.

(3) Az igazgatási szolgáltatási díj, a szakértői költség megállapításának és befizetésének, valamint az igazgatási szolgáltatási díj felhasználásának szabályait jogszabály alapítja meg.

Az eljárási költség viselése

154. § (1) Ha az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárás amiatt indult, mert a kérelmező a másik ügyfél jogellenes magatartását sérelmezte, a hatóság – ha egyes költségek tekintetében törvény másként nem rendelkezik – a 153. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

(2) Ha az ügy érdemében hozott határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási illeték általa megállapított arányban való viselésére kötelezi a kérelmezőt, illetve az ellenérdekű ügyfelet.

155. § (1) A 153. § (2) bekezdésének 3–15. pontjában felsorolt költségek (a továbbiakban: egyéb eljárási költség) vonatkozásában

a) a hatóság az eljárás során köteles költségkímélő módon és a célszerűség figyelembevételével eljárni,

b) az ügyfél, valamint az eljárásban részt vevő más személyek kötelesek eljárási cselekményeiket a célszerűség figyelembevételével teljesíteni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megsértésével okozott költséget – az e törvényben megállapított költségviselési szabályoktól eltérően – az azt okozó szerv vagy személy viseli.

(3) Az egyéb eljárási költség összegét általában az érintett által bemutatott bizonyíték alapján, ha pedig ez nem lehetséges, az érintett írásbeli nyilatkozata alapján kell megállapítani.

156. § (1) A kérelemre indult eljárásban az egyéb eljárási költséget – ha törvény másként nem rendelkezik – a kérelmező ügyfél előlegezi meg, illetve viseli. Több azonos érdekű ügyfél esetén az egyéb eljárási költséget az ügyfelek – eltérő megállapodásuk hiányában – egymás között egyenlő arányban előlegezik meg, illetve viselik.

(2) Hivatalból indított eljárásban az egyéb eljárási költséget a hatóság előlegezi. A rendőrség igénybevételével kapcsolatos költséget az igénybevételt kérő hatóság megelőlegezi. Ha a határozat az ügyfél részére kötelezettséget állapít meg, a felmerült költség viselésére az ügyfelet kell kötelezni. A hatóság által megelőlegezett költséget a hatóság számlájára kell visszafizetni.

(3) Ha valamely bizonyítási eszköz igénybevételét kérelemre indult eljárásban a hatóság, illetve hivatalból indított eljárásban az ügyfél indítványozza, az ezzel összefüggő költség megelőlegezése az indítványozó szervet vagy személyt terheli. Ilyen esetben a költségviselés attól függ, hogy a határozat az indítványnak megfelelő bizonyítási eszközön alapul-e. Ez a rendelkezés az irányadó a kérelemre indult eljárásban az ügyfél indítványa nyomán alkalmazott bizonyítási eszközzel kapcsolatos költség viselésére is.

(4) Ha az ügyfélnek vagy az eljárás egyéb résztvevőjének jogellenes magatartása miatt vált szükségessé valamely eljárási cselekmény megismétlése, a hatóság az ezzel kapcsolatos többletköltség megfizetésére kötelezi a jogellenes magatartást tanúsító személyt.

(5) Hatósági nyilvántartásból történő rendszeres és csoportos adatszolgáltatás esetén jogszabály igazgatási szol-

gátlatási díjfizetési kötelezettség teljesítésére határidőt is meghatározhat.

157. § (1) A végrehajtási eljárás során felmerülő költséget az viseli, aki a végrehajtás elrendelésére és foganatosítására okot adott.

(2) Ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárásban a költség viselésére a 154. §-ban foglaltak megfelelően irányadók.

(3) Ha a hatáskörrel rendelkező illetékes szerv mulasztása miatt a felügyeleti szerv más szervet jelöl ki az eljárás lefolytatására, a hatáskörrel rendelkező illetékes szerv köteles megtéríteni a kijelölt szervnek az e törvény alapján az utóbbit terhelő egyéb eljárási költséget.

(4) A belföldi jogsegély keretében a megkeresett hatóság eljárása során felmerült egyéb eljárási költséget a megkereső hatóság megtéríti.

Döntés az eljárási költség viseléséről

158. § (1) Az egyéb eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és határozatában vagy végzésében dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(2) A hatóság – tekintettel a 155. § (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakra – az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

(3) A költség viselésével kapcsolatos döntés ellen fellebbezésnek van helye, amelynek nincs halasztó hatálya a döntés többi – fellebbezéssel meg nem támadott – rendelkezése tekintetében, és nem akadályozza meg azok jogerőre emelkedését.

Költségmentesség

159. § (1) A hatóság annak a természetes személy ügyfélnek, aki kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai miatt az eljárási költséget vagy egy részét nem képes viselni, jogai érvényesítésének megkönnyítésére költségmentességet engedélyezhet.

(2) A költségmentesség az eljárási illeték, az igazgatási szolgáltatási díj és az egyéb eljárási költség viselése alóli teljes vagy részleges mentességet jelenti.

(3) A költségmentesség a kérelem előterjesztésétől kezdve az eljárás egész tartamára és a végrehajtási eljárásra terjed ki.

(4) A költségmentességhez alapul szolgáló feltételeknek az eljárás folyamán történő bekövetkezése, illetve megváltozása esetén költségmentesség engedélyezhető, illetve az módosítható vagy visszavonható.

(5) A költségmentesség iránti kérelem elutasításáról, továbbá a költségmentesség módosításáról és visszavonásáról szóló végzés ellen fellebbezésnek van helye.

(6) Törvény költségmentességet gazdálkodó szervezet, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet részére is megállapíthat.

(7) Az eljárási illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj tekintetében nem részesíthető költségmentességben az egyetemleges fizetési kötelezettség alapján fizetésre kötelezett ügyfél, kivéve, ha egyébként költségmentességben részesült.

X. Fejezet

ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS ÉS HATÓSÁGI SZOLGÁLTATÁS

Az elektronikus ügyintézással kapcsolatos szabályok

160. § (1) Törvény, kormányrendelet, önkormányzati rendelet eltérő rendelkezése hiányában a hatóság a közigazgatási hatósági ügyeket elektronikus úton is intézi.

(2) Ha az ügyfél legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással rendelkezik, a kérelem az ügyfél elektronikus aláírásával ellátva a központi elektronikus szolgáltató rendszeren (a továbbiakban: központi rendszer) keresztül vagy közvetlenül a hatósághoz benyújtható. Az elektronikus hatósági ügyintézés során álnévre kiállított elektronikus aláírás nem alkalmazható. A hatóság az azonosításhoz az aláírás érvényességét, valamint az érintett hitelesítés szolgáltatójánál viszontazonosítás jelleggel az aláíró természetes azonosítóit ellenőrizheti, ez azonban nem érinti az eljárás lefolytatásához szükséges, jogszabályban meghatározott adatok átadásának kötelezettségét. A hitelesítés szolgáltató elektronikus aláírás közigazgatási felhasználása esetén az ügyintéző hatóság megkeresésére elvégzi a viszontazonosítást, és az adatok egyezését, vagy az eltérés tényét a megkereső hatósággal közli.

(3) A természetes személy ügyfél számára az elektronikus hatósági ügyintézés lehetőségét – ha az ügyfélnek legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírása nincs – központi rendszer biztosítja. A központi rendszer működtetéséért a Kormány által kijelölt kormányzati szerv felelős.

(4) A központi rendszer igénybevételéhez az ügyfél ügyfélkapu létesítését kezdeményezi. Egy ügyfél több ügyfélkapuval is rendelkezhet.

(5) Az ügyfélkapu létesítése személyes megjelenéssel a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szervénél vagy a körzetközponti feladatokat ellátó jegyző által működtetett okmányirodában vagy kormányrendeletben meghatározott más szervnél kezdeményezhető.

(6) Az ügyfélkapu létesítéséhez szükséges ügyfél-azonosításhoz az ügyfélnek személyazonosításra alkalmas hatósági igazolvánnyal – külföldi esetében személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel – kell személyazonosságát igazolnia és a természetes személyazonosító adatait megadnia. Az ügyfélnek egyidejűleg közölnie kell az elektronikus ügyintézéshez hivatalos célra használható elektronikus levélcímét is.

(7) Az ügyfél a (6) bekezdés szerinti azonosítást követően egyszer használható kódot kap, amelynek alkalmazásával az ügyfélkapu megnyitásához szükséges, legfeljebb öt évig használható egyedi azonosítót képezhet. Az egyedi azonosítót az ügyfél megváltoztathatja. Az ügyfél tartozik felelősséggel, ha az egyedi azonosító harmadik személy által, az ügyfél hibájából válik megismerhetővé.

(8) Az ügyfél a neve, az elektronikus levélcíme és az egyedi azonosítója megadásával az ügyfélkapun keresztül léphet elektronikus úton kapcsolatba azokkal a szervekkel, amelyek elektronikus ügyintézés vagy interaktív szolgáltatást a központi rendszer útján végeznek. Az ügyfélkapun keresztül a hatósággal kapcsolatba lépő ügyféltől az elektronikus ügyintézés vagy hatósági szolgáltatás nyújtásához más azonosító nem kérhető, ez azonban nem érinti az eljárás lefolytatásához szükséges, jogszabályban meghatározott adatok átadásának kötelezettségét.

(9) Az ügyfélkapu létesítéséhez és használatához kapcsolódó azonosítás céljából az ügyfélkapu ügyfél által történő megszüntetéséig

a) a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szerver adatellenőrzés céljából felhasználhatja az ügyfélkaput létesíteni kívánó, illetve azzal rendelkező ügyfél nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét,

b) a központi rendszer az ügyfélkapuhoz kapcsolódó nyilvántartásban kezeli az ügyfél nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, elektronikus levélcímét, egyedi azonosítóját,

c) a központi rendszer a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban kezelt, b) pont szerinti adatokkal történő egyeztetéssel jogosult ellenőrizni az ügyfélkapu szolgáltatását igénybe vevő ügyfél azonosságát.

(10) A központi rendszer a (9) bekezdés b) pontjában szereplő adatokat az ügyfélkapu működtetéséhez, illetve a kormányzati portálhoz történő hozzáféréshez szükséges azonosításon túl csak viszontazonosításra használhatja fel, és a rendszerben résztvevők számára csak a használó nevét és elektronikus levélcímét továbbíthatja. A (9) bekezdés b) pontjában kezelt adatokat az ügyfélkapu megszüntetésekor, a kapcsolat felvételekor képzett tranzakciós azonosítót a kapcsolat bontása után haladéktalanul törölni kell.

(11) Ha az elektronikus közigazgatási ügyintézés vagy szolgáltatás igénybevételének lehetőségét a hatóság nem csak a központi rendszeren keresztül biztosítja, a saját információk felületén a központi rendszeren elérhető szol-

gáltatásokról és azok igénybevételének lehetőségéről szóló tájékoztatást is biztosítja.

161. § (1) Az elektronikus dokumentum megérkezéséről a hatóság a külön jogszabályban meghatározott módon elektronikus érkeztető számot tartalmazó automatikus értesítést küld a dokumentum feladójának. A hatóság a dokumentum megérkezését követő három napon belül megvizsgálja, hogy az megfelel-e a jogszabályban előírt követelményeknek.

(2) Az ügyfél beadványának megérkezéséhez fűződő jogkövetkezmények elektronikus beküldés esetén az érkeztetésről szóló automatikus visszaigazolásnak az ügyfél részére való elküldésével állnak be, kivéve, ha az (1) bekezdés szerinti vizsgálat a kapott dokumentum értelmezhetetlenségét állapítja meg, és erről az ott megjelölt határidőn belül az ügyfelet elektronikus levélben értesíti.

(3) Az ügyfél kérelmére indult eljárásban a hatóság a kérelem megérkezésétől számított három napon belül felhívja az ügyfelet, hogy nyolc napon belül fizesse meg az eljárásért fizetendő eljárási illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat. A fizetési kötelezettség mértékéről, módjáról és határidejéről, valamint a mulasztás jogkövetkezményéről a hatóság a kérelmező ügyfelet egyidejűleg tájékoztatja.

(4) Az ügyfél a részére a (2) és (3) bekezdés szerint elektronikus úton elküldött értesítések, valamint a hatóság elektronikus úton elküldött döntése vételének visszaigazolására köteles. Ha az ügyfél az elektronikus úton számára elküldött dokumentum átvételét öt napon belül nem igazolja vissza, akkor a hatóság postai úton továbbítja számára az iratot.

162. § (1) Ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet nem tiltja a hatósági ügyek intézésének vagy egyes eljárási cselekményeknek elektronikus formában történő elvégzését, az elektronikus kapcsolatfelvétel megfelelő dokumentálásával elektronikus úton is történhet különösen:

a) a kérelem, a fellebbezési kérelem, az újrafelvételi kérelem, a méltányossági kérelem és a jogszabályban előírt mellékleteik benyújtása,

b) a jogsegély iránti kérelem és annak teljesítése,

c) a hiánypótlási felhívás és a hiánypótlás,

d) az eljárás irataiba való betekintés,

e) az idézés,

f) az igazolási kérelem előterjesztése,

g) az ügyfél nyilatkozata, bejelentése, a hatósághoz intézett bármely beadványa,

h) a bizonyítékok ügyfél elé tárásának határnapját tartalmazó felhívás,

i) a felügyeleti szerv eljárásához szükséges iratok felterjesztésére szóló felhívás,

j) az ügyfél tájékoztatására, értesítésére és felhívására vonatkozó egyéb hatósági közléseknek az ügyfél tudomására hozása,

k) a döntés közlése.

(2) Törvény eltérő rendelkezése hiányában nem alkalmazható elektronikus út:

a) a 20. § (6) bekezdése szerinti kérelem vonatkozásában,

b) a 22. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti áttétel esetében, kivéve, ha a kérelem és az ügyben keletkezett valamennyi irat elektronikus formában is rendelkezésre áll,

c) a nem elektronikus úton érkezett kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása és az eljárás megszüntetése tárgyában hozott végzés esetében,

d) a hatósági szerződések vonatkozásában,

e) a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatával kapcsolatos eljárásban,

f) a végrehajtási eljárásra vonatkozó VIII. fejezet rendelkezései vonatkozásában, az elrendelt fizetési kötelezettség elektronikus úton való teljesíthetőségéről szóló tájékoztatás esetét kivéve.

(3) Törvény eltérő rendelkezése hiányában

a) az ügyfél és az eljárásban részt vevő más személy nem kötelezhető arra, hogy eljárási cselekményeit elektronikus úton végezze,

b) az ügyfelet az eljárás bármely szakaszában megilleti az a jog, hogy válasszon az ügyintézés hagyományos és elektronikus formája között,

c) az ügyfél abban az esetben is kérheti, hogy a hatóság a döntését hagyományos úton kézbesítse, ha kérelmét elektronikus úton nyújtotta be,

d) az ügyfél kérheti, hogy a hatóság a döntés tényéről csak elektronikus értesítést küldjön, és a hatóság a döntését a központi rendszerben biztosított biztonságos, csak az ügyfél számára hozzáférhető, ideiglenes tárolóhelyre továbbítsa.

(4) A hatóság döntését, a hatósági bizonyítványt, a hatósági igazolványt, a szakhatóság állásfoglalását – ha azt elektronikus úton kézbesítik – minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentumba kell foglalni. Az elektronikus dokumentum esetében jogszabály időbeli alkalmazását írhatja elő.

(5) A hatóság elektronikus levelezés útján csak azzal az ügyféllel tarthat kapcsolatot, aki e célból a hatóságnak az elektronikus levélcímét átadta, amelynek érvényességéért az ügyfél felelős. Az ügyfél elektronikus elérhetőségi adatait (elektronikus levélcím, telefonszám, mobil-telefonszám, faxszám stb.) a közigazgatási szerv az adat visszavonásáig vagy megszűnéséig kezelheti, más szervnek vagy személynek csak törvény rendelkezése szerint vagy az ügyfél engedélyével adhatja át.

(6) Az elektronikus ügyiratba történő betekintés az általános betekintési szabályok megtartásával és a betekintés dokumentálásával történhet.

(7) A hatóság az eljárás során keletkezett elektronikus dokumentumról a másolat készítésére jogosult személy kérésére, a jogosult választása szerint, hitelesített elektronikus, illetve hagyományos, papír alapú másolatot ad ki.

(8) Jogszabály egyes eljárási cselekmények elektronikus úton való elvégzéséhez elektronikus űrlapot rendszerezíthet.

(9) Törvényben meghatározott esetben, illetve az ügyfél hozzájárulásával sor kerülhet informatikai eszközzel végzett automatizált egyedi döntésre is.

Üzemzavar

163. § (1) A hatóság és az ügyfél folyamatban levő elektronikus kapcsolattartása során a hatóság ellenőrzése alatt álló informatikai rendszerben bekövetkező

a) átmeneti üzemzavar esetén a hatóság az ügyfelet elektronikus levélben – az üzemzavar kezdő és megszűnési időpontjának megjelölésével – az üzemzavar elhárítását követő huszonnégy órán belül tájékoztatja az üzemzavar tényéről,

b) tartós – legalább öt napon át tartó – üzemzavar esetén a hatóság legkésőbb az üzemzavar ötödik napját követő első munkanapon az ügyfelet az üzemzavar tényéről és kezdő időpontjáról könyvelt postai küldeményben értesíti és tájékoztatja arról, hogy az ügyintézésre a hagyományos (írásbeli) eljárási módot lehet alkalmazni.

(2) Ha a hatóság informatikai rendszerének tartós vagy átmeneti meghibásodása, illetve egyéb technikai ok miatt nem volt képes elektronikus dokumentumot fogadni, a hatóság az erről szóló tájékoztatással egyidejűleg az ügyfelet a szükséges eljárási cselekmény megismétlésére hívja fel.

(3) Az átmeneti üzemzavar időtartamát, illetve a tartós üzemzavar esetén az üzemzavar kezdő időpontjától az értesítésnek az ügyfél részére történő kézbesítéséig tartó időszakot a határidők számítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A tartós üzemzavar elhárítása után ennek tényéről az ügyfelet a hatóság elektronikus úton értesíti.

(4) Amennyiben az ügyfél az elektronikus kapcsolattartáshoz az általa igénybe vett, nem saját ellenőrzése alatt álló informatikai rendszer üzemzavara miatt eljárási határnapot, határidőt mulaszt, úgy a 66. § szerinti igazolási kérelem benyújtásának van helye.

Elektronikus tájékoztató szolgáltatás

164. § (1) A 12. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott hatóság a központi rendszeren és az internetes honlapján a hatáskörébe tartozó ügy intézéséről elektronikus tájékoztatót tesz közzé, amely magában foglalja

a) a hatóság megnevezését, hatáskörét, illetékességét, postai és elektronikus címét, telefon- és telefaxszámát,

b) az egyes hatósági ügyek intézésére a szervezeten belül illetékes ügyintézők megnevezését, az ügyfélfogadási rendet, illetőleg

c) az ügyek intézését segítő útmutatókat, a hatályos jogszabályokon alapuló ügymenetre (ügyintézési folyamat leírására) vonatkozó tájékoztatást és az ügyintézéshez használt formanyomtatványok letölthetővé tételét.

(2) Az interaktív tájékoztatási szolgáltatást, illetve elektronikus közigazgatási ügyintézészt nyújtó szervezet az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően tájékoztatást ad:

a) az ügyintézés során alkalmazott hatályos jogszabályokról,

b) az ügyintézés jogszabályban meghatározott határidejéről,

c) az ügyek intézése során elektronikus úton végezhető cselekményekről, így különösen a központi rendszer igénybevételeinek feltételeiről, az eljárás megindításához szükséges kérelem (beadvány) elérhetőségéről, kitöltésének módjáról, továbbításáról,

d) az egyes eljárási cselekményekhez kapcsolódó, az ügyfelet megillető jogokról, az ügyfelet terhelő kötelezettségekről,

e) az adatkezelésről és az ügyfelet megillető adatvédelmi jogokról,

f) az eljárási illetékről vagy igazgatási szolgáltatási díjról és lerovásának, befizetésének módjáról,

g) az elektronikus ügyintézési cselekmények végzéséhez az elektronikus aláírással nem rendelkező ügyfél számára szükséges egyedi azonosító használatáról, illetőleg az egyedi azonosítóhoz jutás módjáról való információkat,

h) az elektronikus ügyintézés technikai szabályairól szóló tájékoztatást.

(3) A (2) bekezdés szerinti szolgáltatás keretében hivatalosan közzétett nyomtatványon, elektronikus úrlapon érkező kérelmet és beadványt, ha annak kitöltése a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelel, a közigazgatási szerv köteles

a) a hatósági ügyintézés hagyományos módozatai esetén kinyomtatott formában,

b) elektronikus közigazgatási szolgáltatás nyújtása esetén elektronikus formában elfogadni.

(4) A (2) bekezdés szerinti szolgáltatások csak abban az esetben nyújthatók, ha a hatóság biztosítja, hogy a közzétett információk hitelesek, pontosak, naprakészek és az interneten keresztül folyamatosan hozzáférhetők legyenek.

(5) A 12. § (3) bekezdésének b)–d) pontjaiban meghatározott hatóságok az elektronikus tájékoztató szolgáltatás önkéntes vagy törvény által kötelezővé tett nyújtása esetén az (1)–(4) bekezdés rendelkezései szerint járnak el.

165. § (1) A hatóság az ügyfelek személyes megjelenéséhez kötött hatósági ügyek intézését elektronikus úton történő előzetes időpontfoglalással teheti lehetővé.

(2) Az ügyfél a kérelmének benyújtásával egyidejűleg az elektronikus úton elérhető ügyintézői naptárban megjelölheti, hogy melyik időpontban kíván a hatóságnál ügyintézés céljából megjelenni.

(3) Az ügyfél az időpontfoglalásban meghatározott időpont előtt legkésőbb három órával, a hatóság legkésőbb egy munkanappal korábban az időpont módosítását kezdeményezheti.

Az elektronikus ügyintézással és az elektronikus tájékoztató szolgáltatással szemben támasztott követelmények

166. § (1) A hatóság az eljárása során – a biztonságos és átlátható ügyintézés érdekében – az elektronikus ügyintézés informatikai támogatásával gondoskodik az ügyfél által elektronikus úton előterjesztett és a hatóság által készített dokumentumok biztonságos kezeléséről. Ennek érdekében

a) az ügyintézés hatáskörébe eső folyamatában biztosítja az elektronikus ügyirat sértetlenségét, megváltoztatathatatlanságát,

b) az ügyfél számára olyan informatikai megoldások igénybevételeit biztosítja, melyek a hatósággal való, az ügyfél számára az elektronikus hatósági ügyintézéshez biztosított levélcíméről kezdeményezett, vagy e levélcímre irányuló kommunikációt, az ügyintézással összefüggő adatai megőrzését és az ügyfél számára az általa megismerhető adatokhoz való hozzáférést, illetőleg a hatósággal való elektronikus kapcsolattartás biztonságosságát teszik lehetővé,

c) biztosítja az ügyiratba való betekintést, arról hiteles másolat készítését, az ügyirat visszakereshetőségét és jogszabályban meghatározott formában és ideig történő megőrzését.

(2) Törvény az (1) bekezdés b) pontja szerinti informatikai megoldásoknak az elektronikus ügyintézés során való kötelező alkalmazását írhatja elő.

(3) Az ügyfél az ügyintézés folyamán kérheti, hogy a hatóság küldje meg részére elektronikusan az általa elektronikusan beküldött információkat, és eltérés esetén a megküldéstől számított három napon belül kérheti annak korrekcióját.

167. § (1) A hatóság az elektronikus ügyintézés, illetve szolgáltatás teljesítéséhez csak olyan informatikai rendszert vehet igénybe, amely biztosítja a hatóságok egymás közötti, valamint az ügyfelekkel való biztonságos kapcsolattartását, az adatvédelmi szabályoknak megfelelő adatkezelést és a hiteles dokumentumcserét, továbbá az elektronikus iratoknak a jogszabályban meghatározott formában és a levéltári szabályokban meghatározott ideig történő archiválását, továbbá alkalmas más, az említett célt szolgáló informatikai rendszerekkel történő együttműködésre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti követelményrendszer magában foglalja:

a) a szolgáltatások nyújtásához igénybe vett informatikai eszközökkel, alkalmazásokkal, számítógépes programokkal,

b) az ügyfelek számára szükséges tájékoztatásokkal és azok hozzáférhetővé tételével,

c) az egyes szolgáltatások együttes működtetésének biztosíthatóságával,

d) az elektronikus úton benyújtott kérelemhez rendelt elektronikus érkeztető szám készítésével kapcsolatos előírásokat.

Más elektronikus eszközök igénybevételével kapcsolatos szabályok

168. § (1) Az eljárás során a hatóság és az ügyfél távbeszélő útján szóban, továbbá telefax útján, illetve ha jogszabály így rendelkezik, szöveges üzenetközvetítési szolgáltatás útján írásban is tarthatja a kapcsolatot.

(2) Ha az eljárás során a hatóság és az ügyfél távbeszélőn veszi fel a kapcsolatot, az ügyfél azonosíthatósága érdekében a hatóság az ügyféltől a természetes személyazonosító adatait és az eljáró hatóság által törvény alapján kezelhető azonosítóját kérheti.

(3) Ha a hatóság az ügyfelet a (2) bekezdés szerint azonosította, hivatalos feljegyzés készítése mellett távbeszélő útján is történhet

a) a hiánypótlási felhívás és a hiánypótlás,

b) az idézés,

c) a bizonyítékok ismertetésének határnapjáról szóló értesítés.

(4) Ha az eljárás körülményei távbeszélő felhasználásával történő tolmácsolást tesznek indokolttá, arról hangfelvételt kell készíteni.

(5) Ha a kérelmet a 34. § (2) bekezdése alapján távbeszélő útján, továbbá ha szöveges üzenetközvetítési szolgáltatás útján terjesztik elő, erről hangfelvételt vagy hivatalos feljegyzést kell készíteni, amely tartalmazza az ügyfél nevét, lakcímét, a kérelem tartalmát és az előterjesztés időpontját.

(6) Az ügyfélnek, illetve az eljárás egyéb résztvevőjének kérelmére a hatóság a (3) és (5) bekezdésben foglalt eljárási cselekményről papír alapú, illetve elektronikus levelértesítést küld.

(7) Ha jogszabály az (1) bekezdésben meghatározott elektronikus eszközökön kívül más eszközök igénybevételét teszi lehetővé, az ezzel kapcsolatos eljárás során e törvény szerinti garanciális szabályokat kell alkalmazni.

Hatósági szolgáltatás

169. § (1) Jogszabályban arra feljogosított hatóság az ügyfél számára

a) más hatóságok elektronikus tájékoztató szolgáltatásához, illetve elektronikus ügyintézési rendszeréhez történő hozzáférést biztosíthat,

b) az ügyfél nevében, jogszabályban meghatározott feltételek esetén a közhiteles nyilvántartásokból történő adatszolgáltatási, másolatkészítési kérelmet terjeszthet elő,

c) az ügyfél nevében hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti,

d) az ügyfél azonosítását követően egyedi hatósági ügye intézéséhez internetes kapcsolati lehetőséget, szakmai és informatikai segítséget nyújthat.

(2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott hatósági szolgáltatás teljesítésére jogszabály az érintett hatóságok számára soronkívüliséget vagy rövidített ügyintézési határidőt is megállapíthat.

XI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

170. § Ha az ügyfél a jogerős vagy végrehajtható közigazgatási határozatban megállapított tilalmat vagy kötelezettséget oly módon szegi meg, hogy magatartása az e törvény alapján kiszabott eljárási bírságon túl közigazgatási anyagi jogszabályban megállapított bírságot, illetve szabálysértési, büntetőjogi vagy kártérítési felelősséget von maga után, az e törvény szerinti eljárási bírság megfizetése nem mentesíti őt magatartásának egyéb jogkövetkezményei alól.

Átmeneti rendelkezések

171. § (1) E törvény rendelkezéseit a törvény hatálybalépése után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

(2) A végrehajtó szolgálatok e törvény rendelkezései szerinti létrehozásáig a végrehajtást – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az első fokon eljáró hatóság fogatosítja.

Értelmező rendelkezések

172. § E törvény alkalmazásában:

a) *elektronikus ügyintézés*: a közigazgatási hatóságok ügyek elektronikus úton történő ellátása, az eközben felmerülő tartalmi és formai kezelési munkamozzanatok összessége;

b) *elektronikus út*: az eljárási cselekmények elektronikus adatfeldolgozást, tárolást, illetőleg továbbítást végző vezetékes, rádiótechnikai, optikai vagy más elektromágneses eszközök útján történő végzése;

c) az eljárás egyéb résztvevői: a tanú, a szakértő, a tolmács, a szemletárgy birtokosa, az ügyfél képviselője és a hatósági közvetítő;

d) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet: egy vagy több embert az élet elvesztésével, illetve a testi épség vagy az egészség súlyos károsításával, továbbá a természeti vagy az épített környezet, valamint az anyagi javak jelentős vagy helyrehozhatatlan károsodásával közvetlenül fenyegető rendkívüli helyzet, állapot vagy esemény, amelynek megelőzése vagy káros hatásainak elhárítása hatósági intézkedést igényel;

e) hatásterület: az a Magyar Köztársaság területén fekvő, jogszabályban meghatározott módon megállapított földrajzi terület, amelyre a tervezett létesítmény vagy tevékenység rendes üzemvitel mellett, folyamatosan vagy rendszeresen számottevő mértékű hátrányos fizikai hatást (pl. árnyékolást, zajterhelést, légszennyezést) gyakorol;

f) hivatásbeli titok: különösen az orvosi, ügyvédi, közjegyzői, lelkészi-egyházi személyi hivatásbeli titok;

g) hozzátartozó: az egyeneságbeli rokon és annak házastársa; az örökbe fogadó és a nevelőszülő; az örökbe fogadott és a nevelt gyermek; a testvér, a házastárs, az élettárs; a házastársnak, az élettársnak egyeneságbeli rokona, testvére és a testvér házastársa;

h) interaktív szolgáltatások: az egyszerű tájékoztatáson túlmenő olyan szolgáltatások, letölthető űrlapok, keresőrendszerek, tematikus tájékoztatók, amelyek csak az ügyfél aktivitását igénylik, a szolgáltatást nyújtó szerv által előkészített dokumentumok alapján;

i) internetes ügyfélszolgálat: az elektronikus közigazgatási ügyféltájékoztatás és szolgáltatások igénybevételét lehetővé tevő, az ügyintézési lehetőségekről tájékoztatást nyújtó nyilvános internetes felület;

j) központi elektronikus szolgáltató rendszer: együttesen magába foglalja az elektronikus kormányzati gerinc-hálózatot, a kormányzati portált, a kormányzati ügyféltájékoztató központot, az ott megjelenő szolgáltatásokat és ügyintézési lehetőségeket, valamint azok fenntartóit és üzemeltetőit, továbbá biztosítja az ügyfelek számára az elektronikus ügyfélkapu létesítésének lehetőségét;

k) munkabér: a munkaviszonyból, közszolgálati és közalkalmazotti jogviszonyból, az ügyészégi szolgálati viszonyból, a bírói (bírószági) szolgálati viszonyból, a hivatásos szolgálati viszonyból, a munkaviszony jellegű szövetkezeti jogviszonyból eredő, továbbá a társadalombiztosítási jogviszonyon alapuló járandóságból, valamint a munkából eredő egyéb rendszeres, időszakonként visszatérően kapott díjazásból, juttatásból, követelésből származó bevétel;

l) munkáltató: a k) pont szerinti munkabért folyósító szervezet vagy természetes személy;

m) pénzügyi intézménynél kezelt összeg:

ma) a bankszámlaszerződés (Ptk. 529. §) alapján nyitott bankszámlán szereplő összeg, valamint a betétszerződés (Ptk. 530. §) és a takarékbetét-szerződés (Ptk. 533. §) alapján a bankszámlaszerződés szabályainak megfelelően

kezelt összeg, ideértve a nem pénzforgalmi jellegű bank-számlákon kezelt összegeket is;

mb) a takarékbetétkönyv (Ptk. 530. és 533. §) és egyéb betéti okirat ellenében a pénzügyi intézménynél kezelt összeg, egyéb szerződés alapján a kötelezett részére a pénzügyi intézménynél kezelt összeg, továbbá egyéb szerződés alapján a kötelezett részére a pénzügyi intézmény által visszafizetendő összeg;

mc) a befektetési szolgáltatókra vonatkozó törvényi rendelkezések szerint ügyfélszámlán nyilvántartott, a kötelezett rendelkezése alatt álló összeg;

n) törvény által védett titok: az államtitok, a szolgálati titok, továbbá az üzleti, a bank-, a biztosítási, az értékpapír-, a pénztáritok, valamint a magántitok;

o) ügyfélkapu: az az eszköz, amely biztosítja, hogy az ügyfél egyedileg azonosított módon biztonságosan léphessen kapcsolatba a központi rendszer útján az elektronikus ügyintézés, illetve elektronikus szolgáltatást nyújtó szervekkel.

Hatálybalépés

173. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2005. november 1-jén lép hatályba.

(2) A 109. § (2) bekezdése 2006. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 131. § (1) bekezdése és a 146. § (1) bekezdése 2008. január 1-jén lép hatályba.

(4) A helyi önkormányzat képviselő-testületének a 19. § (2) bekezdésében meghatározott rendeletet e törvény hatálybalépésének napjáig kell megalkotnia.

Felhatalmazás

174. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg:

a) a megyei, fővárosi végrehajtó szolgálat jogállásával, szervezetével, feladatkörével és költségvetési gazdálkodásával kapcsolatos szabályokat,

b) az elektronikus ügyintézés részletes szabályait,

c) a hatósági közvetítők tevékenységére, képesítési feltételeire és kiválasztására vonatkozó szabályokat,

d) a költségmentesség megállapításának szabályait,

e) az elektronikus ügyintézés lehetővé tévő és elektronikus hatósági szolgáltatást nyújtó informatikai rendszerek biztonságát, együttműködési képességét (interoperabilitását), valamint egységes használatát biztosító részletes előírásokat.

(2) Felhatalmazást kap az érintett miniszter arra, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a közigazgatási hatósági eljárásban közreműködő

a) szakértők,

b) tolmácsok,

c) hatósági közvetítők

díjazására vonatkozó szabályokat.

(3) Felhatalmazást kap

a) az informatikai és hírközlési miniszter, hogy a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter egyetértésével rendeletben állapítsa meg az elektronikus ügyintézési eljárásban alkalmazható dokumentumok technológiai követelményeire figyelemmel a részletes technikai szabályokat,

b) a pénzügyminiszter, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter és az informatikai és hírközlési miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg a hatósági eljárással összefüggő eljárási illetékek és igazgatási szolgáltatási díjak elektronikus úton történő megfizetésének részletes szabályait,

c) a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter és az informatikai és hírközlési miniszter, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a hatósági eljárásban az eljárási illetékek és igazgatási szolgáltatási díjon kívül felmerülő egyéb eljárási költségek és más fizetési kötelezettségek elektronikus úton történő megfizetésének részletes szabályait.

Módosuló jogszabályok

175. § (1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) E fejezet alkalmazásában közigazgatási határozat]

„a) a közigazgatási szervnek vagy a közigazgatási ügy intézésére feljogosított más szervnek közigazgatási hatósági ügyben hozott döntése,”

(2) A Pp. 330. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A keresetlevelet az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani. Az elsőfokú hatóság a keresetlevelet az ügy irataival együtt három napon belül felterjeszti felügyeleti szervéhez, amely azokat – a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozattal együtt – nyolc napon belül továbbítja a bírósághoz. Ha a keresetlevél a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelmet is tartalmaz, a keresetlevelet és az ügy iratait az első és másodfokon eljáró hatóság három napon belül továbbítja a bírósághoz. Törvény lehetővé teheti, hogy az elsőfokú hatóság a bírósághoz a keresetlevelet és az ügy iratait közvetlenül küldje meg.”

(3) A Pp. 332. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a keresetlevél erre irányuló kérelmet tartalmaz, a bíróság nyolc napon belül határoz a megtámadott közigazgatási határozat végrehajtásának felfüggesztése tárgyában. A bíróság a közigazgatási határozat végrehajtásának felfüggesztését a későbbiek során – már a tárgyalás kitűzése előtt is – akár hivatalból, akár kérelemre bármikor elrendelheti.”

176. § (1) A Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ügyészi törvényességi felügyelet a Kormánytól alacsonyabb szintű közigazgatási szervek által kibocsátott jogszabályokra, illetőleg az állami irányítás egyéb jogi eszközeire, valamint e szervek egyéb, általános érvényű rendelkezéseire és e szervek jogalkalmazás körébe tartozó egyedi döntéseire terjed ki. Kiterjed ezen túlmenően a bíróságon kívüli, jogvitát intéző vagy hatósági jogkört gyakorló szervek és személyek ez irányú eljárásaira és egyedi döntéseire, valamint a gazdálkodó és egyéb szervezeteknek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknek a munkaviszonnyal és a szövetkezeti tagsági viszonnyal összefüggő egyedi döntéseire, továbbá a jogszabályok felhatalmazása alapján kiadott általános érvényű intézkedéseire. Törvény az ügyészi törvényességi felügyelet hatályát más – e bekezdésben nem említett – szervekre is kiterjesztheti.”

(2) Az Ütv. 14. §-ának (3)–(6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Ha az ügyész az óvást egyedi ügyben hozott jogerős rendelkezés ellen annak közlését követő három éven túl nyújtja be, az óvás folytán tett intézkedés jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem sérthet.

(4) Ha az ügyész az óvást egyedi ügyben hozott jogerős rendelkezés ellen annak közlését követő, vagy ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától számított öt éven túl nyújtja be, az óvás folytán tett intézkedés jogot nem korlátozhat vagy vonhat el, illetőleg kötelezettséget és joghátrányt nem állapíthat meg, kivéve a nem jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat, ha a jogerős rendelkezés tartalmát bűncselekmény befolyásolta, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította, vagy ilyen ítélet meghozatalát nem a bizonyítottság hiánya zárta ki.

(5) Ha az ügyész az óvást nem közigazgatási ügyben hozott egyedi, jogerős rendelkezés ellen annak közlését követő öt éven túl nyújtja be, az óvás folytán tett intézkedés jogot korlátozhat vagy vonhat el – annak jóhiszemű szerzésére és gyakorlására tekintet nélkül –, illetőleg kötelezettséget és joghátrányt állapíthat meg, ha

a) az ügy nem tartozik az eljáró szerv hatáskörébe vagy illetékességi körébe,

b) a határozat tartalmát bűncselekmény befolyásolta, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította, vagy ilyen ítélet meghozatalát nem a bizonyítottság hiánya zárja ki,

c) a határozatot hozó testületi szerv nem volt határozatképes, vagy nem volt meg a döntéshez szükséges szavazati arány.

(6) Az egyedi határozatok vagy általános érvényű rendelkezések meghatározott fajtái ellen irányuló ügyészi óvást csak törvény zárhatja ki.”

177. § (1) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 28. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az illetékkötelezettség akkor is fennáll, ha

a) az ügyfél a kérelmet a hatáskörrel nem rendelkező szervhez nyújtja be,

b) a szerv a kérelmet elutasítja vagy annak részben ad helyt,

c) a kérelmező az elsőfokú határozat meghozatala előtt a kérelmet visszavonja.”

(2) Az Itv. 80. §-ának (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:

[Azoktól az esetektől eltekintve, amelyekben az illetéket e törvény egyéb rendelkezése alapján kell törölni vagy visszatéríteni, a kiszabott, de még meg nem fizetett illeték törlésének, illetőleg a megfizetett illeték visszatérítésének – a fizetésre kötelezett vagy jogutódja kérelmére – a következő esetekben van helye:]

„j) a hatóság visszatéríti a természetes személy ügyfél által lerótt illetéket, ha számára az eljárás során költségmentességet engedélyez, vagy ha hatásköre az ügy elbírálása alatt megszűnt, és az ügy elbírálására nincs hatáskörrel rendelkező más hatóság.”

(3) Az Itv. 73/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az ügyfél az (1) bekezdésben meghatározott határidőben illetékfizetési kötelezettségének nem tesz eleget és az eljáró hatóság az eljárást végzéssel nem szüntette meg, az illetékhiányról leletet kell készíteni. A lelet alapján az illetéket, a felhívás költségét és a mulasztási bírságot az illetékes illetékhivatal írja elő.”

178. § A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 21. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (4) és (5) bekezdés számozása (5) és (6) bekezdésre változik:

„(4) A (3) bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik a Közigazgatási Eljárási Szakértői Bizottság tevékenységében való részvételre.”

179. § (1) Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 23. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. § A hatóság a piaci felügyelettel és piaci szabályozással kapcsolatos eljárásokban az e törvényben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezései szerint jár el.”

(2) Az Eht. 26. §-a (1) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ügy érdemi elintézésében a Ket. 42. és 43. §-ában foglaltakon túl nem vehet részt, akinek az a) pont szerinti jogviszonya a 27. § szerinti ügyféllel, a 28. § szerinti bejelentővel, illetve az azt irányító vagy az ügyfél, illetve a bejelentő által irányított vagy azzal közös

irányítás alatt álló szervezettel az eljárás megkezdését megelőző egy évben belül állt fenn, illetőleg akinek hozzátartozója...”

(3) Az Eht. 27. §-ának második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A nyilvántartások vezetéséhez, egyedi engedélyek kiadásához és a zavarelhárításhoz kapcsolódó eljárásokban ügyfél az, akit a Ket. ügyfélként meghatároz.”

(4) Az Eht. 31. §-a (1) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő szövegrész lép:

„A hatóság eljárása során a törvényben meghatározott feladatai ellátása érdekében a Ket.-ben foglaltakon túlmenően – az intézkedéssel érintett üzletmenetének lehető legkisebb mértékű zavarása vagy akadályozása mellett – jogosult ...”

(5) Az Eht. 68. §-a (4) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő szövegrész lép:

„Amennyiben a szolgáltató nem tesz eleget a hatóság felhívásában foglaltaknak, úgy a hatóság jogosult a Ket., e törvény és külön jogszabályban foglalt előírások alapján:...”

180. § (1) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Get.) 4. §-a (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő szövegrész lép:

„A Hivatal eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezései az irányadók.”

(2) A Get. 22. §-a (3) bekezdésének második mondata helyébe a következő szövegrész lép:

„A kivitelezésre való alkalmasság megállapítására indított eljárásra a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni.”

(3) A Get. 47. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jegyző a határozatát a Ket. 101. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.”

181. § A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény 24. §-a (5) bekezdésének negyedik mondata helyébe a következő szövegrész lép:

„A bíróság előtti megtámadásra az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény 109. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.”

182. § A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 32. §-a (3) bekezdésének harmadik mondata helyébe a következő szövegrész lép:

„A szakhatóság közreműködésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény 44. és 45. §-a irányadó.”

183. § (1) A távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Tszt.) 7. §-a (2) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„e) az engedélyezési jogkörébe tartozó távhőszolgáltatók tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) alapján egyezséget hoz létre, ennek hiányában dönt az engedélyes és a fogyasztói érdekképviselő közötti, a működési engedélyben és az üzletszabályzatban előírt követelmények betartásával kapcsolatos olyan vitás kérdésben, amelyben nem jött létre meg egyezés, és valamely érdekelt fél panasszal a Hivatalhoz fordul.”

(2) A Tszt. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § Az engedélyező eljárására a Ket. rendelkezései az irányadók azzal az eltéréssel, hogy az ügyintézési határidő kilencven nap. Az elsőfokú határozat ellen közvetlenül bírósági felülvizsgálatnak van helye. A bíróság a határozatot megváltoztathatja.”

184. § A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 5. §-a (6) bekezdés c) pontjának második mondata helyébe a következő szövegrész lép:

„A határidő elmulasztása esetén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény 66–67. §-ának rendelkezései irányadók.”

185. § (1) A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 36/A. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az e §-ban szabályozott eljárásra egyebekben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

(2) A Tpv. 44. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„44. § A versenyfelügyeleti eljárásra – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni a Ket. 12. §-ának (1) és (2) bekezdése, 15. §-a, 18. §-ának (2) bekezdése, 20. §-ának (1)–(5) bekezdései, 21. §-a, 22. §-ának (3)–(5) bekezdései, 23. §-a (3) bekezdésének a) pontja, 25. §-a, 26. §-a (1) bekezdésének a) pontja, (2) és (4) bekezdése, 27. és 28. §-a, 29. §-ának (1) bekezdése, 33. §-a, 34. §-ának (1)–(4) bekezdései, 36. §-ának (2) bekezdése, 38. §-a, 39. §-ának (5) bekezdése, 47. §-a, 48. §-ának (2) és (6) bekezdése, 51. §-a (1) bekezdésének első mondata és (6) bekezdése, 58. §-ának (4) bekezdése, 61. §-a, 62. §-ának (4) bekezdése, 64. §-a, 66–69. §-ai, 76. §-a, 82–94. §-ai, 98–102. §-ai, 103. §-ának (1) bekezdése, 104–108. §-ai, 114–116. §-a, 121. §-a, 127–130. §-ai, 140. §-a (1) bekezdésének d) pontja, 141. §-ának (2) bekezdése, 143. §-a, 148. §-a, 159. §-a kivételével.”

186. § (1) A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A szociális ellátásra jogosultság, a jogosultat érintő jog és kötelezettség megállapítására, továbbá a hatósági ellenőrzésre (a továbbiakban: szociális igazgatási eljárás) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.”

(2) Az Szt. 8. §-ának (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Ket. 26. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint belföldi jogsegély érdekében megkeresett szerv, továbbá a szakhatóság tíz napon belül teljesíti a jogsegélyt, illetve a szakhatósági feladatot.”

187. § Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény 14. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[14. § E törvény alapján benyújtott kárpótlási kérelmek elbírálására az 1991. évi XXV. törvény 10–12. §-ában foglaltak az irányadók a következő eltérésekkel:]

„b) az a) pontban előírt határidő elmulasztása jogvesztéssel jár, a határidő elmulasztása esetén a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény 66. §-a szerint igazolási kérelemnek van helye;”

188. § A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 35. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (6)–(8) bekezdés számozása (7)–(9) bekezdésre változik:

„(6) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az egységes közigazgatási ügykezelési szabályokat rendeletben megállapítsa.”

Hatályukat veszítő rendelkezések

189. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

1. a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. §-ának (2) és (3) bekezdése, valamint 332. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja,

2. az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény és a módosításáról szóló 1997. évi XIV. törvény,

3. az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény módosításáról és egységes szövegről szóló 1981. évi I. törvény,

4. az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1981. évi I. törvény hatálybalépéséről és egyes jogszabályok módosításáról szóló 1981. évi 25. törvényerejű rendelet 1–19. §-a, valamint 21., 22. és 24. §-a,

5. a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 22–29. §-a,

6. a fővárosi és a fővárosi kerületi önkormányzatokról szóló 1991. évi XXIV. törvény 30. §-a,

7. a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának kiterjesztéséről szóló 1991. évi XXVI. törvény 3–5. §-a, 11. §-ának (1) bekezdése és 15. §-a (4) bekezdésének hetedik gondolatjeles bekezdése,

8. a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény 61. §-ának 3. pontja,

9. a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 40. §-a,

10. a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben és az ehhez kapcsolódó jogszabályokban a felülvizsgálati eljárás megteremtéséről szóló 1992. évi LXVIII. törvény 18. §-ának (1) bekezdése,

11. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50. §-ának (3) bekezdése,

12. a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 48. §-a (4) bekezdésének c) pontja,

13. a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 120. §-ának a) pontja,

14. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 124. §-a,

15. az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 54. §-ának (5) bekezdéséből az „(Áe. 71. §)” szövegrész, valamint 91. §-a (2) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdésének d) pontja,

16. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 53. §-a,

17. az alkotmányjogi panasz alapján alkotmányellenessé nyilvánított jogszabály konkrét esetben történő alkalmazhatóságának visszamenőleges kizárására irányuló eljárás megteremtéséről szóló 1999. évi XLV. törvény 2. §-a,

18. a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 81. §-a,

19. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2000. évi XLI. törvény 4. §-ának (4) bekezdése,

20. az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2000. évi CXIII. törvény 284. §-a,

21. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és a kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CXXXVI. törvény 170. §-a,

22. a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény, az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatközlésről szóló 1994. évi LXXX. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXI. törvény 10. §-ának az 1972. évi V. törvény 14. §-ának (6) bekezdését megállapító szövegrésze és 32. §-a,

23. az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 3. § (4) bekezdése és 31. §-a,

24. az egészségügyet, a gyógyszerellátást, a szociális ellátást érintő egyes törvények jogharmonizációs célú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, továbbá a társadalombiztosítási járulékfizetéssel és az egészségügyi hozzájárulással kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2001. évi LXX. törvény 42. §-a (1) bekezdésének b) pontja,

25. a fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló 2003. évi XXIII. törvény 16. §-ának (2) bekezdése,

26. a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény 38. §-a.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 375/2004. (XII. 28.) Korm. rendelete

a rekreációs szabadságról szóló 136/2003. (IX. 4.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Kormány a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 119. §-a (2) bekezdésében foglaltak alapján a következőket rendeli el:

1. §

A rekreációs szabadságról szóló 136/2003. (IX. 4.) Korm. rendelet hatályát veszti.

2. §

Ez a rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Juhász Ferenc s. k.,
honvédelmi miniszter

A Kormány 376/2004. (XII. 28.) Korm. rendelete

egyes szociális tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A Kormány a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. §-a (1) bekezdésének e)–g) pontjában és gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. §-a (1) bekezdésének i) és l) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szmr.) 2. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szociális szolgáltató és szociális intézmény – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak működési engedéllyel, a jogszabályokban és a működési engedélyben meghatározott feltételek szerint működtethető.”

„(1) Szociális szolgáltató és szociális intézmény – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak működési engedéllyel, a jogszabályokban és a működési engedélyben meghatározott feltételek szerint működtethető.”

(2) Az Szmr. 2. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A működési engedély kiadásáról a fenntartó kérelme alapján)

„a) szociális szolgáltató esetén a fenntartó székhelye szerint illetékes, külön jogszabályban kijelölt városi, fővárosi kerületi, illetve kistérségi székhely település jegyzője (a továbbiakban: városi jegyző),”

(dönt.)

(3) Az Szmr. 2. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a szociális intézmény

a) az Szt. 60. §-a, illetve 62–65/E. §-a szerinti alapszolgáltatás mellett nappali ellátást is nyújt, az intézmény székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes városi jegyző, a 3. §-ban foglalt szabályok szerint,

b) alapszolgáltatás mellett bentlakásos intézményi ellátást is nyújt, az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes Hivatal vezetője a 4–5. §-ban foglalt szabályok szerint

dönt a működési engedély kiadásáról.”

(4) Az Szmr. 2. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (3) bekezdés szerinti eljárás során az Szt. 60. §-a, illetve 62–65/E. §-a szerinti alapszolgáltatások tekintetében

a) a működési engedély iránti kérelemhez a 2/A. § (1)–(2) bekezdése szerinti iratokat kell csatolni,

b) szakhatósági előzetes hozzájárulást a 2/A. § (3) bekezdése szerinti esetben kell beszerezni,

c) a működési engedélyben a 2/B. § (2) bekezdése szerinti adatokat kell feltüntetni.”

(5) Az Szmr. 2. §-a (7) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A városi jegyző, illetve a Hivatal (a továbbiakban együtt: működést engedélyező szerv) a működési engedély kiadásáról, módosításáról, visszavonásáról – az arról hozott, végrehajtható határozat másolatának egyidejű megküldésével – értesíti]

„c) a Magyar Államkincstár illetékes területi igazgatóságát, Budapesten és Pest megyében a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságát (a továbbiakban együtt: Igazgatóság).”

(6) Az Szmr. 2. §-a a következő új (8) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (8)–(10) bekezdés számozása (9)–(11) bekezdésre változik:

„(8) A szociális információs szolgáltatás megkezdését és megszüntetését 15 napon belül be kell jelenteni a fenntartó székhelye szerint illetékes városi jegyzőnek. A fenntartónak a szolgáltatás megkezdésekor tett bejelentésében fel kell tüntetnie

- a) a fenntartó nevét, székhelyét, adószámát,
- b) a szolgáltató – az ellátottak számára nyitva álló – helyiségeinek címét,
- c) az ellátási területet,
- d) a szolgáltatás megkezdésének időpontját.”

(7) Az Szmr. 2. §-ának – a (6) bekezdés szerint átszámított – (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A működést engedélyező szerv a működési engedély kiadásáról, módosításáról és visszavonásáról a 10. számú melléklet szerinti nyilvántartási lapon, a (8) bekezdés szerinti esetben a városi jegyző a szociális információs szolgáltatás megkezdésének és megszüntetésének bejelentéséről az 1. számú melléklet szerinti nyilvántartási lapon adatot szolgáltat a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézetnek.”

2. §

A Szmr. 2/A. §-a (1) bekezdésének *fc* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az alapellátást nyújtó szociális szolgáltató működési engedélye iránti kérelemhez csatolni kell nem állami fenntartású szolgáltató esetén az adóhatóság – egy hónapnál nem régebbi – igazolását arra vonatkozóan, hogy a fenntartónak lejárt köztartozása nincs, továbbá, ha a fenntartó)

„*fc*) társadalmi szervezet, alapítvány vagy közalapítvány, a bírósági nyilvántartásba bejegyzett hatályos adatairól kiadott, egy hónapnál nem régebbi kivonatot.”

3. §

Az Szmr. 2/B. §-a (2) bekezdésének *e* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A működési engedély tartalmazza)

„*e*) a szolgáltatás megkezdésének – az engedélyező határozat jogerőre emelkedésének időpontjánál nem korábbi – időpontját.”

4. §

Az Szmr. 2/D. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A városi jegyző az illetékes módszertani intézmény, mint szakértő bevonásával

a) az ellátotti létszám, illetve a fenntartott szolgálatok száma alapján járó normatív állami hozzájárulásban, egyházi kiegészítő támogatásban (a továbbiakban együtt: fel-

adatellátási normatív hozzájárulás) részesülő nem állami és egyházi fenntartású szociális szolgáltató esetén legalább évente,

b) állami fenntartású, valamint feladatellátási normatív hozzájárulásban nem részesülő nem állami és egyházi fenntartású szociális szolgáltató esetén legalább kétfévente ellenőrzi, hogy a szolgáltató működése, tevékenysége megfelel-e a működési engedélyben, valamint az e rendeletben és a külön jogszabályokban foglaltaknak.”

5. §

Az Szmr. 3–5. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„3. § (1) A nappali ellátást nyújtó szociális intézmény működési engedélye iránti kérelemhez a fenntartónak csatolnia kell

a) az intézmény tevékenységére vonatkozó – a külön jogszabályban foglaltak szerint elkészített – szakmai programot,

b) az intézmény fenntartójának adószámát,

c) az intézmény vezetőjének szakképesítését bizonyító irat közjegyző által hitelesített másolatát,

d) az intézmény fenntartójának és vezetőjének együttes nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az intézmény alkalmazottai a jogszabályban meghatározott arányban rendelkeznek a szükséges szakképesítéssel,

e) állami fenntartású intézmény esetén az intézmény Szt. szerinti besorolását, feladatait, nevét és típusát tartalmazó alapító okiratát,

f) egyházi fenntartású intézmény esetén az arra jogosult egyházi szerv, személy nyilatkozatát az intézmény fenntartásának tényéről,

g) nem állami fenntartású intézmény esetén az adóhatóság arra vonatkozó – egy hónapnál nem régebbi – igazolását, hogy a fenntartónak lejárt köztartozása nincs,

h) nem állami fenntartású intézmény esetén a fenntartó által kötött, a szakmai szolgáltatás körében okozott kár megtérítésére vonatkozó felelősségbiztosítási szerződés másolatát,

i) ha a nem állami fenntartású intézmény fenntartója

ia) természetes személy, a szociális vállalkozói engedélyt,

ib) jogi személyiségű gazdálkodó szervezet vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, az egy hónapnál nem régebbi cégkivonatát,

ic) társadalmi szervezet, alapítvány vagy közalapítvány, a bírósági nyilvántartásba bejegyzett hatályos adatairól kiadott, egy hónapnál nem régebbi kivonatot.

(2) A városi jegyző a működési engedély kiadásához szerzi

a) az ÁNTSZ az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes városi, fővárosi kerületi intézetének az intézményre vonatkozó közegészségügyi követelmények,

b) az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes tűzoltó-parancsnokságnak az intézményre vonatkozó tűzvédelmi előírások,

c) az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes építésügyi hatóságnak az intézményre vonatkozó építés-hatósági követelmények

teljesítését igazoló szakhatósági előzetes hozzájárulását. A szakhatóság a megkeresést tizenöt napon belül teljesíti.

(3) Az illetékes módszertani intézmény a szakmai programot a városi jegyző megkeresésére tizenöt napon belül szakértőként véleményezi.

(4) A városi jegyző az intézményben helyszíni szemlét tart, és megállapításait jegyzőkönyvben rögzíti.

(5) A városi jegyző a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény működését engedélyezi, ha

a) a fenntartó a kérelemhez csatolta az (1) bekezdés szerinti mellékleteket,

b) az intézmény szakmai programja megfelel a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek,

c) az intézmény rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel,

d) a (2) bekezdés szerinti szakhatóságok a hozzájárulásukat megadták.

(6) A működési engedély tartalmazza

a) a fenntartó nevét, székhelyét, adószámát,

b) az intézmény nevét, székhelyét és – telephely engedélyezése esetén – telephelyét,

c) a nyújtott szociális szolgáltatások Szt. szerinti besorolását ellátási forma és típus szerint, továbbá – az Szt. 57. §-a szerinti integrált intézmény esetén – az integráció típusát,

d) az engedélyezett férőhelyek számát,

e) az ellátási területet,

f) az intézmény működésének – az engedélyező határozat jogerőre emelkedésének időpontjánál nem korábbi – kezdő időpontját.

4. § (1) A bentlakásos intézmény működésének engedélyezése két szakaszban történik, az első szakaszban az elvi működési engedély kiadásáról a Hivatal a kérelem benyújtását követő hatvan napon belül dönt. Az elvi működési engedély alapján szolgáltatás nem nyújtható.

(2) Az elvi működési engedély kiadása iránti kérelemhez a fenntartónak csatolnia kell

a) a 3. § (1) bekezdésének a)–b), e)–g) és i) pontja szerinti mellékleteket,

b) nem állami fenntartású tartós bentlakásos intézmény esetén a fenntartónak arra az épületre, épületrészre vonatkozó, kizárólagos tulajdonjogát vagy haszonélvezeti jogát igazoló – egy hónapnál nem régebbi – tulajdoni lap másolatát, amelyben az intézmény működni fog; nem kell a tulajdoni lap másolatát csatolni, ha a fenntartó az intézményt a helyi önkormányzattal kötött – kérelemhez mellékelte – ellátási szerződés keretében fogja működtetni.

(3) A Hivatal az elvi működési engedély kiadásához beszerzi

a) az ÁNTSZ a szociális intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes megyei intézetének a közegészségügyi

követelmények és a bentlakásos szociális intézmény külön jogszabály szerinti kötelező szolgáltatásai körébe tartozó egészségügyi ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek,

b) az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes tűzoltó-parancsnokságnak az intézményre vonatkozó tűzvédelmi előírások,

c) az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes építésügyi hatóságnak az intézményre vonatkozó építés-hatósági követelmények

teljesítését igazoló szakhatósági előzetes hozzájárulását. A szakhatóság a megkeresést harminc napon belül teljesíti.

(4) Az illetékes módszertani intézmény a szakmai programot a Hivatal megkeresésére tizenöt napon belül szakértőként véleményezi.

(5) A Hivatal az intézményben helyszíni szemlét tart, és megállapításait jegyzőkönyvben rögzíti.

(6) A Hivatal az elvi működési engedélyt kiadja, ha

a) a fenntartó a kérelemhez csatolta a (2) bekezdés szerinti mellékleteket,

b) az intézmény szakmai programja megfelel a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek,

c) az intézmény rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott tárgyi feltételekkel,

d) a (3) bekezdés szerinti szakhatóságok a hozzájárulásukat megadták.

(7) Az elvi működési engedély tartalmazza

a) a 3. § (6) bekezdés a)–e) pontja szerinti adatokat,

b) tartós bentlakásos intézmény esetén az emelt szintű férőhelyek számát,

c) az elvi működési engedély érvényességi idejét és a (8) bekezdésben foglalt jogkövetkezményekre történő figyelmeztetést,

d) az arra vonatkozó rendelkezést, hogy az elvi működési engedély alapján az intézmény személyes gondoskodást nem nyújthat.

(8) Amennyiben a fenntartó az elvi működési engedély jogerőre emelkedésétől számított négy hónap elteltével nem kéri a működési engedélyt, az elvi működési engedély hatályát veszti.

5. § (1) A bentlakásos szociális intézmény működési engedélye iránti kérelemben a fenntartónak meg kell jelölnie az elvi működési engedély ügyszámát, és a kérelemhez csatolnia kell

a) a 3. § (1) bekezdésének c)–d) és h) pontja szerinti mellékleteket,

b) egyházi és nem állami fenntartású tartós bentlakásos intézmény esetén

ba) az Szt. 92/C. § (2)–(4) bekezdésében meghatározott pénzösszeg elkülönítésére vonatkozó kötelezettség teljesítésének magyarországi pénzintézettől származó igazolását és a vonatkozó bankszámlaszerződést, vagy

bb) az intézményfenntartó 6. számú melléklet szerinti nyilatkozatát a költségvetési támogatásról.

(2) A Hivatal a bentlakásos intézmény működését engedélyezi, ha

a) a fenntartó jogerős elvi működési engedéllyel rendelkezik, és a működési engedély kiadását a 4. § (8) bekezdésben megjelölt határidőben kérelmezi,

b) a fenntartó csatolta az (1) bekezdés szerinti melléket,

c) az intézmény szakmai vezetője és az alkalmazottak rendelkeznek a külön jogszabályban előírt szakmai képesítéssel.

(3) A működési engedély tartalmazza

a) a 4. § (7) bekezdés a)–b) bekezdése szerinti adatokat,

b) az intézmény működésének – az engedélyező határozat jogerőre emelkedésének időpontjánál nem korábbi – kezdő időpontját.”

6. §

(1) Az Szmr. 8. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szociális intézmény (2) bekezdés szerinti ismételt engedélyezése egy szakaszban történik. Bentlakásos intézmény esetén az új működési engedélyt a Hivatal a kérelem előterjesztésétől számított hatvan napon belül adja ki. Az intézmény működésének ismételt engedélyezése a 3. §-ban, illetve 4–5. §-okban foglaltak megfelelő alkalmazásával történik, azzal az eltéréssel, hogy

a) a működési engedély iránti kérelemhez csak a megváltozott körülményekkel kapcsolatos, a 3. §-ban, illetve a 4–5. §-okban meghatározott mellékleteket kell csatolni,

b) a működést engedélyező szervnek be kell szereznie

ba) a 3. § (2) bekezdésében, illetve a 4. § (3) bekezdésében meghatározott szakhatóságok előzetes hozzájárulását, ha az intézmény székhelye, illetőleg telephelye megváltozik, vagy a fenntartó az általa biztosított ellátásba az intézmény elhelyezésére korábban nem szolgáló épületet (épületrészt) kíván bevonni,

bb) az ÁNTSZ illetékes intézetének előzetes hozzájárulását, ha a férőhelyek (időszakos férőhelyek, emelt szintű férőhelyek) száma emelkedik.”

(2) Az Szmr. 8. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a fenntartó a szociális intézmény székhelyén kívül a telephelyén is személyes gondoskodást nyújtó intézményi tevékenységet kíván folytatni, a telephely működéséhez külön működési engedélyt kell kérelmeznie.”

7. §

Az Szmr. 15/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az Szt. 92/C. §-ának (2) bekezdésében meghatározott nem állami és egyházi fenntartó köteles]

„a) az intézmény működésének engedélyezésekor a működési engedély iránti kérelemben meghatározott férőhelyszám után a tárgyév egészére kiszámított, az ellátott közfeladat után feladatellátási normatív hozzájárulás tíz százalékának megfelelő pénzüsszeget egy általa e célra elkülönített, magyarországi pénzintézetnél vezetett bankszámlán elhelyezni,”

8. §

(1) Az Szmr. 21. §-ának (1)–(6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A költségvetési törvényben meghatározott feladatellátási normatív hozzájárulásra a nem állami és egyházi fenntartó akkor jogosult, ha az általa fenntartott szolgáltató, illetve intézmény a tárgyévben jogerős működési engedéllyel rendelkezik, és megfelel a költségvetési törvényben meghatározott egyéb feltételeknek.

(2) A költségvetési törvényben meghatározott, szociális továbbképzés és szakvizsga jogcímen igénybe vehető normatív állami hozzájárulásra (a továbbiakban: képzési normatív hozzájárulás) a nem állami és egyházi fenntartó a tárgyévben akkor jogosult, ha az általa fenntartott szolgáltató, illetve intézmény a tárgyévben és a tárgyévet megelőző év szeptember 1-jén jogerős működési engedéllyel rendelkezik.

(3) A fenntartó a feladatellátási normatív hozzájárulást és a képzési normatív hozzájárulást (a továbbiakban együtt: normatív állami hozzájárulás) szociális szolgáltató esetén a fenntartó székhelye, szociális intézmény esetén az intézmény székhelye, telephelye szerint illetékes Igazgatóságnál a működési engedély jogerőre emelkedését követő 30 napon belül, illetve már működő szolgáltató, illetve intézmény esetén a tárgyévet megelőző év december 1-jéig igényelheti, legfeljebb a működési engedélyben szereplő férőhelyszám, időszakos férőhelyszám erejéig, nappali melegedő esetén a működési engedélyben szereplő férőhelyszám háromszorosa erejéig.

(4) A feladatellátási normatív hozzájárulást a 2. számú melléklet szerinti igénylőlapra kell igényelni. Ha a szociális szolgáltató, illetve intézmény működését a tárgyévet megelőző év január 1-je előtt engedélyezték, az igénybejelentéshez csatolni kell a működést engedélyező szervnek a 3. számú mellékletben foglalt, a fenntartó kérelmére, a tárgyévet megelőző évben tartott ellenőrzés alapján kiadott igazolását arról, hogy a szociális szolgáltató, illetve intézmény működése

a) megfelel a jogszabályi követelményeknek,

b) csak részben felel meg a jogszabályi követelményeknek, de ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik.

(5) A képzési normatív hozzájárulást a 8. számú melléklet szerinti igénylőlapra kell igényelni.

(6) A (2) bekezdés szerinti határidőben benyújtott igények esetén a tárgyévi normatív állami hozzájárulást a szolgáltatás megkezdésének időpontjától, illetve az intéz-

mény működésének kezdő időpontjától, már működő szolgáltató, illetve intézmény esetén tárgyév január 1-jétől kell megállapítani. Az igénylési határidő, illetve az Igazgatóság felhívása alapján a hiánypótlásra, helyesbítésre adott ötnapos határidő elmulasztása esetén a normatív állami hozzájárulás – a képzési normatív hozzájárulás kivételével – csak a kérelem benyújtását követő hónaptól állapítható meg és folyósítható.”

(2) Az Szmr. 21. §-a a következő (10)–(11) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A támogatási igény esetleges változását pótigény vagy lemondás – feladatellátási normatív hozzájárulás esetén a 2. számú melléklet szerinti igénylőlapon, képzési normatív hozzájárulás esetén a 8. számú melléklet szerinti igénylőlapon történő – benyújtásával kell érvényesíteni. A (7) bekezdés szerinti szerződést az elfogadott pótigény, illetőleg a lemondás szerint módosítani kell.

(11) Ha a szolgáltató, illetve intézmény működési engedélyét visszavonják, a fenntartót a normatív állami hozzájárulás a működési engedély visszavonásáig időarányosan illeti meg.”

9. §

Az Szmr. a következő 21/A. §-sal egészül ki:

„21/A. § Az Igazgatóság az igényelt normatív állami hozzájárulás várható éves összegét – a költségvetési törvényben meghatározott előzetes igénybejelentés alapján, a határidő lejártát követő harminc napon belül – jogcímenként összesítve megküldi a Minisztériumnak.”

10. §

(1) Az Szmr. 22/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A fenntartó a szolgáltató, illetve az intézmény beszámolója és dokumentációja alapján – a 7. számú melléklet szerinti adatlap segítségével –

a) tárgyév július 31-éig az első félévben,

b) a tárgyévét követő év január 31-éig a tárgyévben,

c) a szolgáltató, illetve az intézmény megszűnése és fenntartóváltozás esetén a működési engedély visszavonásáról szóló határozat végrehajthatóvá válását követő tizenöt napon belül a tárgyévben

igénybe vett feladatellátási normatív hozzájárulással – ideértve a normatívaelőleget is – a tényleges feladatmutatók alapján elszámol az Igazgatóságnak.”

(2) Az Szmr. 22/A. §-a (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A fenntartó a tárgyévben igénybe vett képzési normatív hozzájárulással – a 9. számú melléklet szerinti adatlap segítségével –)

„b) a szolgáltató, illetve az intézmény megszűnése és fenntartóváltozás esetén a működési engedély visszavoná-

sáról szóló határozat végrehajthatóvá válását követő tizenöt napon belül”

(számol el.)

(3) Az Szmr. 22/A. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A 22. § (2) bekezdése és (3) bekezdésének c) pontja szerinti fenntartók esetén az Igazgatóság a normatív állami hozzájárulás évközi elszámolásakor az elszámolási időszakban a jogosultságot érintő változás következtében a szolgáltatónál, illetve intézménynél keletkezett többlettámogatást a következő elszámolási időszak terhére, míg a többletigényt annak javára számolja el.”

(4) Az Szmr. 22/A. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az igénybe vett normatív állami hozzájárulás összege miatt könyvvizsgálatra kötelezett fenntartó az éves elszámoláshoz köteles csatolni a könyvvizsgálói jelentést.”

11. §

(1) Az Szmr. 22/B. §-a (1) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az ellenőrzés az év végi elszámolással egyidejűleg, de legkésőbb a tárgyévét követő év június 30-áig, a szolgáltató, illetve az intézmény megszűnése és fenntartóváltozás esetén a működési engedély visszavonásáról szóló határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül történik meg.”

(2) Az Szmr. 22/B. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az éves elszámoláskor, illetve az Igazgatóság ellenőrzésekor felmerülő, ezer forint alatti

a) többlettámogatási igényt az Igazgatóság nem utalja át,

b) visszafizetési, kamatfizetési kötelezettséget a fenntartónak nem kell teljesítenie.”

12. §

Az Szmr. 22/C. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az igénybevételei kamat mértéke a jegybanki alapkamat kétszerese, ha

a) a fenntartó a normatív állami hozzájárulásról október 15-ét követően mond le,

b) a visszafizetési kötelezettség az éves elszámolása során keletkezik,

c) a jogosulatlan igénybevétele az Igazgatóság a 22/B. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés során állapítja meg.”

13. §

Az Szmr. 22/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22/D. § (1) A költségvetési törvényben könyvvizsgálatra kötelezett fenntartó a könyvvizsgálat költségeihez nyújtott állami támogatást (a továbbiakban: könyvvizsgálói hozzájárulás) – tárgyév október 15-éig igényelheti a fenntartó székhelye szerinti Igazgatóságnál, közösségi fenntartó esetén a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságánál. Az igénybejelentéshez csatolni kell a 21. § (7) bekezdése szerinti szerződések másolatát.

(2) A könyvvizsgálói hozzájárulás folyósítására az Igazgatóság és az intézmény fenntartója a tárgyév november 15-éig szerződést köt, amely tartalmazza különösen

- a) a jogosultság alapját,
- b) a könyvvizsgálói hozzájárulás összegét, a folyósítás határidejét,
- c) a könyvvizsgálói hozzájárulás elszámolásának határidejét, módját,
- d) jogtalanul felvett könyvvizsgálói hozzájárulás visszafizetésének szabályait és az ezzel kapcsolatos jogkövetkezményeket.

(3) Az Igazgatóság az összesített igényeket november 30-áig fenntartói bontásban továbbítja a Minisztériumnak. Az Igazgatóság a könyvvizsgálói hozzájárulást a tárgyévben folyósítja.

(4) A fenntartó az igénybe vett könyvvizsgálói hozzájárulással a tárgyévet követő év január 31-éig számol el, amelyhez csatolnia kell a könyvvizsgálói jelentést. Ha a fenntartó a jogosulatlanul igénybe vett könyvvizsgálói hozzájárulást az éves elszámolást követő tizenöt napon belül nem fizeti meg, a könyvvizsgálói hozzájárulás összege után a jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő késedelmi kamatot köteles fizetni.

(5) A könyvvizsgálói hozzájárulás felhasználásának jogszerűségét, az elszámolás szabályszerűségét az Igazgatóság a megküldött és a rendelkezésre álló iratok alapján, valamint a 22/B. § szerinti eljárása során ellenőrzi.”

14. §

Az Szmr. 22/G. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Határon átnyúló alapszolgáltatást – a nappali ellátás kivételével – közösségi fenntartó gazdasági célú letelepedés nélkül, jogerős működési engedéllyel nyújthat.”

15. §

Az Szmr. 1–3., 5. és 7. számú melléklete helyébe e rendelet 1–5. számú melléklete lép.

16. §

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002.

(XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gymr.) 2. §-ának *da*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában a szolgáltatótevékenység formái:)

„*da*) gyermekjóléti szolgáltatás esetén az egy vagy kető, a képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával biztosított (a továbbiakban: önálló gyermekjóléti szolgáltató), a három vagy több, a képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával biztosított (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) gyermekjóléti szolgáltatás, továbbá a gyermekjóléti központ,”

17. §

A Gymr. 3. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A működési engedély kiadásáról a fenntartó kérelmére)

„*a*) gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátása esetén a szolgáltató (intézmény) székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes, külön jogszabályban kijelölt városi, fővárosi kerületi, illetve kistérségi székhely település jegyzője (a továbbiakban: városi jegyző),”

[a kérelem beadását követő harminc napon belül határoz (az a)–c) pontban említett szervek a továbbiakban együtt: működést engedélyező szerv].

18. §

A Gymr. 4. §-a a következő új (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Bölcsőde, hetes bölcsőde, családi napközi, a Gyvt. 41. §-ának (4) bekezdése szerinti ellátások, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, gyermekotthon és utógondozó otthon engedélyezése esetén a működést engedélyező szerv a szolgáltató tevékenység folytatására szolgáló ingatlanra (ingatlanrészre) vonatkozóan beszerzi

a) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) – az intézmény (szolgáltató) székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes – városi (fővárosi kerületi) intézetének a közegészségügyi követelmények,

b) az intézmény (szolgáltató) székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes tűzoltó-parancsnokságnak a tűzvédelmi előírások,

c) az intézmény (szolgáltató) székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes építésügyi hatóságnak az építéshatósági követelmények teljesítését igazoló szakhatósági előzetes hozzájárulását. A szakhatóság a megkeresést tizenöt napon belül teljesíti.”

19. §

A Gymr. 5. §-ának (2) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a működési engedély kiadásának további feltétele, hogy a külön jogszabályban foglaltak szerint]

„d) a 4. § (9) bekezdése szerinti szakhatóságok a hozzájárulásukat megadták.”

20. §

A Gymr. 6. §-a (1) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A működési engedélyben fel kell tüntetni)

„d) a szolgáltató tevékenység megkezdésének – az engedélyező határozat jogerőre emelkedésének időpontjánál nem korábbi – időpontját.”

21. §

(1) A Gymr. 8. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A működési engedély módosítása iránti kérelemhez csak a megváltozott körülményekkel kapcsolatos, 4. § szerinti mellékleteket kell csatolni.”

(2) A Gymr. 8. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (4)–(9) bekezdésének számozása (5)–(10) bekezdésre változik:

„(4) A működést engedélyező szerv beszerzi a 4. § (9) bekezdésének a) pontja szerinti szakhatóság előzetes hozzájárulását, ha

a) a gyermekotthont a fenntartó a továbbiakban speciális vagy különleges gyermekotthonként kívánja működtetni,

b) a bölcsőde, a hetes bölcsőde, a családi napközi, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona, a gyermekotthon, illetőleg az utógondozó otthon férőhelyeinek a számát a fenntartó emelni kívánja.”

(3) A Gymr. 8. §-ának – a (2) bekezdés szerint átszámozott – (5) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A működést engedélyező szerv a működési engedélyt módosítja, ha)

„f) a (4) bekezdés szerinti esetekben a szakhatóság a hozzájárulását megadta.”

22. §

A Gymr. 17. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata és a) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„A nem állami fenntartásban végzett szolgáltatótevékenység normatív állami hozzájárulásának igénylésére, folyósítására, elszámolására, valamint a kamatok megállapítására az R. 21–22/E. §-ában foglaltak az irányadók azaz, hogy

a) a normatív állami hozzájárulást a Magyar Államkincstárnak a szolgáltató, intézmény székhelye, telephelye, illetve a működtető székhelye szerint illetékes területi

igazgatóságánál, Budapesten és Pest megyében a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságánál kell igényelni,”

23. §

A Gymr. 19. §-ának (2)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A működést engedélyező szerv az ideiglenes működési engedéllyel rendelkező gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató (intézmény, hálózat) működési engedélyt – kérelemre – a Gyvt. 156. §-ának (3) bekezdésében meghatározott időpontig meghosszabbítja, ha a meghosszabbítás ellátási érdekből indokolt. A kérelemhez nem kell csatolni a 4. § szerinti mellékleteket.

(3) Az ideiglenes működési engedélyt ellátási érdekből akkor lehet meghosszabbítani, ha a szolgáltató (intézmény, hálózat) nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott személyi, illetve tárgyi feltételeknek, azonban a gyermekek folyamatos és biztonságos ellátása – figyelemmel a szolgáltató tevékenységet az ellátási területen végző más szolgáltatók (intézmények, hálózatok) elérhetőségére, teljesítőképességére, illetve férőhelyszámára – más módon nem biztosítható.”

Záró rendelkezések

24. §

(1) Ez a rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az Szmr. és a Gymr. e rendelettel megállapított, a működés engedélyezésére és ellenőrzésére vonatkozó szabályait az e rendelet hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

(3) Az Szmr. e rendelettel megállapított nem állami és egyházi fenntartású szociális intézmény és szociális szolgáltató normatív állami támogatására vonatkozó, e rendelettel megállapított szabályokat – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – először e rendelet hatálybalépése után benyújtott igénylések esetében, valamint a 2005. évi állami hozzájárulás elszámolása és ellenőrzése során kell alkalmazni.

(4) Az Szmr. 22/B. §-ának és 22/C. §-a (6) bekezdésének – e rendelet 11. §-ával, illetve 25. §-a (2) bekezdésének au) pontjában – megállapított szabályait a 2004. évi normatív állami hozzájárulás ellenőrzése és elszámolása során alkalmazni kell.

(5) Ha a 2004. december 31-én ideiglenes működési engedéllyel rendelkező falugondnoki (tanyagondnoki) szolgáltatást, a támogató szolgáltatást, az utcai szociális munkát, illetve a közösségi pszichiátriai ellátást nyújtó szolgáltató (intézmény) alkalmazottai a külön jogszabályban meghatározott képzést nem végezték el, de a képzésre való jelentkezést a fenntartó igazolja, az ideiglenes működési engedély – a fenntartó 2005. február 28-áig benyújtott ké-

relmére – további egy évvel meghosszabbítható. A kérelem elbírálásáig a működési engedély érvényességi ideje meghosszabbodik.

(6) Ha a támogató szolgálat működését 2004. április 15-e előtt határozatlan időre engedélyezték, a külön jogszabályban meghatározott alkalmazottaknak a támogató szolgálati képzést a működést engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől számított három éven belül el kell végezniük. A határidő lejártát követően a működést engedélyező szerv a kiadott működési engedélyt felülvizsgálja. Amennyiben a támogató szolgálat külön jogszabályban meghatározott alkalmazottai nem rendelkeznek támogató szolgálati képzettséggel, a működést engedélyező szerv a működési engedélyt visszavonja.

(7) Az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott, e rendelet hatálybalépésekor működési engedéllyel, ideiglenes működési engedéllyel rendelkező falugondnoki (tanyagondnoki) szolgáltatót, étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, közösségi pszichiátriai ellátást, illetve utcai szociális munkát nyújtó szolgáltató (intézmény), továbbá a családi napközi után normatív állami támogatásra 2005. január 1-jei időponttól kezdődően jogosult, ha igényét 2005. január 31-éig benyújtja az illetékes Igazgatóságnak.

(8) Ha az e rendelet hatálybalépésekor működési engedéllyel rendelkező gyermekjóléti szolgálat fenntartója 2005. január 31-éig, a Gymr. 8. § (2) bekezdése szerint kéri a szolgáltató tevékenység formájának gyermekjóléti központra történő módosítását, a működést engedélyező szerv a Gymr. 8. §-ának (3) bekezdése és – e rendelet 21. §-ának (2) bekezdése szerint átszámozott – (5) bekezdése szerint jár el. A határidő elmulasztása esetén a fenntartónak a Gymr. 8. § – e rendelet 21. §-ának (2) bekezdése szerint átszámozott – (7) bekezdésének *b)* pontja szerint új működési engedélyt kell kérelmeznie.

25. §

(1) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Szmr.

aa) 6. §-a,

ab) 7. §-ának (1) bekezdése,

ac) 4. számú melléklete;

b) a Gymr.

ba) 4. §-a (1) bekezdésének *e)* pontja,

bb) 4. §-a (3) bekezdésének *h)* pontja,

bc) 17. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja,

bd) 19. §-ának (4)–(8) bekezdése,

be) 1. és 2. számú melléklete;

c) a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet 14/B. §-a és az azt megelőző alcím;

d) a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 164/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet 19. §-ának (2) bekezdése;

e) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet módosításáról rendelkező 60/2004. (III. 31.) Korm. rendelet 21. §-ának (6) bekezdése;

f) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet és a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet módosításáról rendelkező 127/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 13. §-ának (3) bekezdése.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) az Szmr.

aa) 1. §-ának *a)* pontjában az „alapellátást nyújtó szociális szolgáltató” szövegrész helyébe a „szociális szolgáltató” szövegrész, a „60. § és a 62–65/E. §-ok szerinti” szövegrész helyébe a „60–65/E. §-ok szerinti” szövegrész,

ab) 2. §-ának (6) bekezdésében a „85/B–85/C. §-ai” szövegrész helyébe az „57. és 85/B–85/C. §-ai” szövegrész,

ac) 2/A. §-át megelőző alcímben, a 2/A. §-a (1) bekezdésének felvezető mondatában, 2/E. §-a (1) bekezdésének felvezető mondatában „Az alapellátást nyújtó szociális szolgáltató” szövegrész helyébe „A szociális szolgáltató” szövegrész,

ad) 2/A. §-ának (4) bekezdésében „A megyei, fővárosi, illetve egyházi módszertani intézmény” szövegrész helyébe „Az illetékes módszertani intézmény” szövegrész,

ae) 8/A. §-a (3) bekezdésében a „3. § (5) bekezdésében” szövegrész helyébe a „4. § (3) bekezdésében” szövegrész,

af) 8/A. §-ának (8) bekezdésében a „21–22/A. §-ok” szövegrész helyébe a „21–22/C. §-ok” szövegrész,

ag) 14. §-a (1) bekezdésének felvezető mondatában és a 14. §-ának (3) bekezdésében „a megyei, fővárosi, valamint egyházi módszertani intézménynek” szövegrész helyébe „az illetékes módszertani intézménynek” szövegrész,

ah) 14. §-a (4) bekezdésének *a)* pontjában „az Egységügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (a továbbiakban: ESZCSM)” szövegrész helyébe „a szociális ágazat irányítását ellátó minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium)” szövegrész,

ai) 14. §-a (4) bekezdésének *b)* pontjában és 22/A. §-a (5) bekezdésének második mondatában „az ESZCSM” szövegrész helyébe „a Minisztérium” szövegrész,

aj) 15. §-a (8) bekezdésének első mondatában a „határozat” szövegrész helyébe a „végrehajtható határozat” szövegrész,

ak) 20/A. §-a (4) bekezdésének felvezető mondatában és 20/C. §-a (2) bekezdésének második mondatában a „3–7. §-okban” szövegrész helyébe a „3–5. §-okban” szövegrész,

al) 20/A. §-a (4) bekezdésének a) pontjában a „szociális intézmények” szövegrész helyébe a „bentlakásos szociális intézmények” szövegrész,

am) 21. §-a (7) bekezdésének felvezető mondatában, 22. §-a (3) bekezdésének felvezető mondatában „az intézmény” szövegrész helyébe „a szolgáltató, illetve az intézmény” szövegrész,

an) 21. §-a (7) bekezdésének felvezető mondatában az „új intézmény” szövegrész helyébe az „új szolgáltató, illetve intézmény” szövegrész,

ao) 21. §-a (9) bekezdésében és 22/A. §-ának (3) bekezdésében „az ESZCSM-nek” szövegrész helyébe „a Minisztériumnak” szövegrész lép,

ap) 22. §-ának (4) bekezdésében és 22. §-a (5) bekezdésének b) pontjában az „intézmény” szövegrész helyébe a „szolgáltató, illetve intézmény” szövegrész,

aq) 22. §-a (5) bekezdésének a) pontjában az „intézmény esetén” szövegrész helyébe a „szolgáltató, illetve intézmény esetén” szövegrész, „az intézmény gazdálkodását” szövegrész helyébe „a szolgáltató, illetve az intézmény gazdálkodását” szövegrész,

ar) 22/B. §-ának (2) bekezdésében a „központi költségvetési törvényben” szövegrész helyébe a „költségvetési törvényben” szövegrész,

as) 22/C. §-a (2) bekezdésének b) pontjában a „(4) bekezdésének” szövegrész helyébe az „(5) bekezdésének” szövegrész,

at) 22/C. §-ának (5) bekezdésében és 22/C. §-ának (7) bekezdésében „az elszámolás napjáig” szövegrész „az elszámolást követő tizenöt napon belül” szövegrész,

au) 22/C. §-ának (6) bekezdésében „az éves elszámolás napjáig” szövegrész „az éves elszámolást követő tizenöt napon belül” szövegrész,

av) 22/E. §-ában „az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter” szövegrész helyébe „a szociális ágazat irányításért felelős miniszter” szövegrész,

aw) 23. §-a (7) bekezdésének felvezető mondatában az „alapellátást nyújtó szociális szolgáltató” szövegrész helyébe a „szociális szolgáltató” szövegrész,

ax) 10. számú mellékletében az „önkormányzati intézményfenntartó társulás” szövegrész helyébe az önkormányzati intézményfenntartó társulás, többcélú kistérségi társulás” szövegrész;

b) a Gymr.

ba) 2. §-ának f) pontjában, 5. §-a (2) bekezdésének a) pontjában, 6. §-a (2) bekezdésének d) pontjában, 8. §-a (1) bekezdésének d) pontjában, 8. §-a (3) bekezdésének a) pontjában a „gyermekjóléti szolgálat” szövegrész helyébe a „gyermekjóléti szolgálat, a gyermekjóléti központ” szövegrész,

bb) 2. §-ának g) pontjában a „gyermekjóléti szolgálat” szövegrész helyébe a „gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ” szövegrész,

bc) 8. §-a (1) bekezdésének e) pontjában a „családgon-dozó, szakmai vezető” szövegrész helyébe a „családgon-dozó” szövegrész,

bd) 8. §-ának – e rendelet 21. §-ának (2) bekezdése szerint átszámozott – (8) bekezdésében a „(6) bekezdés” szövegrész helyébe a „(7) bekezdés” szövegrész,

be) 8. §-a – e rendelet 21. §-ának (2) bekezdése szerint átszámozott – (9) bekezdésének a) pontjában a „(6) bekezdésben” szövegrész helyébe a „(7) bekezdésben” szövegrész,

bf) 8. §-ának – e rendelet 21. §-ának (2) bekezdése szerint átszámozott – (10) bekezdésében a „(8) bekezdés” szövegrész helyébe a „(9) bekezdés” szövegrész,

bg) 13. §-a (2) bekezdésének b) pontjában a „gyermekjóléti szolgálattal” szövegrész helyébe a „gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatóval, illetve intézménnyel” szövegrész;

c) a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 164/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet

ca) 3. §-a (1) bekezdésének b) pontjában „az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium” szövegrész helyébe „a szociális ágazatot irányító minisztérium” szövegrész,

cb) 14. §-ának (1) bekezdésében a „népjóléti miniszter” szövegrész helyébe a „szociális ágazat irányításáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész,

cc) 14. §-ának (2) bekezdésében a „népjóléti miniszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szövegrész,

cd) 19. §-ának (1) bekezdésében a „Magyar Államkincstár Területi Igazgatósága (a továbbiakban: Igazgatóság)” szövegrész helyébe a „Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságának, Budapesten és Pest megyében a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságának” szövegrész,

ce) 19. §-a (3) bekezdésének első mondatában „Az APEH” szövegrész helyébe „A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár)” szövegrész,

cf) 19. §-a (3) bekezdésének első mondatában „az APEH-nek” szövegrész helyébe „a Kincstárnak” szövegrész,

cg) 19. §-a (3) bekezdésének második mondatában „Az APEH” szövegrész helyébe „A Kincstár” szövegrész,

ch) 20. §-a (4) bekezdésének második mondatában „az APEH részére” szövegrész helyébe „a Kincstár részére” szövegrész

lép.

(3) 2005. szeptember 1-jén

a) az Szmr. 2. §-a (2) bekezdésének c) pontjában a „megyei, fővárosi közigazgatási hivatal” vezetője szövegrész helyébe a „megyei, fővárosi szociális és gyámhivatal” szövegrész,

b) a Gymr. 3. §-a (2) bekezdésének b) pontjában a „megyei, fővárosi gyámhivatal” szövegrész helyébe a „megyei, fővárosi szociális és gyámhivatal” szövegrész lép.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

1. számú melléklet a 376/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

[1. számú melléklet a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelethez]

NYILVÁNTARTÁSI LAP

a szociális információs szolgáltatás működtetéséről

1. Az eljáró hatóság

a) neve:

b) címe:

2. A bejelentés jellege:

☐ szociális információs szolgáltatás megkezdése

☐ szociális információs szolgáltatás megszüntetése

3. A fenntartó

a) neve:

b) székhelye:

c) adószáma:

d) típusa:

☐ települési önkormányzat

☐ megyei, fővárosi önkormányzat

☐ önkormányzati intézményfenntartó társulás, többcélú kistérségi társulás

☐ egyházi jogi személy

☐ közhasznú társaság

☐ társadalmi szervezet

☐ alapítvány

☐ közalapítvány

☐ szociális vállalkozó

☐ társas vállalkozás

☐ központi költségvetési szerv

☐ kisebbségi önkormányzat

4. A szolgáltatás megkezdésének időpontja:

5. Az ellátási területhez tartozó települések neve:

.....

.....

.....

.....

.....

Kelt:

.....
a jegyző aláírása és bélyegzője

2. számú melléklet a 376/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

[2. számú melléklet a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelethez]

IGÉNYBEJELENTÉS

a közfeladatot ellátó egyházi, nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény évi költségvetési támogatásához

1. A bejelentés célja:

☐ igénylés

☐

pótigénylés

☐

lemondás

2. A fenntartó neve:

Székhelye:

Adószáma:

Telefonszáma:

Bankszámlaszáma:

Vezető neve, beosztása, telefonszáma:

3. A szolgáltató, intézmény neve:

Székhelye:

Telephelye*:

Vezető neve, beosztása, telefonszáma:

4. A működési engedély száma:

5. Működési engedélyt kiállító szerv igazolásának száma:

6. Mellékelem az igényelt jogcímet, az engedélyezett létszámot és a tervezett feladatmutatót tartalmazó adatlapot.

7. Az igénybejelentés pénzügyi támogatási célra történő felhasználásához és nyilvántartásához hozzájárulok.

8. Kijelentem, hogy a térítési díjra vonatkozó jogszabályokat betartom.

9.

a) Kérem, hogy a tárgyévre vonatkozó, az Szt. 92/C. § (2)–(4) bekezdésében meghatározott pénzügyi támogatást az éves normatív hozzájárulás összegéből az Igazgatóság utalja át az e célra nyitott bankszámlára. Számlaszám:

b) Nyilatkozom, hogy a tárgyévre vonatkozó, az Szt. 92/C. § (2)–(4) bekezdésében meghatározott pénzügyi támogatást magam kívánom elkülöníteni.

c) Az Szt. 92/C. § (3) bekezdése alapján pénzeszköz-elkülönítési kötelezettségem nem áll fenn.

Az adatok hitelességét igazolom.

Kelt:

.....

a fenntartó cégszerű aláírása és bélyegzője

* Csak a telephelyen nyújtott szolgáltatással kapcsolatos igénylőlapra kell kitölteni.

Adatlap

**a szociális közfeladatot ellátó egyházi, nem állami szervek által nyújtott szociális szolgáltatások
költségvetési támogatásának igényléséhez**

Az igényelt normatív állami hozzájárulás jogcíme	Engedélyezett férőhelyszám**	Tervezett feladatmutató***	Pótigénylés/lemondás****
Étkeztetés			
Házi segítségnyújtás			
Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás			
Támogató szolgálat			
Közösségi ellátások			
Utcai szociális munka			
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás			
Időskorúak, pszichiátriai és szenvedélybetegek, hajléktalanok nappali intézményi ellátása			
Fogyatékos személyek nappali intézményi ellátása			
Alapszolgáltatási központ			
Otthont nyújtó ellátás			
Különleges ellátás			
Speciális (gyermekotthoni) ellátás			
Utógondozói ellátás			
Bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás			
Hajléktalanok átmeneti intézményei			
Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményi ellátása			
Bölcsődei ellátás			
Családi napközi ellátás			
Szociális szolgáltatások regionális módszertani feladatai			
Szociális szolgáltatások országos módszertani feladatai			

** Pótigénylés és lemondás esetén is ki kell tölteni a hatályos működési engedélyben szereplő férőhelyszám alapján.

*** A feladatmutatót két tizedesjegy pontossággal kell meghatározni. A tervezett feladatmutató falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás, támogató szolgálat, közösségi ellátások, utcai szociális munka, alapszolgáltatási központ, valamint a szociális szolgáltatások regionális, illetve országos módszertani feladatai jogcímek esetén legfeljebb 1 lehet. Pótigénylés és lemondás esetén ez eredeti igénybejelentésben szereplő tervezett feladatmutató és a megelőző pótigénylések, lemondások feladatmutatójának összegét kell feltüntetni.

**** A feladatmutató változását két tizedesjegy pontossággal kell feltüntetni.

3. számú melléklet a 376/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

[3. számú melléklet a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelethez]

Az igazolást kiállító hatóság megnevezése:

címe:
telefonszáma:
az igazolás száma:

Igazolás

..... igazolom, hogy a (a fenntartó neve, címe) a (működési engedély száma) számon kiadott működési engedély/ideiglenes működési engedély alapján humánszolgáltatás keretében szociális/gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatót, illetve intézményt (a szolgáltató, intézmény neve*: , székhelye*: , telephelye**: működési engedély száma:) tart fenn, és ezzel közfeladatot lát el.

A szolgáltató/intézmény a következő szociális szolgáltatásokat nyújtja:

..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****)
..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****)
..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****)
..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****)
..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****)
..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****)
..... (..... férőhelyen***, fő ellátottal****).

A (dátum) tartott szakmai vizsgálat megállapította, hogy tevékenysége megfelel/részben megfelel a költségvetési törvényben, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek, valamint a végrehajtási rendeletekben foglaltaknak.

Ezen igazolást a normatív állami hozzájárulás igénybevétele céljából, a nem állami és egyházi fenntartású intézmény fenntartójának kérelmére állítottam ki.

Kelt:

.....
a jegyző/hivatalvezető aláírása és bélyegzője

* Szociális szolgáltató esetén nem kell kitölteni.

** Csak a telephelyen nyújtott szolgáltatással kapcsolatos Igazoláson kell kitölteni.

*** Csak nappali és bentlakásos intézményi ellátás esetén kell kitölteni.

**** Csak étkeztetés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, továbbá nappali és bentlakásos intézményi ellátás esetén kell kitölteni.

4. számú melléklet a 376/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

[5. számú melléklet a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelethez]

Megye megnevezése.....

HUMÁNSZOLGÁLTATÁSOKÉVINEGYEDÉVI TÁMOGATÁSI IGÉNYE

Fenntartó típusa.....

Támogatási jogcím		fő/szolgálat/ központ	hónap (e Ft)	fő/szolgálat/ központ	hónap (e Ft)	fő/szolgálat/ központ	hónap (e Ft)	összigény	egyházi kieg. támogatás				összesen
									hónap (e Ft)	hónap (e Ft)	hónap (e Ft)	egyházi összigény (e Ft)	
Szociális és gyermekjóléti alapszolgálat- ások általános feladatai	Étkeztetés												
	Házi segítségnyújtás												
	Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás												
Speciális alapellátási szolgáltatások	Támogató szolgálat												
	Közösségi ellátások												
	Utcai szociális munka												
	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás												
	Időskorúak, pszichiátriai és szenvedélybetegek, hajléktalanok nappali ellátása												
	Fogyatékos személyek nappali intézményi ellátása												
Alapszolgáltatási központ													
Gyermek- védelmi szakellátás	Otthont nyújtó ellátás												
	Különleges ellátás												
	Speciális ellátás												
	Utógondozói ellátás												
Bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás													
Hajléktalanok átmeneti intézményei													
Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményi ellátása													
Gyermekek napközbeni ellátása	Bölcsődei ellátás												
	Családi napközi ellátás												
Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások módszertani feladatai	Szociális szolgáltatások regionális módszertani feladatai												
	Szociális szolgáltatások országos módszertani feladatai												
Szociális továbbképzés és szakvizsga támogatása													
Összesen:													

Kelt:

.....
az Igazgatóság vezetőjének aláírása

5. számú melléklet a 376/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

[7. számú melléklet a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelethez]

Határidő:

Címzett: Magyar Államkincstár
Területi Igazgatósága

Csatolandó: intézményenkénti,
telephelyenkénti táblázatok

ADATLAP

a nem állami és egyházi fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók és intézmények
..... évre igényelt normatív állami hozzájárulás
elszámolásához

Az adatszolgáltató fenntartó

Neve:

Típusa*: egyházi jogi személy ☐ alapítvány ☐ közalapítvány ☐ társadalmi szervezet ☐
gazdasági társaság ☐ egyéni vállalkozó ☐ közhasznú társaság ☐ egyéb ☐

Címe:

I. évben a fenntartó részére a tárgyévi szerződés alapján kiutalt összeg, levonva az évközben visszafizetett támogatás összegét

a) normatív állami hozzájárulás	 Ft
b) egyházi kiegészítő támogatás **	 Ft
c) összesen (a+b)	 Ft

II. A tényleges feladatmutatók alapján járó támogatás összege

a) normatív állami hozzájárulás ***	 Ft
b) egyházi kiegészítő támogatás **	 Ft
c) összesen (a+b)	 Ft

III. Különbözet (II/c-I/c), ill. (II/c-I/c × 0,5)****

a) Visszafizetendő (ha negatív)	 Ft
b) Az Igazgatóság által utalandó (ha pozitív)	 Ft

Dátum:

P. H.

.....
a fenntartó vezetőjének aláírása

Az elszámolással foglalkozó, javításra jogosult személy

neve (olvashatóan):

telefonszáma és telefaxszáma:

Megjegyzés:

* Kérjük a megfelelő négyzetet „X” jellel bejelölni!

** A normatív állami hozzájárulás összegének%-a (egész forintra kerekítve).

*** II/a: a fenntartott intézmény(ek), telephely(ek) által megküldött adatlap 8. oszlopa összesen sorának összegével egyező. (Kivéve azokat a fenntartókat, akik az éves költségvetési törvény alapján a normatív hozzájárulás 30%-ában részesülnek.)

**** III. pont: Évközi elszámolás esetén, és csak azokra a szolgáltatókra, intézményekre vonatkozóan kell kitölteni, amelyek a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet értelmében egy összegben kapják meg az éves támogatást.

Záradék

A fenntartó által – évre – benyújtott elszámolást figyelembe vettem/nem tudom elfogadni.

A különbözetként jelentkező Ft támogatást kiutalom.

A különbözetként jelentkező Ft támogatást a következő havi állami támogatás folyósításakor visszatartom (csak évközi elszámoláskor).

A különbözetként jelentkező Ft támogatást és Ft összegű kamatot a fenntartó az Igazgatóság számú számlájára visszafizette/nem fizette vissza.

Felhívom figyelmét, hogy az elszámolást a helyszíni ellenőrzés módosíthatja!

Kelt:

.....

az Igazgatóság vezetőjének aláírása

Elszámolási időszak:.....

Intézményi, szolgáltatói és telephelyi adatok

Intézmény, szolgáltató neve, működési engedélyének száma:

Intézmény, szolgáltató székhelye, telephelye:.....

A normatív állami hozzájárulás jogcímének megnevezése (a költségvetési törvény 3. sz. melléklete szerint)	Éves normatíva összege (Ft/szolgálat, Ft/ellátott, Ft/férőhely)	Igazolt munkaórák, összesített gondozási órák száma (óra)	Tényleges gondozási napok száma (nap)	Naponta összesített tényleges ellátotti létszám összesen (fő)	Gondozási napokon ténylegesen rendelkezésre álló férőhelyek száma (férőhely)	Tényleges feladatmutató (szolgálat, fő, illetve férőhely)	A tényleges feladatmutató alapján járó normatív állami hozzájárulás (7. oszlop x 2. oszlop) (Ft)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Szociális alapszolgáltatási feladatok:							
a) Étkeztetés							
b) Házi segítségnyújtás							
c) Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás							
2. Speciális alapellátási szolgáltatások:							
a) Támogató szolgálat							
b) Közösségi ellátások							
c) Utcai szociális munka							
d) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás							
e) Időskorúak, pszichiátriai és szenvedélybetegek, hajléktalanok nappali ellátása							
f) Fogyatékos személyek nappali intézményi ellátása							
3. Alapszolgáltatási központ							
4. Gyermekvédelmi szakellátás:							
a) Otthont nyújtó ellátás							
b) Különleges ellátás							
c) Speciális (gyermekotthoni) ellátás							
d) Utógondozói ellátás							
5. Bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás							
6. Hajléktalanok átmeneti intézményei							
7. Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményi ellátása							
8. Gyermekek napközbeni ellátása:							
a) Bölcsődei ellátás							
b) Családi napközi ellátás							
9. Szociális szolgáltatások módszertani feladatai							
a) Szociális szolgáltatások regionális módszertani feladatai							
b) Szociális szolgáltatások országos módszertani feladatai							
Összesen							

Megjegyzés : Az adatok számítása a mellékelt Kiegészítő útmutató szerint történik.

7. oszlop: A tényleges feladatmutatót két tizedesjegy pontossággal kell kerekíteni.

Az 1/c., 2/a-c., 3. és 9/a-b. pont szerinti jogcímek esetén a tényleges feladatmutató legfeljebb 1 lehet.

Az oszlopban szereplő összesített adat számításakor a nappali melegező kivételével egyetlen napon sem lehet figyelembe venni azt a létszámot, illetve férőhelyszámot, ami meghaladja a működési engedélyben szereplőt.

8. oszlop: Soronként kell kerekíteni egész forintra.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy az elszámolólapon közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Dátum:.....

.....
Az intézmény, szolgáltató vezetőjének aláírása

Kitöltési útmutató az elszámloló adatlap 7. oszlopához

- Étkeztetés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és nappali szociális intézményi ellátás esetén:

$$\frac{\text{Tényleges ellátotti létszám}}{\text{az adott évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott osztószám}}$$

„Tényleges ellátotti létszám” = az ellátottak nyilvántartása alapján naponta összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető ellátotti létszám (a táblázat 5. oszlopa).

- Házi segítségnyújtás esetén:

$$\frac{\text{Összesített gondozási óraszám}}{\text{az adott évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott osztószám} \times 1,5}$$

„Összesített gondozási óraszám” = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető gondozási órák száma (a táblázat 3. oszlopa).

- Támogató szolgálat működtetése esetén:

$$\frac{\text{Igazolt munkaórák száma}}{2300}$$

„Igazolt munkaórák száma” = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető munkaórák száma (a táblázat 3. oszlopa).

- Közösségi ellátások esetén:

$$\frac{\text{Igazolt munkaórák száma}}{2100}$$

Az „Igazolt munkaórák száma” = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető munkaórák száma (a táblázat 3. oszlopa).

- Utcai szociális munka esetén:

$$\frac{\text{Igazolt munkaórák száma}}{\text{az adott évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott munkanapok száma} \times 4}$$

„Igazolt munkaórák száma” = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető munkaórák száma (a táblázat 3. oszlopa).

- Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás esetén:

$$\frac{\text{Igazolt munkaórák száma}}{\text{az adott évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott munkanapok száma} \times 8}$$

„Igazolt munkaórák száma” = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető munkaórák száma (a táblázat 3. oszlopa).

- Gyermekvédelmi szakellátás, bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás, fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményi ellátása, gyermekek napközbeni ellátása esetén:

$$\frac{\text{Tényleges gondozási napok száma}}{\text{az adott évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott osztószám}}$$

„Tényleges gondozási napok száma” = az ellátottak nyilvántartása alapján összesített, a normatív állami hozzájárulás szempontjából figyelembe vehető gondozási napok száma, illetve a gyermekek napközbeni ellátása esetén a bölcsődék havi jelentőlapja szerint bent lévő gyermekek száma alapján összesített gondozási napok száma (a táblázat 4. oszlopa).

- Hajléktalanok átmeneti intézménye esetén:

$$\frac{\text{Tényleges férőhelyek száma}}{\text{az adott évre vonatkozó költségvetési törvényben meghatározott osztószám}}$$

„Tényleges férőhelyek száma” = a gondozási napokon rendelkezésre álló férőhelyek számának éves összege, ideértve az időszakos férőhelyeket is (a táblázat 6. oszlopa).

**A Kormány
377/2004. (XII. 28.) Korm.
rendelete**

**a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló
1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról rendelkező
168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet
módosításáról**

A Kormány a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról rendelkező 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TnyR.) 1. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép:

„Korkedvezményre jogosultság 2007. január 1-je előtt”

(2) A TnyR. 1. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1)–(2) bekezdés rendelkezéseit a 2007. január 1-je előtt megszerzett korkedvezményes időre kell alkalmazni.”

2. §

A TnyR. a következő 10. §-sal egészül ki:

„10. § Az öregségi nyugdíjra jogosult magán-nyugdíjpénztári tag társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése esetén a Tny. 12. § (6) bekezdése szerinti öregségi nyugdíjat akkor kell megállapítani, ha a magán-nyugdíjpénztár – a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 24. § (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – továbbítja a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek

a) a magán-nyugdíjpénztári tag visszalépési kérelmét, és
b) a magánnyugdíjpénztár igazolását arról, hogy a kérelmező a visszalépés feltételeinek megfelel.”

3. §

A TnyR. 11/B. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a 2004. december 31-ét követő és 2006. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő saját jogú nyugellátás alapját képező havi átlagkereset 150 000 forintnál több

a) a 150 001–171 000 forint közötti átlagkereset kilencven százalékát,

b) a 171 001–193 000 forint közötti átlagkereset nyolcvan százalékát,

c) a 193 001–214 000 forint közötti átlagkereset hetven százalékát,

d) a 214 001–236 000 forint közötti átlagkereset hatvan százalékát,

e) a 236 001–257 000 forint közötti átlagkereset ötven százalékát,

f) a 257 001–301 000 forint közötti átlagkereset negyven százalékát,

g) a 301 000 forint feletti átlagkereset harminc százalékát kell a saját jogú nyugellátás megállapításánál figyelembe venni.”

4. §

A TnyR. 59/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„59/C. § A Tny. 44/C. § (1) és (3) bekezdése alkalmazása során hozzátartozói nyugellátás akkor állapítható meg, ha a kérelmező hozzátartozó – legkésőbb a hozzátartozói nyugellátás megállapításáról szóló első fokú határozattal szembeni fellebbezési idő lejártáig – a magánnyugdíjpénztár igazolásával bizonyítja, hogy

a) kedvezményezettként a jogszerző egyéni számláján lévő összeg rá eső részének, vagy

b) amennyiben a kérelmező hozzátartozó nem kedvezményezett, valamennyi kedvezményezett a jogszerző egyéni számláján lévő összegnek

az Mpt. 29. §-a (9) bekezdésének b) pontja szerinti átutalását a magánnyugdíjpénztár részére tett írásbeli nyilatkozatával kezdeményezte.”

5. §

A TnyR. 60. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha az élettársak korábban házasságban éltek, és a házasságot jogerős bírói ítélet felbontotta, a Tny. 45. § (2) bekezdésének alkalmazása során a házasság felbontását követő együttélési idő vehető figyelembe.”

6. §

A TnyR. 62. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a jogszerző nem nyugdíjasként halt meg, az özvegyi nyugdíj alapját képező rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat olyan összegben kell megállapítani, mint ami az elhunytat halála időpontjában

a) a III. csoportos rokkantságra tekintettel megillette volna, vagy

b) az I. vagy II. csoportos rokkantságra tekintettel megillette volna, ha az elhunyt I. vagy II. csoportos rokkantsága a 72/C. § szerinti orvosi bizottság által a halált megelőzően kiadott orvosszakértői véleménnyel igazolt.”

7. §

(1) A TnyR. 64/B. §-a a következő új (1) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (1)–(3) bekezdés számozása (2)–(4) bekezdésre változik:

„(1) Ha a jogszerző nem nyugdíjasként halt meg, az árvaellátás alapját képező rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat a TnyR. 62. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával kell meghatározni.”

(2) A TnyR. 64/B. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az 1998. január 1-je előtt megállapított és a megszüntetett árvaellátásra való jogosultság Tny. 56. §-ának (2) bekezdése alapján történő újbóli megállapítása esetén az árvaellátás összegét a (4) bekezdés alkalmazásával kell megállapítani azzal, hogy az árvaellátás összege nem lehet kevesebb a megszüntetés időpontja szerinti – az 1998. január 1-je előtt hatályos rendelkezések figyelembevételével megállapított – árvaellátás időközi emelésekkel növelt összegénél.”

8. §

(1) A TnyR. 72/B. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Nem állapítható meg kivételes nyugellátás, illetőleg nem engedélyezhető kivételes nyugdíjmelés annak a személynek, aki előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, vagy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 57. §-a (2) bekezdésének a)–c) pontja szerinti tartós bentlakásos intézményben él, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti otthont nyújtó ellátásban részesül, illetőleg javítóintézetben van elhelyezve.”

(2) A TnyR. 72/B. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Tny. 66. §-a alapján akkor állapítható meg

a) kivételes öregségi, rokkantsági nyugdíj, ha a kérelmező rendelkezik a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő legalább felével,

b) kivételes özvegyi nyugdíj, árvaellátás, ha a jogszerző rendelkezik az öregségi, rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő legalább felével, és az özvegy, illetve árva megfelel az özvegyi nyugdíjra, illetve árvaellátásra való jogosultság feltételeinek,

továbbá a kérelmező nem részesül az Szt. 4. § (1) bekezdésének i) pontjában megjelölt rendszeres pénz-ellátásban, ide nem értve az időskorúak járadékát.”

9. §

A TnyR. a következő 75/B. §-sal egészül ki:

„75/B. § A nyugdíjfolyósító szerv minden naptári év január hónapban az ellátások tárgyév január hónapban és az előző évben kiutalt összegéről – az erre a célra rendszerezített nyomtatványon – tájékoztatja az ellátásban részesülőket.”

10. §

A TnyR. a következő 75/C. §-sal egészül ki:

„75/C. § Ha a megállapított nyugellátás folyósítására azért nem kerülhet sor, mert a kiutalt ellátás – a nyugdíjfolyósító szerven kívüli okból – a megadott folyósítási címről visszaérkezik, és az ellátás kiutalásához szükséges intézkedések sem vezetnek eredményre, a nyugdíjfolyósító szerv az ellátás további folyósítását megszünteti. A nyugdíjfolyósító szerv a jogosultság tényének későbbi bizonyítása esetén határozatban intézkedik az ellátás újbóli folyósítása, valamint a nem folyósított ellátás visszamenőleges – legfeljebb öt évre járó, időközi emelésekkel növelt – összegének kiutalásáról.”

11. §

(1) A TnyR. 79. §-a (1) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A Tny. 93. §-ának (4) bekezdése szerinti behajtási eljárást az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 108. §-ának (4) bekezdése szerinti kis összeget meghaladó tartozás, követelés esetében kell kezdeményezni.”

(2) A TnyR. 79. §-a (5) bekezdésének felvezető mondata és e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek a jogerősen megállapított tartozást törölnie kell, ha”

„e) a fizetésre kötelezett az Áht. 108. §-ának (4) bekezdése szerinti kis összeget meg nem haladó fizetési kötelezettségét az előírt határidőn belül nem teljesíti, és annak a Tny. 93. § (3) bekezdése szerinti behajtása nem vezetett eredményre.”

(3) A TnyR. 79. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek nem kell lefolytatnia a Tny. 93. §-a szerinti követelés érvényesítése iránti eljárást, ha a követelésének összege a 10 000 forintot nem éri el.”

12. §

(1) A TnyR. 80. §-a (2) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A határozatban utalni kell arra, hogy a kilencven napon belül jogalap nélkül felvett ellátás visszakövetelése érdekében a (3)–(4) bekezdésben meghatározott szervek intézkednek.”

(2) A TnyR. 80. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv

a) a Tny. 87–88. §-án alapuló megtérítési igényét, valamint az egyéb jogcímen fennálló követelését fizetési meghagyással,

b) az ellátásnak a Tny. 89. § (3) bekezdése szerinti összegű megtérítését a felszámolási (végelszámolási) eljárásban önállóan vagy az adóhatóság megkeresésével hitelezői igényként érvényesíti.”

13. §

A TnyR. 85. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A nyugdíjas halála esetén a nyugellátás felvételére jogosult személy – a Tny. 97. § (3) bekezdésének második mondata alkalmazása során – a halál tényét anyakönyvi kivonattal vagy annak hiteles másolatával igazolja.”

14. §

(1) A TnyR. 86. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Annak a szervnek (szervezetnek), foglalkoztatónak minősülő egyéni vállalkozónak, amelynek az (1) bekezdés alapján nyilvántartó lapot kiállítania nem kell, e tényről a tárgyévét követő év április 30-áig – a nemlegesség okának megjelölése mellett – a területileg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet értesítenie kell.”

(2) A TnyR. 86. §-a a következő új (7)–(8) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (7) bekezdés számozása (9) bekezdésre változik:

„(7) Ha a Tbj. 4. §-a c) pontjának 1–6. alpontjai szerinti társas vállalkozás bejegyzését jogerősen elutasították, az előtársaságként történt működés időtartamára vonatkozó adatszolgáltatást, illetve a (2) bekezdés szerinti értesítést legkésőbb a bejegyzést elutasító végzés jogerőre emelkedését követő tizenöt napon teljesíteni kell.

(8) Ha a foglalkoztató az adatszolgáltatással érintett időszakban vagy azt követően jogutódlással megszűnik, az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése a jogutódot terheli.”

15. §

A TnyR. 87. §-a (1) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nyilvántartó lapot köteles kiállítani]

„e) a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti keresetpótló juttatásban, munkanélküli járadékban, nyugdíj előtti munkanélküli segélyben, álláskereső ösztönző juttatásban (a továbbiakban: munkanélküli ellátásban) részesülő személyről az ellátást megállapító és folyósító szerv,”

16. §

A TnyR. 89. §-a (6) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az egyéni vállalkozó halála esetén az egyéni vállalkozóra és az általa foglalkoztatott biztosítottakra vonatkozó nyilvántartó lapok beszerzése iránt a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv intézkedik, kivéve, ha a vállalkozást özvegyi jogon más személy – a vállalkozó halálát követő naptól – tovább folytatja.”

17. §

A TnyR. 2. számú melléklete helyébe az e rendelet szerinti *melléklet* lép.

18. §

(1) Ez a rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba.

(2) A TnyR. e rendelettel megállapított rendelkezéseit – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a 2004. december 31-ét követő időponttól megállapításra (megszüntetésre) kerülő ellátásokra, követelésekre, valamint az említett időpontot követő adatszolgáltatásra kell alkalmazni.

(3) A TnyR. e rendelet 5. §-ával, 7. §-ának (2) bekezdésével és 9–11. §-ával megállapított rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a TnyR.

a) 14. §-a (6) bekezdésének j) pontjában és 16. §-a (2) bekezdésének d) pontjában a „2004. évben” szövegrész helyébe a „2004–2005. években” szövegrész,

b) 15. §-ának (1) bekezdésében a „járulékot fizet” szövegrész helyébe „nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulékot fizet” szövegrész,

c) 15. §-ának (3) bekezdésében a „2005. január 1-je” szövegrész helyébe a „2007. január 1-je” szövegrész,

d) 18. §-ának (1) bekezdésében a „b)–c) pontjának” szövegrész helyébe a „b) pontjának” szövegrész,

e) 18. §-ának (2) bekezdésében a „b)–c) pontjának” szövegrész helyébe a „c) pontjának” szövegrész,

f) 22/A. §-ában „a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.)” szövegrész helyébe „az Mpt.” szövegrész,

g) 72/C. §-ában a „(2) bekezdése” szövegrész helyébe a „(3) bekezdése” szövegrész,

h) 76/B. §-ában a „171/2000. (X. 13.) Korm. rendelet” szövegrész helyébe a „rendeletek” szövegrész,

i) 80. §-ának (5) bekezdésében a „fizetési meghagyással” szövegrész helyébe a „megtérítésre kötelező határozattal” szövegrész,

j) 80. §-ának (9) bekezdésében a „79. § (5) bekezdésének e) pontjában” szövegrész helyébe a „79. §-ának (7) bekezdésében” szövegrész,

k) 84/A. §-a (2) bekezdésében az „1200 forint” szövegrész helyébe a „biztosítottanként 2000 forint, de legalább 10 000 forint” szövegrész,

l) 87. §-ának (4) bekezdésében „a Társadalombiztosítási Közlönyben” szövegrész helyébe „az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság hivatalos lapjában” szövegrész,

m) 88. §-ának (3) bekezdésében a „vagy személyt” szövegrész helyébe a „(személyt) vagy az egyéni vállalkozót” szövegrész,

n) 89. §-a (1) bekezdésének első mondatában a „kell igényelni” szövegrész helyébe az „évente kell igényelni” szövegrész lép.

(5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a TnyR.

a) 13. §-a,

b) 62. §-ának (4) bekezdésében „a 30 százalékos mértékű” és a „30 százalékos mértékű” szövegrész,

c) 62. §-ának (9) bekezdése,

d) 64/B. §-a (3) bekezdésének második mondata,

e) 72/A. §-ának (3) bekezdése,

f) 80. §-a (5) bekezdésének második mondata,

g) 84. §-ának (2) bekezdése,

h) 84/A. §-ának (4) bekezdése,

i) 87. §-a (1) bekezdésének h) pontjában a „(kirendeltség)” szövegrész,

j) 87. §-ának (2) bekezdésében és 88. §-ának (5) bekezdésében a „kirendeltség,” szövegrész,

k) 88. §-a (5) bekezdésének második mondata,

l) 90. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata,

m) 90. §-ának (3) bekezdésében a „30 százalékos mértékű” szövegrész.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 378/2004. (XII. 28.) Korm. rendelete

**a családok támogatásáról szóló
1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló
223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 51. §-ának a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról rendelkező 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 14. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Cst. 13. §-a szerinti egyedülállóság igazolására a családi pótlék igényléséhez csatolni kell]

„c) vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesülés esetén a járadék vagy támogatás megállapításáról szóló határozat másolatát, vagy a folyósító szervnek a járadék folyósításáról szóló igazolását;”

2. §

Az R. 26. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Cst. 43. §-ának (5) bekezdése alkalmazásában a visszakövetelt családtámogatási ellátás megfizetése különösen akkor veszélyezteti súlyosan a megélhetést, ha a közös háztartásban élő családban

a) az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének kétszeresét, vagy

b) magasabb összegű családi pótlékra jogosító gyermek, illetve magasabb összegű családi pótlékra vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személy él,

c) három vagy több gyermek eltartásáról kell gondoskodni.”

3. §

Az R. a következő 27/H. §-sal egészül ki:

„27/H. § Amennyiben a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendelet vagy a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet alapján a magyar állam a Cst.-ben szabályozott ellátás vonatkozásában kiegészítés kifizetésére kötelezett, a jogosult számára járó összeget a

Magyar Államkincstár évente egyszer, a tárgyévet követő év február 28-ig állapítja meg és utalja ki.”

4. §

(1) E rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az R.

- a) 1/A. §-a,
- b) 4. §-ában az „ennek hiányában csekken” szövegrész,
- c) 14. §-a (1) bekezdésének a) pontja,
- d) 25. §-a,
- e) 27/A. §-ának (1) bekezdésében a „ , keresetkiegészítés” szövegrész,
- f) 27/C. §-ának c) pontjában „a keresetkiegészítés,” szövegrész.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R.

a) 3. §-a b) pontjának bb) és bc) alpontjában, valamint 22. §-a (1) bekezdésének a) pontjában a „másfél éves” szövegrész helyébe az „egy éves” szövegrész,

b) 23. §-ának (1) bekezdésében „az egészségügyi, szociális és családügyi minisztertől (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe „a Magyar Államkincstár elnökétől” szövegrész,

c) 23. §-ának (4) bekezdésében a „miniszternek” szövegrész helyébe a „Magyar Államkincstár elnökének” szövegrész,

d) 23. §-ának (5) bekezdésében a „miniszter” szövegrész helyébe a „Magyar Államkincstár elnökét” szövegrész,

e) 23. §-ának (6) bekezdésében a „minisztert” szövegrész helyébe a „Magyar Államkincstár elnökét” szövegrész,

f) 27/A. §-ának (5) bekezdésében a „megtérítendő összeg átutalásáról” szövegrész helyébe a „megtérítés megtagadásáról” szövegrész,

g) 27/C. §-ának a) pontjában „a statisztikai adatszolgáltatást segítő nyomtatványokat, valamint a „nyilatkozat egyedülállóságról” elnevezésű” szövegrész helyébe a „valamint a statisztikai adatszolgáltatást segítő” szövegrész,

h) 27/D. §-ának

ha) első mondatában a „Pest Megyei Területi Igazgatóságához (a továbbiakban: Pest Megyei Igazgatóság)” szövegrész helyébe a „Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságához (a továbbiakban: Regionális Igazgatóság)” szövegrész,

hb) második mondatában a „Pest Megyei Igazgatóság” szövegrész helyébe a „Regionális Igazgatóság” szövegrész,

i) 27/F. §-ának (2) bekezdésében a „Pest Megyei Igazgatóságnak” szövegrész helyébe a „Regionális Igazgatóságnak” szövegrész,

j) 27/F. §-ának (3) és (4) bekezdésében, valamint 27/G. §-ában a „Pest Megyei Igazgatóság” szövegrész helyébe a „Regionális Igazgatóság” szövegrész,

k) 1. számú mellékletének 2. számú pótlapján a jogsultság megállapításához szükséges nyilatkozat első és második francia bekezdésében a „másfél éves” szövegrész helyébe az „egy éves” szövegrész lép.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 379/2004. (XII. 28.) Korm. rendelete

a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről

1. §

(1) 2005. január 1-jétől a 2005. január 1-je előtti időponttól megállapított és a nyugdíjfolyósító szervek, valamint a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságai által folyósított nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások havi összege a (2)–(4) bekezdésekben foglaltak szerint emelkedik.

(2) 6,3 százalékkal kell emelni

a) az átmeneti járadék összegét;

b) a havi 74 100 forintot el nem érő egészségkárosodási járadék összegét azzal, hogy az egészségkárosodási járadék havi összege az emeléssel együttesen sem haladhatja meg a havi 74 100 forintot.

(3) A vakok személyi járadékát havi 12 320 forintra kell emelni.

(4) A nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások közül

a) a rokkantsági járadék összegét havi 1610 forinttal,

b) a rendszeres szociális járadék összegét a 2005. december 31-ig a 62. életévüket betöltő személyek esetében havi 1520 forinttal, egyéb esetekben havi 1300 forinttal,

c) a központi szociális segély összegét havi 1520 forinttal kell emelni.

2. §

2005. január 1-jétől a házastársi pótlék és a házastársi pótlékhoz járó kiegészítés havi együttes összege 16 480 forint, a házastárs után járó jövedelempótlék havi összege 11 370 forint.

3. §

Az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel, valamint a semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emelés összegét, továbbá az egyes nyugdíjak felülvizsgálatáról, illetőleg egyes nyugdíjkiegészítések megszüntetéséről szóló 1991. évi XII. törvény alapján megszüntetett nyugdíj-kiegészítés helyébe lépett pótlék összegét 2005. január 1-jétől önállóan 6,3 százalékkal kell növelni.

4. §

A 2004. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő

- a) rokkantsági járadék összege havi 27 180 forint;
- b) rendszeres szociális járadék összege havi 21 890 forint.

5. §

Azt a személyt, aki több nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásban részesül, az e rendeletben meghatározott emelések ellátásonként külön-külön is megilletik.

6. §

(1) Az 1. § (2) és (4) bekezdése szerint megemelt nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások fedezetét a központi költségvetés a Nyugdíjbiztosítási Alapnak megtéríti.

(2) Az összegek átutalásának, illetőleg elszámolásának módjáról és időpontjáról a Pénzügyminisztérium, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium megállapodást köt.

7. §

(1) Ez a rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba. A január hónapra járó ellátást az érintettek számára emelt összegben kell folyósítani.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék bevezetéséről szóló 173/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet

a) 2. §-a (1) bekezdésének *da*) és *dc*) alpontjában, valamint 4. §-a (1) bekezdésének első mondatában a „101 000 Ft-ot” szövegrész helyébe a „110 000 Ft-ot”,

b) 4. §-a (1) bekezdésének második mondatában a „101 000 Ft” szövegrész helyébe a „110 000 Ft”,

c) 4. §-ának (2) bekezdésében az „50 500 Ft-ot” szövegrész helyébe az „55 000 Ft-ot” szövegrész lép.

(3) Az e rendelet hatálybalépése előtt megállapított nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot a (2) bekezdés szerint módosított összeghatárok alapulvételével meg kell emelni. Az emelést a nyugellátások, valamint a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások 2005. január 1-jétől megemelt összegeinek figyelembevételével kell végrehajtani.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a nyugellátások és baleseti nyugellátások, valamint a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló 187/1997. (X. 31.) Korm. rendelet 12. § (4) bekezdésében a „2004. január 1-jétől 26 660 forint” szövegrész helyébe a „2005. január 1-jétől 28 350 forint” szövegrész lép.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 380/2004. (XII. 28.) Korm. rendelete

a nyugellátások és a baleseti járadék emeléséről

A Kormány a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 101. §-a (1) bekezdésének *f*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Tny. 62. §-ának (4) bekezdésében foglaltak végrehajtására – a következőket rendeli el:

1. §

(1) 2005. január 1-jétől 6,3 százalékkal kell emelni a 2005. január 1-jét megelőző időponttól megállapított öregségi nyugdíjat (ideértve a bányásznyugdíjat, a korengedményes nyugdíjat, az egyes művészeti tevékenységet folytatók nyugdíját, a szolgálati nyugdíjat és az előnyugdíjat is), rokkantsági nyugdíjat, baleseti rokkantsági nyugdíjat, özvegyi és szülői nyugdíjat, árvaellátást, valamint baleseti hozzátartozói nyugellátásokat.

(2) Ha egy személy részére egyidejűleg több jogcímen folyósítanak nyugellátást, akkor a nyugellátásokat külön-külön kell 6,3 százalékkal emelni.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint kell emelni a mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadékot, valamint a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadékát is.

(4) Az emelést a 2005. január havi ellátásnak

a) a nem társadalombiztosítási ellátás,

b) az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel, valamint a semmissé nyilvánított elítéléssel

összefüggésben járó emelés, továbbá a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék,

c) az egyes nyugdíjak felülvizsgálatáról, illetőleg egyes nyugdíjkiegészítések megszüntetéséről szóló 1991. évi XII. törvény alapján megszüntetett nyugdíjkiegészítés helyébe lépő pótlék nélküli összegére kell végrehajtani.

2. §

Az özvegyi és a szülői nyugdíj megosztása esetén a jogosultakat a folyósított nyugdíjrész alapulvételével megállapított emelés illeti meg.

3. §

Szociálpolitikai vagy szociális biztonsági egyezmény alapján megállapított nyugellátásnál a magyar szerződő felet terhelő nyugdíjrészt, illetve nyugdíjat az 1. § szerint kell emelni.

4. §

(1) Azt az öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat, amelyet átmeneti járadék, rendszeres szociális járadék vagy baleseti járadék megszűnését követő naptól állapítottak meg, a megszüntetett ellátás megállapításának időpontját alapul véve kell az 1. §-ban foglaltak szerint emelni. Ezt az emelt nyugellátást alapul véve kell a hozzátartozói, baleseti hozzátartozói nyugellátásokat is megállapítani.

(2) Több nyugellátásra való jogosultságot érintő változás esetén a változás időpontjától kezdődően a saját jogú és a hozzátartozói nyugellátások összegét az 1. § (1)–(2) bekezdése rendelkezéseinek figyelembevételével kell továbbfolyósítani olyan összegben, mintha ez az ellátás a változás napját megelőzően is önállóan került volna folyósításra.

5. §

(1) A 2005. január 1-jét megelőző időponttól megállapított baleseti járadékot 2005. január 1-jétől 6,3 százalékkal kell emelni.

(2) Azt a baleseti járadékot, amelyet baleseti rokkantsági nyugdíj megszűnését követő naptól állapítottak meg, a megszüntetett ellátás megállapításának időpontját alapul véve kell az (1) bekezdésben foglaltak szerint emelni.

6. §

(1) A központi költségvetés megtéríti a Nyugdíjbiztosítási Alapnak

a) a bányásznyugdíjak,

b) az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíjra jogosultságáról szóló 5/1992. (I. 13.) Korm. rendelet szerint az előadóművészek részére megállapított öregségi nyugdíjak,

c) a mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkakép-telenségi és özvegyi, valamint a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadéka emelésének fedezetét és a végrehajtás költségeit.

(2) Az (1) bekezdés szerinti összegek átutalására, illetőleg elszámolásának módjára külön jogszabály rendelkezései az irányadók.

7. §

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról rendelkező 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TnyR.) 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § A 2004. december 31-ét követő, de 2006. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíj legkisebb összege [Tny. 12. § (3) bekezdése] havi 24 700 forint.”

8. §

A TnyR. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. § A 2004. december 31-ét követő, de 2006. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő rokkantsági nyugdíj legkisebb összege [Tny. 29. § (6) bekezdés] a III. rokkantsági csoportban havi 24 700 forint, a II. rokkantsági csoportban havi 25 850 forint, az I. rokkantsági csoportban havi 26 800 forint.”

9. §

A TnyR. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § A 2004. december 31-ét követő, de 2006. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő baleseti rokkantsági nyugdíj legkisebb összege a III. rokkantsági csoportban havi 24 800 forint, a II. rokkantsági csoportban havi 26 050 forint, az I. rokkantsági csoportban havi 26 950 forint.”

10. §

A TnyR. 62. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj 2005. január 1-jétől havi 53 310 forint összeghatárig folyósítható együtt.”

11. §

A TnyR. 64/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„64/D. § A 2004. december 31-ét követő, de 2006. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő árvaellátás legkisebb összege [Tny. 56. § (4) bekezdése] havi 21 000 forint.”

12. §

Ez a rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
381/2004. (XII. 28.) Korm.
rendelete**

**a többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet
bevezetésének egyes szabályairól**

A Kormány a több cikluson alapuló képzési rendszer megvalósulásának előkészítése érdekében a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 50. §-ának (21) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) E rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén működő és a felsőoktatási törvényről szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 1. számú mellékletében felsorolt felsőoktatási intézményekre terjed ki.

(2) E rendelet az egyházi egyetemek és főiskolák hitéleti képzésére az Ftv. 114. §-ában meghatározott eltérésekkel terjed ki.

(3) A 3. számú mellékletben felsorolt jogszabályokban meghatározott képesítési követelményeket, továbbá a felsőoktatási tanulmányi pontrendszer (kreditrendszer) bevezetéséről és az intézményi kreditrendszerek egységes nyilvántartásáról szóló 200/2000. (XI. 29.) Korm. rendeletben és a felsőoktatási alapképzési szakok képesítési követelményeinek kreditrendszerű képzéséhez illeszkedő kiegészítéséről szóló 77/2002. (IV. 14.) Korm. rendeletben foglaltakat, valamint a Magyar Akkreditációs Bizottság működéséről szóló 199/2000. (XI. 29.) Korm. rendeletben meghatározottakat e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. §

(1) A többciklusú képzési szerkezet első képzési ciklusának képzési területeit, képzési ágait, az alapfokozatot nyújtó szakokat, valamint az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok számát az 1. számú melléklet határozza meg.

(2) Az 1. számú mellékletben felsorolt orvos, állatorvos, fogorvos, gyógyszerész, jogász, építész szakokon – alapfokozatú kimenet nélküli – osztatlan, mesterfokozatot nyújtó képzés is folyhat.

3. §

(1) Az 1. számú mellékletben meghatározott alapképzési szakokon képzés az adott szak képzési és kimeneti követelményeinek engedélyezését követően indítható.

(2) Az egyes alapképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit – a Magyar Rektori Konferencia és a Főiskolai Főigazgatók Konferenciája által létrehozott szakmai bizottságok koordinálásával, a szakmai szervezetek és munkaadók képviselőinek bevonásával – a felsőoktatási intézmények delegált szakemberei közösen dolgozzák ki.

(3) A többciklusú képzési szerkezet szakjainak és a képesítési követelményeket meghatározó jogszabályok szerint szakindítási engedély alapján indított egyetemi és főiskolai szintű alapképzési szakoknak a megfeleltetését a 2. számú melléklet tartalmazza.

4. §

(1) Az alapképzési szakok képzési és kimeneti követelményei szakonként tartalmazzák:

a) az alapképzési szak 1. számú melléklet szerinti megnevezését;

b) az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölését;

c) a képzési időt félévekben;

d) az alapfokozat megszerzéséhez az e rendeletben meghatározottak szerint összegyűjtendő kreditpontok számát, ezen belül

da) a képzési ág közös képzési szakaszához rendeltendő kreditpontok minimális értékét,

db) szakirány esetén a szakirányhoz rendeltendő kreditpontok minimális értékét,

dc) a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető kreditpontok minimális értékét,

dd) a szakdolgozathoz rendelhető kreditpontot,

de) az elméleti és gyakorlati ismeretek vonatkozásában a gyakorlati ismeretek minimális kreditértékét,

df) a nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditpontot;

e) az alapképzési szak képzési céljának és az elsajátítandó szakmai kompetenciák (az alkalmazás követelményeinek) leírását;

f) a képzési ágon belüli közös képzési szakasznak az alapszak szempontjából fontos általános kompetenciáit;

g) a törzsanyag – szakképzettség szempontjából meghatározó – ismeretköreinek bemutatását;

h) az idegennyelv-ismeretre vonatkozó követelményeket.

(2) Az oktatási miniszterhez benyújtott kérelemben be kell mutatni az alapfokozatra épülő, legalább egy tervezett mesterképzési szak szakspecifikus kimeneti követelményeit.

5. §

(1) Az adott alapképzési szak képzési és kimeneti követelményeinek engedélyezéséhez a kérelmet a 4–5. §-ban foglaltakat figyelembe véve az oktatási miniszterhez kell benyújtani. A képzési és kimeneti követelmények elfogadásához a kérelemhez mellékelni kell a képzésben érdekelt ágazati minisztérium véleményét, valamint az együttműködő felsőoktatási intézmények intézményi tanácsainak az alapképzési szak képzési és kimeneti követelményeit megerősítő határozatát. A kérelem akkor nyújtható be, ha az az érintett felsőoktatási intézmények legalább 2/3-ának támogató határozatát tartalmazza.

(2) Az oktatási miniszter az alapképzési szak képzési és kimeneti követelményeiről az Ftv. 81. §-ának (2) bekezdése szerint a Magyar Akkreditációs Bizottság állásfoglalását kéri.

(3) A Magyar Akkreditációs Bizottság állásfoglalásában arról nyilvánít véleményt, hogy a külön jogszabályban meghatározott képesítési követelményekben leírtaktól eltérő szerkezetű és időtartamú alapképzési szakokra meghatározott képzési és kimeneti követelmények – az oklevelek hazai és külföldi egyenértékűségét, megfeleltethetőségét is figyelembe véve – várhatóan megfelelő színvonalú kibocsátást biztosítanak-e.

6. §

(1) Az 5. § szerint engedélyezett képzési és kimeneti követelmények alapján a szakindítási kérelmet a felsőoktatási intézmény vezetője nyújtja be az oktatási miniszternek.

(2) A szakindítás engedélyezéséhez a felsőoktatási intézménynek be kell mutatnia, hogy

a) az oktatási miniszter által jóváhagyott képzési és kimeneti követelmények alapján kidolgozta és az intézményi tanács elfogadta az Ftv. 87. §-ában foglaltak szerint az alapképzési szak tantervét és a tantárgyi programokat;

b) kidolgozta azokat az oktatási és az alapképzési szak szempontjából jellemző értékelési és ellenőrzési módsze-

reket, eljárásokat és szabályokat, amelyek a képzési és kimeneti követelmények eredményes teljesítését biztosítják;

c) a felsőoktatási intézményben rendelkezésre állnak az alapképzési szak képzéséhez a Magyar Akkreditációs Bizottság által közzétett követelményrendszer szerinti alapvető személyi és tárgyi feltételek.

(3) A felsőoktatási intézmény szakindítási kérelméről az oktatási miniszter az Ftv. 81. § (2) bekezdése d) pontjában foglaltak alapján a Magyar Akkreditációs Bizottság állásfoglalását kéri.

(4) A Magyar Akkreditációs Bizottság arról nyilvánít véleményt, hogy a felsőoktatási intézmény által benyújtott tanterv, tantárgyi program összhangban van-e az alapképzési szak kimeneti és képzési követelményeivel és megvannak-e az intézményben az alapképzési szak indításához az alapvető személyi és tárgyi feltételek.

7. §

(1) Tanári szakképzettség a többciklusú képzési rendszer második képzési ciklusában, mesterfokozatot nyújtó képzésben szerezhető meg. Az alapképzési szak és az alapképzési szakhoz lineárisan kapcsolódó tanári mesterképzési szak együttesen teljesítendő kreditpontjainak számát az 1. számú melléklet határozza meg.

(2) Mesterfokozatot nyújtó tanári mesterképzési szak indításának engedélyezését az a felsőoktatási intézmény kezdeményezheti, amelyik az adott képzési terület alapképzési szakán e rendeletben foglaltak szerint szakindítási jogosultságot szerzett és biztosítottak a tanári képesítés külön jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételei.

(3) Azon alapképzési szakon, amelyre tanári mesterképzési szak is épülhet – az alapképzési szakon szerezhető szakképzettséghez szükséges, az általánosan kötelező és a szakspecifikus tanulmányokat is magába foglaló, legalább 110 kreditpont akkumulálása mellett, de legalább két fél-éven át – biztosítani kell a tanári felkészítés tárgyai (beleértve a pedagógiai, pszichológiai modulok) felvételének lehetőségét. A hallgató választása szerinti specializáció megalapozza a második tanári mesterképzési szak tanulmányait és legalább 10 kreditponttal előkészíti a tanári képesítéshez előírt pedagógiai-pszichológiai modul ismeretanyagának elsajátítását.

8. §

(1) A főiskolai szintű végzettséget és szakképzettséget szerettek számára a mesterképzésre történő továbblépés lehetőségét biztosítani kell. A korábban folytatott és befejezett tanulmányok beszámításáról a tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározott elvek alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága dönt.

(2) A külön jogszabályban foglalt képesítési követelményekkel meghatározott alapképzési szakokon tanulmányokat folytató hallgatóknak az Ftv. 124/E. §-a d) pontjában foglaltak alapján biztosítani kell a szak- és intézményváltás, továbbá az Ftv. 124/E. §-ának o) pontja szerinti közös, valamint t) pontja szerinti párhuzamos képzés lehetőségét.

9. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő, már engedélyezett többciklusú képzésekre is alkalmazni kell.

(2) E rendelet hatálybalépését követően induló alapképzési szakok képzési és kimeneti követelményeit felmenő rendszerben kell alkalmazni.

(3) E rendelet a felsőoktatási intézmények által a hatálybalépést megelőző időszakban kiadott felsőfokú, főiskolai szintű vagy egyetemi szintű szakképzettségeket a végzettség elismerése és a munkaköri alkalmazás szempontjából nem érinti. E rendelet hatálybalépése előtt engedélyezett, a 2004/2005-ös tanévben indított műszaki informatikus szakon szerzett alapfokozat egyenértékű az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott, az informatikai képzési

területen, mérnök informatikus szakon szerzett szakképzettséggel.

(4) A műszaki képzési területen az építészmérnök, ipari termék és formatervezői képzési ágban a többciklusú képzés mesterképzési szakán és az osztatlan képzésben szerzett építészmérnök szakképzettség a munkaköri alkalmazás szempontjából azonos értékű.

(5) A hittudomány területén a hitéleti képzésben az új, többciklusú képzési szerkezetben a Magyar Akkreditációs Bizottság véleményét is figyelembe véve folyhat a képzés. A hitéleti képzés alapszakjainak képzési és kimeneti követelményeit az egyházi egyetemek és főiskolák a rájuk vonatkozó egyházi szabályok alapján határozzák meg.

(6) Azon felsőoktatási intézményeknek, amelyek a rendeletben foglaltak alapján alapképzési szak indítására engedélyt kapnak, a szakindítást követő 120 napon belül módosítaniuk kell az intézmény szervezeti és működési szabályzatának a képzést, a hallgatók felvételét, a tanulmányi és vizsgaügyeket érintő rendelkezéseit.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

1. számú melléklet a 381/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

A többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet alapképzési szakjai és egyes osztatlan szakjai

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képzési kreditek		Felvételi jelentkezés módja
			A	M	
agrár*	agrár műszaki	földmérő és földrendező mérnöki	180+30**	120	képzési ágon belül szakra
		mezőgazdasági és élelmiszeripari gépész-mérnöki			
		tájrendező és kertépítő mérnöki			
	állatorvos-tudományi	állatorvosi	300, osztatlan		
	erdőmérnöki	erdőmérnöki	180+30**	120	
	gazdasági, vidékfejlesztési és informatikus agrármérnöki	gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki			
		informatikus és szakigazgatási agrármérnöki			
	élelmiszer- és kertész-mérnöki	élelmiszer-mérnöki			
		kertész-mérnöki			
	környezetgazdálkodási és természetvédelmi mérnöki	környezetgazdálkodási agrármérnöki			
		természetvédelmi mérnöki			
		vadgazda mérnöki			
	mezőgazdasági	állattenyésztő mérnöki			
		mezőgazdasági mérnöki			
		mezőgazdasági szakoktató			
		növénytermesztő mérnöki			
bölcseztudományi	magyar	magyar* (pl. színháztörténet, irodalomtudomány, drámapedagógia, finn, finnugor, esperantó*, észt, folklorisztika, ügyvitel*, nyelvtechnológia szakirányok)	180	120	képzési ágra
	történelem	történelem* (pl. levéltár, muzeológia, régészet szakirányok)	180	120	
		néprajz*			
	modern filológia	anglisztika (pl. angol*, amerikanisztika* szakirányok)	180	120	képzési ágon belül szakra
		germanisztika (pl. német*, német nemzetiségi*, néderlandisztika*, skandinavisztika szakirányok)			
		romanisztika (pl. francia*, olasz*, portugál*, román/román nemzetiségi*, spanyol* szakirányok)			
		romológia*			
		szlavisztika* (pl. orosz*, bolgár*, cseh, lengyel*, horvát*/nemzetiségi, szerb*/nemzetiségi, szlovák*/nemzetiségi, szlovén*/nemzetiségi, ukrán*/nemzetiségi szakirányok)			
	ókori és keleti filológia	ókori nyelvek és kultúrák (assziológia, egyiptológia, klasszika filológia [latin*, ógörög*] szakirányok)	180	120	képzési ágra
		keleti nyelvek és kultúrák (pl. altajisztika, arab, indológia, iranisztika, tibeti, mongol, hebraisztika, japán*, kínai, koreai, török, újjörög* szakirányok)	180	120	

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képzési kreditek		Felvételi jelentkezés módja
			A	M	
bölcsest-tudományi	pedagógia és pszichol- gia	andragógia (művelődésszervező, személy- ügyi szervező, felnőttképzési szervező, mun- kavállalási tanácsadó szakirányok)	180	120	képzési ágra
		pedagógia*			
		pszichológia*			
	szabad bölcsest	szabad bölcsest (pl. filozófia*, esztétika, etika*, vallástudomány*, filmelmélet és filmtörténet*, kommunikáció, médiatudo- mány, művészettörténet* szakirányok)	180	120	
társadalom- tudományi	politikatudomány	nemzetközi tanulmányok	180	120	képzési ágon belül szakra
		politológia			
	szociális	szociális munka	180+30**	120	
		szociálpedagógia			
	társadalomismeret*	informatikus könyvtáros	180	120	
		kommunikáció és médiatudomány			
		kulturális antropológia			
		szociológia			
társadalmi tanulmányok					
informatika	informatikai	gazdaságinformatikus	210	90	képzési ágon belül szakra
		mérnök informatikus*	210	120	
		programtervező informatikus*	180	120	
jogi és igaz- gatási	jogtudományi	jogász	300, osztatlan		szakra
	igazgatási	bűnügyi igazgatási	180	120	képzési ágon belül szakra
		igazgatásszervező			
		igazságügyi igazgatási			
		munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási			
		nemzetközi igazgatási			
		rendészeti igazgatási			
nemzetvédel- mi és katonai	védelmi	biztonság- és védelempolitikai	180	120	képzési ágon belül szakra
		büntetés-végrehajtási nevelő			
		határrendészeti és -védelmi vezetői			
		nemzetbiztonsági			
		védelmi igazgatási			
	katonai	katonai vezetői	210	90	képzési ágon belül szakra
katonai gazdálkodási					
gazdaság- tudományok*	közgazdasági	alkalmazott közgazdaságtan	180	120	képzési ágon belül szakra
		gazdaságelemzés			
		közszolgálati			
	üzleti	gazdálkodási és menedzsment	180+30**	120	képzési ágon belül szakra
		kereskedelem és marketing	180+30**	120	
		emberi erőforrások	180	120	
		nemzetközi gazdálkodás	180+30**	120	
		pénzügy és számvitel	180+30**	120	
		turizmus-vendéglátás	180+30**	120	
üzleti szakoktató	180+30**	120			

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képzési kreditek		Felvételi jelentkezés módja
			A	M	
műszaki*	anyag-, fa- és könnyűipari mérnöki	anyagmérnöki	210	120	képzési ágon belül szakra
		faipari mérnöki			
		könnyűipari mérnöki			
	bio-, környezet- és vegyészmérnöki	biomérnöki	210	120	
		környezetmérnöki			
		vegyészmérnöki			
	építőmérnöki és műszaki földtudományi	építőmérnöki	240	90	
		műszaki földtudományi	210	120	
	építészmérnök, ipari termék és formatervezői	építész	300, osztatlan		
		építészmérnöki	240	90	
		ipari termék és formatervezői	210	120	
	gépész-, közlekedés-, mechatronikai mérnöki	gépészmérnöki	210	120	
		közlekedésmérnöki			
		mechatronikai mérnöki			
	had- és biztonságtechnikai mérnöki	had- és biztonságtechnikai mérnöki	210	120	
	villamos- és energetikai mérnöki	energetikai mérnöki	210	120	
		villamosmérnöki			
műszaki menedzser, műszaki szakoktató	műszaki menedzser	210	90		
	műszaki szakoktató				
orvos- és egészség-tudomány	orvostudományi	orvos	360, osztatlan		képzési ágon belül szakra
		fogorvos	300, osztatlan		
		gyógyszerész			
	egészségtudományi*	ápolás és betegellátás (pl. ápoló, dietetikus, gyógytornász, mentőtiszt szakirányok)	240	90	képzési ágon belül szakra
		egészségügyi gondozás és prevenció (pl. népegészségügyi ellenőr és védőnő szakirányok)			
		egészségügyi szervező (pl. egészségbiztosítás, egészségügyi ügyvitelszervező szakirányok)	210	90	
		orvosi laboratóriumi és képződiagnosztikai analitikus (pl. orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus, képződiagnosztika, orvosi kutatólaboratóriumi analitikus, optometria szakirányok)	240	90	
pedagógus-képzés*	óvodapedagógus, tanító	óvodapedagógus (nemzetiségi szakirányokkal)	180+30***	90 (pedagógiai mester-szakon)	képzési ágon belül szakra
		tanító (nemzetiségi szakirányokkal)	240	90 (pedagógiai mester-szakon)	
		konduktor (óvodapedagógus, tanító szakirányokkal)			
	gyógypedagógus*	gyógypedagógus (értelmileg akadályozottak pedagógiája, tanulásban akadályozottak pedagógiája, hallássérültek pedagógiája, logopédia, látássérültek pedagógiája, szomatopedagógia, pszichopedagógia szakirányokkal)	210+30***	90	

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képzési kreditek		Felvételi jelentkezés módja
			A	M	
sporttudo- mány	sport	testnevelő-edző*	180	120	képzési ágra
	testkultúra	sportmenedzser			
		rekreáció-, életmód- és egészségfejlesztés*			
		humánkineziológia			
természet- tudomány	élő természettudomány	biológia*	180+30****	120	képzési ágon belül szakra
	élettelen természettudo- mány	fizika*			
		kémia*			
	föld- és földrajz- tudományi	földrajz*			
		földtudományi			
	környezettudomány	környezettan* (pl. technika szakirány)	180	120	
	matematika tudomány	matematika*			
természetismeret	természetismeret*				

* Azon képzési területek, képzési ágak, illetve alapszakok, amelyekre, ha az alapszakhoz, szakirányhoz kapcsolódóan tanári mesterszak épül, a közismereti vagy szakmai tanári szakra korábban kiadott szakindítási engedélyek alapján a tanárképzés rendeletben foglalt előfeltételei biztosíthatók. A képzési területen, képzési ágon az alapszakra épülő tanári mesterszakon a gyakorlati képzés további 30 kreditpont.

Mesterszakon szerezhető meg az e táblázatban nem szereplő művészeti képzési területen is a közismereti vagy szakmai tanári szakképzettségek, továbbá a hittudományi tudományterületen a hittanár-nevelőképzés, illetőleg az ezzel egyenértékű, a Magyar Akkreditációs Bizottság által akkreditált tanári felkészítést biztosító hitéleti képzések.

** A többlet 30 kreditpont az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésre fordítható.

*** A többlet 30 kreditpont a gyakorlati képzésre fordítható.

2. számú melléklet a 381/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

A többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet alapképzési szakjainak és a képesítési követelményeket meghatározó jogszabályok szerint szakindítási engedély alapján indított egyetemi és főiskolai szintű alapképzési szakok megfeleltetése

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
agrár*	agrár műszaki	földmérő és földrendező mérnöki	f: földmérő mérnöki, földrendező mérnöki, ingatlan-nyilvántartási szervező, meliorációs mérnök	Nyugat-Magyarországi Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola
		mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	f: mezőgazdasági gépészmérnöki, páncélos és gépjármű-technikai mérnök-tiszt, élelmiszeripari gépészmérnöki; e: mezőgazdasági gépészmérnöki	Nyíregyházi Főiskola Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola
		tájrendező és kertépítő mérnöki	e: tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési	Budapesti Corvinus Egyetem
	állatorvostudományi	állatorvosi	e: állatorvosi	Szent István Egyetem
	erdőmérnöki	erdőmérnöki	e: erdőmérnöki	Nyugat-Magyarországi Egyetem
	gazdasági, vidékfejlesztési és informatikus agrármérnöki	gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki	f: agrármenedzser, gazdasági mérnöki, vidékfejlesztési agrármérnöki, tájgazdálkodási, vállalkozó menedzser; e: gazdasági agrármérnöki, vidékfejlesztési agrármérnöki, területfejlesztési mérnök;	Debreceni Egyetem Kaposvári Egyetem Károly Róbert Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Szent István Egyetem Szegedi Tudományegyetem Tessedik Sámuel Főiskola Veszprémi Egyetem
		informatikus és szakigazgatási agrármérnöki	f: mezőgazdasági szakigazgatási szervező mérnöki; e: informatikus agrármérnök	Debreceni Egyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
agrár*	élelmiszer- és kertésmérnöki	élelmiszermérnöki	f: élelmiszer technológus mérnöki e: élelmiszer minőségbiztosító agrár- mérnöki, élelmiszermérnöki	Budapesti Corvinus Egyetem Debreceni Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		kertésmérnöki	f: kertésmérnöki, szőlész-borász e: kertésmérnöki	Budapesti Corvinus Egyetem Debreceni Egyetem Károly Róbert Főiskola Kecskeméti Főiskola Veszprémi Egyetem
	környezetgazdálko- dási és természet- védelmi mérnöki	környezetgazdálko- dási agrármérnöki	f: környezetgazdálkodási agrár- mérnöki e: környezetgazdálkodási agrár- mérnöki	Debreceni Egyetem Károly Róbert Főiskola Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola
		természetvédelmi mérnök	f: természetvédelmi mérnöki	Debreceni Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem
		vadgazda mérnöki	f: vadgazda mérnöki	Debreceni Egyetem Károly Róbert Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Szent István Egyetem
	mezőgazdasági	állattenyésztő mér- nöki	f: állattenyésztő mérnöki, halgazda mérnöki e:	Szent István Egyetem Kaposvári Egyetem
		mezőgazdasági mér- nöki	f: mezőgazdasági mérnöki e: agrármérnöki	Debreceni Egyetem Kaposvári Egyetem Károly Róbert Főiskola Nyíregyházi Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola Veszprémi Egyetem
		mezőgazdasági szak- oktató	f: agrár szakoktató	Nyugat-Magyarországi Egyetem Szent István Egyetem
		növénytermesztő mérnöki	f: növénytermesztési mérnöki e: növényorvosi, agrárkémikus agrármérnöki	Tessedik Sámuel Főiskola Veszprémi Egyetem
bölcsezet- tudományi	magyar	magyar* (pl. szín- háztörténet, iroda- lomtudomány, drámapedagógia, észt, finn, finnugor, eszperantó*, folklo- risztika, ügyvitel*, nyelvtechnológia szakirányok)	f: magyar nyelv és irodalom*, esz- perantó nyelvtanár*, ügyvitel* e: alkalmazott nyelvészet, elméleti nyelvészet, észt, magyar nyelv és irodalom*, magyar mint idegen nyelv*, finn nyelv és irodalom, finn- ugor, összehasonlító irodalomtudo- mány, színháztörténet	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Kaposvári Egyetem Károli Gáspár Református Egyetem Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem
	történelem	történelem* (pl. le- véltár, muzeológia, régészet szakirá- nyok)	f: történelem* e: történelem*, régészet, levéltár, új- és a legújabb kori történeti muzeológia	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Károli Gáspár Református Egyetem Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		néprajz*	e: néprajz*	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
bölcseztudományi	modern filológia	anglisztika (pl. angol*, amerikanisztika* szakirányok)	f: angol nyelv és irodalom* e: amerikanisztika*, angol nyelv és irodalom*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Károli Gáspár Református Egyetem Kodolányi János Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem
		germanisztika (pl. német*, német nemzetiségi*, néderlandisztika*, svéd, norvég, dán szakirányok)	f: német nyelv és irodalom*, német nemzetiségi nyelv és irodalom*; e: néderlandisztika, német nyelv és irodalom*, német nemzetiségi nyelv és irodalom*, skandinavisztika	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Károli Gáspár Református Egyetem Kodolányi János Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem
		romanisztika (pl. francia*, olasz*, portugál*, román/nemzetiségi*, spanyol* szakirányok)	f: francia nyelv és irodalom*, olasz nyelv és irodalom*, román nemzetiségi nyelv és irodalom*, spanyol nyelv és irodalom*; e: francia nyelv és irodalom*, olasz nyelv és irodalom*, portugál nyelv és irodalom*, román nyelv és irodalom*, spanyol nyelv és irodalom*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Kodolányi János Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem
		romológia*	e: romológia*	Pécsi Tudományegyetem
		szlavisztika (pl. orosz*, bolgár*, cseh, lengyel*, horvát*/nemzetiségi, szerb*/nemzetiségi, szlovák*/nemzetiségi, szlovén*/nemzetiségi, ukrán*/nemzetiségi szakirányok)	f: orosz nyelv és irodalom*, horvát nemzetiségi nyelv és irodalom*, szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom*, szlovén nemzetiségi nyelv és irodalom*, ukrán nyelv és irodalom*; e: orosz nyelv és irodalom*, bolgár nyelv és irodalom*, cseh nyelv és irodalom*, horvát nyelv és irodalom*, lengyel nyelv és irodalom*, szerb nyelv és irodalom*, szlovák nyelv és irodalom*, szlovén nyelv és irodalom*, ukrán nyelv és irodalom*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
bölcsezzet- tudományi	ókori és keleti filoló- gia	ókori nyelvek és kul- túrák [assziológia, egyiptológia, klasszi- ka filológia (latin*, ógörög*) szakirányok]	e: assziológia, egyiptológia, latin nyelv és irodalom*, ógörög*	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Károli Gáspár Református Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		keleti nyelvek és kul- túrák (pl. altajisztika, arab, indológia, ira- nisztika, tibeti, mon- gol, hebraisztika, japán*, kínai, koreai, török, újjörög* szakirányok)	e: altajisztika, arab, hebraisztika, in- dológia, iranisztika, tibeti, mongol, japán*, kínai, koreai, török, újjörög nyelv és irodalom*	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Károli Gáspár Református Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
	pedagógia és pszi- chológia	andragógia (művel- dösszervező, sze- mélyügyi szervező, felnőttképzési szer- vező, munkavállalási tanácsadó szakirányok)	f: művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó e: művelődésszervező, humánszervező	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Dunaújvárosi Főiskola Eötvös József Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Kaposvári Egyetem Kodolányi János Főiskola Nyíregyházi Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola Vitéz János R. Katolikus Tanítóképző Főiskola Zsigmond Király Főiskola
		pedagógia*	f: pedagógia (nevelőtanár) e: pedagógia*	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		pszichológia*	f: pszichológia e: pszichológia*	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Károli Gáspár Református Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szegedi Tudományegyetem Pécsi Tudományegyetem
	szabad bölcsészet	szabad bölcsészet (pl. filozófia*, eszté- tika, etika*, vallástu- domány*, filmelmélet és film- történet*, kommuni- káció, médiatudomány, mű- vészettörténet* szakirányok)	e: esztétika; etika, ember- és társadalomismeret*, filozófia*, filmelmélet és filmtörté- net*, művészettörténet*, vallástudomány*	Apor Vilmos Katolikus Főiskola Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Károli Gáspár Református Egyetem Miskolci Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
társada- lomtudo- mányi	politikatudomány	nemzetközi tanulmányok	f: nemzetközi kapcsolatok e: nemzetközi tanulmányok	Általános Vállalkozási Főiskola Berzsenyi Dániel Főiskola Budapesti Corvinus Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Kodolányi János Főiskola Nyíregyházi Főiskola Széchenyi István Egyetem Veszprémi Egyetem Zsigmond Király Főiskola
		politológia	e: politológia*, politológus-közgazdász	Budapesti Corvinus Egyetem Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Miskolci Egyetem Pécsi Tudományegyetem
	társadalomismeret*	informatikus könyvtáros	f: informatikus könyvtáros e: informatikus könyvtáros	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös József Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Kaposvári Egyetem Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem
		kommunikáció és médiatudomány	f: kommunikáció, fotóriporter és képszerkesztő e: kommunikáció	Berzsenyi Dániel Főiskola Budapesti Kommunikációs Főiskola Budapesti Corvinus Egyetem Debreceni Egyetem Dunaújvárosi Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Kaposvári Egyetem Károli Gáspár Református Egyetem Kodolányi János Főiskola Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Vitéz János R. Katolikus Tanítóképző Főiskola Zsigmond Király Főiskola
		kulturális antropológia	e: kulturális antropológia*	Eötvös Loránd Tudományegyetem Miskolci Egyetem
		szociológia	e: szociológia*, településtudomány és humánökológia, szociológus-közgazdász	Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Miskolci Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		társadalmi tanulmányok		

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
társadalomtudományi	szociális	szociális munka	f: általános szociális munkás e: szociális munkás, szociálpolitika, szociálpolitikus-közgazdász	Budapesti Corvinus Egyetem Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Károli Gáspár Református Egyetem Kodolányi János Főiskola Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szegedi Tudományegyetem Tessedik Sámuel Főiskola Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Wesley János Lelkészképző Főiskola
		szociálpedagógia	f: szociálpedagógia	Apor Vilmos Katolikus Főiskola Debreceni Egyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Szent István Egyetem Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola
informatika	informatikai	gazdaság-informatikus	e: gazdasági informatikai (rendszer-informatikai), folyamatszabályozó mérnöki, közgazdasági programozó matematikus	Budapesti Corvinus Egyetem Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Kaposvári Egyetem Miskolci Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem Széchenyi István Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		mérnök informatikus*	f: műszaki informatika* e: műszaki informatika*	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Debreceni Egyetem Dunaújvárosi Főiskola Gábor Dénes Főiskola Kecskeméti Főiskola Miskolci Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		programtervező informatikus*	f: programozó matematikus, számítástechnika tanári* e: programtervező matematikus, informatika tanári*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
jogi és igazgatási	jogtudomány	jogász	e: jogász	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Károli Gáspár Református Egyetem Miskolci Egyetem Pázmány Péter Katolikus Egyetem Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szegedi Tudományegyetem
	igazgatási	bűnügyi igazgatási	f: bűnügyi, pénzügynyomozói, gazdaságvédelmi	Rendőrtiszt Főiskola
		igazgatósszervező	f: igazgatósszervező e: közigazgatási	Budapesti Corvinus Egyetem
		igazságügyi igazgatási	f: igazságügyi ügyintéző	Miskolci Egyetem Pécsi Tudományegyetem
		munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási	f: munkaügyi kapcsolatok, társadalombiztosítási	Eötvös Loránd Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		nemzetközi igazgatási		
		rendészeti igazgatási	f: büntetés-végrehajtási, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, határrendészeti, igazgatásrendészeti, katasztrófavédelmi, vámigazgatási, nemzetbiztonsági	Rendőrtiszt Főiskola
nemzetvédelmi és katonai	védelmi	biztonság- és védelempolitikai	e: biztonság- és védelempolitikai	Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		büntetés-végrehajtási nevelő		
		határrendészeti és -védelmi vezetői	f: határrendészeti és -védelmi vezetői e: határrendészeti és -védelmi vezetői	
		nemzetbiztonsági		
		védelmi igazgatási	e: védelmi igazgatási	
	katonai	katonai gazdálkodási		Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		katonai vezetői	f: katonai vezetői e: katonai logisztikai, katonai vezetői	
gazdaságtudományok*	közgazdasági	alkalmazott közgazdaságtan	f: általános közgazdasági e: gazdaságmatematikai elemző, közgazdasági, közgazdasági szakos közgazdász tanári*	Budapesti Corvinus Egyetem Debreceni Egyetem
		gazdaságelemzés		
		közszolgálati	f: európai közszolgálati és üzleti szervező, közszolgáltatási közgazdász, nonprofit gazdálkodási	Általános Vállalkozási Főiskola Budapesti Kommunikációs Főiskola Károly Róbert Főiskola Nemzetközi Üzleti Főiskola

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
gazdaság- tudomá- nyok*	üzleti	gazdálkodási és menedzsment	f: gazdálkodási, gazdaságismeret tanár*, háztartásközmű-életvitel tanár*, vállalkozásszervező, informatikus közgazdász (gazdasági informatika), üzleti kommunikáció e: gazdálkodási, gazdálkodási szakos tanári*	Általános Vállalkozási Főiskola Berzsenyi Dániel Főiskola Budapesti Gazdasági Főiskola Budapesti Kommunikációs Főiskola Budapesti Corvinus Egyetem Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Debreceni Egyetem Dunaújvárosi Főiskola Eötvös József Főiskola Eszterházy Károly Főiskola Gábor Dénes Főiskola Harsányi János Főiskola Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája Kaposvári Egyetem
				Károly Róbert Főiskola Kodolányi János Főiskola Miskolci Egyetem Modern Üzleti Tudományok Főiskolája Nemzetközi Üzleti Főiskola Nyíregyházi Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola Tomori Pál Főiskola Veszprém Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		kereskedelem és marketing	f: kereskedelmi, kereskedelmi közgazdász tanári*, nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás (tqm)	Budapesti Gazdasági Főiskola Modern Üzleti Tudományok Főiskolája Szolnoki Főiskola
		emberi erőforrások	f: humán erőforrás menedzser	Budapesti Gazdasági Főiskola Károly Róbert Főiskola Szent István Egyetem Veszprémi Egyetem Zsigmond Király Főiskola
		nemzetközi gazdálkodás	f: gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment, külgazdasági, nemzetközi kommunikáció e: nemzetközi kapcsolatok	Berzsenyi Dániel Főiskola Budapesti Gazdasági Főiskola Budapesti Kommunikációs Főiskola Budapesti Corvinus Egyetem Széchenyi István Egyetem Szolnoki Főiskola Tomori Pál Főiskola
		pénzügy és számvitel	f: pénzügyi, számviteli e: pénzügyi	Budapesti Gazdasági Főiskola Budapesti Corvinus Egyetem Károly Róbert Főiskola Nemzetközi Üzleti Főiskola Tessedik Sámuel Főiskola Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
gazdaság- tudomá- nyok*		turizmus-vendéglátás	f: idegenforgalmi és szálloda, vendéglátó és szálloda, idegenforgalmi-szállodai közgazdász tanári*, vendéglátó-szállodai közgazdász tanári*	Budapesti Gazdasági Főiskola Harsányi János Főiskola Heller Farkas Gazdasági és Turisztikai Szolgáltatások Főiskolája Károly Róbert Főiskola Kodolányi János Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Szolnoki Főiskola Veszprémi Egyetem
		üzleti szakoktató	f: gazdasági szakoktató	Budapesti Gazdasági Főiskola
műszaki*	anyag-, fa- és könnyűipari mérnöki	anyagmérnöki	f: anyagmérnöki, kohómérnöki e: anyagmérnöki, kohómérnöki	Dunaújvárosi Főiskola Miskolci Egyetem Veszprémi Egyetem
		faipari mérnöki	f: faipari mérnöki e: faipari mérnöki, papíripari mérnöki	Nyugat-Magyarországi Egyetem
		könnyűipari mérnöki	f: könnyűipari e: könnyűipari mérnöki	Budapesti Műszaki Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem
	bio-, környezet- és vegyészmérnöki	biomérnöki	f: biomérnöki e: biomérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
		környezetmérnöki	f: környezetmérnöki e: környezetmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös József Főiskola Miskolci Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szent István Egyetem Veszprémi Egyetem
		vegyészmérnöki	f: vegyészmérnöki e: vegyészmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Debreceni Egyetem Veszprémi Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
	építőmérnöki és műszaki földtudományi	építőmérnöki	f: építőmérnöki, településmérnöki, tűzvédelmi e: építőmérnöki, földmérő és térinformatikai, településmérnöki	Budapesti Corvinus Egyetem Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Debreceni Egyetem Eötvös József Főiskola Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szent István Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		műszaki földtudományi	e: bánya- és geotechnikai, előkészítés-technikai, műszaki földtudományi, olaj- gázmérnöki	Miskolci Egyetem
	építészmérnök, ipari termék és formatervezői	építész	e: építészmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
		építészmérnöki	f: építészmérnöki e: építészmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Debreceni Egyetem Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szent István Egyetem
		ipari termék- és formatervezői	e: ipari termék- és formatervezői	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
műszaki*	gépész-, közlekedés-, mechatronikai mér- nöki	gépészmérnöki	f: gépészmérnöki e: gépészmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Debreceni Egyetem Dunaújvárosi Főiskola Kecskeméti Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szent István Egyetem Veszprémi Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		közlekedésmérnöki	f: közlekedésmérnöki, repülő- mérnöki e: közlekedésmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Nyíregyházi Főiskola Széchenyi István Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
		mechatronikai mér- nöki	f: mechatronikai mérnök e: mechatronikai mérnök	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Széchenyi István Egyetem
	had- és biztonság- technikai mérnöki	had- és biztonság- technikai mérnöki	f: biztonságtechnikai e: hadtechnikai menedzser	Budapesti Műszaki Főiskola Szent István Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
	villamos- és energe- tikai mérnöki	energetikai mérnöki	f: energetikai mérnöki e: energetikai mérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Miskolci Egyetem
		villamosmérnöki	f: villamosmérnöki, kommunikáció- technikai mérnöki e: villamosmérnöki	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Debreceni Egyetem Miskolci Egyetem Pécsi Tudományegyetem Széchenyi István Egyetem Szent István Egyetem Veszprémi Egyetem Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
	műszaki menedzser, műszaki szakoktató	műszaki menedzser	f: műszaki menedzser e: műszaki menedzser	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Debreceni Egyetem Dunaújvárosi Főiskola Gábor Dénes Főiskola Kecskeméti Főiskola Miskolci Egyetem Széchenyi István Egyetem Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola Veszprémi Egyetem
		műszaki szakoktató	f: műszaki szakoktató	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem Budapesti Műszaki Főiskola Dunaújvárosi Főiskola Kecskeméti Főiskola Miskolci Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
orvos- és egészség- tudományi	orvostudományi	orvos	e: általános orvostudományi	Debreceni Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		fogorvos	e: fogorvostudományi	Debreceni Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		gyógyszerész	e: gyógyszerésztudományi	Debreceni Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
	egészségtudományi*	ápolás és betegellátás (pl. ápoló, dietetikus, gyógytornász, men- tőtiszt szakirányok)	f: ápoló, dietetikus, gyógytornász, mentőtiszt e: ápoló	Debreceni Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem Széchenyi István Egyetem Szegedi Tudományegyetem Tessedik Sámuel Főiskola
		egészségügyi gondo- zás és prevenció (pl. népegészségügyi ellenőr, védőnő szak- irányok)	f: közegészségügyi járványügyi fel- ügyelő, védőnő e: védőnő, népegészségügyi felügye- lő, egészségügyi-tanári*	Debreceni Egyetem Miskolci Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		egészségügyi szerve- ző (pl. egészségbiz- tosítás, egészségügyi ügyvitelszervező szakirányok)	f: egészségbiztosítási, egészségügyi ügyvitelszervező egészségbiztosítás e: informatikus egészségügyi mene- dzser (egészségügyi informatikus)	Debreceni Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem
		orvosi laboratóriumi és képalkotó diag- nosztikai analitikus (pl. orvosi diagnosztika laboratóriumi analitikus, képalkotó diagnosztika, orvosi kutatólaboratóriumi analitikus, optometria szakirányok)	f: orvosi diagnosztika laboratóriumi analitikus, diagnosztikai képalkotó, optometrista	Debreceni Egyetem Miskolci Egyetem Pécsi Tudományegyetem Semmelweis Egyetem
pedagógus- képzés*	óvodapedagógus, tanító	óvodapedagógus (nemzetiségi szakirá- nyokkal)	f: óvodapedagógus, nemzetiségi (ci- gány-roma) óvodapedagógus, nem- zetiségi óvodapedagógus-horvát, nemzetiségi óvodapedagógus-német, nemzetiségi óvodapedagógus- román, nemzetiségi óvodapedagó- gus-szerb, nemzetiségi óvodapedagógus-szlovák, nemzetiségi óvodapedagógus-szlovén	Apor Vilmos Katolikus Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös József Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Kaposvári Egyetem Kecskeméti Főiskola Miskolci Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem Tessedik Sámuel Főiskola Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
pedagógusképzés*	óvodapedagógus, tanító	tanító (nemzetiségi szakirányokkal)	f: tanító, nemzetiségi (cigány-roma) tanító, nemzetiségi (horvát) tanító, nemzetiségi (német) tanító, nemzeti-ségi (román) tanító, nemzetiségi (szlovák) tanító, nemzetiségi (szlovén) tanító	Apor Vilmos Katolikus Főiskola Berzsenyi Dániel Főiskola Eötvös József Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Kaposvári Egyetem Károli Gáspár Református Egyetem Kecskeméti Főiskola Kölcsy Ferenc Református Tanító-képző Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem Tessedik Sámuel Főiskola Vitéz János R. Katolikus Tanítóképző Főiskola
		konduktor (óvodapedagógus, tanító szakirányokkal)	f: konduktor-óvodapedagógus, konduktor tanító	Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete
	gyógypedagógus*	gyógypedagógus (értelemileg akadályozottak pedagógiája, tanulásban akadályozottak pedagógiája, hallássérültek pedagógiája, logopédia, látássérültek, szomatopedagógia, pszichopedagógia szakirányokkal)	f: hallássérültek pedagógiája, látássérültek pedagógiája, logopédia, pszichopedagógia, értelmileg akadályozottak pedagógiája, szomatopedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája e: gyógypedagógia	Eötvös Loránd Tudományegyetem Kaposvári Egyetem Nyugat-Magyarországi Egyetem Szegedi Tudományegyetem
sporttudomány	sport	testnevelő-edző*	f: testnevelő tanár, szakedző e: testnevelő tanár, gyógytestnevelő tanár	Berzsenyi Dániel Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Simmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		sportmenedzser	f: sportmenedzser	Berzsenyi Dániel Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Simmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
	testkultúra	rekreáció-, életmód- és egészségfejlesztés*	f: rekreáció, egészségtanár e: egészségtanár	Berzsenyi Dániel Főiskola Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Simmelweis Egyetem Szegedi Tudományegyetem
		humánkineziológia	e: humánkineziológia	Simmelweis Egyetem

Képzési terület	Képzési ág	Alapszakok	Képesítési követelmények szerinti szakok f: főiskolai, e: egyetemi	Képesítési követelmények szerinti szakokon szakindítási engedélyt kapott felsőoktatási intézmények
természettudomány	élő természettudomány	biológia*	f: biológiatanári* biológus laboratóriumi operátor e: alkalmazott növénybiológus, alkalmazott zoológus, biofizikus, biológus, molekuláris biológus, biológiatanári*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Szent István Egyetem
	élettelen természettudomány	fizika*	f: fizikatanári* e: fizikus, alkalmazott fizikus, fizikus-mérnök, informatikus fizika (fizikus informatikus), mérnök-fizikus, csillagász, fizikatanári*	Berzsenyi Dániel Főiskola Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		kémia*	f: vegyész-fizikus laboratóriumi operátor, kémiatanári* e: informatikus vegyész (kémiai informatikus), klinikai kémikus, vegyész, kémiatanári*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem
	föld- és földrajztudományi	földrajz*	f: földrajztanári* e: földrajztanári*, geográfus	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Miskolci Egyetem Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
		földtudományi*	e: geofizikus, geológus, meteorológus, térképész	Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Miskolci Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
	környezettudomány* (pl. technika szakirány)	környezettan* (pl. technika szakirány)	f: környezetvédelem-tanári*, technikatanári* e: környezettudományi, környezet-tan-tanári*, technikatanári*	Berzsenyi Dániel Főiskola Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Nyugat-Magyarországi Egyetem Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem Veszprémi Egyetem
	matematikatudomány	matematika*	f: matematikatanári* e: matematikatanári*, alkalmazott matematikus, matematikus, ábrázológeometria-tanári*	Berzsenyi Dániel Főiskola Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Debreceni Egyetem Eötvös Loránd Tudományegyetem Eszterházy Károly Főiskola Nyíregyházi Főiskola Pécsi Tudományegyetem Szegedi Tudományegyetem
	természetismeret	természetismeret*		

* A képesítési követelményeket meghatározó jogszabályok szerinti tanári szakok és azon alapszakok megfeleltetése, amelyre, ha tanári mesterszak épül, a tanárképzés előfeltételei biztosíthatók.

3. számú melléklet
a 381/2004. (XII. 28.) Korm. rendelethez

**A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény
alapján kiadott, az egyes szakok képesítési
követelményeiről rendelkező jogszabályok**

1. Agrár szakcsoport:
 - 146/1998. (IX. 9.) Korm. rendelet az agrár-felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
 - 166/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet a mezőgazdasági szakigazgatási szervező mérnöki szak képesítési követelményeiről
 - 220/2002. (X. 24.) Korm. rendelet az egyetemi szintű informatikus agrármérnök alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 222/2002. (X. 24.) Korm. rendelet a főiskolai szintű szőlész-borász alapképzési szak képesítési követelményeiről
2. Bölcsész szakcsoport:
 - 161/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a főiskolai szintű fotóriporter és képszerkesztői alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 129/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet a felsőoktatásban a bölcsészettudományi és egyes társadalomtudományi alapképzési szakok képesítési követelményeiről
 - 121/2002. (V. 15.) Korm. rendelet az egyetemi szintű politológia alapképzési szak képesítési követelményeiről
3. Egészségügyi szakcsoport:
 - 36/1996. (III. 5.) Korm. rendelet az egészségügyi felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
 - 169/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet az egészségbiztosítási szak képesítési követelményeiről
 - 102/2001. (VI. 20.) Korm. rendelet az egyetemi szintű egészségügyi informatikus alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 85/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet az egyetemi szintű ápoló alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 167/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet az orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus szak képesítési követelményeiről
 - 5/2003. (I. 18.) Korm. rendelet az egyetemi szintű informatikus egészségügyi menedzser alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 16/2003. (II. 19.) Korm. rendelet a főiskolai szintű diagnosztikai képalkotó alapképzési szak képesítési követelményeiről
4. Gyógypedagógiai szakcsoport:
 - 168/2000. (IX. 29.) Korm. rendelet a gyógypedagógiai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

5. Jogi és szociális igazgatási szakcsoport:
 - 53/2000. (IV. 13.) Korm. rendelet az államigazgatási és szociális igazgatási felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
 - 54/2000. (IV. 13.) Korm. rendelet a jogtudományi felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
 - 83/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet a főiskolai szintű igazságügyi ügyintéző alapképzési szak képesítési követelményeiről
6. Katonai szakcsoport:
 - 28/1999. (II. 12.) Korm. rendelet a katonai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
7. Közgazdasági szakcsoport:
 - 4/1996. (I. 18.) Korm. rendelet a közgazdasági felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
 - 168/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet a humán erőforrás menedzser szak képesítési követelményeiről
 - 46/1997. (III. 12.) Korm. rendelet a nemzetközi kapcsolatok alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 124/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet az egyetemi szintű nemzetközi tanulmányok alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 263/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a főiskolai szintű üzleti kommunikáció alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 36/2001. (III. 5.) Korm. rendelet a főiskolai szintű európai szintű közszolgálati és üzleti szervező alapképzési szak képesítési követelményeiről
 - 37/2001. (III. 5.) Korm. rendelet az egyetemi szintű gazdasági informatika alapképzési szak képesítési követelményeiről
8. Műszaki szakcsoport:
 - 157/1996. (X. 22.) Korm. rendelet a műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
9. Művészeti szakcsoport:
 - 105/1998. (V. 23.) Korm. rendelet a művészeti felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
10. Rendvédelmi szakcsoport:
 - 55/1999. (III. 31.) Korm. rendelet a rendvédelmi felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
11. Szociális szakcsoport:
 - 6/1996. (I. 18.) Korm. rendelet a szociális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

12. Tanári képesítés:
– 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet a tanári képesítés követelményeiről

13. Tanító és óvodapedagógus szakcsoport:
– 158/1994. (XI. 17.) Korm. rendelet a tanító, a konduktor-tanító és az óvodapedagógus alapképzésben a képesítési követelményekről
– 219/2002. (X. 24.) Korm. rendelet a főiskolai szintű konduktor-óvodapedagógus alapképzési szak képesítési követelményeiről

14. Természettudományos szakcsoport:
– 166/1997. (X. 3.) Korm. rendelet a természettudományos felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
– 84/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet az egyetemi szintű molekuláris biológus alapképzési szak képesítési követelményeiről

15. Testkulturális szakcsoport:
– 160/1997. (IX. 26.) Korm. rendelet a főiskolai és az egyetemi szintű egészségtanár szakok képesítési követelményeiről
– 44/2002. (III. 21.) Korm. rendelet a testkulturális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 15/2004. (XII. 28.) EüM rendelete

az állati eredetű élelmiszerekben található peszticidmaradék megengedhető mértékéről szóló 34/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. §-ának (10) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterrel egyetértésben – az alábbiakat rendelem el:

1. §

(1) Az állati eredetű élelmiszerekben található peszticidmaradék megengedhető mértékéről szóló 34/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú mellékletének A része az 53. pontot követően az alábbiakkal egészül ki:

	Határérték (MRL) mg/kg-ban (ppm)		
	az 1. számú mellékletben 0201, 0202, 0203, 0204, 0205 00 00, 0206, 0207, ex 0208, 0209 00, 0210, 1601 00 és 1602 VTSZ alá tartozó hús, húskészítmény, belseg és állati zsiradék esetében ^{(1) (4)}	az 1. számú mellékletben 0401 VTSZ alá tartozó tehén- és teljes tehén- és teljes a 0401, 0402, 0405 00 és 0406 VTSZ alá tartozó egyéb élelmiszerek esetében, a ^{(2) (4)} jegyzetnek megfelelően	az 1. számú mellékletben 0407 00 és 0408 VTSZ alá tartozó hús nélküli friss tojás, madártojás és tojássárgája esetében ^{(3) (4)}
[Peszticidmaradékok]			
„54. NITROFEN	0,01*	0,01*	0,01*
55. A HIGANYVEGYÜLETEK ÖSSZEGE	0,01*	0,01*	0,01*
56. KAMFEKLÓR (a 26, 50 és 62** Parlar-számú indikátorvegyület összege)	0,05** kivéve baromfihús	0,01*	
57. 1,2-DIKLÓRETÁN	0,1*	0,1*	0,1*
58. BINAPAKRIL	0,01*	0,01*	0,01*
59. ETILÉNOXID (etilénoxid és 2-klór-etanol összege etilénoxidban kifejezve)	0,02*	0,02*	0,02*
60. KAPTAFOL	0,01*	0,01*	0,01*

** Parlar-szám 26 2-endo, 3-exo, 5-endo, 6-exo, 8,8,10,10-okta-klór-bórnán

Parlar-szám 50 2-endo, 3-exo, 5-endo, 6-exo, 8,8,9,10,10-nona-klór-bórnán

Parlar-szám 62 2,2,5,5,8,9,9,10,10-nona-klór-bórnán”

(2) Az R. 2. számú mellékletének B része a 70. pontot követően a következő 71. ponttal egészül ki:

	Határérték (MRL) mg/kg-ban (ppm)		
	az 1. számú mellékletben 0201, 0202, 0203, 0204, 0205 00 00, 0206, 0207, ex 0208, 0209 00, 0210, 1601 00 és 1602 VTSZ alá tartozó hús, beleértve a zsírt, húskészítmény, belsőség és állati zsiradék esetében	az 1. számú mellékletben 0401, 0402, 0405 00 és 0406 VTSZ alá tartozó tej és tejtermékek esetében	az 1. számú mellékletben 0407 00 és 0408 VTSZ alá tartozó hús nélküli friss tojás, madártojás és tojássárgája esetében]
[Peszticidmaradékok]			
„71. DINOSEB	0,01*	0,01*	0,01*”

2. §

Az R. 9. §-ának bevezető szövege és a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § E rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 86/363/EGK irányelve az állati eredetű élelmiszerekben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról, valamint az azt módosító 93/57/EGK, 94/29/EK, 95/39/EK, 96/33/EK és 97/41/EK irányelve, továbbá a Bizottság 97/71/EK, 98/82/EK, 1999/71/EK, 2000/24/EK, 2000/42/EK, 2000/58/EK, 2000/81/EK, 2000/82/EK, 2001/39/EK, 2001/57/EK, 2002/23/EK, 2002/42/EK, 2002/66/EK, 2002/71/EK, 2002/79/EK, 2002/97/EK, 2003/60/EK, 2003/113/EK, 2003/118/EK, 2004/2/EK és 2004/61/EK irányelve,”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet szabályozási tárgykörében a 86/362/EGK, a 86/363/EGK és a 90/642/EGK tanácsi irányelv mellékleteinek az Európai Közösségben egyes tiltott felhasználású növényvédő szerek maximális szermaradvány-szintje tekintetében történő módosításáról szóló 2004. április 26-ai 2004/61/EK bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Vojnik Mária s. k.,
egészségügyi minisztériumi politikai államtitkár

Az informatikai és hírközlési miniszter 33/2004. (XII. 28.) IHM rendelete

a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda közalkalmazottainak jogállását érintő kérdésekről

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben (a továbbiakban: Kjt.) kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) E rendelet hatálya az informatikai és hírközlési miniszter ágazati irányítása alatt álló Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Irodára (a továbbiakban: munkáltató) és az Irodánál közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatottak (a továbbiakban: közalkalmazott) jogviszonyára terjed ki.

(2) A munkáltatónál tudományos kutatói munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottakra a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a központi költségvetési szervként működő kutató- és kutatást kiegészítő intézeteknél és kutatókat foglalkoztató egyes intézményeknél történő végrehajtásáról szóló 49/1993. (III. 26.) Korm. rendelet szabályait kell alkalmazni.

[A Kjt. 20. § (2) bekezdéséhez]

2. §

(1) Közalkalmazotti jogviszony csak 18. életévét betöltött, büntetlen előéletű személlyel létesíthető.

(2) A közalkalmazott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatos szabályokat külön jogszabály¹ határozza meg.

[A Kjt. 21. § (2) bekezdéséhez]

3. §

Közalkalmazotti jogviszony helyettesítés céljából vagy meghatározott munka elvégzésére, feladat ellátására határozott időre történő kinevezéssel öt évet meghaladóan is létesíthető.

[A Kjt. 22. § (1) bekezdéséhez]

4. §

(1) Az „F”–„H” fizetési osztályba tartozó munkakört betöltő pályakezdő közalkalmazott kinevezésekor egy év gyakornoki időt kell kikötni.

(2) E rendelet alkalmazásában pályakezdő az a közalkalmazott, akit a munkaköre ellátásához szükséges iskolai végzettséget, képesítést igénylő munkakörben közalkalmazotti jogviszonyának létesítését megelőzően munkaviszony, közszolgálati jogviszony, szolgálati jogviszony, közalkalmazotti jogviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében nem foglalkoztattak.

[A Kjt. 23. § (2)–(3) bekezdéséhez]

5. §

(1) A munkáltatónál

a) magasabb vezető beosztású közalkalmazott megbízásának feltétele a szakirányú felsőfokú iskolai végzettség vagy felsőfokú iskolai végzettség és szakirányú felsőfokú szakképzettség;

b) vezető beosztású közalkalmazott megbízásának feltétele felsőfokú iskolai végzettség.

(2) Az 1. mellékletben felsorolt magasabb vezetői, illetve vezetői beosztás ellátására megbízás határozott időre is adható, amelynek időtartama a 6 évet nem haladhatja meg.

(3) A magasabb vezető beosztás betöltésére pályázatot kell kiírni.

(4) A megbízásra kiírt pályázatot az Informatikai és Hírközlési Közlönyben kell közzétenni.

(5) A pályázat benyújtási határideje az Informatikai és Hírközlési Közlönyben történő megjelenéstől számított legfeljebb 30 nap.

(6) A pályázat elbírálását a magasabb vezető beosztású közalkalmazott feletti munkáltatói jogkör gyakorlója által felkért, legalább háromtagú bizottság végzi.

(7) A pályázat elbírálásáról a pályázót a pályázat benyújtására rendelkezésre álló határidő elteltétől számított legkésőbb 30 napon belül értesíteni kell.

[A Kjt. 40. § (1) bekezdéséhez]

6. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – az öregségi nyugdíjra jogosító életkor elérését megelőző öt év kivételével – írásban köteles minősíteni:

a) az „E”–„J” fizetési osztályba sorolt közalkalmazottakat a kinevezésük, megbízásuk után három évvel, ezt követően hatévenként;

b) a Kjt. 65. § (3) bekezdése alapján bármely fizetési osztályban az egyik fizetési fokozatból az előírt várakozási idő csökkentésével a következő fizetési fokozatba lépő közalkalmazottat, az átsorolás időpontjában.

(2) A minősítő – a 2. mellékletben foglaltak figyelembevételével – a munkaköri követelményekhez igazodó szempontok szerint értékeli a közalkalmazott szakmai tevékenységét. A minősítés záró részében a közalkalmazott:

- a) kiválóan alkalmas,
- b) alkalmas,
- c) kevésbé alkalmas,
- d) alkalmatlan

összegző értékelést kaphat.

[A Kjt. 41. § (2) bekezdéséhez]

7. §

(1) Nem bízható meg magasabb vezetői és vezetői megbízás ellátásával az a személy,

a) aki a Ptk. 685. § b) pontja alapján közeli hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), illetve közvetlen elszámolási vagy ellenőrzési kapcsolatba kerülne;

b) akinek közeli hozzátartozója magasabb vezetőként vagy vezetőként munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt létesített az intézménnyel azonos vagy hasonló tevékenységet folytató és az intézménnyel gazdasági kapcsolatban álló munkáltatóval.

(2) A munkavégzésre irányuló további jogviszony létesítése összeférhetetlen, ha

a) a munkavégzésre a közalkalmazott munkáltatójával fenntartói, gazdasági vagy egyéb elszámolási kapcsolatban álló munkáltatónál, illetve foglalkoztatónál kerül sor,

¹ Lásd a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda közalkalmazottainak vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségéről szóló 34/2004. (XII. 28.) IHM rendelet.

b) a munkavégzés veszélyezteti a közalkalmazott munkaköri kötelezettségeinek teljesítését, illetve sérti a munkáltató érdekeit.

(3) A közalkalmazott haladéktalanul köteles írásban bejelenteni, ha vele szemben jogszabályban meghatározott összeférhetlenségi ok merül fel, illetve ha közalkalmazotti jogviszonyának fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül.

[A Kjt. 54. § (4) bekezdéséhez]

8. §

(1) Ha az e célra adott támogatás terhére vagy az intézmény költségvetéséből a szükséges fedezet biztosítható, tanulmányi szerződés alapján vagy az intézmény érdekében álló képzésben, továbbképzésben részt vevő közalkalmazott részére a munkaidőbe eső tanulmányi időre és a vizsgázás idejére távolléti díjjal fizetett szabadidőt kell biztosítani.

(2) A közalkalmazott kérésére – külön megállapodás alapján – fizetett szabadság adható a tudományos fokozat megszerzésére.

(3) A tanulmányi szerződés feltételeiről az éves költségvetés figyelembevételével, a munkáltató dönt.

[A Kjt. 61. § (3) bekezdéséhez]

9. §

(1) Az egyes fizetési osztályokba tartozó munkaköröket, illetve a munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési követelményeket a 3. melléklet tartalmazza.

(2) Ha a 3. melléklet valamely munkakörnél több fizetési osztályt jelöl meg, a közalkalmazottat a munkakör betöltésére előírt legmagasabb iskolai végzettsége, szakképzettsége alapján kell besorolni.

(3) Ha jogszabály meghatározza a munkakör betöltéséhez szükséges iskolai végzettséget és szakképzettséget, a közalkalmazottnak az előírt képesítéssel rendelkeznie kell.

[A Kjt. 65. § (5) bekezdéséhez]

10. §

A magasabb fizetési fokozatba történő besoroláshoz szükséges kötelező várakozási időt egy évvel csökkenteni kell annak a közalkalmazottnak az esetében, aki miniszteri vagy annál magasabb állami kitüntetésben részesült, illetőleg tudományos fokozatot szerzett.

[A Kjt. 66. § (4) bekezdéséhez]

11. §

A közalkalmazott illetménye a Kjt. 66. §-ában meghatározott mértékben növekszik, ha a munkaköre ellátásához a besorolás alapjául szolgáló iskolai végzettségén, szakképzettségén túl a 3. mellékletben felsorolt szakképesítések valamelyikével rendelkezik, és azt hasznosítja. Az illetménynövelésre jogosító szakképesítést a kinevezésben fel kell tüntetni.

[A Kjt. 70. § (3) bekezdéséhez]

12. §

A magasabb vezető beosztású, illetve a vezető beosztású közalkalmazottak vezetői pótlékát az 1. melléklet tartalmazza.

[A Kjt. 75. § (1) bekezdéséhez]

13. §

Az értékkéssel vagy pénzkezeléssel megbízott közalkalmazottat, valamint a pénztárost a pótlékalap 25–100%-ának megfelelő értékkézelési pótlék illeti meg. Az értékkézelési pótlék konkrét mértékét, a pótlékra való jogosultság eseteit és annak részletes feltételeit a munkáltató határozza meg.

Záró és átmeneti rendelkezések

14. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Csepeli György s. k.,
informatikai és hírközlési minisztériumi politikai államtitkár

1. melléklet
a 33/2004. (XII. 28.) IHM rendelethez

A magasabb vezetői beosztású és vezetői beosztású közalkalmazottak vezetői pótléka

Beosztás megnevezése	Vezetői pótlék mértéke %
I. Magasabb vezetői beosztások	
I.1. Intézményvezető:	
Igazgató	300
I.2. Ügyvezető igazgató	
Gazdasági igazgató	250
II. Vezetői beosztások	
Igazgatóhelyettes	200
Titkárságvezető	200
Osztályvezető	150
Csoportvezető	100

2. melléklet a 33/2004. (XII. 28.) IHM rendelethez**Minősítési lap****1. Személyi adatok**

Név (leánykori név):

Anyja neve:

Születési helye:

Születési ideje:

2. Munkakörre vonatkozó adatok

Munkaköre:

Szakképzettsége:

A jogszabályban előírt, munkáltató által meghatározott alkalmazási feltételek:

Munkaköri feladatok:

3. Szempontok a szakmai tevékenység megítéléséhez

a) a munkakör szempontjából fontos szakmai ismeretek és jártasság foka;

b) hivatástudat;

c) felelősségérzet;

d) ítélőképesség, elemzőképesség;

e) pontosság a munkában;

f) szorgalom, igyekezet;

g) kapcsolatteremtő, -fenntartó képesség;

h) szóbeli és írásbeli kifejezőképesség.

Vezető esetében ezen túlmenően:

i) a vezetett szervezeti egység tevékenységének színvonala;

j) a munka szervezettsége.

4. Egyéb szempontok

A minősített alkalmasságának megítélése (a 2–3. pontok alapján).

A minősítést a minősítéssel megismerttettem.

Kelt:

.....
a minősítő neve, beosztása

A minősítés tartalmát megismertem, észrevételeim:

Kelt:

.....
a minősített neve

3. melléklet a 33/2004. (XII. 28.) IHM rendelethez

Az egyes fizetési osztályba tartozó munkakörök jegyzéke

Munkakörök munkaköri csoportosítással											
Munkakörök megnevezése	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
1. Szakértői munkaköri csoport, ezen belül:											
Programvezető, vezető koordinátor								*	*	*	
Tudományos munkatárs							*	*	*	*	
Informatikus I.								*	*	*	
Informatikus II.						*	*				
Szakértő							*	*	*		
2. Ügyintézői munkaköri csoport, ezen belül:											
Humán erőforrás gazdálkodó				*	*	*	*	*			
Jogi előadó								*	*		
Kommunikációs asszisztens						*	*	*	*		
3. Pénzügyi-gazdasági munkaköri csoport, ezen belül:											
Belső ellenőr					*	*	*	*	*		
Főkönyvelő						*	*	*			
Gazdasági ügyintéző			*	*	*	*	*	*	*		
Könyvelő			*	*	*	*					
Pénzügyi ügyintéző			*	*	*						
TB ügyintéző				*	*	*	*	*			
Számviteli ügyintéző			*	*	*						
Titkársági munkatárs, gazdasági ügyintéző			*	*	*	*					
4. Irodai és ügyviteli munkaköri csoport, ezen belül:											
Titkárnő		*	*	*	*	*					
Gondnok			*	*							

Képesítési követelmények

A)

1. Szakértői munkaköri csoportba kell besorolni azt a munkakört, amelyben egyetemi vagy főiskolai végzettséggel és szakképzettséggel az intézmény alaptevékenységét segítő érdemi, műszaki, számítástechnikai, gazdasági, jogi stb. feladatokat kell ellátni.

2. Ügyintézői munkaköri csoportba kell besorolni azt a munkakört, amelyben középfokú végzettséggel és szakképesítéssel, szakirányú egyetemi, főiskolai végzettséget tanúsító felsőfokú szakképesítéssel operatív feladatokat kell ellátni.

3. Pénzügyi, gazdasági munkaköri csoportba kell besorolni azt a munkakört, amelyben középfokú végzettséggel és szakképesítéssel, vagy felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel, vagy középfokú végzettséggel és felsőfokú szakképesítéssel pénzügyi, gazdasági feladatokat kell ellátni.

4. Irodai és ügyviteli munkaköri csoportba kell besorolni azt a munkakört, amelyben középfokú vagy alacsonyabb iskolai végzettséggel és szakképesítéssel, vagy szakképesítés nélkül adminisztratív feladatokat kell ellátni.

B)

Szakértő elnevezésű munkakörbe lehet besorolni az egyetemi vagy főiskolai végzettséggel, szakképzettséggel rendelkező, önálló tevékenységet, szakértői munkát végző közalkalmazottat (pl. a jogtanácsost, munkatársat), továbbá az Intézet gazdasági igazgatóját, igazgatóhelyettesét.

Gazdasági, műszaki, igazgatási ügyintéző elnevezésű munkakörbe lehet besorolni a középiskolai végzettséget igazoló szakképesítéssel, vagy középiskolai végzettséggel és egyetemi vagy főiskolai képzettséget nem tanúsító – felsőfokú szakképesítést igazoló – bizonyítvánnyal vagy főiskolai végzettséggel rendelkező, szakmai döntés-előkészítést végző közalkalmazottat.

4. melléklet
a 33/2004. (XII. 28.) IHM rendelethez

**Garantált illetménynöveléssel elismerhető
szakképesítések**

- „E”–„I” fizetési osztályba tartozó munkaköröknél
- jogi szakvizsga,
 - szakjogász oklevél,
 - pénzügyi és számviteli szakellenőr,
 - felsőfokú társadalombiztosítási ügyintéző,
 - felsőfokú személyügyi,
 - felsőfokú munkaügyi,
 - mérlegképes könyvelő,
 - okleveles könyvvizsgáló, adótanácsadó,
 - okleveles pénzügyi revizor, árszakértő,
 - felsőfokú költségvetési,
 - közbeszerzési szakértő,
 - információbiztonsági szakértő,
 - minőségbiztosítási szakértő,
 - EU pályázat készítése szakértő.

**Az informatikai és hírközlési miniszter
34/2004. (XII. 28.) IHM
rendelete**

**a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési
Iroda közalkalmazottainak vagyonyilatkozat-tételi
kötelezettségéről**

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 20. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a Kjt. 20. §-ának (3) bekezdésében és a 41/A. §-ában foglalt rendelkezésekre figyelemmel – az informatikai és hírközlési miniszter ágazati irányítása alatt álló Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda közalkalmazottainak vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségével kapcsolatban a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet hatálya az informatikai és hírközlési miniszter ágazati irányítása alatt álló Nemzeti Információs Infra-

struktúra Fejlesztési Irodára és az Irodánál közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott személyekre terjed ki.

2. §

(1) E rendelet *mellékletében* meghatározott munkakörben közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott személyek (a továbbiakban: közalkalmazottak) a Kjt. 41/A. §-ának (1) bekezdése alapján – a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 22/A. és 22/B. §-ában foglaltak szerint a Ktv. 6. mellékletében meghatározott tartalommal – vagyonyilatkozatot tesznek.

(2) A közalkalmazottak vagyonyilatkozatainak nyilvántartását és ellenőrzését – külön jogszabályban* foglaltaknak megfelelően – a Belügyminisztérium Közigazgatásszervezési és Közszoigálati Hivatal végzi.

3. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet alapján vagyonyilatkozat-tételre kötelezett közalkalmazott első alkalommal a rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül köteles vagyonyilatkozatot tenni.

Dr. Csepeli György s. k.,
informatikai és hírközlési minisztériumi politikai államtitkár

Melléklet
a 34/2004. (XII. 28.) IHM rendelethez

Az informatikai és hírközlési miniszter ágazati irányítása alatt álló Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda vagyonyilatkozat-tételre kötelezett közalkalmazotti munkakörei:

- igazgató,
- gazdasági igazgató,
- igazgatóhelyettes,
- belső ellenőr.

* Lásd a vagyonyilatkozat tételéről, átadásáról, kezeléséről, az abban foglalt adatok védelméről, valamint a Közszoigálati Ellenőrzési Hivatal szervezéséről, működéséről és az ellenőrzési eljárás lefolytatásáról szóló 114/2001. (VI. 29.) Korm. rendelet.

**Az informatikai és hírközlési miniszter
35/2004. (XII. 28.) IHM
rendelete**

**a frekvenciasávok felhasználási szabályainak
megállapításáról***

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 182. §-a (3) bekezdésének a), c) és g) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A rendelet hatálya

a) a frekvenciasávok nemzeti felosztásának megállapításáról szóló 346/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. mellékletében foglalt Frekvenciasávok Nemzeti Felosztási Táblázata (a továbbiakban: FNFT) „Polgári” és „Közös” oszlopaiban feltüntetett, kijelölhető kategóriájú vagy korlátozottan használható, valamint azokra a fenntartott kategóriájú polgári célra használható frekvenciasávokra, amelyek frekvenciasáv-felhasználási szabályai e rendeletben megállapításra kerültek, és az ezekben a frekvenciasávokban meghatározott rádióalkalmazásokra,

b) a frekvenciasávok felhasználási szabályaira, beleértve a rádiótávközlő hálózatok és rádióállomások (a továbbiakban együtt: rádiórendszerek) és rádióberendezések frekvenciagazdálkodási jellemzőit, a frekvenciaelosztás módját, a frekvenciahasználat egyedi engedélyezéstől eltérő eseteit, a rádiórendszerek üzemen tartásával kapcsolatos műszaki követelményeket és használati feltételeket,

c) frekvenciát rádiótávközlési vagy rádiócsillagászati célból igénylő vagy használó, illetve magyarországi felhasználás céljából rádióberendezést gyártó, forgalomba hozó, forgalmazó természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiség nélküli szervezetekre, továbbá

d) a Nemzeti Hírközlési Hatóságra terjed ki.

(2) A Korm. rendelet alapján kijelölhető frekvenciát használó és a nemzetközi forgalomban részt vevő földfelszíni és műholdas légi, tengeri (beleértve: belvízi) mozgószolgálatok, illetőleg rádiónavigáció szolgálatok rádióalkalmazásaira – frekvenciasávtól függetlenül – a 7. §-ban meghatározott feltételek érvényesek.

(3) E rendelet hatálya nem terjed ki a műsorszórás célú frekvenciák frekvenciaelosztási módjára.

Frekvenciasávok felhasználási szabályai

2. §

(1) A rádiórendszerek összehangolt működését biztosító frekvenciagazdálkodási követelmények az alábbiak:

- a) csatornaosztás, csatornaképzési szabály, védősáv;
- b) adásmód, moduláció, hozzáférés módja;
- c) kisugárzott jel polarizációja és jellemzőinek határértéke;
- d) a jel vételéhez szükséges minimális térerősség vagy bemenőjel; vagy
- e) zavarvédelmi kritériumok.

(2) A rádióberendezés – az Eht. 80. §-ának (2) bekezdése szerinti alapvető követelmény teljesítéséhez szükséges – frekvenciagazdálkodási jellemzői az alábbiak:

a) *adójellemzők*: frekvenciaeltérés, frekvenciastabilitás, teljesítmény, szomszédoscsatorna-teljesítmény, mellék hullám-sugárzás, intermodulációs csillapítás, feléledési idő, tranziens viselkedés, moduláció pontossága, kitöltési tényező;

b) *vevőjellemzők*: legnagyobb használható érzékenység, azonoscsatorna-szelektivitás, szomszédoscsatorna-szelektivitás, mellék hullám-szelektivitás, intermodulációs szelektivitás, lefulladás vagy érzékenységsökkenés, mellék hullám-sugárzás, többutas érzékenység;

c) *antennajellemzők*: nyereség, iránypontosság, keresztpolarizációs csillapítás, karakterisztika, aktív antenna mellék hullám-sugárzása.

(3) A frekvenciaengedélyezéssel és -használattal kapcsolatos sávhasználati feltételek az alábbi csoportokba sorolhatóak:

- a) egyedi engedélyezési kötelezettség alóli mentesítés;
- b) a frekvenciaelosztás módja (érkezési sorrend, árverés, pályázat);
- c) a rádióalkalmazás célja, a szolgáltatások lehetősége;
- d) a rádióalkalmazás távközlési jellemzői;
- e) frekvenciakiosztási tervek;
- f) blokkgazdálkodás és szabályai;
- g) a rádióalkalmazás használatára vonatkozó előírások;
- h) a frekvenciasáv, illetve a rádióalkalmazás harmonizáltsága;
- i) a nemzetközi kötelezettségek végrehajtási rendelkezései;
- j) a frekvenciahasználati jogosultság megszerzésének preferenciái;
- k) a frekvenciahasználati jogosultság, illetve jog átruházásának esetleges lehetőségei, feltételei;
- l) adatszolgáltatási és -közzétételi kötelezettségek; vagy
- m) a rádióberendezésre vonatkozó – az Eht. 80. §-ának (3) bekezdése szerinti – egyes alapvető követelmények.

* A rendelet mellékleteit a Magyar Közlöny 2004. évi 203. számának II. kötete tartalmazza, melyet az előfizetők kérésre megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

Szabályozási rendszer

3. §

A frekvenciasávokhoz rendelt rádióalkalmazásokat, az egyes frekvenciasávok általános felhasználási szabályait az 1. mellékletben foglalt Rádióalkalmazási Táblázat (a továbbiakban: RAT), a rádiórendszerek részletes frekvenciagazdálkodási követelményeit és a sávhasználati feltételeket a 2., 3., 4., 5., 6. és 7. melléklet tartalmazza.

4. §

A RAT „FNFT-ben meghatározott polgári célra használható frekvenciasávok és rádióalkalmazások” fejlécű része tartalmazza:

a) az FNFT vonatkozó nemzeti lábjegyzeteinek számaival együtt azokat a frekvenciasávokat, amelyekben az FNFT alapján meghatározott polgári célra használható rádióalkalmazások részére frekvencia

aa) kijelölhető (jelölése: K), vagy

ab) nem jelölhető ki, de korlátozott használatú még megengedett a rádiórendszer, rádióberendezés üzemben tartása (jelölése: Ü);

b) a frekvenciasávokhoz tartozó elsődleges vagy másodlagos rádiószolgáltatásokat, valamint azok keretében polgári célra használható rádióalkalmazásokat, illetve rádióalkalmazás-csoportokat az FNFT nemzeti felosztása alapján, a rádiószolgáltatási sávhatárokhoz igazodóan;

c) a rádiószolgálathoz nem rendelt, illetve harmadlagos jelleggel működtethető rádióalkalmazásokat, illetve rádióalkalmazás-csoportokat;

d) a rádióalkalmazás-csoportokhoz tartozó jellegzetes rádióalkalmazásokat a rovat jobb oldalára tömörítve, amelyekre a rádióalkalmazás-csoportra vonatkozó szabályokon túlmenően különös szabályok is vonatkozhatnak.

5. §

(1) A RAT „Sávhasználati szabályok” fejlécű része meghatározza az egyes rádióalkalmazásokra vonatkozó, a 2. § (1)–(3) bekezdéseiben felsorolt, kötelező frekvenciagazdálkodási követelményeket és jellemzőket, valamint sávhasználati feltételeket az alábbi módon:

a) nemzetközi és hazai szabályozó és szabványosító szervezetek dokumentumaira való hivatkozással, ha azok tartalmazzák azokat a frekvenciagazdálkodási követelményeket és jellemzőket, valamint sávhasználati feltételeket, amelyek teljesítése kötelező – a (2) bekezdésben hivatkozott szabványok kivételével – a rádiórendszerek és rádióberendezések üzemben tartásához;

b) az állandóhelyű és a földi mozgószolgáltatásra vonatkozó két- és többoldalú nemzetközi koordinációs dokumentumokra való hivatkozással, amelyek országunkénti

és frekvenciasávonkénti felsorolását a 3. melléklet tartalmazza;

c) speciális hazai frekvenciagazdálkodási követelmények és sávhasználati feltételek megadásával – szükség szerint a 2. mellékletben részletezetten –, amelyek az a) és a b) pont szerinti dokumentumokra történő hivatkozással nem rendelkezhetők el.

(2) A dokumentumok között a RAT megadja azokat a nemzeti és európai szabványokat, amelyek alkalmazása nem kötelező, azonban útmutatást adnak az alkalmazható rádióberendezések és rádiórendszerek műszaki jellemzőiről. A 2. § (2) bekezdés szerinti alapvető frekvenciagazdálkodási jellemzők határértékei a harmonizált szabványokban található. A hivatkozott harmonizált szabványokban, illetőleg e szabványok részeiben meghatározott műszaki jellemzők teljesítése esetében vélelmezni kell, hogy a rádióberendezés megfelel az Eht. 80. §-ának (2)–(3) bekezdése szerinti egyes alapvető követelményeknek.

(3) A rendeletben alkalmazott rövidítések értelmezését az 1. függelék, a hivatkozott dokumentumok jegyzékét a 2. függelék tartalmazza.

(4) Az 1. mellékletben hivatkozott ERC- és ECC-határozatokon kívül – a 2010–2025 MHz sávval összefüggő határozati pontok vonatkozó részeiben nem teljesülő ERC/DEC/(99)25 Határozat kivételével – a frekvenciasávok felhasználási szabályai tekintetében az alábbiak is teljesülnek:

a) ECC/DEC/(03)03: az ECC 2003. október 17-i határozata a „Határozat a repülőgépes földfelszíni távközlő rendszerre vonatkozó Schiever Terv kezeléséről” című (97)08 ERC-határozat visszavonásáról;

b) ECC/DEC/(03)05: az ECC 2003. október 17-i határozata a frekvenciasávok nemzeti felosztási és felhasználási táblázatainak közzétételéről;

c) ECC/DEC/(04)05: az ECC 2004. március 19-i határozata a különböző típusú rádióberendezések jóváhagyási szabályainak elfogadásáról szóló (95)02, (96)07, (96)08, (96)09, (96)10, (96)11, (96)12, (96)13, (96)14, (96)15, (96)16, (96)17, (96)18, (96)19, (96)20, (98)05, (98)06, (98)07, (98)08, (98)09, (98)28, (98)30, (99)04, (99)07, (99)08, (99)09, (99)10, (99)11, (99)12, (99)13 és (99)14 ERC-határozatok visszavonásáról.

6. §

(1) Amennyiben az adott frekvenciasávra vonatkozó felhasználási szabályok másként nem rendelkeznek:

a) a frekvenciaigény kielégítése a kérelmek érkezési sorrendjében, egyedi engedélyezési eljárás keretében történik;

b) a csak vételre szolgáló rádióállomások – kivéve az állandóhelyű és mozgószolgáltatási állomásokat – az egyedi engedélyezési kötelezettség alól mentesülnek;

c) a frekvenciahasználati jogosultság, a frekvenciakijelölés és a rádióengedély nem ruházható át.

(2) Amennyiben a RAT „Sávhasználati szabályok” fejlécű részében az adott rádióalkalmazásra vonatkozó rovat kitöltetlen, akkor az (1) bekezdésben meghatározottakon túl e rendelet – a gyártó, illetve a forgalomba hozó által meghatározott műszaki jellemzőkön, valamint a Nemzetközi Rádiószabályzat és a nemzetközi szakmai szervezetek által esetleg meghatározottakon túl – nem ír elő további követelményeket.

(3) A rádióberendezés forgalomba hozatali szándékát – külön jogszabály szerint – be kell jelenteni, kivéve, ha a rádióberendezés harmonizált frekvenciát vagy frekvenciasávot használ. A harmonizált sávú rádióalkalmazások rádióberendezéseinek jegyzékét a 4. melléklet tartalmazza.

(4) A 7. mellékletben szereplő frekvenciasávok frekvenciahasználati jogosultsága, illetve joga a hatóság jóváhagyása és a jogszabályban rögzített feltételek teljesítése esetén átruházható.

(5) A 7. mellékletben szereplő frekvenciasávok frekvenciahasználati jogosultsága, illetve joga akkor ruházható át, ha a frekvenciahasználati jogosultságot, illetve jogot szerző fél teljesíti a frekvenciahasználati jogosultság eredeti szerzésének jogszabályban foglalt valamennyi feltételét, illetve amennyiben a rádiófrekvenciák használatát a 676/2002/EK határozat (rádióspektrum határozat) vagy más közösségi intézkedések alkalmazása útján hangolták össze, valamennyi vonatkozó frekvenciahasználati jogosultságot megállapító határozatban, frekvenciakijelölésben, rádióengedélyben foglalt feltételét.

7. §

(1) A tengeri mozgószolgálat és a műholdas tengeri mozgószolgálat fedélzeti rádióállomásaiban – a Magyar Köztársaság határain kívüli használat esetében – alkalmazott rádióberendezéseknek teljesíteniük kell az 5. mellékletben meghatározott, az Eht. 80. §-ának (3) bekezdése szerinti egyes alapvető követelményeket.

(2) A nemzetközi forgalomban részt vevő földfelszíni és műholdas légi, tengeri (beleértve: belvízi) mozgószolgálatok, illetőleg rádió navigáció szolgálatok rádióállomásai részére kiadott rádióengedélyeknek meg kell felelniük a 6. mellékletben felsorolt nemzetközi megállapodásoknak.

Értelmező rendelkezések

8. §

(1) E rendelet alkalmazásában:

a) *Blokkgazdálkodás*: frekvenciablokk felhasználásának frekvenciakijelölésben megadott feltételek között szabadon történő tervezése.

b) *D-, K- és G-rendszerek*: televízió-rendszerek osztályozása, figyelembe véve a televízió-rendszerekhez tartozó jellemzőket, amelyeket az ITU-R BT.470-6 Ajánlás tartalmaz.

c) *Duplex frekvencia*: frekvenciapár, amelynek rendeltetés szerinti használata alapján adási és vételi üzemmód lehetséges egyidejűleg.

d) *Effektív kisugárzott teljesítmény (a továbbiakban: ERP) (egy adott irányban)*: az antennára juttatott teljesítmény és az antenna félhullámú dipólra vonatkoztatott adott irányú nyereségének szorzata.

e) *Frekvenciakiosztási terv*: a rádióalkalmazásra vonatkozó frekvenciasáv-használati, illetve csatornaelrendezési terv, amelyet nemzetközi vonatkozásban az arra illetékes értekezlet, nemzeti vonatkozásban a magyar frekvenciagazdálkodó szervek fogadnak el.

f) *Gyűjtőállomás*: az állandóhelyű szolgálat olyan központi állomása, amely csak vételre szolgál.

g) *Hatósági frekvenciajegyzék*: frekvenciakiosztási terv alapján készült frekvenciakijelölési terv (jegyzék), amelyet a hírközlési hatóság más hatóságokkal való szükség szerinti egyeztetés után közzétesz.

h) *Korlátozottan használható frekvenciasáv*: olyan frekvenciasáv, amelyben

ha) a rádiórendszerek, illetve rádióberendezések meghatározott időpontig üzemelhetnek,

hb) új frekvenciakijelölés nem adható ki az adott rádióalkalmazás részére, vagy

hc) újabb rádióberendezésekkel létesített rádióállomások részére nem jelölhető ki frekvencia.

i) *Közös használatú frekvencia*: a frekvenciakijelölés vagy rádióengedély alapján kettő vagy több jogosult vagy engedélyes által azonos területen, tetszőleges (megosztás nélküli) időben igénybe vehető frekvencia, amelynek felhasználói között a zavarvédelmet a hírközlési hatóság nem biztosítja.

j) *Megosztott használatú frekvencia*: a frekvenciakijelölés vagy rádióengedély alapján kettő vagy több jogosult, illetve engedélyes által azonos területen, de különböző időben, a hírközlési hatóság által meghatározott zavarvédelemmel igénybe vehető frekvencia.

k) *Szimplex frekvencia*: frekvencia, amelynek rendeltetés szerinti használata alapján egyidejűleg csak egyirányú összeköttetés valósulhat meg (vagy adási vagy vételi üzemmód).

(2) Az e rendeletben alkalmazott egyéb frekvenciagazdálkodási fogalmakat a Korm. rendelet szerint kell értelmezni.

Záró rendelkezések

9. §

(1) Ez a rendelet 2005. január 1-jén lép hatályba.

(2) Amennyiben a rendelet hatálybalépésével megszűnik valamely rádióberendezés, rádiórendszer egyedi enge-

délyezési kötelezettség alóli mentesítése, a rendelet hatálybalépését követő 90 napon belül köteles a rádióberendezés, rádiórendszer üzemben tartója a frekvenciakijelölés, illetve rádióengedély kiadása érdekében a hatósági eljárás megindítását kezdeményezni.

10. §

E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a frekvenciasávok felhasználási szabályainak megállapításáról szóló 22/2004. (VII. 27.) IHM rendelet, és

b) a frekvenciagazdálkodással összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 25/2004. (VIII. 19.) IHM rendelet 1–2. §-a és 6. §-a.

11. §

E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az interfészek bejelentéséről, műszaki leírásának tartalmi követelményeiről és az azokhoz való hozzáférés előírásáról szóló 9/2004. (IV. 22.) IHM rendelet mellékletében a „Műszaki leírás” rész 7. pontjában a szögletes zárójelek közötti szöveg helyébe a következő szöveg lép:

„A frekvenciasávok felhasználási szabályainak megállapításáról szóló miniszteri rendelet alapján meghatározott frekvenciagazdálkodási követelmények és frekvenciagazdálkodási jellemzők”

Az Európai Unió jogának való megfelelés

12. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 1999/5/EK irányelve (1999. március 9.) a rádióberendezésekről és a távközlő végberendezésekről, valamint a megfelelőségük kölcsönös elismeréséről 3. cikkének (2) bekezdése, 4. cikkének (1) bekezdése, 5. cikkének (1) bekezdése és 18. cikkének (1)–(2) bekezdése;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2002/20/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről 5., 6. cikke és 11. cikke (1) bekezdése c) pontja;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2002/21/EK irányelve (2002. március 7.) az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról 9. cikke;

d) a Bizottság 98/516/EK határozata (1998. június 17.) a 11/12/14 GHz frekvenciasávban működő kis adatsebességű műholdas mobil földi állomásokra (LMES) vonatkozó közös műszaki szabályokról;

e) a Bizottság 98/533/EK határozata (1998. szeptember 3.) az 1,6/2,4 GHz frekvenciasávban, a mobil műholdas szolgálat (MSS) keretében működtetett műholdas személyi távközlő hálózatok (S-PCN) mobil földi állomásaira (MES), a kézben hordozható földi állomásokat is beleértve, vonatkozó közös műszaki szabályokról;

f) a Bizottság 98/542/EK határozata (1998. szeptember 4.) a nyilvános páneurópai digitális cellás földi mobil rádiótávközlés telefonalkalmazásainak követelményeire vonatkozó közös műszaki szabályokról (II. fázis) (2. kiadás);

g) a Bizottság 98/543/EK határozata (1998. szeptember 4.) a DCS 1800-as sávban üzemelő nyilvános digitális cellás távközlő hálózatokkal (II. fázis) használható mobil állomásokra vonatkozó telefonalkalmazások követelményeire vonatkozó közös műszaki szabályokról (2. kiadás);

h) a Bizottság 98/574/EK határozata (1998. szeptember 16.) a nyilvános páneurópai digitális cellás földi mobil rádiótávközlés (II. fázis) csatlakoztatásának általános követelményeire vonatkozó közös műszaki szabályokról (2. kiadás);

i) a Bizottság 98/575/EK határozata (1998. szeptember 16.) a GSM 1800-as sávban működő nyilvános digitális cellás távközlő hálózatokkal (II. fázis) használható mobil állomások csatlakoztatására vonatkozó általános követelményekre irányadó közös műszaki szabályokról (2. kiadás);

j) a Bizottság 98/578/EK határozata (1998. szeptember 16.) az 1,5/1,6 GHz frekvenciasávban üzemelő kis adatsebességű műholdas mobil földi állomásokra (LMES) vonatkozó közös műszaki szabályokról;

k) a Bizottság 98/734/EK határozata (1998. november 30.) az 1,5/1,6 GHz frekvenciasávban üzemelő műholdas mobil földi állomásokra (LMES) vonatkozó közös műszaki szabályokról;

l) a Bizottság 1999/310/EK határozata (1999. április 23.) az integrált szolgáltatású digitális hálózathoz (ISDN) történő csatlakozáshoz használt továbbfejlesztett, vezeték nélküli digitális távközlési (DECT) berendezésekre vonatkozó közös műszaki szabályokról;

m) a Bizottság 1999/498/EK határozata (1999. július 7.) az integrált szolgáltatások digitális hálózatahoz (ISDN) csatlakozó, továbbfejlesztett, vezeték nélküli digitális távközlési (DECT) berendezésekre vonatkozó közös műszaki szabályokról (2. változat);

n) a Bizottság 1999/511/EK határozata (1999. július 7.) a nagysebességű vonalkapcsolt adatátvitel (HSCSD) több időrekes mobil állomásainak csatlakoztatási követelményeire vonatkozó közös műszaki szabályokról;

o) a Bizottság 2000/299/EK határozata (2000. április 6.) a rádióberendezések, a távközlési végberendezések és a vonatkozó azonosítók induló osztályozásának megállapításáról 1. cikkének (1) bekezdése;

p) a Bizottság 2000/637/EK határozata (2000. szeptember 22.) az 1999/5/EK irányelv 3. cikke (3) bekezdése e) pontjának a belvízi rádiótelefon-szolgáltatásra vonatkozó regionális megállapodás hatálya alá tartozó rádiós be-
rendezésekre történő alkalmazásáról;

q) a Bizottság 2000/638/EK határozata (2000. szeptember 22.) az 1999/5/EK irányelv 3. cikke (3) bekezdése e) pontjának tengerjáró, nem SOLAS hajókba¹ való beszerelésre szánt, az általános tengeri vészjelző és biztonsági rendszerben (GMDSS) szerepeltetni kívánt, és a tengerészeti felszerelésekről szóló 96/98/EK tanácsi irányelv hatálya alá nem tartozó tengeri rádiókommunikációs berendezésekre történő alkalmazásáról;

r) a Bizottság 2001/148/EK határozata (2001. február 21.) az 1999/5/EK irányelv 3. cikke (3) bekezdése e) pontjának lavinajeladókra történő alkalmazásáról;

s) az Európai Parlament és a Tanács 676/2002/EK határozata (2002. március 7.) az Európai Közösség rádióspektrum-politikájának keretszabályozásáról 5. cikke;

t) a Bizottság 2003/213/EK határozata (2003. március 25.) az 1999/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (3) bekezdése e) pontjának a nem-SOLAS hajókon, illetve az automatikus hajóazonosítási rendszerben (AIS) történő felhasználásra szánt rádióbe-
rendezésekre való alkalmazásáról;

u) a Bizottság 2004/545/EK határozata (2004. július 8.) a rádióspektrumnak a 79 GHz-es tartományban a gépjárművekben alkalmazott, rövid hatótávolságú radarkészülé-
kek közösségi harmonizálásáról.

Dr. Csepeli György s. k.,
informatikai és hírközlési minisztériumi
politikai államtitkár

III. rész HATÁROZATOK

A Kormány határozatai

A Kormány

1158/2004. (XII. 28.) Korm.

határozata

**pályakezdő diplomások ösztöndíjas
foglalkoztatásának támogatásáról a közigazgatásban**

A Kormány támogatja a központi közigazgatási szerveket, továbbá azok területi és helyi szerveit abban, hogy lehetőséget biztosítsanak pályakezdő fiatalok munkatapasztalat-szerzésére, ösztöndíjasként történő foglalkoztatására, ennek érdekében úgy határoz, hogy

1. a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 1. §-a (1)–(2) bekezdésének hatálya alá tartozó központi közigazgatási szervek, továbbá azok területi és helyi szervei az engedélyezett létszámukon felül ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyt létesíthetnek;

2. a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvényben rögzített, a járulékkedvezmény érvényesítésének alapjául szolgáló összeghatárig terjedő foglalkoztatási ösztöndíj 50%-át a közigazgatási szerv által ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban alkalmazottak esetében a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetésének X. Miniszterelnökség fejezet, 20. cím, 2. alcím, 1. Különbféle személyi kifizetések jogcímcsoport terhére meg kell téríteni, amennyiben az alkalmazó szervnél az engedélyezett létszám 1,5%-át meghaladó létszámban ösztöndíjast foglalkoztatnak;

Felelős: pénzügyminiszter

Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

Határidő: folyamatos

3. módszertani útmutatót kell kidolgozni a központi közigazgatásban, továbbá azok területi és helyi szerveinél történő ösztöndíjas foglalkoztatás egységes rendszerének kialakítása érdekében.

Felelős: belügyminiszter

Határidő: 2005. február 1.

4. Ez a határozat 2005. január 1-jén lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

¹ A SOLAS IV. fejezetének hatálya alá nem tartozó hajók.

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Megállapodás az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételeiről és rendjéről a jogi szabályozás megalkotásáig terjedő időszakban

„Az autonóm társadalmi párbeszéd megerősítése” című PHARE projekt, melynek célja volt az Ágazati Párbeszéd Bizottságok megalapítása, melyeknek feladata a kétoldalú – munkaadók és szakszervezetek közötti – közvetlen, valamint a kormányzati szervekkel történő eseti konzultációk lefolytatása, illetve megállapodások és kollektív szerződések létrehozása ágazati szinten, 2001. február 23-án indult, mikor az Országos Munkaügyi Tanács döntött a PHARE projekt indításáról. Az EU 2001. áprilisában fogadta el a projektet. Az ezt követően kiírt előcsatlakozási szakértői pályázatot Dánia nyerte el. A projekt-szerződést (Covenant) 2002. június 20-án írta alá az EU nagykövete a Kormánnyal. A projekt előkészítésére Operatív Bizottság jött létre, amely később az OÉT Ágazati Tanácsává alakult, s mely folyamatosan figyelemmel kísérte a program megvalósítását, valamint döntéseket hozott a projekt részleteiről. 2003. március 3-án az Országos Érdekegyeztető Tanács három oldala emlékeztetőt írt alá az Ágazati Párbeszéd Bizottságok létrehozásának állásáról.

Az Operatív Bizottság felkérésére a szociális partnerek közreműködésével 18 korábban kijelölt ágazatban készült tanulmány, valamint három átfogó dolgozat is született. 2002. szeptember 4-én zajlott le a projekt nyitókonferenciája. Az ágazati bizottságok és a kormány közötti kapcsolat intézményesítésére, valamint a projekt végrehajtásával kapcsolatos adminisztratív teendők végzésére az FMM Munkaügyi és Civil Kapcsolatok Főosztálya keretei között megalakult az Ágazati Tanács Titkársága. A dán twinning-partner szervezésében, az ÁT Titkárság részvételével, sikeresen folyt a leendő Ágazati Párbeszéd Bizottságban résztvevő szociális partnerek képzése.

A programban résztvevő partnerek feladata volt a párbeszéd kialakításához szükséges előfeltételek és ajánlások kimunkálása, melynek célja egységes jogi és működési alapok kidolgozása a létrejövő ágazati bizottságok számára. A részvételi kritériumok kidolgozására tripartit bizottság alakult, mely a kritériumokat kidolgozta és jóváhagyásra az Ágazati Tanács elé terjesztette.

2003. július 2-án az Országos Érdekegyeztető Tanács Ágazati Tanácsa tagjai keret-megállapodást írtak alá, melyben rögzítették az Ágazati Párbeszéd Bizottságok megalakításának és működésének alapelveit, valamint kinyilvánították, hogy a végleges jogi szabályozás életbe lépéséig tartó időszakra közös, egységes szabályokat dolgoznak ki.

Időközben megalakult az Ágazati Párbeszéd Bizottságok, valamint a kormány képviselői részvételével az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa (a továbbiakban: ÁPBT).

Az Országos Érdekegyeztető Tanács Ágazati Tanácsa 2003. július 2-i keret-megállapodása alapján a szociális partnerek egyetértének azzal, hogy az ágazati (alágazati, szakágazati) párbeszéd bizottságokra (a továbbiakban: ÁPB) vonatkozó, kimunkálás alatt álló jogalkotási koncepció, valamint az azt követő jogi szabályozás hatálybalépéséig terjedő időszakban szükséges az ágazati szintű (kétoldalú) érdekegyeztetés intézményrendszerére vonatkozóan egységes elvek megfogalmazása.

A szociális partnerek fontosnak tartják, hogy az ÁPB-k megalakulása és működése a hatályos jogszabályi keretek között, egységesen történjen. Remélik továbbá, hogy a működésnek a szükséges jogi szabályozás hatálybalépéséig terjedő időszakában megszerzendő tapasztalatai a jogi szabályozás kialakításánál is figyelembe vehetők lesznek.

Az ÁPB-ket érintő jogi szabályozás bevezetését megelőző időszakban már Ágazati (alágazati, szakágazati) Párbeszéd Bizottságok jöttek létre és folyamatosan jönnek létre. Az ÁPB-k átmeneti időszak alatti megalakulásánál a szociális partnerek együttműködésének és megállapodásainak fokozott szerepe van.

A kormányzat vállalja, hogy az ÁPB-k létrejöttét, működését az erre vonatkozó jogi szabályozás hatálybalépéséig terjedő időszakban a jelen Megállapodás szerint segíti elő.

A fentiek alapján a kormány, valamint a szociális partnerek képviselői az alábbi Megállapodást kötik.

I. Ágazati Párbeszéd Bizottságok létrehozása

Ágazati Párbeszéd Bizottságot munkavállalói és munkáltatói érdekképviselők hozhatnak létre, az alábbi feltételek szerint.

Párbeszéd bizottságot lehet alakítani

- ágazati
- alágazati és
- szakágazati szinten.

Ágazati Párbeszéd Bizottság az a munkavállalói és munkáltatói érdekképviselők által, az e Megállapodásban foglalt feltételek szerint létrehozott bizottság, melynek résztvevői olyan munkáltatók érdekképviselőit látják el, melyek a 2 számjegyű TEÁOR adott ágazatnak megfelelő kategóriájába sorolhatók, illetve olyan szakszervezetek, melyek az adott ágazatban szervezettel, illetve képvisellel rendelkeznek. A 3, illetve 4 számjegyű TEÁOR-ba sorolható tagokkal rendelkező szervezetek által alakított bizottságok nem ágazati, hanem alágazati, illetve szakágazati párbeszéd bizottságok.

Az ágazati, az al- és szakágazati bizottságok döntéseikben önállóak, közöttük nincsen hierarchikus kapcsolat. (Ennek megfelelően, amikor a Megállapodás bizottságot említ, azon ágazati, alágazati és szakágazati bizottságot

is kell érteni.) A TEÁOR besorolás a bizottságot érintő „tevékenységi körök” meghatározására szolgál. Egy TEÁOR besorolás alatt csak egy bizottság jöhet létre.

Egy adott, 2, 3, vagy 4 számjegyű TEÁOR szerint megalkuló Ágazati Párbeszéd Bizottság – ha azt az érintett munkavállalói, illetve munkáltatói szervezetek kéri – élhet azzal a lehetőséggel, hogy a főtevékenységük szerint nem az adott TEÁOR szerinti ÁPB-be tartozó ágazatban (alágazatban, szakágazatban) érintett munkáltatókat képviselő munkáltatói, illetve az ebben az ágazatban foglalkoztatottakat képviselő munkavállalói szervezeteket (ha a többi szükséges feltételnek megfelelnek) az adott Ágazati Párbeszéd Bizottság tagjának tekinti.

A közsféra sajátosságai miatt az Ágazati Párbeszéd Bizottságok létrehozásáról, összetételük egyes kérdéseiről speciális szabályokat kell kialakítani. E terület végleges jogi szabályozását törvényi szinten kell a lehető legrövidebb időn belül megteremteni.

I.1. A tagság feltételei

Az ÁPB-ben az az ágazati (alágazati, szakágazati) érdekképviselő lehet tag, amely megfelel a I. 2. pontban található általános feltételeknek. Az általános feltételeknek megfelelő érdekképviselő tagságát sem a munkáltatói, sem a munkavállalói érdekképviselők nem kérdezhetik meg.

I.2. A tagság általános feltételei

Az alább felsorolt részvételi feltételek a verseny-, pontosabban a termelői szférában tevékenykedő érdekképviselők jogosultságának megállapítására alkalmazhatók teljes körűen.

I.2.1. A részvétel – és egyben alapvető jogosultság, a konzultációs jog – gyakorlásának együttes feltételei a következők:

„A” feltétel:

az egyesülési törvény alapján megalakított társadalmi szervezetként, a bíróság által történt nyilvántartásba vétel, vagy a társadalmi szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységének minősülés;

Kivételes szabály: jogszabályi feltételek hiánya miatt munkáltatói érdekképviselőt alakítani nem tudó, de az adott ágazat 80%-t gazdaságilag (nettó árbevétel, gazdálkodó szervezetek száma, foglalkoztatott létszám) lefedő gazdasági szervezet, csoport is tagja lehet, képviseltetheti magát az ÁPB-ben.

„B” feltétel:

érvényes alapszabály alapján az adott ágazatban munkavállalói, illetve munkáltatói érdekek képviselőjére jogosult;

„C” feltétel:

az „A” és „B” feltételek teljesülése mellett, legalább két éve folyamatosan érdekképviselői tevékenységet folytat.

Kivételes szabály: adott ÁPB-ben, az „A”, „B”, „C” és „D” feltételeknek megfelelő érdekképviselők konszen-

zusával a „C” feltételnek nem megfelelő érdekképviselő esetében az e pontban előírtaktól el lehet térni.

I.2.2. Az ÁPB-ben az alábbi, munkavállalói, illetve munkáltatói érdekképviselőnek minősülő szervezetek vehetnek részt

„D1” feltétel:

a) Ágazati munkavállalói érdekképviselőnek (szakszervezetnek) kell tekinteni azt az érdekképviselőt, amely:

aa) legalább 10 munkáltatónál szervezettel rendelkezik és az e munkáltatóknál foglalkoztatott érdekképviselői tagok létszáma eléri az ágazatban foglalkoztatottak létszámának 1%-át, vagy

ab) legalább három munkáltatónál, ahol az érdekképviselő szervezettel rendelkezik, a foglalkoztatott érdekképviselői tagok száma eléri az ágazatban foglalkoztatottak számának 10%-át, vagy

ac) a munkáltatóknál megtartott legutolsó üzemi tanácsi választásokon a helyi szervezetei által együttesen megszerzett ún. redukált szavazatok száma¹ eléri az ágazatban foglalkoztatottak 5%-át

ad) Azok és csak azok az ÁPB tagok, amelyek az „A”, „B”, „C” és „D” általános feltételeknek megfeleltek, határozhatnak úgy, hogy elismernek ÁPB tagnak olyan szervezete(ke)t is, mely(ek) az általános feltételek közül a „D1” feltételnek nem felel(nek) meg.

„D2” feltétel:

b) Ágazati munkáltatói érdekképviselőnek tekintendő az az érdekképviselő, amely

ba) az adott ágazatba főtevékenység szerint besorolt, és az érdekképviselőhöz tartozó gazdálkodó szervezetek által foglalkoztatottak száma eléri az ágazatban foglalkoztatottak 5%-át, vagy

bb) tagja legalább 40, az ágazatba besorolt gazdálkodó szervezet.

A munkáltatói érdekképviselők részvételének jogosultsága hitelesen csak úgy állapítható meg, ha egy munkáltató (gazdálkodó szervezet) adatait csak egy ágazati érdekképviselőnél veszik számba. Ez arra az esetre is érvényes, mikor egy adott munkáltatói érdekképviselőnek tagja egy vállalkozás, de egy olyan másik érdekképviselő is, ahol az adott vállalkozás szintén tag. A többszörös számbavételt ilyen esetben ki kell szűniti.

¹ Redukált szavazat: A 175/1998 (X. 30.) Korm. rendelet 8. §-ának meghatározása szerint: „Az országos, ágazati (alágazati, szakágazati), illetve helyi (területi) önkormányzati reprezentativitás meghatározásakor a szakszervezet jelöltjeire leadott érvényes szavazatok számát el kell osztani az adott közalkalmazotti tanács tagoknak a Kjt, illetve az Mt. szerint megválasztható számával. A számítást – a kerekítés általános szabályai szerint – egytizedes pontossággal kell elvégezni.”. Ezt a számítást kell – értelemszerűen – alkalmazni az I.2.2. ac) pontban foglalt feltétel bizonyításakor a versenyszférára is.

Amennyiben a munkáltató több munkáltatói érdekképviseletnél rendelkezik tagsággal, akkor az érintett szervezetnek nyilatkoznia kell, hogy adatait melyik munkáltatói érdekképviseletnél vegyék számításba (azaz az ÁPB-ben melyik szervezet képviselje érdekeit), ennek hiányában a számbavétel során a figyelembe veendő adatokat egyenlő arányban kell megosztani az érintett munkáltatói érdekképviseletek között.

II. Az ÁPB tagjainak döntéshozatali jogosultsága, státusza

II.1. Az érdekképviseltek döntéshozatali jogosultságának és reprezentativitásának feltételei

Az érdekképviseltek döntéshozatali jogosultságának és reprezentativitásának meghatározása több szempont figyelembevételével, pontozásos rendszer alapján történik.²

Az egyes szempontokra adható pontok együttes összege oldalanként maximálisan 100 pont lehet.

Az egyes kritériumok alapján megszerezhető maximális pontszám az adott kritériumnak megfelelő szervezetek között – arányosan, „teljesítményüknek” megfelelően – kerül felosztásra.

II.1.1. A munkavállalói érdekképviseltek pontértékének meghatározása

„E” feltétel

1. Az adott ágazat területén a legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választásokon elért eredmény

A szempontra összesen 40 pont osztható fel.

Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál – amelyeknél a jogszabály a választást előírja – megtartott legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választáson leadott összes szavazat felel meg 40 pontnak, feltéve, hogy a választásra jogosultak 30%-a részt vesz a választáson.

Amennyiben a részvétel 30%-nál kevesebb, a 40 pont arányosan csökkentve vehető figyelembe.

A szakszervezet a legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választáson elért eredménynek megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból. Az eredményt a redukált szavazatok számának figyelembevételével kell megállapítani.

A választások eredményének összegzési módját meghatározó kormányrendelet megjelenéséig az adott ÁPB szakszervezetei

a) megállapodhatnak az összegzés módjában, vagy

b) az e kritériumra felosztható 40 pont tekintetében megegyezhetnek, hogy az „F” és/vagy „G1” feltételek között osztják meg, az azon feltételekre érvényes szabályok szerint.

Amennyiben az ÁPB-ben nem születik az „E” feltétel teljesítésének, illetve az erre felosztható 40 pont elosztásának módjáról megállapodás, akkor erről az ÁPBT-ben kell megegyezni.

„F” feltétel:

2. Az aktív szakszervezeti tagok létszáma

A szempontra összesen 25 pont osztható fel.

Az ágazatban – főtevékenység alapján besorolt – 10 főnél többet foglalkoztató munkáltatóknál foglalkoztatott összlétszám felel meg 25 pontnak.

A szakszervezet – az ágazatban foglalkoztatott – aktív (tagdíjfizető) taglétszámának megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból.

„G1” feltétel:

3. A szociális párbeszédben való részvétel

A szempontra összesen 20 pont osztható fel.

Az ágazatban – főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál – foglalkoztatott összlétszám felel meg 20 pontnak.

A munkavállalói érdekképviselő a közreműködésével kötött és az ágazatban hatályos kollektív szerződések által lefedett foglalkoztatottak létszámának megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból.

Amennyiben egy foglalkoztatottra több – munkahelyi, több munkáltatós, egy vagy több munkáltatói érdekképviselő által kötött, illetve ágazati kiterjesztett – kollektív szerződés vonatkozik, a halmozódás elkerülése érdekében csak egyet, mégpedig a legmagasabb szintűt lehet figyelembe venni.

Amennyiben van az ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés, a szerződést kötő munkavállalói érdekképviseltek egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

„H1” feltétel:

4. Az Országos Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldalán résztvevő országos munkavállalói szövetséghez való tartozás

A szempontra összesen 10 pont osztható fel.

Azok a munkavállalói érdekképviseltek, amelyek tagjai az OÉT munkavállalói oldalon résztvevő országos szövetségnek, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

„I1” feltétel:

5. Az ágazat nemzetközi munkavállalói szervezeteihez való tartozás

A szempontra összesen 5 pont osztható fel.

A munkavállalói érdekképviseltek, amelyek tagjai az adott ágazat nemzetközi munkavállalói szervezetének, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben az adott ágazatban nincs nemzetközi munkavállalói szervezet, akkor az egyes szervezeteknek a többi négy feltételhez tartozó pontszámait a 100/95-szörösükre kell emelni.

² A pontérték meghatározásához szükséges adatok pontos meghatározását, időpontját és forrását a melléklet tartalmazza.

II.1.2. A munkáltatói érdekképviselések pontértékének meghatározása

„J” feltétel:

1. A képviselt gazdasági szervezetek munkaviszony keretében foglalkoztatottainak száma

A szempontra összesen 25 pont osztható fel.

Az ágazatban – főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál – foglalkoztatott összlétszám felel meg 25 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselő, az ágazatba besorolt érdekképviselő tag munkáltatóknál (gazdálkodó szervezetnél) munkaviszony keretében foglalkoztatott létszámának megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból.

„K” feltétel:

2. A képviselt gazdasági szervezetek nettó árbevétele

A szempontra összesen 25 pont osztható fel.

Az ágazat éves nettó árbevétele felel meg 25 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselő, az ágazatba besorolt munkáltatói érdekképviselő tag munkáltatók éves nettó árbevételeinek megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból.

„L” feltétel:

3. A munkáltatói érdekképviselő tagjainak száma

A szempontra összesen 20 pont osztható fel.

Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatók (gazdálkodó szervezetek) száma felel meg 20 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselő, az ágazatba főtevékenység alapján besorolt érdekképviselő tag munkáltatók számának megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból.

„G2” feltétel:

4. A szociális párbeszédben való eddigi részvétel

A szempontra összesen 15 pont osztható fel.

Az ágazatban – főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál – foglalkoztatott összlétszám felel meg 15 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselő, a maga és tagszervezetei által is kötött és az ágazatban hatályos kollektív szerződések által lefedett létszámnak megfelelő százalékban részesedik a felosztható pontszámból.

Amennyiben egy foglalkoztatottra több – munkahelyi, több munkáltató, egy vagy több munkáltatói érdekképviselő által kötött, illetve ágazati kiterjesztett – kollektív szerződés vonatkozik, a halmozódás elkerülése érdekében csak egyet, mégpedig a legmagasabb szintűt lehet figyelembe venni.

Amennyiben van az ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés, a szerződést kötő munkáltatói érdekképviselések egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

„H2” feltétel:

5. Az Országos Érdekegyeztető Tanács munkáltatói oldalán résztvevő országos munkáltatói szövetséghez való tartozás

A szempontra összesen 10 pont osztható fel.

A munkáltatói érdekképviselések, amelyek tagjai az OÉT munkáltatói oldalon résztvevő országos szövetségnek, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

„I2” feltétel:

6. Az ágazat nemzetközi munkáltatói szervezeteihez való tartozás

A szempontra összesen 5 pont osztható fel.

A munkáltatói érdekképviselések, amelyek tagjai az adott ágazat nemzetközi munkáltatói szervezetének, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben az adott ágazatban nincs nemzetközi munkáltatói szervezet, akkor az egyes szervezeteknek a többi öt feltételhez tartozó pontszámait a 100/95-szörösükre kell emelni.

Kiegészítő szabály, mindkét oldal esetében:

Amennyiben az azonos oldalon részt vevő valamely érdekképviselői szervezet(ek) nem éri(k) el a 10 pontot, a döntéshozatali jogosultság feltételeinek való megfelelés érdekében más részt vevő szervezettel, vagy szervezetekkel koalícióra léphet(nek). Amennyiben a koalícióra lépett érdekképviselések együttesen a 10 pontot elérik, döntéshozatali jogosultságukat közösen (egy szervezetként) gyakorolják. A koalíciók száma nem korlátozott.

Koalíciókötés esetén a koalíciót kötő szervezeteknél, az általános feltételeknél a „C” feltételre vonatkozóan mindig az előnyösebb pozícióban lévő szervezet adatait kell figyelembe venni.

Koalíciókötéssel reprezentativitás nem jöhet létre.

Az ágazati szintű adatokat (a mutatók nevezőjét) az FMM, az érdekképviselésekre vonatkozókat (a mutatók számlálóját) az érintett érdekképviselő biztosítja.

A döntési jogosultság megállapítására az eljárást a Részvételt Megállapító Bizottság folytatja le.

II.2. Az ÁPB-k döntési rendszere

Az ÁPB-k, döntési rendszerüket illetően két megoldás közül választhatnak:

II.2.1. Megállapodásos döntési rendszer

Az ÁPB tagjai – valamennyi résztvevő konszenzusával – megállapodnak és alapszabályban (ügyrendben) rögzítik, hogy az ÁPB milyen eljárás szerint hozza meg döntéseit, illetve a döntések során az ÁPB oldalait és az egyes tagokat milyen jogok illetik meg. Az eljárásnak tartalmaznia kell az oldalakon belüli szavazás rendjét is. Új tag csatlakozásakor a reprezentativitást újra kell vizsgálni, amennyiben egy ÁPB tag kezdeményezi.

A reprezentativitás megállapítása ebben a döntési rendszerben is csak a IV. pont szerinti eljárással történhet.

II.2.2. Nem megállapodásos döntési rendszer

Abban az esetben, ha az ÁPB nem állapodik meg saját döntési rendszeréről, akkor döntéseit az e pontban foglaltak szerint hozza meg.

II.2.2.1. Az ÁPB tagjainak státusza

Az ÁPB tagjai különféle státusszal rendelkezhetnek:

- tag – konzultációs joggal
- tag – döntési joggal, mely lehet
 - = egyszerű döntési jog
 - = reprezentatív tagi döntési jog.

II.2.2.1.1. Konzultációs joggal rendelkező tag

„SKA” feltétel:

a) az I.2 pont szerinti általános („A”–„D”) feltételeknek egyébként megfelelő ágazati érdekképviselő, amennyiben előzetesen kinyilvánítja, hogy csak a konzultációs és tájékoztatói jogokkal kíván élni. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az érdekképviselő minden döntésről – pl. a bizottság ügyrendjének vagy napirendjének elfogadása, állásfoglalás, ajánlás meghatározása, kollektív szerződés aláírása – előzetesen lemond. Az ezirányú nyilatkozat azonban bármikor visszavonható, de ez esetben az adott érdekképviselő csak akkor lehet döntési jogú tagja az ÁPB-nek, ha a döntési jogosultsághoz szükséges speciális feltételeknek megfelel, vagy az ÁPB tagjai ezzel egyetértenek.

„SKB” feltétel:

b) Ugyancsak konzultációs joggal rendelkező tag az az I.2. pont szerinti („A”–„D”) feltételeknek egyébként megfelelő ágazati érdekképviselő, amely a II.1. pontban megfogalmazott feltétel-rendszer alapján a 10 pontot nem éri el.

II.2.2.1.2. Döntési joggal rendelkező tag

Egyszerű döntési joggal rendelkező tag

„SD” feltétel:

Egyszerű döntési joggal rendelkezik a tag, ha ebben az ÁPB tagjai egyetértenek. Egyetértés hiányában az érdekképviselő akkor rendelkezik döntési joggal, ha a II.1. pont szerinti számítás alapján pontértéke eléri a 10 pontot.

Amennyiben egy érdekképviselő a reprezentatív szervezeti státushoz kapcsolódó döntési jogokkal³ kíván rendelkezni, kérnie kell a reprezentativitás vizsgálatát az FMM-től, az alábbiak szerint:

„SR1” feltétel:

ba) Reprezentatív az a munkavállalói érdekképviselő, amelynek a II.1.1. pont szerinti számítás 1–3. szempontjaira kapott pontjai összege eléri a 10 pontot.

„SR2” feltétel:

bb) Reprezentatív az a munkáltatói érdekképviselő, amelynek a II.1.2. pont szerinti számítás 1–4. szempontjaira kapott pontjai összege eléri a 10 pontot.

II.2.2.2. A szavazás rendje

Az ÁPB döntéseit konszenzussal hozza.

Az ÁPB munkavállalói és munkáltatói oldalának minden esetben csak egy szavazata lehet.

Az oldalakon belüli szavazás rendjéről az oldalak állapodnak meg, de amennyiben ez nem történik meg, akkor az oldalon résztvevők pontszáma alapján számított, a pontok 2/3-át elérő szavazatok által támogatott javaslat tekintendő az oldal álláspontjának.

III. Az ÁPB létrejöttének eljárása

III.1. Az ÁPB létrehozataláról egy vagy több, az adott ágazatban (alágazatban, szakágazatban) működő ágazati (alágazati, szakágazati) szintű munkáltatói, illetve munkavállalói érdekképviselő írásban megállapodást köt, melyben kijelentik, hogy az I.2. pont szerinti („A”–„D”) feltételeknek megfelelnek és kinyilvánítják szándékukat ÁPB megalakítására.

III.2. A megállapodást (annak egy, eredeti aláírásokkal ellátott példányát) az azt kötő érdekképviselői szervezetek megküldik a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztériumnak⁴. A megállapodáshoz az 1/a. melléklet szerinti dokumentumokat kell csatolni.

III.3. Az ÁPB-ben való részvétel általános feltételeinek meglétét, a reprezentativitási szempontoknak való megfelelést, valamint az ÁPB-k által megalkotott döntési rendszer hiányában a pontértékek megállapítását a Részvételt Megállapító Bizottság (a továbbiakban: RMB) végzi el, a benyújtott dokumentumok és adatok vizsgálata alapján. Az RMB feladata – a hatályos jogi keretek között – csak a tények megállapítására és a tényekből levont következtésekre terjed ki, melyek alapján döntést hoz.

III.3.1. Az RMB létrehozása és működése:

a) Az RMB-t az OÉT hozza létre, mégpedig oly módon, hogy mind a három oldal három-három főt (továbbá oldalanként egy-egy pótagot) delegál elsősorban a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat (MKDSZ) közvetítői listájából.

b) Az RMB tagjaira vonatkozó összeférhetetlenségi szabályok a következők:

1. Az RMB-be csak olyan személy delegálható, aki

– ÁPB-nak nem tagja, illetve

– nem tölt be elnöki vagy titkári funkciót, illetve

– ha előbbiekről a delegálását követő 30. napig lemond.

2. Az RMB-be delegált személy nem vehet részt olyan szervezet tagságának elbírálási eljárásában

– amellyel, vagy amelynek tagszervezetével munkaviszonyban, vagy munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszonyban áll,

– amelynek, vagy amely tagszervezetének választott tisztségviselője, illetve

³ A reprezentativitás megállapításának a kollektív szerződések egész ágazatra (alágazatra) történő kiterjesztésénél van jelentősége (Munka Törvénykönyve 34. §). Az MT ugyanis csak általánosságban fogalmaz a reprezentativitás kritériumait illetően, míg e Megállapodás, a törvényes keretek között, konkrét módszert határoz meg.

⁴ Cím: 1054 Budapest, Alkotmány u. 3. A borítékra rá kell írni: Ágazati Párbeszéd Bizottság – Regisztráció

– ha olyan érdekképvisellel áll munkaviszonyban, munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszonyban, vagy annak választott tisztségviselője, illetve hivatalos képviselője, melynek a vizsgált szervezet tagszervezete.

E feltételek a fent említett jogviszonyok megszűnése után egy évig állnak fenn.

c) Az RMB tagjai közül soros elnököt választ. Az elnök mandátuma fél évre szól és oldalankénti rotációval változik.

d) Az RMB a részvétel megállapításával, a reprezentativitás meghatározásával kapcsolatos döntéseit többségi szavazással hozza meg, azzal a megkötéssel, hogy mind a három oldalról legalább egy igen szavazatnak lennie kell. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

e) Az RMB ülései nem nyilvánosak, de az RMB által vizsgált, érintett szervezet képviselőjét, valamint az illetékes ÁPB elnökét, társelnökeit az ülésre meg kell hívni.

f) Az RMB döntéseinek felülvizsgálatára kérelemmel lehet fordulni az ÁPBT-hez. A felülvizsgálati eljárás szabályait az ÁPBT alakítja ki.

g) Az RMB feladatainak ellátásához az adminisztratív, technikai háttérrel az FMM biztosítja. Az FMM készíti elő a döntésekhez szükséges adatgyűjtést, adatszolgáltatást.

h) Az RMB tagjait díjazás, továbbá költségtérítés illeti meg.

III.3.2. Az RMB megvizsgálja, hogy

a) a megfelelő mellékletek csatolása megtörtént-e,

b) a mellékelt okiratokból az I.2. pontban szereplő feltételek fennállása megállapítható-e.

Az RMB szükség esetén – 30 napos határidővel – hiánypótlást kér. Az RMB legkésőbb az okiratok beérkezése után 30 nappal köteles a vizsgálatot elvégezni. Amennyiben hiánypótlás szükséges, a határidő 30 nappal meghosszabbodik.

III.4. Amennyiben a fenti feltételek teljesítése megtörtént, az FMM gondoskodik a már aláírt, de még nem véglegesített megállapodásnak az FMM honlapján és a Munkaügyi Közlönyben történő közzétételéről, valamint felkéri a szociális partnereket, hogy azt saját honlapjukon is tegyék közzé. Egyidejűleg felhívja a figyelmet arra, hogy azok a magukat az adott ágazatban munkavállalói, illetve munkáltatói érdekképviselőnek tekintő szervezetek, amelyek ugyancsak alapító tagként részt kívánnak venni az ÁPB munkájában, a Munkaügyi Közlönyben való megjelenés napjától számított 30 napos határidővel keressék meg az adott Ágazati Párbeszéd Bizottságot és az FMM-et.

III.5. A megállapodás Munkaügyi Közlönyben való közzétételétől számított 60 napon belül a megállapodást aláíró érdekképviselői szervezetek elkészítik az ÁPB megalakulásáról szóló végleges megállapodást, és azt benyújtják az FMM-nek.

III.5.1. A véglegesített megállapodáshoz csatolni kell az újonnan csatlakozó szervezetek vonatkozásában a következőket:

- a csatlakozni kívánó szervezetek felsorolását,
- azon szervezetek felsorolását, melyek csatlakozását az alapító szervezetek elfogadták,
- utóbbiak esetében csatolni kell az III.2. pontban szereplő, vonatkozó mellékleteket.

III.5.2. Azok az érdekképviselői szervezetek, melyek csatlakozni kívántak valamely alakuló párbeszéd bizottsághoz, de az alapítók jelentkezésüket nem fogadták el, szintén az III.1. pontban szereplő megállapodás Munkaügyi Közlönyben való közzétételétől számított 60 napon belül közvetlenül az FMM-hez fordulhatnak, az III.2. pontban megjelölt mellékletek egyidejű csatolásával. Ezt követően az RMB az III.3.2. pontban foglaltaknak megfelelően jár el, melynek során megállapítja az egyes szervezetek csatlakozáshoz szükséges jogosultságát.

III.6. A fenti eljárás befejezését követően az FMM gondoskodik a véglegesített megállapodás közzétételéről az FMM honlapján, valamint a Munkaügyi Közlönyben. A véglegesített megállapodás közzététele után az ÁPB létrejött időpontjának – a V. pont alkalmazása szempontjából is – az III.1. pontban szereplő megállapodás aláírásának napja tekintendő.

III.7. Tagok csatlakozása a már működő ÁPB-hez

Az ÁPB-hez történő csatlakozás lehetőségét az ÁPB-ben részt vevő alapító tagok az III.4. pontban szereplő közzétételt, illetve az III.5. pontban szereplő végleges megállapodást követően sem zárhatják ki.

Csatlakozott taggá válik az érdekképviselői szervezet, ha az I.2. pontban szereplő feltételeknek megfelel és csatlakozási szándékát kinyilvánítja.

A csatlakozásról szóló kiegészítő megállapodással kapcsolatban az III. pontban foglaltak szerint kell eljárni.

IV. Az ÁPB tagjai státuszának, illetve reprezentativitásának megállapítása

A döntéshozatali jogosultságot – amennyiben a Bizottság a II.2.1. pont szerint nem állapodott meg – és az egyes szervezetek reprezentativitását az RMB állapítja meg, a II. pontban foglaltak alapján. A döntéshozatali jogosultság és a reprezentativitás megállapítását az FMM-től írásban kell kérni, a munkavállalói szervezeteknek a II.1.1. a munkáltatói szervezeteknek a II.1.2. pontban foglalt, az adott szervezetre vonatkozó adatok 1/b. melléklet szerinti szolgáltatása és dokumentálása mellett.

Az RMB, megérkezése után 30 napon belül bírálja el a megállapítás iránt benyújtott kérelmet, illetve ha az adatok kiegészítésre szorulnak 30 napon belül hiánypótlást kér. Ez esetben a bírálati idő a hiánypótlás megérkezésétől számított 30 nap.

Az egyes szervezeteknek az RMB által megállapított reprezentativitása addig érvényes, míg annak újra megállapítását a szervezet maga, vagy valamely más, az adott ágazatban érdekelt szervezet, illetve az Ágazati Párbeszéd

Bizottság nem kéri, azzal a megszorítással, hogy a reprezentativitás megállapításától az új vizsgálatig legalább egy évnek el kell telnie.

V. Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működése

Az ÁPB minden, a tagjai által fontosnak ítélt témával foglalkozhat. Így különösen konzultálhat az ágazatot érintő kérdésekről, javaslatot, állásfoglalást dolgozhat ki, meghívhatja konzultációra a témában érintett minisztérium, hatóság képviselőjét, továbbá – a hatályos Munka Törvénykönyve szerinti szabályok keretei között – kollektív szerződést köthet, és kérheti annak kiterjesztését a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi minisztertől. A megkötött kollektív szerződéseket – a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően – regisztráltatni kell.

Az ÁPB az általa elfogadott ügyrend alapján működik, amelyben – egyebek mellett – meghatározhatja tisztségviselőit, illetve szabályozhatja, hogy szervezetenként hány fő vehet részt ülésein.

V.1. Elnök, társelnök

V.1.1. Az ÁPB elnököt választhat.

a) Az elnök feladata, az ÁPB felhatalmazása alapján, az ÁPB képvisellete, a Bizottság üléseinek vezetése, valamint a Bizottság oldalai közötti, esetleges konfliktusok kezelése is.

b) Az elnök a társadalmi párbeszéd ügyeiben járatos, szakmailag elismert, köztisztelőben álló, mindkét oldal által elfogadott, tevékenységi körében pártatlan személy.

c) Az elnököt az ÁPB javaslata alapján a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter nevezi ki

d) Az elnök tevékenységéért tiszteletdíjat kap, amennyiben az alábbi feltételeknek megfelel, illetve kinevezésétől számított 30 napon belül az összeférhetetlenség get megszünteti:

1. delegáltként az ÁPB munkájában nem vesz részt, és
2. nem tölt be ÁPB titkári funkciót, és
3. az RMB-nek nem tagja, és
4. az adott ÁPB egyetlen tagszervezetével sem áll munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, illetve annak nem választott tisztségviselője, és
5. olyan érdekképviseléssel, melynek az adott ÁPB bármely tagja tagszervezete lenne nem áll munkaviszonyban, munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszonyban, illetve annak nem választott tisztségviselője.

e) Az elnöki funkciót egy személy egyszerre maximum 2 Bizottságban töltheti be. A Bizottság elnöke egyben az al-, illetve szakágazati bizottságok elnöke is lehet.

Ha egy elnököt több Bizottságban is elnöknek jelölnek, akkor annak a Bizottságnak, amely őt elsőként elnökké választotta, hozzájárulását kell adnia a további bizottságba való jelöléshez.

V.1.2. Amennyiben az ÁPB nem választ elnököt, a Bizottság munkáját egy-egy, az oldalak által delegált társelnök irányíthatja, aki egyben az oldal ügyvivője is.

Társelnököket minden al-, illetve szakágazati bizottságnak külön-külön kell megválasztania. A társelnökök díjazást nem kapnak.

V.2. Titkárságok

Az ÁPB-k munkáját titkárságok hivatottak segíteni.

A titkárságok feladata:

- az ÁPB-k megbeszéléseinek, tárgyalásainak megszervezése,
- jegyzőkönyvvezetés,
- nyilvántartások vezetése,
- közreműködés a szakmai elemzések, megállapodások, ajánlások, állásfoglalások tervezetének elkészítésében, valamint a Bizottság döntéseinek végrehajtásában

A titkárságok száma:

A megalakult és alakítandó ÁPB-k, al- és szakágazati bizottságaik adminisztratív, szervezési ügyeinek vitelére titkárságokat kell létrehozni. Önálló titkárság csak ágazati szintű bizottság mellett működik. Az alágazati, szakágazati titkársági feladatokat az adott ágazat (ahová az alágazat, szakágazat besorolt) titkársága látja el. A titkárságokat a bizottságok megalakulásával, munkájuk megindulásával párhuzamosan, az elfoglaltság szintjének megfelelő ütemben, fokozatosan célszerű felállítani.

A titkárságok létszáma:

A titkársági feladatok ellátására a titkárságokat működtető háttérintézmény keretei között jelenleg 8 státusz finanszírozására van lehetőség. Egy titkár több titkárság titkári feladatait is ellát(hat)ja.

A titkári munkakör betöltése különböző módon lehetséges:

- az érintett szociális partnerek személyi javaslatot tesznek. Az alkalmazás és a jogviszony megszüntetése tripartit egyetértéssel történik,
- rendes vagy meghívásos pályázatot lehet kiírni. A pályázatot elbíráló bizottság tripartit.

A titkároknak – alkalmazásuk után – meg kell felelniük a következő összeférhetetlenségi szabályoknak:

Titkár csak olyan személy lehet, aki

- az ÁPB-be résztvevőként nem delegált,
- nem tölt be ÁPB elnöki funkciót,
- az RMB-nek nem tagja,
- az adott ÁPB egyetlen tagszervezetével sem áll munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, illetve annak nem választott tisztségviselője,
- olyan érdekképviseléssel, melynek az adott ÁPB bármely tagja tagszervezete lenne nem áll munkaviszonyban, munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszonyban, illetve annak nem választott tisztségviselője.

A titkárságok működtetése:

A titkárságok működtetését, valamint a bizottsági munkaszervezéssel és információkkal való támogatását a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium egy háttérintézményén keresztül valósítja meg.

A titkárságok elhelyezése:

A titkárságok jelenleg a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Vigadó utcai épületében bérelt, távközlési és informatikai hálózati lehetőségekkel már felszerelt helyiségeiben működnek.

VI. Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének támogatása

A jelen megállapodásban foglaltaknak megfelelően létrejövő, vagy a már létező ÁPB-nak nyilatkoznia kell, hogy aláveti magát jelen dokumentumnak. A nyilatkozatot az ÁPB létrejöttétől számított 30 napon belül meg kell küldenie az FMM részére. A nyilatkozat megadása, valamint a regisztrációs eljárás lefolytatása feltétele a működéséhez kapcsolódó szolgáltatások (titkár, elnök) nyújtásának, igénybevételének.

VI.1. Konfliktuskezelés

A szociális partnerek és a Kormány ajánlja az ÁPB-k számára, hogy szükség esetén (tárgyalások esetleges megakadása, konfliktushelyzet stb.) vegyék igénybe a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat listáján szereplő, képzett közvetítők (ingyenes) segítségét, tanácsadását.

VII. Záradék

Amennyiben a jelen szabályozásban foglaltak alapján működő Ágazati Párbeszéd Bizottságok működése, tevékenysége, döntési eljárásai és kollektív szerződéskötési tevékenysége során – a szabályozás következtében – probléma merül fel, az érintett Bizottság, illetve az annak működésében érintett szervezet kérése alapján a problémát az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa megvitatja.

VIII. Jelen megállapodás érvényességének időtartama

A megállapodás az aláírást követő 15. napon lép hatályba, és az ÁPB létrehozását és működését szabályozó jogszabályok hatálybalépéséig kell alkalmazni.

IX. A jelen megállapodásban foglaltak nyilvánossága

A kormányzati oldal vállalja, hogy a jelen megállapodást a Magyar Közlönyben és a Munkaügyi Közlönyben, valamint honlapján megjeleníti, továbbá felkéri a szociális partnereket saját honlapjukon való megjelenítésére is.

X. A megállapodás aláírói

Jelen megállapodást a Kormánnyal a már megalakult Ágazati Párbeszéd Bizottságok munkavállalói és munkáltatói oldalainak ügyvivői írják alá, akik ezt követően felké-

rik az Ágazati Párbeszéd Bizottságok tagszervezeteit, hogy a megállapodáshoz aláírásukkal csatlakozzanak.

Budapest, 2004. szeptember 22.

Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételeiről és rendjéről szóló Megállapodás

Aláírói:

Burány Sándor
Kormány

Mezőgazdasági Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Szeremi Lászlóné

Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége

Munkavállalói oldal:

Dr. Bereczky András

Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Bányászati Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Dr. Zoltay Ákos

Magyar Bányászati Szövetség

Munkavállalói oldal:

Rabi Ferenc

Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete

Élelmiszeripari Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Dr. Kovács Imre

Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetsége

Munkavállalói oldal:

Kapuvári József

Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége

Sütőipari Szakágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Werli József

Magyar Pékszövetség

Munkavállalói oldal:

Sóki Gyula

Sütőipari Dolgozók Szakszervezete

Konzervipari Szakágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Dr. Ábrahám Tibor

Magyar Tartósítóipari Szövetség

Munkavállalói oldal:
Hernádi Zoltánné
 Konzervipari Dolgozók Szakszervezete

Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Tomor János
 Magyar Ruhagyártók Egyesülése

Munkavállalói oldal:
Keleti Tamás
 Textilipari Dolgozók Szakszervezete

Vegyipari Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Meyer Róbertné
 Magyar Vegyipari Szövetség

Munkavállalói oldal:
Paszternák György
 Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Kohászati Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Marczisz Gáborné dr.
 Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés

Munkavállalói oldal:
Kocsis Andor
 LIGA Vas- és Fémipari Szövetség

Gépipari Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Farkas László
 Magyar Gépgyártók Országos Szövetsége

Munkavállalói oldal:
Hódi Zoltán
 Vasas Szakszervezeti Szövetség

Villamosenergia-ipari Alágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Várhelyi Géza
 Villamosipari Társaságok Munkaadói Szövetsége

Munkavállalói oldal:
Téglás József
 Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Gázipari Alágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Dr. Laczó Sándor
 Gázzolgáltatók Egyesülése

Munkavállalói oldal:
Paszternák György
 Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Pallay Tibor
 Építőipari Vállalkozások Országos Szakszövetsége

Munkavállalói oldal:
Csorvási József
 Építő-, Fa- és Építőanyag-ipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége

Kereskedelmi Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Házi Zoltán
 Országos Kereskedelmi Szövetség

Munkavállalói oldal:
Dr. Sáling József
 Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete

Turizmus-Vendéglátás Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:
Tárnoki László
 Vendéglátó- és Idegenforgalmi Munkaadók Országos Szövetsége

Munkavállalói oldal:
Dr. Várnai Zsuzsanna
 Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakszervezet

*Légiszállítási Ágazati Párbeszéd Bizottság*⁵

Munkaadói oldal:
Turcsán Pál
 MALÉV Rt.

Munkavállalói oldal:
Balogh Csongor
 Légiforgalmi Irányítók Független Szakszervezete

Közúti Közlekedési Szolgáltatók Ágazati Párbeszéd Bizottsága

Munkaadói oldal:
Dénes András
 Közúti Közlekedési Vállalkozások Szövetsége

Munkavállalói oldal:
Tatai János
 Közúti Közlekedési Szakszervezet

⁵ 2004. december 14-én írták alá a Munkavállalói oldal Záradékaival.

Hírközlési Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Schleer Ferenc

Magyar Elektronikai és Infokommunikációs Szövetség

Munkaadói oldal:

Lázár András

Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Víziközmű Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Dr. Papp Mária

Víz- és Csatornaművek Országos Szakmai Szövetsége

Munkavállalói oldal:

Gábor Imre

Vízügyi Közszolgáltatási Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Fürdőszolgáltatás Alágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Dr. Horváth Gábor

Magyar Fürdőszövetség

Munkavállalói oldal:

Gábor Imre

Vízügyi Közszolgáltatási Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

Településszolgáltatási Ágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Szarvas Tibor

Településüzemeltetési Egyesület

Munkavállalói oldal:

Fodor Gáborné

HVDSZ 2000

Magánbiztonsági Alágazati Párbeszéd Bizottság

Munkaadói oldal:

Dr. Kaló József

Magyar Biztonsági Vállalkozások Munkaadói Szövetsége

Munkavállalói oldal:

Nádasi Mihály

Vagyonvédelmi Szakszervezetek Szövetsége

Rehabilitációs Alágazati Párbeszéd Bizottság⁶

Munkaadói oldal:

Balogh Zoltán

Védett Szervezetek Országos Szövetsége

Munkavállalói oldal:

Dr. Pék Zsolt

HVDSZ 2000.

1/a. melléklet**A részvételi feltételek megállapításához szükséges adatszolgáltatás**

A részvételi feltételek megállapításához az ÁPB-t létrehozó, illetve az ahhoz csatlakozni kívánó szervezeteknek a következő adatszolgáltatást kell teljesíteniük:

1. Az ágazat (alágazat, szakágazat) – ha több érintett, valamennyi – megnevezését, a TEÁOR szám(ok) egyidejű megjelölésével.

2. A szervezet alapszabályát, valamint szervezeti és működési szabályzatát (amennyiben az alapszabály az érdekképviselő szervezeti egységével kapcsolatos hatáskörök, képviselői jogosultságok rendezését a szervezeti és működési szabályzat részévé teszi).

3. A szervezet bírósági nyilvántartásba vételének, bejegyzésének 90 napnál nem régebbi, hiteles másolatát.

4. Az érdekképviselőt alakítani nem tudó, de magát az ÁPB-ben képviseltetni szándékozó, az „A” feltételben szereplő „kivételes szabály” szerinti csoport, gazdasági szervezet – mint munkáltató – esetén az általa képviselt munkáltatók számát, éves nettó árbevételét és a munkáltatók által foglalkoztatott munkavállalói létszámot (a 2/b. mellékletben feltüntetett meghatározások szerint).

5.1. Az ÁPB-ben részt venni szándékozó munkavállalói szervezetnek az ágazati érdekképviselői jelleg bizonyítására a következő adatokat kell bemutatnia:

a) legalább 10 munkáltatónál rendelkezik szervezettel (munkáltatók neve és címe), valamint közölnie kell az e munkáltatóknál munkaviszony/közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott érdekképviselői tagok számát, aktív taglétszáma alapján (amelynek el kell érnie az ágazatban a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának 1%-át), vagy

b) legalább 3 munkáltatónál rendelkezik szervezettel (munkáltatók neve és címe), valamint közölnie kell az e munkáltatóknál munkaviszony/közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott érdekképviselői tagok számát, aktív taglétszáma alapján (amelynek el kell érnie az ágazatban a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának 10%-át), vagy

c) a szerveződési területén a munkáltatóknál megtartott legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választásokon a helyi szervezetei által együttesen megszerzett, ún. redukált szavazatok számát, (amelynek el kell érnie az ágazatban foglalkoztatottak létszámának 5%-át, továbbá a helyi választási bizottságok által összeállított, a leadott szavazatokot tartalmazó jelentések másolatát.

⁶ 2004. november 27-én írták alá.

5.2. Az ÁPB-ben részt venni szándékozó munkáltatói szervezetnek az ágazati érdekképviselési jelleg bizonyítására a következő adatokat kell bemutatnia:

- a) az adott érdekképviselőhöz tartozó vállalkozások fő tevékenység szerinti TEÁOR besorolásának kimutatása, és
- b) az adott érdekképviselőhöz tartozó munkáltatóknál a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának kimutatása, mely meg kell haladja a KSH adatai alapján az adott ágazatnál a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben alkalmazásban állók átlagos statisztikai állományának 5%-át, vagy legalább 40, az adott ágazati TEÁOR-hoz besorolt tagról tagjegyzék.

1/b. melléklet

Az érdekképviselések döntéshozatali jogosultságának és reprezentativitásának méréséhez szükséges adatszolgáltatás

I. Az ÁPB munkavállalói érdekképviselési tagjainak adatszolgáltatása

Az egyes ágazati munkavállalói érdekképviselések döntéshozatali jogosultságának, illetve a reprezentativitásának megállapításához a következő adatok szolgáltatása szükséges:

1. Az adott ágazatba fő tevékenység alapján besorolt munkáltatóknál megtartott legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választások helyi választási bizottságok által összeállított, a leadott szavazatokat tartalmazó jelentései.

2. Az adott érdekképviselő aktív (munkaviszony/közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott) tagjainak létszáma, az adott ágazatba besorolt munkáltatóknál.

A dokumentumokat

– a munkáltatók által a szakszervezet számára készített – a bérlevonáson keresztül tagdíjat fizetők, illetve a szakszervezeti tagdíj alapján adókedvezményben részesülők létszámát tartalmazó – kimutatások alapján összesítve, és/vagy

– a szakszervezeti pénztárba, illetve folyószámlára befizetők összesített létszámát tartalmazó szakszervezeti igazolás alapján kell összeállítani és az érdekképviselő vezetőjének aláírni.

3. A szociális párbeszédben való részvétel arányának megállapításához az érdekképviseléseknek nem kell adatot szolgáltatniuk, mert az az FMM kollektív szerződés nyilvántartó rendszeréből állapítható meg hitelesen.

4. Az érdekképviselő vezetőjének írásos nyilatkozatot kell adnia arról, hogy szervezetük az OÉT munkavállalói

oldalán részt vevő mely országos érdekképviselő tagja, valamint ezt a nyilatkozatot az OÉT megjelölt tagszervezete vezetőjének ellenjegyeznie kell.

5. A nemzetközi ágazati munkavállalói szervezet/ekkel való kapcsolattartás tagdíjátutalás, befizetés igazolásával, vagy a nemzetközi ágazati érdekképviselő nyilatkozatával bizonyítható.

II. Az ÁPB munkáltatói érdekképviselési tagjainak adatszolgáltatása

1. Az adott érdekképviselő adott ágazathoz tartozó munkáltató tagjainál a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben munkaviszony keretében foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának kimutatása. A kimutatást az 50 fő felett foglalkoztató munkáltatóknál a KSH számára készített jelentés felhasználásával, míg 50 fő foglalkoztatott alatt a munkáltatók hiteles adatszolgáltatása alapján kell megadni.

2. A munkáltatói érdekképviselőnek az ágazatba besorolt munkáltató tagjai tárgyévét megelőző 2. év éves nettó árbevételét – cégcsoportnál a konszolidált mérleg szerinti árbevétel – kell megadnia.

Az éves nettó árbevétel

– társasági adótörvény szerint adózó gazdasági társaságok esetén a cégbírósághoz beadott mérlegben szereplő „értékesítés nettó árbevétele” sor alapján,

– „EVA” szerint adózó munkáltatóknál az adóbevallás 01.b) rovata szerint,

– SZJA szerint adózó egyéni vállalkozók esetében az iparüzési adóbevallás „A” melléklet 2. sora szerint kell megadni, illetve összesíteni.

3. Az ágazati munkáltatói érdekképviselő tagjainak listája, (megnevezése és címe) vagy tagnyilvántartó lapjainak másolata az ágazati érdekképviselő vezetőjének aláírásával hitelesítve.

4. A szociális párbeszédben való részvétel arányának megállapításához az érdekképviseléseknek nem kell adatot szolgáltatniuk, mert az az FMM kollektív szerződés nyilvántartó rendszeréből állapítható meg hitelesen.

5. Az érdekképviselő vezetőjének írásos nyilatkozatot kell adnia arról, hogy szervezetük az OÉT munkáltatói oldalán részt vevő mely országos érdekképviselő tagja, valamint ezt a nyilatkozatot az OÉT megjelölt tagszervezete vezetőjének ellenjegyeznie kell.

6. A nemzetközi ágazati munkáltatói szervezet/ekkel való kapcsolattartás tagdíjátutalás, befizetés igazolásával, vagy a nemzetközi ágazati érdekképviselő nyilatkozatával bizonyítható.

2/a. melléklet**A részvételi feltételek megállapításához szükséges adatszolgáltatás**

A részvételi feltételek megállapításához az ÁPB-t létrehozó, illetve az ahhoz csatlakozni kívánó szervezeteknek a következő adatszolgáltatást kell teljesíteniük:

1. Az ágazat (alágazat, szakágazat) – ha több érintett, valamennyi – megnevezését, a TEÁOR szám(ok) egyidejű megjelölésével.

2. A szervezet alapszabályát, valamint szervezeti és működési szabályzatát (amennyiben az alapszabály az érdekképviselői szervezeti egységével kapcsolatos hatáskörök, képviselői jogosultságok rendezését a szervezeti és működési szabályzat részévé teszi).

3. A szervezet bírósági nyilvántartásba vételének, bejegyzésének 90 napnál nem régebbi, hiteles másolatát.

4. Az érdekképviselőt alakítani nem tudó, de magát az ÁPB-ben képviseltetni szándékozó, az „A” feltételben szereplő „kivételes szabály” szerinti csoport, gazdasági szervezet – mint munkáltató – esetén az általa képviselt munkáltatók számát, éves nettó árbevételét és a munkáltatók által foglalkoztatott munkavállalói létszámot (a 2/b. mellékletben feltüntetett meghatározások szerint).

5.1. Az ÁPB-ben részt venni szándékozó munkavállalói szervezetnek az ágazati érdekképviselői jelleg bizonyítására a következő adatokat kell bemutatnia:

a) legalább 10 munkáltatónál rendelkezik szervezettel (munkáltatók neve és címe), valamint közölnie kell az e munkáltatóknál munkaviszony/közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott érdekképviselői tagok számát, aktív taglétszáma alapján (amelynek el kell érnie az ágazatban a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának 1%-át), vagy

b) legalább 3 munkáltatónál rendelkezik szervezettel (munkáltatók neve és címe), valamint közölnie kell az e munkáltatóknál munkaviszony/közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott érdekképviselői tagok számát, aktív taglétszáma alapján (amelynek el kell érnie az ágazatban a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának 10%-át), vagy

c) a szerveződési területén a munkáltatóknál megtartott legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választásokon a helyi szervezetei által együttesen megszerzett, ún. redukált szavazatok számát, (amelynek el kell érnie az ágazatban foglalkoztatottak létszámának 5%-át, továbbá a helyi választási bizottságok által összeállított, a leadott szavazatokat tartalmazó jelentések másolatát.

5.2. Az ÁPB-ben részt venni szándékozó munkáltatói szervezetnek az ágazati érdekképviselői jelleg bizonyítására a következő adatokat kell bemutatnia:

a) az adott érdekképviselőhöz tartozó vállalkozások fő tevékenység szerinti TEÁOR besorolásának kimutatása, és

b) az adott érdekképviselőhöz tartozó munkáltatóknál a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának kimutatása, mely meg kell haladja a KSH adatai alapján az adott ágazatnál a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben alkalmazásban állók átlagos statisztikai állományának 5%-át, vagy legalább 40, az adott ágazati TEÁOR-hoz besorolt tagról tagjegyzék.

2/b. melléklet**Az érdekképviselők döntéshozatali jogosultságának és reprezentativitásának méréséhez szükséges adatszolgáltatás***I. Az ÁPB munkavállalói érdekképviselői tagjainak adatszolgáltatása*

Az egyes ágazati munkavállalói érdekképviselők döntéshozatali jogosultságának, illetve a reprezentativitásának megállapításához a következő adatok szolgáltatása szükséges.

1. Az adott ágazatba fő tevékenység alapján besorolt munkáltatóknál megtartott legutóbbi üzemi/közalkalmazotti tanácsi választások helyi választási bizottságok által összeállított, a leadott szavazatokat tartalmazó jelentései. Az ágazati szakszervezetek által készített hiteles összegzés a számítás során figyelembe vehető.

2. Az adott érdekképviselő aktív (munkaviszony/közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott) tagjainak létszáma, az adott ágazatba besorolt munkáltatóknál.

A dokumentumokat

– a munkáltatók által a szakszervezet számára készített – a bérlevonáson keresztül tagdíjat fizetők, illetve a szakszervezeti tagdíj alapján adókedvezményben részesülők létszámát tartalmazó – kimutatások alapján összesítve, és/vagy

– a szakszervezeti pénztárba, illetve folyószámlára befizetők összesített létszámát tartalmazó szakszervezeti igazolás alapján

kell összeállítani és az érdekképviselő vezetőjének aláírni.

3. A szociális párbeszédben való részvétel arányának megállapításához az érdekképviselőknek nem kell adatot szolgáltatniuk, mert az az FMM kollektív szerződés nyilvántartó rendszeréből állapítható meg hitelesen.

4. Az érdekképviselő vezetőjének írásos nyilatkozatot kell adnia arról, hogy szervezetük az OÉT munkavállalói oldalán részt vevő mely országos érdekképviselő tagja, valamint ezt a nyilatkozatot az OÉT megjelölt tagszervezete vezetőjének ellenjegyeznie kell.

5. A nemzetközi ágazati munkavállalói szervezet/ekkel való kapcsolattartás tagdíjátutalás, befizetés igazolásával, vagy a nemzetközi ágazati érdekképviselő nyilatkozatával bizonyítható.

II. Az ÁPB munkáltatói érdekképviselői tagjainak adatszolgáltatása

1. Az adott érdekképviselő adott ágazathoz tartozó munkáltató tagjainál a tárgynegyedévet megelőző II. negyedévben munkaviszony keretében foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományának kimutatása. A kimutatást az 50 fő felett foglalkoztató munkáltatóknál a KSH számára készített jelentés felhasználásával, míg 50 fő foglalkoztatott alatt a munkáltatók hiteles adatszolgáltatása alapján kell megadni.

2. A munkáltatói érdekképviselőnek az ágazatba besorolt munkáltató tagjai tárgyévét megelőző 2. év éves nettó árbevételét kell megadnia.

Az éves nettó árbevétel

– társasági adótörvény szerint adózó gazdasági társaságok esetén a cégbírósághoz beadott mérlegben szereplő „értékesítés nettó árbevétele” sor alapján,

– „EVA” szerint adózó munkáltatóknál az adóbevallás 01.b) rovata szerint,

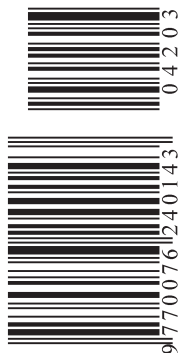
– SZJA szerint adózó egyéni vállalkozók esetében az iparüzési adóbevallás „A” melléklet 2. sora szerint kell megadni, illetve összesíteni.

3. Az ágazati munkáltatói érdekképviselő tagjainak listája, (megnevezése és címe), vagy tagnyilvántartó lapjainak másolata az ágazati érdekképviselő vezetőjének aláírásával hitelesítve.

4. A szociális párbeszédben való részvétel arányának megállapításához az érdekképviselőknek nem kell adatot szolgáltatniuk, mert az az FMM kollektív szerződés nyilvántartó rendszeréből állapítható meg hitelesen.

5. Az érdekképviselő vezetőjének írásos nyilatkozatot kell adnia arról, hogy szervezetük az OÉT munkáltatói oldalán részt vevő mely országos érdekképviselő tagja, valamint ezt a nyilatkozatot az OÉT megjelölt tagszervezete vezetőjének ellenjegyeznie kell.

6. A nemzetközi ágazati munkáltatói szervezet/ekkel való kapcsolattartás tagdíjátutalás, befizetés igazolásával, vagy a nemzetközi ágazati érdekképviselő nyilatkozatával bizonyítható.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypoltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2004. évi éves előfizetési díj: 73 140 Ft. Egy példány ára: 161 Ft 16 oldal terjedelemig, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

04.3455 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.